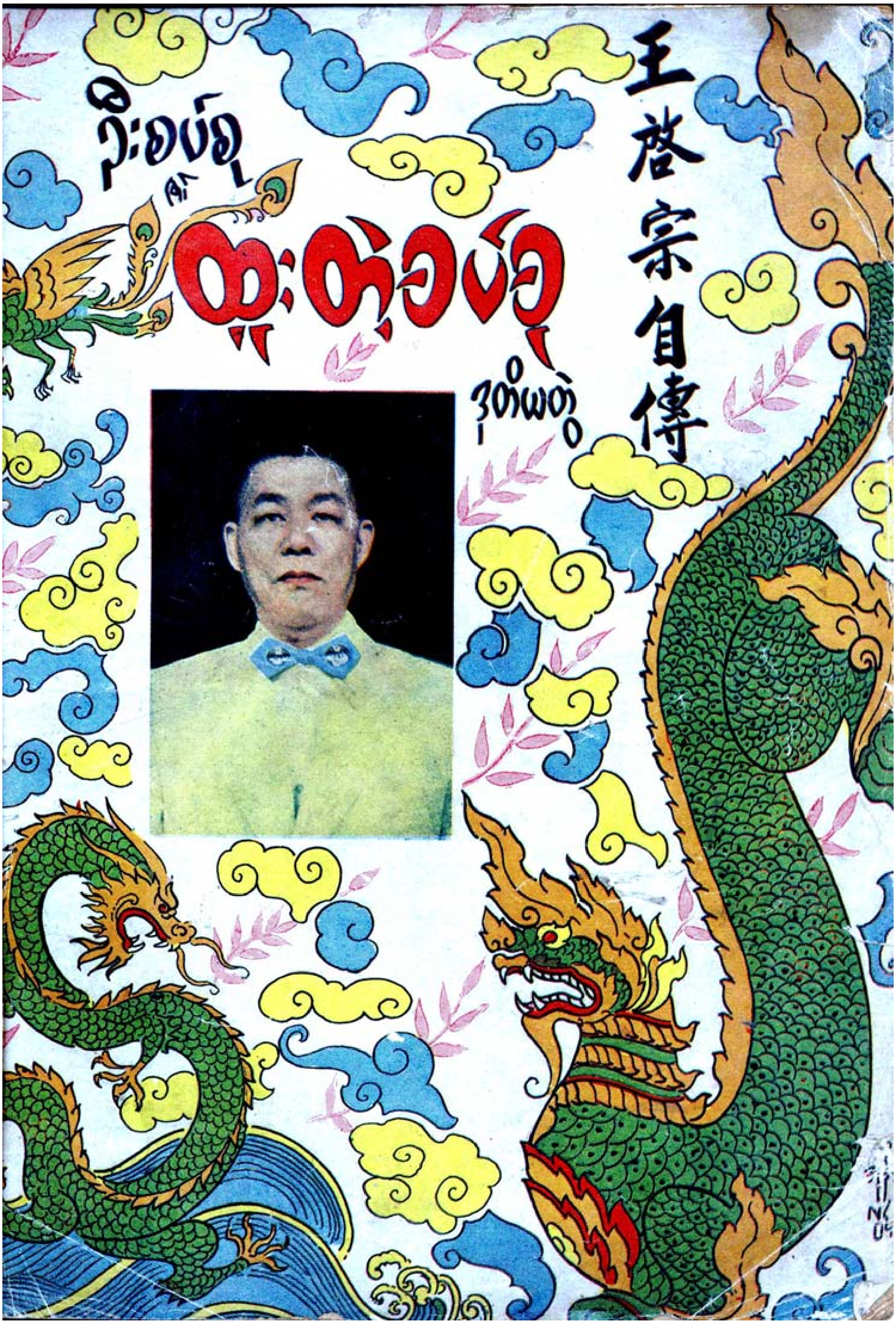

王啓宗自傳
ဒုတိယတွဲ

ဦးစပ်စု

၏

ထူးတဲ့စပ်စု

(ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာပြောပြသူ — ဦးစပ်စု

ရေးသားသူ — ဦးမြင့်ထွန်း

တည်းဖြတ်သူ — ဦးရန်အောင်

၁၉၆၃

ပထမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း အုပ်ရေ (၂၅၀၀)

ရန်ကုန်မြို့၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း- အမှတ်-၇၄၆၊ လန်ထောင်စာပေ(၀၂၆၅)မှထုတ်ဝေဖြန့်ချိသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၄၃-ရွှေဂုဏ်တိုင်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်၊ ရန်အောင်ပုံနှိပ်တိုက်

(၀၃၉၄)တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

ဤစာအုပ်

၁၉၅၉-ခုနှစ်တွင် ဦးစပ်စု၏ **'ထူးတဲ့စပ်စု'** အမည်ရှိစာအုပ် **ပထမ**တွဲကို ထုတ်ဝေခဲ့ဘူးသည်။

ထိုစာအုပ် ထုတ်ဝေရန်အတွက် ဦးစပ်စုက သူ့ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြောပြသည်။ ယင်းသို့ ဦးစပ်စု ပြောသည်ကို **မောင်လေးက** ရေးသားရာ ကျွန်တော်က ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ပေးခဲ့သည်။

ဦးစပ်စုမှာ တရုပ်နိုင်ငံ(ပြည်ကြီး) တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီးနောက် ၁၃-နှစ်သား အရွယ်တွင် ဗမာပြည်သို့ ရောက်လာကာ တောကြိုအုံကြား လယ်သမား-အလုပ်သမားတို့နှင့်အတူ အလုပ်ကြမ်း အမျိုးမျိုးကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ဘူးသည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာကာ အထက်လွှာ အောက်လွှာ အလွှာပေါင်းစုံမှ လူအမျိုးမျိုးတို့နှင့် **တရင်းတနှီး** ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခဲ့ဘူးသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဦးစပ်စုမှာ ဘဝလည်းစုံ၊ ဗဟုသုတလည်းလောက်လုံလျက် သူ့ဘဝနှင့် အတွေ့ အကြုံများကို 'ထူးတဲ့စပ်စု' ဟူသော အမည်ဖြင့် စာအုပ် ထုတ်ဝေရာ၊ ထိုစာအုပ်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး၊ **သတင်းစာ** အစောင်စောင်တို့၏ ချီးကျူးခြင်း ခံရသည်။

ထူးထွေဆန်းကြယ် အံ့သြဘွယ်သောဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များကိုမပြောဘဲမနေနိုင်ဘူလို၊ မရေးဘဲ-မနေနိုင်သော ဦးစပ်စု သည် ၁၉၆၃-ခုနှစ်တွင် **'၇၅-နှစ်အကြား၊ ၄၉-နှစ်အမြင် (ဗမာပြည်)'** ဟူသော စာအုပ်ထူးကို ထုတ်ဝေပြန်သည်။

ထိုစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာ အချက် အလက် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို ဦးစပ်စုက ပြောပြ၍၊ ကျွန်တော်၏တပည့် **မြင့်ထွန်းက** ရေးသားပြီးလျှင် **ကျွန်တော်က** ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ကာ ရိုက်နှိပ်ပေးရသည်၊ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိမှု **တာဝန်ကို**ကား ဦးစပ်စု ကိုယ်တိုင် **ဆောင်ရွက်သည်။**

ထိုစာအုပ်မှာ အမည်နှင့်လိုက်လျောစွာပင် ဗမာပြည် အကြောင်းကို ၇၅-နှစ်တိုင်တိုင် **ဦးစပ်စု**ကြားရခြင်းများနှင့်သူကိုယ်တိုင် ၄၉-နှစ်တိုင်တိုင်မြင်တွေ့ရပုံများကို ရေး**သား**ထားသည်၊

ပို၍ထူးခြား ပုံမှာကား တရုပ်ပြည်နှင့် အိန္ဒိယ ပြည်တို့၏ **နယ်နိမိတ်အရေး** ရှုပ်ထွေး အငြင်းပွားလျက်နေသည့်ကာလတွင် တရုပ်နှင့်အိန္ဒိယ ချစ်ကြည်သွယ်ရန် မေတ္တာ ပေါင်းကူးတံတား တည်ဆောက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုစာအုပ်မှာ ရောင်းမလောက်အောင်တွင်ကျယ်လှ**သည်**ဟု ကြားရ၏။ ယခုတဖန် လာပြန်ချေပြီ။ ဦးစပ်စု၏ **'ထူးတဲ့စပ်စု'**ဒုတိယတွဲဖြစ်သည်။ ပထမတွဲတွင် မပါကြွင်းကျန် အင်မတန် အရေးကြီးသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို ဒုတိယတွဲအဖြစ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဦးစပ်စုသည် သူ၏ဘဝတသက်တာ စိတ်ဝင်စားစရာတွေကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြောပြရာ မြင့်ထွန်းက ဂရုတစိုက်သေချာကျနစွာ နားထောင် မှတ်**သား**သည်။ထို့နောက် စာပေဖြစ်အောင် ရေးသားသည်။

ဦးစပ်စုမှာ ဗမာတိုင်းရင်းသား ဖြစ်သော်လည်း ပြည်ကြီး**ပေါက်**ဖြစ်သဖြင့် ဗမာစကား ပြောရာတွင် တရုပ်သံ ဝဲလှ**သည်။** ထို့ကြောင့် သူ့စကားကို အဓိပ္ပါယ် **ပေါက်**အောင် နားထောင်ဘို့ မလွယ်၊ သူ့စကားကို နားထောင်ရ ခြင်းမှာ၊ ကျောက်စာ ဖတ်ရခြင်းနှင့် ဆင်ဆင် တူသည်။ မြင့်ထွန်း သည် ဦးစပ်စု၏ ပြောပြချက် နှုတ်ထွက် ကျောက်စာကို စကားပြေဖြစ်အောင် ရေးသားသူဖြစ်ရာ ဗဟုသုတ ပေးသူ ဦးစပ်စုနှင့် ပြန်လည် **ရေးသားသူ** မြင့်ထွန်း တို့ကို ကျေးဇူးတင်ထိုက်လှ ပေသတည်း။

ရန်အောင်

၂၉-၅-၆၃

卐

တရုပ်ပုံပြင်မှ ဟန်စင်

ရှေးခေတ် တရုပ်ရာဇဝင်ကို နောက်ကြောင်း လှန်၍ ကြည့်ပါလျှင် စစ်ပွဲပေါင်း မြောက်မြားစွာ ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုစစ်ပွဲကြီးများ ရှိသည့်အနက် နံမည်ကျော် လူသိများသော စစ်ပွဲသုံးခုမှာ လူပေါင်း လေးသိန်းငါးသောင်း လည်ပြတ်ပြီး သေခဲ့ရသော "ဂျင်းတိုဘိုက်ပွဲကြီး" လူပေါင်း သုံးသိန်း ကျော် သေခဲ့ရသော "ဆော်ဟန်တိုက်ပွဲ"။ လူပေါင်း ရှစ်သိန်းနှင့် သုံးသောင်း ကျော် သေရွာသို့ မြန်း ခဲ့ ရသော "ချစ်ဖိတ်တိုက်ပွဲ" (သုံးပြည်ထောင် စစ်ပွဲကြီး) တို့ ဖြစ်လေသည်။

ဤ အထဲမှ ကျွန်ုပ် သည် "ဆော် ဟန် တိုက်ပွဲ" အကြောင်းကို ထုတ် နုတ် ရေးသား လိုပေ သည်။ ယင်း ရာဇဝင်သည် မှုကွဲ အမျိုးမျိုး ရှိ လေသည်။ ထို့ ထက် ဆိုးသည်ကား ရာဇဝင်မှတကယ့်ဖြစ်ရပ် အမှန်ဇာတ် ကွက်တခုကိုယူ၍ ပုံကြီးချဲ့ထား သော ဝတ္ထုပုံပြင်များလည်း ရှိသေးသည်။ ယင်း အတွက်ကြောင့် တကယ့်ဖြစ်ရပ် ရာဇဝင်နှင့် ပုံပြင်များသည် ရောနှော၍ နေသည်ကိုတွေ့မြင်ရလေ၏။ တကယ့် အစစ်အမှန်ရာဇဝင်ကိုရလေအောင်အချိန်အတော်ယူ၍ လေ့လာရသည်။ ကျွန်ုပ် လေ့လာ မှတ်သားမိသမျှ ဟန်စင်၏ အကြောင်းကို ရေးရပါလေသော်....

လွန်လေခဲ့သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့် လေးရာက ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က တရုပ်ပြည်ဂျ ိကျ်ဆေးနယ်တွင် ဟန်စင်ဆိုသော လူတယောက် ရှိလေသည်။ သူသည် အခြေအနေမဲ့ နေ၍ ဖူးမတ်များ ပျော်ပါး လေ့ရှိသော ပြည့်တန်ဆာမ တဦးထံတွင် ကပ် ရပ်နေထိုင်ရလေသည်။ သူသည် ငယ်စဉ် သမယထဲက နှစ်ဘက်သွား ဓါးကို နှစ်သက်သည်။ ဤဓါးကိုပင် သူသည် ကိုင်ဆောင်လေ့ ရှိလေသည်။

Peking Opera—"THE RULER BIDS FAREWELL TO His FAVORITE"

၁၉၅၅-ခုနှစ် ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်မုခ်၌ ဗိုကင်းအော်ပတာပြစဉ် ချောဘာအုံးနှင့် သူ့မိဖုရားခွဲခါနီးအခန်း

တနေ့ သ၌ ဟန်စင် သည် လူပုံအလယ်၌ အုတ်ရှုတ် လျှံဆိုသော လူမိုက်တဦးနှင့် တွေ့လေသည်။ ဤလူမိုက်ကဟန်စင်ကို တွေ့လျှင် တွေ့ခြင်း "မင်း ဒီ နှစ်ဘက်သွား ဓါး ကိုင်ခနေတာ....သတ္တိရှိရင် ငါနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ပါလား" ဟူ၍ပြောဆိုလေသည်။ လူ အများက လည်း ဟန်စင်နှင့် လူမိုက်တို့ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို ဝိုင်းအုံ၍ ကြည့်နေကြလေသည်။

"ခင်များ တချက် ထိုးရင် ကျွန်တော်ဟာ လဲပြီးသေသွားမဲ့ လူပါဘဲ.... ခင်များကို ရှုံးပြီးသားပါ"

ယင်းသို့ ဟန်စင် တောင်းပန်၏။ သို့သော် လူမိုက်က ဟန်စင်ကို မလွှတ်သေးပေ။ သည့်အတွက်ကြောင့် ဟန်စင်သည် လူမိုက်ကို ရှိခိုး တောင်းပန်ပြန်သည်။ ဤအခါတွင် လူမိုက်က သူ့ခြေထောက် နှစ်ချောင်းကို ကားထားလိုက်ပြီးလျှင် "အေး....မင်းပြန်ချင်ရင် ငါရဲ့ ခြေထောက် နှစ်ချောင်းအောက်က ငုံ့ပြီး ပြန်ပေတော့" ဟူ၍ ပြောလေသည်။

ဝိုင်းအုံနေသော လူအများရှေ့၌ ဟန်စင်သည်

ဤသို့ လူမိုက်၏ စော်ကားစွာ ပြုမူခြင်းကို ခံရသော်လည်း၊ သည်းခံပြီး နေ၏။ ဟန်စင်သည် သူ့စိတ်ထဲ၌ "လူမိုက်ဟာ လူအများရှေ့မှာ ငါ့ကို အရှက်ခွဲတယ်။ ဒီအခါတုန်းက ငါဟာ လူတွေကြားထဲမှာ ငါ့ကို အရှက်ခွဲရမလား ဆိုပြီး လူမိုက်ကို ယှဉ်ပြိုင် သတ်လိုက်ရင် ငါဟာ သေဘို့ဘဲ ရှိမှာဘဲ။ ငါဟာ သည်းခံပြီး နေခဲ့လို့သာ အသက်မသေတာ" ဟူ၍ ယုံကြည်ထားလေသည်။

သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဟန်စင်သည် "ငါ့ကို လူမိုက်က ထောင်ပေါင်းများစွာ လူတွေ အထဲမှာ အရှက်ခွဲတယ်၊ ရွာသူ ရွာသားများကလဲ ငါ့ကို ကြက်တကောင်တောင်မှ မဘမ်းနိုင်ဘူးလို့ အမြဲတမ်း ကဲ့ရဲ့ နောက်ပြောင် ပြောဆိုနေကြတယ်" ဟူ၍ သူ့ကိုယ်သူ စဉ်းစားမိလေသည်။

အမှန်အားဖြင့် ဟန်စင်သည် ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ လူကလည်း ခပ်ပြော့ပြော့ ဖြစ်သည်။ သူလမ်းလျှောက်သောအခါတွင် ယိုင်နေတတ်သည်။ ယင်းကြောင့်လည်း သူ့ကို ရွာသူရွာသားအများက ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်းကို ခံရလေသည်။ ဟန်စင်သည်သူ့ဘဝကို သူ ပြန်လည် စဉ်းစားမိသည့် အချိန်မှစ၍ ရှေးခေတ် တရုပ် ရာဇဝင်တွင် အလွန် အမည်ထင်ရှားသော စွန်ဘုဖြူ ရေးသားထားသည့် စစ်သေနင်္ဂ ဗျူဟာ ဆယ့်သုံးချက်ကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အမြဲမပြတ် လေ့ကျင့်မှတ်သားနေလေသည်။

ထိုစဉ်အခါက တရုပ်ပြည်တွင် ချောဘအုံးနှင့် ဟန့်ကော်ကျိ့ မည်သော ဘုရင်နှစ်ပါးသည် စစ်ပြိုင်ဘက် ဖြစ်နေပြီး ခေတ်ထနေချိန် ဖြစ်သည်။ ချောဘအုံးဘုရင်သည် စစ်တိုက်မှုဘက်၌ အင်အား အလွန်ကောင်းပြီး ကျော်ကြားနေသူ ဖြစ်လေသည်။ အနှီ စစ်ဘုရင်ကြီး ချောဘအုံး ထံပါး၌ ဟန်စင်သည် စစ်မှု ထမ်းနေလေသည်။ ဟန်စင် စစ်မှုထမ်းနေသည် ဆိုသော်လည်း ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်ကား မဟုတ်၊ ချောဘအုံး ထွက်သောအခါ၌ ခပ်ဝေးဝေးမှ လှံကိုင် လှံထမ်းပြီး စောင့်နေရသည့် စစ်သားငယ် တဦးသာ ဖြစ်လေသည်။

မည်မျှပင် အောက်တန်း ကျသော အလုပ်ကို ဝင်လုပ် နေသော်လည်း၊ ဘုရင် ချောဘအုံး၏ အဘိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာ ဝှမ်းကျုန်းက ဟန်စင်၏ စစ်ပညာ စွမ်းရည်ကို သိထား၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဝှမ်းကျုန်းသည် သူ့နယ်သို့ ထွက်၍ ရန်သူကို နှိမ်နင်းစဉ်က ရှင်ဘုရင် ချောဘအုံးအား "ဟန်စင်ကို အသုံးပြုရင်လဲ ရာထူးကြီးကြီးပေးပါ။ တကယ်လို့ သူ့ကို အသုံးမပြုရင်လဲ သတ်ပစ်လိုက်၊ သူများလက်ထဲကိုတော့ မရောက်ပါစေနဲ့" ဟူ၍ အတန်တန် မှာကြားခဲ့လေသည်။ ဟန်စင်ကို အထင်အမြင် သေးလေ၏။ ချောဘအုံး၏ စိတ်အတွင်းဝယ် "လမ်းသွားရင် ယိုင်တိယိုင်တိုင်နဲ့ သူများ ခြေထောက်အောက်က ဦးခေါင်းငုံ့ပြီး ထွက်လာတဲ့သူများ ဘာအသုံးပြုရမလဲ" ဟူ၍သာ ထင်မှတ်ထားလေသည်။

တနေ့သောအခါတွင် ဟန်စင်၏ နေအိမ်သို့ ဓါး ရောင်းသော ကုန်သည်တဦး ရောက်လာသည်။ ထိုသူ၌ ဟန်စင် လွန်စွာနှစ်သက်သော နှစ်ဘက်သွား ဓါးများ ပါလာလေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဤသူသည် ဓါးကုန်သည် အစစ်မဟုတ်၊ ရန်သူ ဟန့်ကော်ကျိ့၏ အတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာ ကယော်လျောင်းဆိုသူသည် ရုပ်ဖျက်၍ ဓါးကုန်သည်ယောင်ဟန်ဆောင်၍ ဟန်စင် ထံသို့လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဟန်စင်က မြင်လျှင် မြင်ခြင်း သယော်လျောင်းမှန်း သိလေသည်။ ကယော်လျောင်းက ဟန်စင်ကို ဟန့်ကော်ကျိ့ဘက်၌ မင်းမှုထမ်းလျှင် စစ်သေနာပတိချုပ် ရာထူးကို ပေးအပ်မည့် အကြောင်းများ ပြောကြားပြီး သွေးဆောင်ခေါ်ယူလေတော့သည်။ ဟန်စင်ကိုယ်တိုင်ကလည်း အခွင့်သာလျှင် ဟန့်ကော်ကျိ့ဘက်သို့ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ရန် ကြံရွယ်နေသူတယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့အဘို့ ယင်းသို့ ထွက်၍ မပြေး ပါကလည်း ချောဘအုံး၏ ရန်ကလည်း တဘက် ရှိနေသေးသည်။ ယင်းသို့သော အခွင့် အခါကောင်းမျိုးကို စောင့်နေသော ဟန်စင်အဘို့ ရေငတ်တုန်း ရေတွင်းထဲကျသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေ၏။ ဟန်စင်ကို သယော်လျောင်းက သူ လက်မှတ်နှင့် စာတစောင် ရေးပေးလေသည်။ ဟန့်ကော်ကျိ့ ထံပါးသို့ရောက်လေလျှင် ဤစာလွှာကို ပြသပါရန်လည်း မှာကြားလေသည်။

ပြီးနောက်တွင်ကား ချောဘအုံး၏ နယ်အတွင်းရှိ မြို့သုံးမြို့မှ ထွက်နိုင်ရန်လည်း ဟန်စင်အတွက် အသင့်ပြုလုပ်ထားသော မှတ်ပုံတင်အဘုလည်း ပေးလိုက်လေသည်။ သယောင်လျောင်းသည်လည်း သူ့သွားရမည့် ခရီးစဉ်ကို ဆက်လက်တွက်ခွါသွားလေတော့သည်။

ဟန်စင်သည် သယောင်လျောင်း စီမံ ပေးချက်အတိုင်း ချောဘအုံး တိုင်းဌည်မှ ထွက်ခွါပြီး၊ ဟန့်ကော်ကျို့ အုပ်ချုပ်သော တိုင်းပြည်သို့ အေးဆေးစွာ ရောက်လေသည်။ ရောက်လေသောအခါ ဟန်စင်သည် ဘုရင် ဟန်ကော်ကျို့ကို သွားတွေ့လေသည်။ ဟန့်ကော်ကျို့နှင့် တွေ့သည့် တိုင်အောင် ဟန်စင်သည်အတိုင်ပင်ခံမင်းဆရာသယောင်လျောင်း ရေးပေးလိုက်သော စာလွှာကို ထုတ်၍ မပြပေ။

ဘုရင်ဟန့်ကော် ကျို့သည် ဟန်စင်ကို တွေ့လေသော် ဟန်စင်၏ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော နောက်ကြောင်းရာဇဝင်များကို သိနှင့်ထား၍ အထင်အမြင်သေးလေ၏။ ထို့ကြောင့် ဟန်စင်ကို စပါးအခွန်ကြီးကြပ်သည့် ဌာနတွင် လယ်ကူလီ အလုပ်ကို ပေးထားလေသည်။ ထိုကမှတဆင့် ဟန်စင်သည် စပါးချိန်တွယ်ရသော စာရေးလေး ဖြစ်လာသည်။ ဟန်စင်သည် လယ်အခွန် ကြီးကြပ်ရေးဌာနတွင် စပါးချိန်တွယ်ရသော စားရေးဘဝ၌ ရှိစဉ်၊ ယခုတရုပ်ကုန်တိုက်နှင့် အလုပ်တိုက်များတွင် တွက်ချက်သော "ပေသီး" အတွက်ကရိယာကို သူ့ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် တီထွင်ခဲ့လေသည်။

ထိုကမှ ဘဆင့် ဟန်စင်၏ ကြိုးစားမှု အဖုံဖုံတို့ကြောင့် မြို့အုပ်နှင့် အဆင့်အတန်းညီသော ရာထူးကိုသာလျှင်·ရရှိလေသည်။ ဟန်စင်၏အဘို့ကား မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်ညီဘဲ ဖြစ်နေသော်လည်း သူသည် မညည်းညူပေ။ သူပြုလုပ်ရမည့် အလုပ်ကိုစွမ်းသမျှကို တာဝန် ကျေပွန်အောင် ပြုနေပေ၏။

ဟန့်ကော်ကျို့၏ အတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာတဦးဖြစ်သူရှောင်ဟိုကလည်း ဟန့်ကော်ကျို့အား ဟန်စင်ကို စစ်သေနာပတိချုပ် ခန့်အပ်ပြီး ချောဘအုံးအား တိုက်လျှင် ပို၍ကောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်းကို အကြံပေးလေ၏။ ရှောင်ဟို၏အကြံပေးချက်ကို ဟန့်ကော်ကျို့က လက်မခံပေ။ သို့ဖြစ်နေစဉ် တညသ၌ ဟန်စင်သည် အဝေးသို့မြင်းတစီးနှင့် ပြေးလေတော့သည်။ ဟန်စင်ကို အစဉ်စောင့်နေသော စစ်သားသည်။ ရှောင်ဟိုထံသို့ အချိန်မှီသာ၍ပြောကြားသည်။ ရှောင်ဟိုလည်း ကြားလျှင် ကြားခြင်း ဟန်စင်နောက်သို့ မြင်းတစီးနှင့် အမြန်လိုက်လေတော့သည်။

ထိုနေ့ညကား လသည် ထိန်ထိန် သာနေသည်။ လ၏ အလင်းရောင်အောက်တွင် ဟန်စင်သည် မြင်းကို ဒုန်းစိုင်း၍ စီးနေသည်။ ရှောင်ဟိုကနောက်မှမြင်းတစီးနှင့် လိုက်နေသည်။ ဟန်စင်ကိုမှီလေသောအခါ ရှောင်ဟိုက ရပ်ခိုင်း၏။ ထိုအခါကျမှ သူတို့နှစ်ဦးသည် အေးဆေးစွာစကားပြောနိုင်တော့သည်။

ရှောင်ဟိုက သူသည်ဟန်စင်အား စစ်သေနာပတိချုပ် အလွန်ခန့်အပ်လိုကြောင်း၊ ဘုရင်ဟန့်ကော်ကျို့က အထင်သေးနေ၍ အခက်တွေ့နေ ကြောင်းကို ပြောသည်။ ဤတွင် ဟန်စင်က ရှောင်ဟိုအားပြုံးရွှင်သော ဟန်အမူအရာဖြင့် ကြည့်၍ပြီး "ခင်ဗျားကိုဝမ်းသာစရာတခုပြမယ်" ဟူ၍ပြော၏။ ပြီးလျှင် သယောင်လျောင်းထံမှသူ့ကို စစ်သေနာပတိချုပ် ခန့်အပ်ရန် ထောက်ခံလွှာကိုပေးသော် ရှောင်ဟိုသည်အံ့ဩဝမ်းသာသွားဟန်ဖြင့် "ဒီစာပါလာမှစောစောကပြောရောပေါ့၊ဒီစာသာပါရင်ဟန့်ကော်ကျို့လဲကျုပ်ရဲ့စကားကို မပယ်ရှားဝံ့ပါဘူး"ဟူ၍ ပြောဆိုလေသည်။

ပြီးနောက်မှ တဆက်တည်း"ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ ခင်ဗျားကိုအားကိုးပါတယ်၊ချောဘအုံးကို စစ်ပြိုင်တိုက်နိုင်မဲ့ လူဟာ ခင်ဗျား တယောက်ထဲသာ ရှိပါတယ်။ဒါ့ကြောင့်စိတ်ကူးမလွဲပါနဲ့ ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်ကိုပြန်လိုက်ခဲ့ပါ" ဟူ၍ အမျိုးမျိုးအကြောင်းပြကာဟန်စင်ကိုခေါ်တော့၏။ဤသို့လ၏အလင်းရောင်အောက်ဝယ် ဟန်စင်ကို ရှောင်ဟို လိုက်၍ တွေ့လေသောနေရာတွင်ကျောက်စာကမ္ပည်းထိုးထားခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင် မြင်တွေ့နိုင်သေး၏။

သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ အဝေးအရပ်သို့ရောက်နေသော ဟန့်ကော်ကျို့၏ အတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာ သယောင်လျောင်းသည် ပြန်ရောက်လာသည်၊ ရောက်

လာလျှင်ရောက်လာခြင်း သခယ်လျောင်းက ဟန့်ကော်ကျို့ကို"ဟန်စင်ဘယ်မှာလဲ" ဟူ၍မေး၏။ ဟန့်ကော်ကျို့ကဟန်စင်ကို မြို့အုပ်လောက် အဆင့်အတန်းရှိသော ရာထူးခန့် အပ်ထားကြောင်း ပြောလေသည်။ ဤတွင်အဘိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာနှစ်ယောက်စလုံးက တဦးနှင့်တဦးတိုင်ပင်၍ဟန့်ကော်ကျို့အား "ဒီလိုဆိုရင်ဘယ်ဖြစ်မလဲ ... ဟန်စင်ကို စစ်သေနာပတိချုပ်ရာထူးကိုခန့်အပ်ပါ၊ ဒါမှစစ်ဘုရင် ချောဘအုံးနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မယ်"ဟူ၍ နားသွင်း ပြောကြားလေသည်။ ဟန့်ကော်ကျို့ကလည်း သူ၏အတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာနှစ်ယောက်၏ စကားကို မပယ် ရှားဝံ့သောကြောင့် လက်ခံလိုက်ရလေသည်။

များမကြာမီ အချိန်ပိုင်း၌ အခြေအနေသည် ဆိုးလာလေသည်။ အလွန် အင်အား ကြီးမားသော ချောဘအုံး၏ စစ်တပ်ကြီးသည် ဟန့်ကော်ကျို့၏ တိုင်းပြည်အတွင်းသို့ တစတစနှင့် စီးနင်း ဝင်ရောက်လာ၏။ ဟန့်ကော်ကျို့ဘက်၌ရှိသော ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ အတန်းအစား သုံးတန်းစား ရှိသည့် စစ်ဗိုလ် စစ်သားများ ရှိသည့်အနက် တတိယတန်းစား စစ်ဗိုလ် စစ်သားများက ရန်သူကို ကာကွယ်ပါလျှင် တရက်သာ ခံ၏။ ဒုတိယတန်းစား စစ်ဗိုလ်များနှင့် ကာကွယ်ပါလျှင် နှစ်ရက် သုံးရက်သာ ခံ၏။ ပထမတန်း အကောင်းဆုံး စစ်ဗိုလ်နှင့် စစ်သားများ ကာကွယ်လေမှ ပြန်၍ မတိုက်ထုတ်နိုင်သည့် တိုင်အောင် ချောဘအုံး၏ စစ်ကြောင်း ချီလာမှုကို တန့်၍ ထားနိုင်လေသည်။ ဤသည်လည်း မကောင်းလှပေ။ နောက် များမကြာတော့မည့် ရက်ပိုင်းအတွင်း၀ယ် ဟန့်ကော်ကျို့ ထိန်းနန်းစိုက်ရာ မြို့တော်သို့ ရန်သူ ချောဘအုံး၏ စစ်တပ်များ ရောက်လာတော့မည့် သဘောပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဟန့်ကော်ကျို့အတွို ဟန်စင်ကို အရေးတကြီး စစ်သေနာပတိချုပ်နှင့် သူ့အမိန့်အာဏာ လွှဲအပ်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်လာပြီဖြစ်၏။ ဟန့်ကော်ကျို့လည်း သူ့မြို့သူ မြို့သားများကို ခေါ်ယူ၍ အလွန်ကြီးသော ၀ါးမျှော်စင်ကြီး တခုကို ဆောက်လုပ်စေပြီး၊ ဟန်စင်ကို လူအများ ရှေ့မှောက်၌ စစ်သေနာပတိချုပ်ခန့်အပ်လေသည်။ ပြီးနောက် ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့က သူ့နှစ်ဘက် သွား ခါ ကိုသည်း ဟန်စင်အား အပ်နှင်းစဉ် မိန့်ခွန်းပြောသည်မှာ " အဒီနို့အာဏာကို မလိုက်နာဘဲ ဆန့်ကျင်သူများ ရှိနေရင်...ခု ငါအပ်နှင်းတဲ့ ဓါးနဲ့ ခေါင်းဖြတ်ပြီးသတ်၊ ဟန်စင် အမိန့်ဟာ ငါ့အမိန့်နဲ့ အတူတူဘဲ"ဟူ၍ ပြောကြားလေသည်။

မြို့သူ မြို့သားများကလည်း ဟန်စင်၏ နောက်ကြောင်းရာဇ၀င်ကို သိနှင့်ထားကြ၍ အထင်အမြင် သေးနေကြသည်။ တချို့ကလည်း "ဒို့ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့တော့ ကြက်သားကောင်တောင် မဖမ်းနိုင်တဲ့ ဟန်စင်လို လူမျိုးကိုမှ ရွေးပြီး အားကိုးမိတာ အမှားကြီးမှားပြီ"ဟူ၍ ပြောကြလေသည်။

အမှန်အားဖြင့် ဟန်စင်သည် မြို့သူမြို့သား လူအများ အထင်အမြင် သေးသကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ သူသည် ဥာဏ်ကစားသည့်ဘက်၌ အလွန်စစ်ပညာ ကြွယ်၀နေသော စစ်သားကောင်းကြီးတဦး ဖြစ်နေလေသည်။ လူအများအထင်မြင်သေးမှုခံနေရသော ဟန်စင်သည် ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့ အပ်နှင်းသည့် ဓါးကို ခါးတွင် ချိတ်ဆွဲကာ လူပုံအလယ်၌ ထပြီး....

"ကျွန်တော်ရဲ့ ဦးခေါင်းတွင်းမှာရှိတဲ့ ဦးနှောက်နဲ့ ရင်ထဲမှာရှိတဲ့ နှလုံးသားတွေ မြေကြီးနဲ့ထိပြီး သေပွဲဝင်တဲ့အထိ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရန်သူ မှန်သမျှကို ချေမှုန်းဖျက်ဆီးပါမယ်လို့သန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်ထားပြီးပါပြီ။ ဘုရင့်တပ်မတော်မှန်သမျှဟာ အမိန့်ကိုနာခံပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံတော်အတွက် ရန်သူတွေကို နှိမ်နင်းကြပါ။ စစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်ဟာ ချီးမြှင့်ရမဲ့သူကို ပစ်မထားပါဘူး။ ချီးမြှင့်ပါမယ်။ အပြစ်ရှိတဲ့သူဆိုရင်လဲ အပြစ်အလိုက် အရေးယူပါမယ်။ ဘယ်သူ့မျက်နှာကိုမှ မထောက်ညှာပါဘူး။ အားလုံးဟာ တရားသဖြင့် ဖြစ်စေရမယ်"ဟူ၍ သူ့တပ်မတော်သား အပေါင်းကို ရဲရဲတောက် မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် စစ်ကြောင်းကိုးကြောင်းကို ဖွင့်လိုက်လေသည်။

စစ်ချက်နှာ ကိုးခုခွဲပြီး၊ စစ်ကြောင်းများဖွင့်လိုက်သောအခါ တပ်ရင်းရှိ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို တခါ

တည်းခန့်အပ်၍ အလံအစိမ်း, အပြာ, အဝါ, များ ခွဲဝေကာ ချောဘအုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ရန်ချီတက်သွားခိုင်း၏။ ဤအခါကျလေမှ ဟန်စင်ကို အထင်အမြင် သေးခဲ့သော မြို့သူမြို့သားများသည် မြေပုံမကြည့် စာရွက်မကိုင်ဘဲနှင့် စစ်မျက်နှာ ကိုးခုကို နိုင်နင်းစွာ စီစဉ်နိုင်သော ဟန်စင်၏ စွမ်းရည်ကို အံ့သြ ချီးကျူး၍ မကုန်နိုင်အောင် ဖြစ်ရတော့၏။

ထိုသို့ ဟန်ကော်ကျိုးက ဟန်စင်အား စစ်သေနာပတိချုပ် ခန့်အပ်သော အရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာတခု ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ ဟန်ကော်ကျိုး၏ သစ္စာတော်ကို ခံယူပြီး စစ်မှုထမ်းနေသော လက်ဟောင်း စစ်ဗိုလ်ကြီး ကွမ်းချိုင် ဆိုသောသူ ရှိလေသည်၊ ကွမ်းချိုင်သည် စစ်တိုက်ခိုက်သည့်ဘက်၌ မည့်ပေါ့ခွန်အားဗလလည်း ပြည့်စုံသူ တယောက်ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်သူ၌ ဉာဏ်ပညာ မပြည့်စုံပေ။ သူ အလုပ်လုပ်သော နေရာ၌ စေ့စပ်သေချာသေလောက် စေခိုင်းသူ ရှိလေမှ လုပ်တတ်သူ ဖြစ်လေသည်၊ ပြီးနောက် သူသည် ဘုရင်ဟန်ကော်ကျိုးနှင့် ယောညီအစ်ကို တော်စပ်သူလည်း ဖြစ်၏။ သူ့စိတ်ထဲ၌ သူသည်သာလျှင် ဟန်ကော်ကျိုး၏လက်ရုံးတဆူတမျှ အားကိုးရသည့် စစ်သေနာပတိချုပ်ဖြစ်ရမည်ဟု မျှော်လင့်ထား၏။ တပ်မတော်သားများကလည်း ဤအတိုင်းပင် ထင်နေကြသည်။ သို့သော် အခြေအနေကား သူမျှော်လင့်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ မလာ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကိုယ်သူ ရှက်လည်း ရှက်မိသည်၊ ဟန်စင်အပေါ်၌လည်း အခဲကြေ ဖြစ်နေမိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် ဒေါသအလျှောက် ဘုရင်ဟန်ကော်ကျိုး စီးလာသော မြင်းဇက်ကြိုးကို သွားဆွဲပြီး ပြောဆိုသည်မှာ "ကျုပ်လိုလူ တယောက်လုံး ရှိရက်သားနဲ့ သူများခြေထောက်အောက်က ငုံ့လျှိုးလာပြီးပြည့်တန်ဆာမ ဆီမှာ မှီခိုကပ်ရပ် စားနေရတဲ့ ဟန်စင်လို လူမျိုးကိုမှ ရွေးပြီး စစ်သေနာပတိချုပ် ခန့်အပ်တာဟာ အမှားကြီးမှားတာဘဲ" ဟူ၍ သူ့ရင်တွင်း ရှိသမျှကို မထိန်းမဝှက်ဘဲ ပြောလိုက်လေသည်။

ဤစကား တခွန်းကြောင့် ဟန်ကော်ကျိုးသည် ဒေါသအမျက် ထားလာ၏။ သည့်အတွက်ကြောင့် ဟန်ကော်ကျိုးက "ငါ့အမိန့်စကားကို ပယ်ရှားတာဟာ ငါ့ကိုတော်လှန်တာနဲ့ အတူတူဘဲ၊ ဒါကြောင့်" ဟူ၍ ပြောပြီး သူ့နဘေးရှိ စစ်ဗိုလ်များဘက်သို့ လှည့်ကာ "ကွမ်းချိုင်ကို အမြန်ဖမ်းပြီး ချုပ်ထားလိုက်၊ ပြီးမှ ငါသတ်မယ်" ဟူ၍ အမိန့်ပေးပြီး ဟန်ကော်ကျိုးသည်မြင်းစီး၍ထွက်သွားလေတော့သည်။

စစ်ဗိုလ်ကြီး ကွမ်းချိုင်အဘို့ အချုပ်ခန်းသို့ မြန်းရတော့၏။ သူ၏ပြောစကား တခွန်းမှားယွင်းသည့် အတွက် အသက်သေရတော့မည့် ကံနိမ့်ဆိုက်နေရှာ၏။ သူသည် အသက်တချောင်း ချမ်းသာရရှိမှု့အတွက် ဟန်ကော်ကျိုးကို အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ တောင်းပန်သော်လည်း ထိုသို့မျှ အကြောင်းထူးပါပေ။ ဤကိစ္စအတွက် သူ့အား ရင်းနှီးသော စစ်ဗိုလ်များက အကြံဉာဏ်ပေးသည်မှာ စစ်သေနာပတိချုပ်ဟန်စင်ကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြီး တောင်းပန်ပါ၊ ဟန်ကော်ကျိုးသည် ယခုအခါ၌ ဟန်စင်၏ ပြောလေသမျှသော စကားကို ပယ်ရှားဝံ့သေးသောကြောင့် အသက်ချမ်းသာရလိမ့်မည်ဟုဆိုကြသည်။

ဤသို့ ကြံပေးရာ အတိုင်း စစ်ဗိုလ်ကြီး ကွမ်းချိုင်သည် ဟန်စင်အား တောင်းပန်သည်။ ဟန်စင်မှတဆင့် ဟန်ကော်ကျိုးအား တောင်းပန် လျှောက်ထားလေရာ ကွမ်းချိုင်သည် အသက်ချမ်းသာမှုရလေတော့သည်။ ထိုအချိန်အခါမှစ၍ ကွမ်းချိုင်သည် သူ့အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော စစ်သေနာပတိချုပ် ဟန်စင်အပေါ်၌ သစ္စာနှင့်စွာဖြင့် အမှုတော်ကို ထမ်းဆောင်သွားလေတော့သည်။

ဟန်ကော်ကျိုးက သူ့ဘုရင်အမိန့်အာဏာကို လွှဲအပ်ထားသော စစ်သေနာပတိချုပ် ဟန်စင်နှင့် စစ်ဘုရင်ကြီးချောဘအုံးတို့သည် ယှဉ်ပြိုင်၍ စစ်တိုက်ကြလေသည်။ ဟန်စင်သည်ကား စစ်တိုင်ပိုင်မှု အရာ၌ ဉာဏ်သမား။ စစ်ဘုရင် ချောဘအုံးသည် လက်ရုံးရည်သမား၊ ဤသူနှစ်ဦးကား စစ်မြေပြင်ဝယ် ဆုံကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။

စစ်ဘုရင်ကြီး ချောဘအုံး၏ အကြောင်းလည်း အနည်းငယ် ဖော်ပြပါအုံးမည်။ ချောဘအုံး ငယ်

စဉ်က သူ့ဆရာသည် စာပေ ပညာ သင်ပေးသည်။ သို့သော် သူက မသင်ကြားပေ။ စာပေပညာ မသင်၍ ဓါးခုတ် လှံထိုး အတတ်ပညာကို သင်သော်လည်း သူက မသင်လိုပေ။ ဤတွင် ဆရာဖြစ်သူက ချောဘအုံးအား "နို့ မင်းက ဘာပညာ သင်မှာလဲ"ဟူ၍ မေးသည်။ ချောဘအုံးက ပြန်၍ပြောသည်မှာ "ကျုပ်က တခါထဲနဲ့ လူ ထောင်သောင်းနဲ့ချီပြီး သတ်နိုင်တဲ့ ပညာမျိုး သင်ချင်တယ်"ဟူ၍ ပြန်ပြောဘူးလေသည်။

သူသည် အလွန် ကာယဗလ တောင့်တင်း ခိုင်မာပြီး၊ သန်စွမ်းသူတယောက် ဖြစ်လေသည်။ သူ့အဘို့ စစ်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ဝါသနာ ဖြစ်နေ၏။ တချိန်သောအခါက တရုပ်ပြည်၌ ခုနစ်ပြည်ထောင်ကွဲပြီး၊ ခြောက်ပြည်ထောင်က စုစည်း၍ အင်အားအလွန်ကြီးမားပြီး တန်ခိုးအာဏာ ကြီးသော ကျင်းဝိုဟုန်း၏ ဒုတိယ ကုင်းမင်းဆက်ကို ချောဘအုံး တိုက်ခိုက်စဉ်က ကိုးရက်တိတိ အစာ မစားဘဲ၊ တောက်ရှောက် စစ်တိုက်သွားဘူးလေသည်။ ထိုမျှသာ မကသေး၊ ရှေးခေတ် တရုပ်ပြည်တွင် တရုပ်ဘုရားကျောင်းများ၌ သုံးချောင်းထောက် သံအိုးတလုံးစီ ရှိတတ်သည်။ ဤ သံအိုးနှင့် ထောင်ထားသော သုံးချောင်းသည် တရုပ်ဝိသာ အလေးချိန် တထောင်ရှိ၏။ ဤသံအိုးနှင့် အောက်ခံ သုံးချောင်းကို ချောဘအုံးသည် ဘယ်လက်တဘက်တည်းဖြင့် ကိုင်ကာ တရုပ် ဘုရားကျောင်းကို သုံးပတ်တိတိ ပတ်ပြသော်လည်း မျက်နှာတချက်မပျက်ပေဟု အဆိုရှိ သည်။

ချောဘအုံး အလွန် ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ခံရသော တဦးတည်းသော မိဖုရား "ဂူးရေ"သည် အလွန် ချောလှသောသူ ဖြစ်လေသည်။ ရုပ်ရည်သာ ချောလှသည်မဟုတ်၊ ဉာဏ်ပညာအစွမ်းလည်း အလွန်ထက်မြက်သူလေး ဖြစ်သည်။ ချောဘအုံး စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းလေတိုင်း ဤ"ဂူးရေ" အမည်ရှိသော မိဖုရားသည်လည်း သူ့အနားက ပါလာစမြဲ ဖြစ်လေသည်။ ချောဘအုံးသည် စစ်တိုက်လေတိုင်း အောင်မြင်မှုရသူ တဦး ဖြစ်သည်။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အခြေအနေကလည်း သူ့အား မာနတံခွန်လွှင့်ထူနိုင်လောက်အောင် ဖန်တီးနေ၍ ချောဘအုံးသည် မာန အလွန်ကြီးသူတဦး အဖြစ်နှင့် ကျော်ကြားခဲ့၏။

ဟန်စင်နှင့် ချောဘအုံး တွေ့ဆုံ၍ တိုက်ခိုက်ကြသည်မှာ တကြိမ်လည်းမဟုတ်၊ နှစ်ကြိမ်လည်းမက၊ အကြိမ်ပေါင်း ခုနစ်ဆယ်ခန့် တဦးနှင့်တဦး တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီ ဖြစ်၏။ စစ်တိုက်ခိုက်ရည် ဝနေသော ချောဘအုံးအဘို့ ဉာဏ်အလွန်များသော ဟန်စင်နှင့် လာတွေ့ခြင်းသည် ကံဆိုးရှာသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သည့်အရင်ကဆိုပါလျှင် ချောဘအုံးသည် မည်သည့်ရန်သူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ပြိုင် သူသာလျှင် အသာကလေးနှင့် အနိုင်ရရှိခဲ့၏။ ဟန်စင်နှင့် တွေ့လေသောအခါ သူပြုလေတိုင်း မရ၊ သူထင်လေတိုင်း မဖြစ်သော အခြေအနေသို့ ဆိုက်လေတော့ပြီ။ ချောဘအုံး၏ သိမ်းချို၍နေသော သူ့ စစ်အင်အားထုကြီးပင်လျှင် ဟန်စင်နှင့် တွေ့လေသော် မရှုံးနိမ့်အောင်ပင်၊ မနည်း ကာကွယ်ပြီး တိုက်နေရသည်။ အမှန်စင်စစ် ဟန်စင်၏ စစ်ဆင်မှုသည် လွန်စွာပင် ထက်မြက်သည်။ သို့ကလို ဟန်စင်က ချောဘအုံးအား စစ်တိုက်ရင်း၊ အိမ်နီးနားချင်း ဖြစ်သော ကျေးတိုင်းပြည်ကိုလည်း ဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သွားပြီး အနိုင်ယူလိုက်သေးသည်။ ကျေးတိုင်းပြည်က ဟန့်ကော်ကျိ့ ထံပါး၌ လက်နက်ချ အညံ့ခံပြီး၊ တိုင်းပြည်ကိုပါ ထိုးအပ်လိုက်လေသည်။ ဟန်စင်အဘို့ကား ချောဘအုံးနှင့် စစ်တိုက်ရာ စစ်ကြောင်းလမ်းပေါ်၌ ရှိသော ကျေးတိုင်းပြည်ကို အသာလေးနှင့် တိုက်ယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျေးတိုင်းပြည် လက်ဝယ် ရောက်ရှိလာသော အခါ စစ်သေနာပတိချုပ် ဟန်စင်သည် သူ၏အရှင်သခင် ဘုရင်ဖြစ်သော ဟန့်ကော်ကျိ့ကို ဘူ့အား ကျေးတိုင်းပြည်၏ ဘုရင်ခံအဖြစ်ခန့်အပ်ရန် တောင်းဆိုလေသည်။ ဟန်စင်က ထိုသို့တောင်းဆိုလေသော အခါ ဟန့်ကော်ကျိ့သည် သူ၏ ညီအင်ပင်ခံ မင်းဆရာ သယော်လျောင်း၊ ရှောင်ဟုံတို့နှင့် တိုင်ပင်လေသည်။ ဤအတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာ နှစ်ယောက်ကျ

"ဟန်စင်က လိုချင်လို့ ကျေးတိုင်းပြည်ကို တောင်းတာ ပေးလိုက်၊ ခု ကျုပ်တို့အားလုံးနဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ ဟန်စင်ကိုဘဲ အားကိုးနေရတာ၊ တကယ်လို့ သူသာ ချောဘအုံး ရန်ကို မကာကွယ်ဘူး ဆိုရင် အလွန်ကြီးတဲ့ ဒုက္ခဘဲ"ဟူ၍ အကြံပေးလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဟန့်ကောဝ်ကျို့က ဟန်စင်အား ကျေးတိုင်းပြည်၏ ဘုရင်ခံမဟုတ်၊ ဘုရင်အစစ် ဖြစ်ကြောင်း ကျေညာလိုက်ပြီး၊ ကျေးတိုင်းပြည်ကို ဟန်စင်လက်ဝယ် အပ်လိုက်လေသည်။ ဟန်စင် အတွက်တွင်ကား ဟန့်ကောဝ်ကျို့၏ စစ်သေနာပတိချုပ် လုပ်နေရသူ ဖြစ်သော်လည်း ကျေးတိုင်းပြည်၏ အချုပ်အချာ အာဏာပိုင်သော ဘုရင်တပါးလည်း ဖြစ်နေလေပြီ။

ကျေးတိုင်းပြည်၏ ဘုရင်အဖြစ်နှင့် ဟန်စင် အုပ်ချုပ်နေစဉ်၊ ကျေးနိုင်ငံသားတဦးဖြစ်သူ "ဇုံကတ်ထုံး" ဆိုသော သူတယောက်ကို တပည့်အဖြစ် မွေးထားလေသည်၊ ဇုံကတ်ထုံးသည် ရှေ့နောက်ရေးကို ကြည့်ပြီး အကြံဉာဏ်ပေး အလွန်ကောင်းသူတဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဟန်စင်၏ ဘဝ အကျိုးအကြောင်း ဖန်လာပုံကို သတ္တုချပြီး ကြည့်သည်။ ပြီးနောက် အခြေအနေက မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ပျက် လာမည့် အကြောင်းကို သူ့ဆရာ ဟန်စင်အား "ဆရာ ချောဘအုံးကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင် အပြတ်မတိုက်နဲ့၊ တကယ်လို့ ချောဘအုံး ပြုတ်သွားရင် နောက်တကြိမ်ပြုတ်မှာက ဆရာ့အလှည့်ဘဲ။ ဟန့်ကောဝ်ကျို့ဟာ ချောဘအုံး ရန်ကို အလွန် ကြောက်တာကြောင့် ဆရာ့ကို အားကိုးနေတာမှန်တယ်။ ချောဘအုံးသာ မရှိတော့ဘူး ဆိုရင် ဟန့်ကောင်ကျို့ အတွက် ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး ရန်သူဟာ အလွန် စစ်အင်အားကြီးတဲ့ ဆရာသာလျှင် ဖြစ်တော့မယ်။ ဒီအခါမှာ ဟန့်ကောင်ကျို့ဟာ ဆရာ့ကို ပျက်စီးဖို့ ကြံတော့မှာဘဲ။ ခုအချိန်မှာသာ တဦးနဲ့တဦး အလွန် ရင်းနှီးကြပေမဲ့ နောက်အခါမှာ ကြောက်စရာ ရန်သူကြီးသဖွယ် ဖြစ်လာတော့မယ်။ ဆရာဟာ ချောဘအုံးကို တိုက်တော့တိုက်၊ ချောဘအုံးကို တိုက်နေတာကြောင့် ဟန့်ကောဝ်ကျို့လဲ ဆရာ့ကို အပြစ်မပြောနိုင်ဘူး။ ချောဘအုံးဟာ လုံးလုံး မပြုတ်သေးတော့၊ ဟန့်ကောဝ်ကျို့လဲ ဆရာ့ကို ဘာမှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ တကယ်လို့ ဟန့်ကောဝ်ကျို့က ဆရာ့ကို ရန်ရှာချင်တယ်ဘဲထား၊ သူ့အတွက် ရန်သူ နှစ်ယောက်ဖြစ်နေတယ်။ ခုဆရာ့မှာလဲ ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည်နဲ့ ဘုရင်တဆူ ဖြစ်နေလေတော့ ဆရာက စပြီး နန်းဆက် ထူထောင်သွားပါ"ဟူ၍ တပည့်ဖြစ်သူ ဇုံကတ်ထုံးက အကြိမ်ကြိမ် အကြံပေး၏။ ဟန်စင် အတွက်တွင်ကား "ဟန့်ကောဝ်ကျို့က ငါ့ကို ချောဘအုံးကို စစ်ပြိုင်တိုက်ဖို့ စစ်သေနာပတိချုပ် ခန့်အပ်ထားတယ်၊ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ချောဘအုံးမပြုတ်ပြုတ်အောင်ငါတိုက်ရမယ်"ဟုဆိုပြီး တရားသေယူဆထားသောကြောင့် ဇုံကတ်ထုံး၏ အကြံပေးချက်ကို ဟန်စင် လက်မခံပေ။

ဟန်စင်နှင့် ချောဘအုံးတို့သည် အပွဲပွဲ နွှဲလာခဲ့သည်မှာ များပြီဖြစ်၏။ ယနေ့တကြိမ်တွင်ကား ချောဘအုံးကို အသေအလဲ အရှုံးအနိုင်တိုက်ရပေတော့မည်။ ချောဘအုံးကလည်း အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးချေ။ သူ့အတွက် သေလျှင်မြေကြီး၊ ရှင်လျှင် ရွှေထီးဟူသော လူစားမျိုး ဖြစ်သည်။ ဟန်စင်သည် သူ၏ စစ်အင်အားကို စင်ကြောင်း ဆယ်ကြောင်းခွဲပြီး စစ်မျက်နှာ ဆယ်ခုဖွင့်ကာ ချောဘအုံးကို ဆယ်ဘက်က ဝိုင်းရံ၍ တိုက်ရန် သူသည် စစ်ချီပြီး တက်သွားလေသည်။

ဟန်စင်၏ စစ်တပ်သည် ခေတ္တ အနားယူပြီး သယ်ယူလာသော စားနပ်ရိက္ခာများကို ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြသည်။ ပြီးလေသော်မှ ဟန်စင်က မိန့်ကြား ပြောဆိုသည်မှာ....

"ဒီနေ့ဟာ ဒို့တိုင်းပြည်ရဲ့ ကြမ္မာကို နောက်ဆုံး ဖန်တီးမဲ့ နေ့ဘဲ။ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကြမ္မာဟာ ဒို့လက်တွင်းမှာ ရှိတယ်။ ဒီမှာ ရှိနေကြတဲ့ စစ်ဗိုလ်၊ စစ်သားတွေဟာ အမိန့်ပေး လိုက်ရင် ရှေ့မှာ ဘာကြီးရှိနေနေ,တိုက်ခိုက်ရမယ်။ ကိုယ့်မျက်စေ့ဟာ နောက်ကို ဘယ်တော့မှ မကြည့်ရဘူး။ သူသေသေ ကိုယ်သေသေ ခွန့်ခွန့်စားစားတိုက်ရမယ်။ ဒီစစ်ပွဲကြီးကို မနိုင်,နိုင်အောင်တိုက်ခိုက်မှ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ပြန်

ရောက်နိုင်မယ်။ ကိုယ့်သား, ကိုယ့်မယား, ဆွေမျိုးညာတိများကိုခွဲလန်းတဲ့သံယောဇဉ်တွေကိုစိတ်ထဲမှာ မထားရဘူး။ ကိုယ့်တိုင်း နိုင်ငံကိုချစ်တဲ့ စိတ်တခုထည်းသာ စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်ထားရမယ်"ဟူ၍ ပြောလေသည်။

ဟန်စင်သည် သူကိုယ်တိုင်လည်းမြင်းကိုစီးထားသည်။သူ့နဘေးဝယ် အလွန်ကျော်ကြားပြီးစစ်ရည်ဝနေသော စစ်သား ကောင်းကြီး တဘက်လျှင်နှစ်သောင်းစီခြံရံ၍နေ၏။ ဤတကြိမ် စစ်ပွဲကိုဦးစီးခေါင်းဆောင်ပြီး တိုက်လေသူမှာ ဘုရင်ဟန့်ကော်ကျို့ ကိုယ်တော်တိုင်ဖြစ်၏။

ရှေးတရုပ်ရာဇဝင်တွင် စစ်ပွဲကြီးများ၌ ဥပဒေတရပ်ရှိသည်၊ ထိုသည်ကား ဝဲဘက်နှင့် တဘက်မြင်လျှင်မြင်ခြင်း စစ်မတိုက်ခိုက်ရ သေးပေ။ ဟန့်ကော်ကျို့ နှင့် ချောဘအုံး တို့သည် တောင်တတောင်စီပေါ်မှ မျက်နှာချင်း ဆိုင်နေကြ သည်။ ပြီးလေသောအခါ ဟန့်ကော်ကျို့ ဘုရင်ဘက်မှ တေးဂီတ တူရိယာများကိုတီးပြီး...."ငါတို့လိုအပြစ်မရှိတဲ့တိုင်းပြည်ကို ဘာဖြစ်လို့စစ်လာတိုက်ရသလဲ။ အေးအေးဆေးဆေး နေကြတဲ့ တိုင်းသူ ပြည်သားတွေလဲ ဒုက္ခရောက်ကုန် ကြပြီ" ဟူသော ကရုဏာသဘော သက်ဝင်သည့် တေးသီချင်းကို ကြိုးနှစ်ချောင်းတပ်ထားသည့် တယောနှင့်ဆိုပြ လေသည်။ ထို့အတူ ချောဘအုံးတို့ဘက်မှလည်း တေးသီချင်းဆို၍တူရိယာနှင့် တီးပြပြန်လေသည်။ ဤသို့အပြန်ပြန်အလှန်လှန် တေးသီချင်း ဆိုနေခိုက်တွင် တဘက်တဘက်လျှင် သိန်းနှင့်ချီပြီး ရှိနေသော စစ်သားထုကြီးသည် ငြိမ်သက်စွာ နားထောင် နေကြသည်။ ပြီးလေတော့မှ စစ်တိုက်သည့် အခါတွင် အသုံးပြုသော စစ်ဗုံကြီးများကို လက်ထဲမှ ဒုတ် နှစ်ချောင်းဖြင့် ရိုက်ခတ်တီး၍ အချက် ပေးလိုက်သော အခါအုပ်စုနှစ်စုရှိ စစ်သားထုကြီးသည် ညာသံပေးကာ မျက်နှာချင်းဆိုင်ကာ တိုက်လေ တော့ပြီ။

စစ်ဗိုလ်ချင်း၊ စစ်သားချင်း၊ ဘုရင်ချင်း ယှဉ်၍တိုက်လေရာ၊ အုပ်စုနှစ်ဘက်မှ စစ်အလံ များသည် ရှုပ်ထွေး ရောနှော ထားပြီး လူသတ် စစ်ပွဲကြီးကား စလေတော့ပြီ။တခဏအတွင်းဝယ် တဘက် သိန်းနှင့်ချီ၍ရှိနေသော စစ်သားများ တယောက် နှင့်တယောက် ထိုးခုတ်သော ဓါးလက်နက်၏ အသံများ၊ စစ်သားများဒဏ်ရာရရှိ၍ အော်သော အသံဆိုးကြီးများ၊ မြင်းချင်း စီးတိုက်၍ ထိမှန်သည့် အသံများမှာ တသိမ့်သိမ့်ညံ့နေလေတော့သည်။အကယ်၍သာဤအချိန်၌ မိုးကောင်းကင်ပေါ်မှ ပျံလွှားသွားသော ငှက်တကောင်သည် ဤစစ်ပွဲမှ ကြောက်စရာကောင်းသော အသံများကို ကြားလေသော် အနားသို့မသီပံ့ဘဲ အဝေးကရှောင်ပြေးမည်မှာ အမှန်ပင်။

မိုးကောင်းကင်ပေါ်မှ တောက်ပြောင် နေသော နေမင်းကြီးပင်လျှင် တဦးနှင့်တဦး တိုက်ခိုက်သော စီးမြင်းများပြေး၍ ထသည့် ဖုံများကြောင့်၊အလင်းရောင်ပင်လျှင် မှေးမှိန်သွားသည်ဟု ထင်ရ၏။ အစဉ်မပြတ်တိုက်ခတ်နေသောလေ၏ အသံပင်လျှင်ကြေကွဲဝမ်းနည်း ငိုသံသဖွယ် ဖြစ်၍နေလေ တော့သည်တကား။

သူနိုင် ငါနိုင် အပြိုင်အဆိုင်တိုက်ခိုက် မှုကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော စစ်သားဦးရေ လေးသောင်းကျော်ခန့် သေကြေ ကုန်ပြီ။ သေဆုံးသွားလေသော စစ်သားများ၏အလောင်းကား ရာထောင်ပုံနေပြီ။ ဝသုန်မြေပေါ်ငယ် လူအများ၏ သွေးကွက်များက ပြန့်ကြဲ၍ နေလေတော့ပြီ။ နဘေး အနီးအနားငယ်ရှိသောချောင်း, အိုင်များ ပင်လျှင် ခြင်းခြင်းနီလေပြီဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင်ကား ချောဘအုံနှင့်သူ့စစ်သားများသည် ၉-မိုင် တောင်ဟု အမည်တွင် နေသော တောင်တွင် ဝိုင်းမိနေလေသည်။သူ့နဘေးပတ်လည်တွင် ဟန်စင်၏ စစ်သည် တော်များက လှံရှည်ကြီးများ တပ်ဆင်ထားသော မြင်းလှည်းတပ်ကြီးနှင့် ပတ်ပတ်လည် ဝိုင်းရံ ထားလျက် ရှိသည်။ ဤသို့ ချောဘအုံးကိုစစ်မြင်းလှည်းများ ပိုင်းရံပြီး မလွတ်နိုင်အောင် ကာထား ယုံမျှနှင့် မပြီးသေး။ သည့်အထက်က လူများကလည်းတထပ် ဝိုင်းထားသေးသည်။သို့ကလို ချောဘအုံးအား လွတ်မြောက်ပြီး

မသွားနိုင်စေရန် ဟန်စင်က အရပ် ရှစ်မျက်နှာမှ အထပ်ထပ်ကာရံ ထားလေသည်။

ဤသို့ ဟန်စင်၏ စစ်သည် တော်များ ဝိုင်းရံ ကာထားသော ချောဘာအုံးသည်သူ၏နောက်လိုက် သူ့အတွက် အသက် စွန့်မည်ဆိုသော သစ္စာတော်ခံ တပည့် ရှစ်ထောင်နှင့်အတူ ကိုယ်လွတ်ရုန်းရတော့သည်။ ထို၌ထိုမျှ စစ်တပ်များ ဝိုင်းရံ နေသည့် အကြားမှ ချောဘာအုံး သည် သူ့ စစ်သည်တော် အများအပြားကို အသေခံပြီး လွတ်မြောက်အောင် ရုန်းကန်ခဲ့တော့၏။

စစ်သည်တော်ပေါင်းသိန်းနှင့်ချီ၍ အသေခံခဲ့သည့် ချောဘာအုံးနှင့် သူ့သစ္စာတော်ခံ တပည့်ရှစ်ထောင် လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ချောဘာအုံးတို့ လူစုသည် ချောကမ်းတခုသို့ ထွက်ပြေး လေ၏။ ဟန်စင်၏တပ်က နောက်မှ လိုက်လေသည်။ စစ်ရှုံး နိမ့်နေသော ချောဘာအုံးကို တဖန်ထပ်၍ ဝိုင်းထားပြန်၏။သို့သော် စစ်ကိုကား မတိုက်ရဲ သေးပေ။ ချောဘာအုံး၏ အနားတွင် အလွန် အစွမ်းထက်သော တပည့်ရှစ်ထောင်၏ အားကို လန့်နေ လေသည်။ တဆက်တည်းဆက်တိုက်လာနေသော စစ်ပွဲဖြစ်နေ၍ စစ်သားများလည်း အတော်ပင်ပန်း နေတော့ပြီ။

ချောဘာအုံး ရောက်နေသော နေရာ သည်ကား ‘အော်ကန်’ ဟု ခေါ်သည်။‘အော်ကန်’ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မှာ “ အော် ” ဟူသည်မှာ “မဲ၏” ဟု အဖြေရသည်။“ကန်”ဟူသည်မှာ ချောင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤချောင်းထဲမှ ရေသည် အစဉ်မဲနေသော ကြောင့် ချောင်းမဲဟု ခေါ်ဟန်တူ၏။

ဤနေရာဝယ် ချောဘာအုံး သည် အပန်းဖြေ နေသည်။အချိန်ကလည်း မိုးချုပ်လု နီးလေပြီ။ ချောဘာအုံး၏ နဘေးဝယ် သစ္စာတော်ခံ တပည့်ရှစ်ထောင် ကျော်ရှိနေလေသည်။ ချောဘာအုံး၏ အသက်တမျှ ချစ်ခင်စုံမက်သော ‘ဩခြူး’အမည်ရှိသောစီးတော်မြင်းသည်။တနေ့လုံးလည်း စစ်တိုက်၊ အစာလည်း မစားရ၊ရေလည်း မသောက်ရ လေသော ကြောင့် အော်ကန် ချောင်းနဘေးဝယ် ဘုံးဘုံးလဲပြီး သေရှာလေသည်။ ထို့ကြောင့် ချောဘာအုံး ၏ စိတ်ထဲ၌ အလွန်ထိခိုက်နေရချိန်ဖြစ်သည်။

ညဉ့်အချိန်သို့ရောက်လေသော် ဟန်စင်တို့ဘက်မှ အလွန်ငြိမ့်ညောင်း သာယာပြီး လွမ်း ဆွတ် ဘွယ်ကောင်းသော တေးဂီတ သံများဖြင့် ချောဘာအုံး နဘေးရှိ သစ္စာခံတော်ခံများ ကြားရ လေအောင် တီးမှုတ်ပြီးပြသည်မှာ....“မင်းတို့ဘုရင်ချောဘာအုံး ဟာမကြာခင်တိုက်ပွဲမှာအသက်ဆုံးရှုံးရတော့မယ်။ မင်းတို့ဟာသူ့အတွက် အလွန်အဘိုးတန်တဲ့အသက် ကို စွန့်မည့် အစား၊ အိမ်က ဇနီးနဲ့ ကိုယ့်ရင် သွေးလေးများကိုပြန်ပြီးသတိရလိုက်စမ်း။ သူတို့ဟာ မင်းအိမ်သို့ပြန်အလာကိုကြိုဆို နေကြတယ်။ ဒို့ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့ ဟာလဲ.... လူသားတွေ အပေါ်မှာ အလွန်ဘဲကိုယ်ချင်းစာနာတတ်ပါတယ်။ ဟန့်ကော်ကျို့ဟာ စစ်ပွဲမှာလက်နက်ချတဲ့သူမှန်သမျှ ဘယ်သူ့ကိုမှသတ်ပြစ်ရိုးထုံးစံမရှိခဲ့ပါဘူး....။ ကိုယ့်သားရှိတဲ့ တိုင်းပြည်ကိုပြန်ပို့ပေးပါမယ်” ဟူသော အဓိပ္ပါယ် မျိုးသက်ဝင်သော တေးသီချင်းဖြင့် စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်လေသည်။

ဟန်စင်တို့ဘက်မှ ထိုသို့ပြု၍ နှံနက်မိုးသောက်သေသောအခါ ချောဘာအုံးဘက်မှ သစ္စာတော်ခံ တပည့် ရှစ်ထောင် သည် တဦးတယောက်မျှမရှိတော့ပေ။တချို့ကလည်းကိုယ်လွတ်ရုန်း၍ထွက်ပြေးကြသည်။ တချို့သည်လည်း ဟန့်ကော်ကျို့ဘက်သို့ လက်နက်ချ အညံ့ခံလေသည်။

ချောဘာအုံး၏ စစ်ရာဇဝင်တွင် တခါဘူးမျှ စစ်မရှုံးခဲ့ဘူးပေ။ ဟန်စင်နှင့် တွေ့သောအခါ ချောဘာအုံးအဘို့ စစ်ရှုံးနိမ့် ခဲ့ရပေသည်။ ချောဘာအုံး၏ အနားတွင်ကား သူ အလွန် ချစ်မြတ် နိုးသော မိဖုရား “ဂူးရေ”သာလျင်ကျန်ရစ်ခဲ့လေတော့သည်။ ယင်းအချိန်ဝယ် တချိန်ကတန်ခိုး အလွန် ကြီးမားခဲ့သော စစ်ဘုရင်ကြီး ချောဘာအုံးက သူ့မိဖုရားကို ပြောကြားသည်မှာ....

“ငါရဲ့စစ်အင်အားဟာ တောင်ကြီး တတောင်လုံးကိုပင် ရွှေ့ပြောင်း ပစ်နိုင်တယ်။ ဒီတခေတ်မှာ တော့ဖြင့် ငါ့ကိုနိုင်မဲ့သူ မရှိတော့ဘူးလို့ ငါထင်ခဲ့မိ

တယ်။ငါမှာ အခါအခွင့်ကောင်းနဲ့ သွားမကြုံလို့.... ငါဟာခတည်မြဲပါပေါ့လား ...။ ငါရဲ့ စစ်အင်အား အလွန် ခိုင်မာခဲ့ပေမဲ့၊ အခါအခွင့်ကောင်း မရရင် ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာငါသိရပြီ။ လောကကြီးမှာ လင်သေတော့မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ခယားကို သတ်ပစ်တတ်ပေမဲ့၊ မင်းကိုတော့ ငါချစ်လွန်းလို့ မသတ်ရက်ပါဘူး။ပြီးတော့ လှတာကို အလွန်မက်တယ်လို့ ကမ္ဘာကသိနေတဲ့ ဟန့်ကော်ကျို့ ဘုရင်ဟာလဲ မင်းလိုလှတဲ့ သူတယောက် ကိုတော့ ပစ်မထားပါဘူး။ငါလိုဘဲ ချစ်ခင်စုံမက်မှာဘဲ။ ဒီတော့ မင်းစိတ်ကူးမလွဲပါနဲ့၊ ငါမရှိတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ သူ့ဆီကို သွားပါ" ဟု၍ သူ့ခံစားမှု ဝေဒနာကို ကဗျာလက်ာဖွဲ့ကာဆိုပြလေသည်။မိဖုရား "ဂူးရေ" ကချောဘအုံးအား "ယုံ:ဝံ အကိုင်း အဆိုရှိရင် အက,ပါရစမြဲမို့.... စောစောက ရှင်တေးသီချင်း ဆိုသွားတယ်။ ကျမက ဓါးက, ကမယ် ဟု၍ ပြောပြီး ချောဘအုံး ထံမှ နှစ်ဘက်သွားဓါးကို တောင်းခလ တော့သည်။

မိဖုရား၏ မျက်နှာက ပြုံးရွှင်နေ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ချောဘအုံးသည် သူ့ခါးကြားထဲမှနှစ်ဘက်သွားဓါးကို ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။ မိဖုရားသည် ချောဘအုံး လက်ထဲမှဓါးကို ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် လေထဲ၌ဝှေ့ရမ်းကာ၊ ဓါးက, ကနေ၏၊ ပြီးနောက် မိဖုရားသည် တဖြေးဖြေးနှင့် ခြေလှမ်းများ ဆုတ်သွားသည်။ ချောဘအုံး လှမ်း၍ ဆွဲသော်လည်းမမှီသောနေရာသို့ရောက်လေမှ သူ့လည်ပင်းကို လွန်စွာထက်သောဓါးနှင့် လှီးဖြတ်လိုက်လေ တော့သည်။

အမှတ်မထင်ဖြစ်ပျက်လိုက်လေသော ကိစ္စတရပ်ပေမို့ ချောဘအုံး သည်၊ သူချစ်မြတ် နိုးသည့် မိဖုရား အလောင်းကို တွေတွေကြီး စိုက်ကြည့်နေမိသည်။သူ၏လက်ရုံးသဖွယ်အားကိုးရသော စီးတော်မြင်း "ဩခြူး" လည်း ဆုံးပါး သွားလေပြီ၊ သူ၏ သစ္စာ တော်ခံ တပည့် ရှစ်ထောင် လည်း တဦး တယောက်မျှမရှိရှာတော့ပြီ။

ဤအချိန်တွင် "အော်ကန်" ချောင်းကိုဖြတ်ကူးရန် လှေသမားက ချောဘအုံးကို လာခေါ်လေ သည်။ ဤတွင် ချောဘအုံးက လှေသမားအား "ငါလာတုံးက သစ္စာတော်ခံတပည့် ရှစ်ထောင်လဲ မရှိတော့ဘူး၊ ငါအလွန်ချစ်ဘဲ့ မိဖုရားနဲ့ စီးတော်မြင်းလဲ သေပြီ။ သူတို့ ပါမလာဘဲနဲ့ ငါတိုင်းပြည်က ပြည်သူပြည်သားတွေကို မျက်နှာမပြသိုတော့ဘူး။ဒီတော့ ငါ့ဦးခေါင်းကိုသာ ဘုရင်ဟန့်ကော်ကျို့ ကို သွားဆက်ပြီး မင်းဆုတော်ငွေထုတ်ယူပါတော့" ဟု၍မှာကြားခဲ့ပြီးလျှင် ချောဘအုံးသည် သူ့လည်ပင်းကိုဓါးဖြင့် ဖြတ်လိုက်ကာ ဘဝအဆုံး စီရင် သွားလေသည်။

လူသားအပေါင်း တုန်လှုပ် ချောက်ချားစေခဲ့သော ချောဘအုံး၏ စစ်အင်အားသည် ပြတ်ပြတ် ပြန်းပြန်းပြီး နိဂုံး ချုပ် သွားလေပြီ ဖြစ်၏။ တကြိမ်ထည်း တိုက်ခဲ့သော ဤ စစ်ပွဲကြီးသည်ဘား စစ်သားပေါင်း သုံးသိန်းကျော် သေပွဲ ဝင်ခဲ့ရသည် တကား။

ဟန်စင်အဘို့ ချောဘအုံး သေဆုံးသွားပြီ ဖြစ်၍ ရန်မီး အေးငြိမ်းလေပြီ။ သို့သော် ဟန့်ကော်ကျို့ အဘို့၌ကား ရန်မီးသည် မအေး သေးပေ။ ရန်သူ ချောဘအုံး မရှိသော်လည်း သူ ခန့်အပ်ထားသော စစ်သေနာပတိချုပ် ဟန်စင်၏ စစ်အင်အားသည် အလွန် တန်ခိုးကြီးထွားနေ၍ တနေ့သောအခါ၌ သူ့အား တော်လှန် ပုန်ကန်မည်ကို စိုးကြောက်ရွံ့နေမိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဟန်စင်၏ ရန်ကို မည်သို့ မည်ပုံ ကာကွယ်ရမည်ကို အမြဲမပြတ် စဉ်းစားနေလေသည်။

ဟန့်ကော်ကျို့သည် သူ၏ အတိုင်ပင်ခံ မင်းဆရာ နှစ်ဦးနှင့် တိုင်ပင်ပြီး၊ ဟန်စင်ကို ဖမ်းရန် အကွက်ဆင်လေသည်။ တနေ့သ၌ ရှင်ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့ သည် ကျေးတိုင်းပြည်၏ ဘုရင်တဆူ ဖြစ်သော ဟန်စင်ထံသို့လာမည့်အကြောင်းကို ကြိုတင်၍ ပြောထား၏။ ဟန်စင်သည် သူ့ကို မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ပြုလုပ်ပေးသော ရှင်ဘုရင် ဟန့်ကော်ကျို့ ကို နယ်စပ်သို့ သွားပြီး၊ အဆောင်အယောင်နှင့် သွား၍ ကြိုဆိုလေသည်။ ဟန့်ကော်ကျို့က ဟန်စင်အား ကြက်ငှက်ကလေးချားဖမ်းသည့် သဖွယ် အသာ သေးဖမ်းဆီးပြီး၊ သူ့တိုင်းပြည်သို့ ခေါ်သွားသည်။

ဟန့်ကော်ကျို့သည် သူ့တိုင်းပြည်သို့ ရောက်

သောအခါ ဟန်စင်အား "ချောဘအုံဘက်မှ စစ်သုံ့ပန်း စစ်မိုသ်စစ်သားများကို မသတ်ဘဲ ထားခြင်းသည် သူ့ကို တနေ့ တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်သည်" ဟူသော လိမ်ဆင်ထားသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ဟန်စင်ကို ချုပ်နှောင်ထားလေ၏။

အမှန်တကယ်ကား ဟန့်ကောက်ကျို့သည် ဟန်စင်ကို သူကိုယ်တိုင် သတ်ပစ်လိုသည်။ ထိုသို့သတ်လိုက်မှလည်း သူ့အတွက် ရန်အေးပေတော့မည်၊ သို့သော် သူကိုယ်တိုင် သတ်ရန်ကလည်း မရဲပေ၊ ဟန်စင်၏ ကျေးဇူးတရားသည် သူနှင့်တကွ သူ့တိုင်းပြည် အပေါ်ဝယ် ဆပ်၍ပင် မကုန်နိုင်လောက်အောင် ရှိနေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟန့်ကောက်ကျို့သည် သူ့မိဖုရားအား ခါးအပ်၍ ဟန်စင်ကိုသတ်စေတော့သည်။ မိဖုရားကလည်း ဟန့်ကောက်ကျို့ စေခိုင်းချက်အတိုင်း ပြုလုပ်လိုက်သည်။

ဟန့်ကောက်ကျို့သည် သူ့မိဖုရားနှင့်တွေ့လေသော်

"မင်း ဟန်စင်ကို သတ်ပြီးပြီလား"

"ပြီးပါပြီ"

"ဟန်စင်မသေခင် နောက်ဆုံး ဘာများ ပြောသွားသေးလဲ"

"ငါဟာ ဝှိုက်ထုံးရဲ့ အကြံပေးချက်ကို မလိုက်နာမိတာ၊ မှားတာဘဲလို့ ပြောသွားတယ်"

ဟန့်ကောက်ကျို့သည်မျက်လုံးပြူးသွား၏။ ဟန်စင်ကို အကြံဉာဏ် ပေးခဲ့သော ဝှိုက်ထုံးကိုလည်း အရှင်မိရလေအောင် လိုက်ဖမ်း၏။ ဝှိုက်ထုံးကလည်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ရှောင်ပြေး နေလေသည်။ ပြီးနောက် ငါးနှစ်ခန့် ကြာသောအခါမှ ဝှိုက်ထုံးကို ဟန့်ကောက်ကျို့က အရှင်ဖမ်းမိလေတော့သည်။ ဤတွင် ဟန့်ကောက်ကျို့က ဝှိုက်ထုံးအား ဟန်စင်ကို အကြံပေးခဲ့ပုံကို ခွန်း၏။ ဝှိုက်ထုံးကလည်း ရဲဝံ့စွာဖြင့် သူဟန်စင်အားအကြံပေးခဲ့ပုံကိုတဖန် ပြန်၍ ပြောပြလေသည်။ ဤတွင် ဟန့်ကောက်ကျို့ ကိုယ်တိုင်က ဝှိုက်ထုံး၏ အကြံပေးချက်သည် မှန်ပါလေ၏။ ဟန်စင်သာ လက်ခံခဲ့ပါလျှင် သူ ဘာမျှ တတ်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံရပေသည်။ ပြီးနောက်တွင် ဟန့်ကောက်ကျို့က ဝှိုက်ထုံးအား.... "ငါတို့ဘက်မှာလဲ အကြံဉာဏ်ပေး ဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းပါ" ဟူ၍ တောင်းပန်လေ၏။ သို့သော် ဝှိုက်ထုံးက "ကျုပ်မှာ ဆရာဆိုလို့ ဟန်စင် တယောက်ထဲသာ ရှိဘယ်" သူ့အကျိုးကလွဲလို့ တခြား ဘယ်သူ့ကိုမှ အကြံမပေးဘူး။ ကျုပ်ကိုသတ်ရင်လဲသတ်ပစ်လိုက်" ဟူ၍ ဆိုလေသည်။ ဤသို့ ကိုယ့် အရှင် သခင်ပေါ်၌ ကျေးဇူးတရား သိတတ်သောသူမျိုးကို ဟန့်ကောက်ကျို့က မသတ်ပေ။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဟန့်ကောက်ကျို့ ဘုရင်မှစပြီး သူ့သားစဉ် မြေးဆက်အထိ နှစ်ပေါင်း လေးရာအထိ "ဟန်မင်းဆက်" အဖြစ် အုပ်စိုး သွားသည်ဟု တရုတ် ရှေးဟောင်း ရာဇဝင်၌ ဖော်ပြထားလေသည်။

သည်ကဲ့သို့ လူစွမ်းကောင်းတို့မည်သည် သည်းခံရမည့် နေရာတွင် သည်းခံလိုက်သည့်အတွက် ကိုယ့်ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သို့ တက်လှမ်း နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အတူ ကျွန်ုပ်၏ လန်ထောင် ဟော်တယ်၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် ကိစ္စတွင်လည်း သခင်စံဝေသည် သည်းခံနိုင်ခဲ့၍ အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့ပေသည်ဟု ဆိုချင်ပေ၏။

ဦးဗဆွေ ဂျပန် လက်မှလွတ်မြောက် လာပုံ

၁၉၄၅-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်ကသိသော ဂျပန် တော်လှန်ရေးက မပြုလုပ်ရသေး။ ထိုစဉ်က ဦးဗဆွေ (ယခု ဖ-ဆ-ပ-လ ဥက္ကဋ္ဌကြီး) သည် ကေမိုတိုင်ချုပ် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ် က ဦးဗဆွေ ၏ လက်ထောက် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဦးဗဆွေကို ဂျပန်များက မသင်္ကာ၍ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ထားလေသည်။

ဦးဗဆွေ ဂျပန်လက်က လွတ်မြောက်ရန် အတွက် အရေးကြီးနေသည်။ အဓိပတိ ဒေါက်တာဗမော်၊ ဗိုလ်ရန်နိုင်၊ သခင်မြ (ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်)၊ သခင်နု (နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး) နှင့် ဗိုလ်ကျော်ဇော်... ပီ ကေချောင်း (မြန်ဟာပ်တွေအသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ ကေမိုတိုင်ချုပ်)၊ ဤသူများကဦးဗဆွေ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် အမျိုးမျိုးကြိုးပမ်းနေချိန် ဖြစ်လေ၏။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် လန်ထောင် ဟော်တယ် ဖွင့်ထားချိန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ပိုင် လန်ထောင်ဟော်တယ်သည် အစားအသောက် အလွန်ကောင်းသည်ဟု နာမည် ကျော်ကြားနေလေ၏။ ဟော်တယ်၏ အောက်ထပ်တွင် အရက်ဆိုင်၊ အလယ်ထပ်တွင် ကား စားသောက်ခန်း၊ အပေါ်ဆုံးထပ်တွင်ကား အိပ်ခန်း (လေးဂျင့်) ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်ဝယ် ဂျပန်စကားဘတ်သော ဟော်တယ်မယ် ချောချော လှလှလေးများကို အထူးရွေးချယ်၍ ခန့်ထားသည်။

သို့ကြောင့်လည်း အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများ၊ ဂျပန် တပ်မတော်မှ ကြီး ကြီး မားမားတာ များ၊ အပြင်လောကမှ လူကုန်တန်များ လာကြသည်။ လူမျိုးစုံ ဆုံစည်းသော နေရာဖြစ်နေ၍ သတင်းအထွေထွေ ရရှိနိုင်သော နေရာဌာနမျိုး ဖြစ်လေသည်။

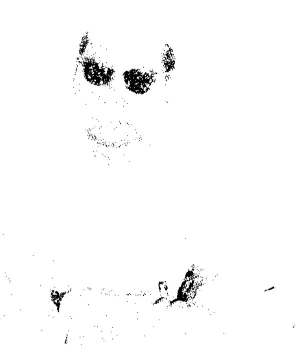

ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးဗဆွေ

ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်သို့ ဂျပန် ကာနယ် ဟီယာအိုက၏ တပည့် ဘိုင်ဝမ်း တရုပ် စကားပြန်သည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရောက်ရှိ လာတတ်သည်။ ကြာ၍လာလေသော် အနီး တိုင်ဝမ်းကျွန်းမှစကားပြန်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အလွန်ခင်မင်ရင်းနှီးသော ဘဝသို့ ရောက်လာ လေဘော့သည်။

ဤဂျပန်ခေတ်ဝယ် ဂျပန်ကာနယ်ဟီယာအိုကသည်အလွန် တန်ခိုး ကြီးထွားနေလေ၏။ သူနေသောအိမ်မှာ အလံပြဘုရားလမ်း အမေရိကန် ဆေးရုံနှင့် ကပ်လျက်ရှိသော တရုပ်သူဌေး စင်ဘိန်ဇွဲ ပိုင်သော နေအိမ်ဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါတွင် ဒဂုန်ရိပ်သာ ဖြစ်နေသော နေရာဖြစ်သည်။ ကာနယ် ဟီယာအိုကသည် ကာယဗလ ကောင်းကောင်း၊ အရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ စစ်ဝတ်စစ်စားနှင့် ဆိုလေလျှင် အလွန်ကြည့်ကောင်းသော သူတယောက် ဖြစ်လေသည်။ သူ့အသက်မှာ လေးဆယ်ခန့်ရှိပြီဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။ သူသည် မိန်းမနှင့် ပျော်ပါးခြင်းကို အလွန် ဝါသနာ ထုံသူ တဦးဖြစ်သည်။

တနေ့သောအခါတွင် သူ၏တပည့် တိုင်ဝင်း တရုပ်စကားပြန်က ကျွန်ုပ်အား ပြောသည်မှာ.... "အခု ဦးဗဆွေ လွတ်မြောက်ဖို့အရေးဟာ ကာနယ် ဟီယာအိုက လက်ထဲမှာ တည်နေတယ်။ ပြီးတော့ သူက မိန်းမ သိပ်လိုက်စားတယ်။ တရုပ်, ဗမာမ တွေကို မကြိုက်နှစ်သက်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်ကပြားမဆိုရင် အသေအလဲ စွဲတယ်။သူ့ဝိတ်က ဒီမှာဘဲရှိတယ်' ဟူ၍ ပြောပြလေသည်။ ဤစကားကို ကြားမိသည့် အချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် ဟော်တယ်သို့ ကြွရောက်လာသူများကို သေသေချာချာ လေ့လာ အကဲခတ် နေမလာသည်။

မကြာလှပါပေ။ တွေ့လေတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်သို့ မကြာခဏ လာသူတဦးသည် ပျက်စီးနေသော အင်္ဂလိပ် ကပြားတော်နှင့် တွဲလာတတ်သည်။ သူသည်ကား ငပန်ခေတ်ယ် အလွန် အမည် ထင်ရှားသော ဗမာငနိုကြီးတဦး ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ လွန်စွာမှ ရင်းနှီးခင်မင်သူ ဖြစ်နေ၍ သူ့အမည်ကို ထုတ်ဖော်၍ ရေးသား လိုပေ။ သူသည် ဖြတ်ထိုးဥာဏ် အလွန်ကောင်းသည် နိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ်လည်း ရှိသည်။ မိန်းမလည်း အလွန် လိုက်စားသည်။

တညသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်ဟော်တယ် အခန်း အမှတ်(၁၈)သို့ ဤငနိုကြီးသည် သူနှင့် အချစ်နှလုံး ထားလှရှိသော အင်္ဂလိပ်ကပြားမနှင့် လာရောက်ပြီး စားသောက်နေကြသည်။ သူ့နောက်ပါယ် ပါလာသော အင်္ဂလိပ်ကပြားမလေးသည် မိုသဘာဝတို့ စွဲမက်စရာ ကောင်းလောက်အောင် လှမျိုးကြွယ်သူ လေး ဖြစ်သည်။ အနှီအင်္ဂလိပ်ကပြားမလေးသည် ဗမာစကား တတ်သော်လည်း ပြော အင်္ဂလိပ် စကားကို သာအပြောလေ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သူတို့အနားသို့ သွားရောက်ပြီး တွေရာလေးပါး စကားများ ပြောနေရာမှ

"အော် ဒါနဲ့....ဝန်ကြီးကို တရုပ် ရာဇဝင်တခု ပြောရအုံးမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း -၃၂၀၀ က တရုပ်ပြည် မန်ချူးမင်းတပါးဟာ ကွယ်လွန်သွားတော့၊ သူ့မိဖုရား ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမိဖုရားမှာ 'စွန်တ်' လို့ခေါ်တဲ့ သားတော်တပါး ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ ဒီ စွန်တီဟာ ဘုရင်ဖြစ်နေပေမဲ့၊ ငယ်လွန်းတဲ့ ကလေး ဖြစ်တာကြောင့် တိုင်းပြည်ကို မအုပ်ချုပ်တတ်သေးဘူး။ သူ့မိခင်ကဘဲ ထီးနန်းကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းပြီး အုပ်စိုးနေရတယ်။ ဒီ မုဆိုးမ ဖြစ်တဲ့ မိဖုရားဟာ ရုပ်ရည် အလွန်ချောလှပြီး၊ အကြံဥာဏ်လဲ အလွန်ကောင်းသူ တဦး ဖြစ်တယ်။ တနေ့တော့ မိဖုရားဟာ သူ့ရဲ့ စစ်သေနာပတိချုပ် တိုနီကွန့်ကို ခေါ်ပြီး၊ တရုပ်ပြည်ရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ပီကင်းကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အကြံပေးတယ်၊ ဒီအချိန်တုန်းက ပီကင်း မြို့မှာကလဲ တရုပ်အမျိုးသား အချင်းချင်း ကလဲ မညီညွတ်ဘူး။ သူတလူ ငါတမင်း ဖြစ်နေပြီ၊ အသင်း အဖွဲ့တွေကလဲ ကွဲနေ ပေါင်းစည်းလို့ မရတဲ့ အချိန်အခါ ဖြစ်နေတယ်။ စစ်သေနာပတိချုပ် တိုနီကွန်ဟာလဲ မိဖုရား ခိုင်းပေးချက်အတိုင်း နေ့က်ဖြန် ပီကင်းမြို့ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ဖို့ စစ်ကြောင်း အသေအချာ ပြင်ပြီးပါ၊ ညအခါမှာ ရုတ်ခြင်းဘဲ တောက်ရှေ့လို ဖျားနေတယ်လို့ သတင်း ထွက် ပေါ်လာပါလေရော။ ဒီအခါမှာ မိဖုရားက သူ့စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီး တိုနီကွန့်ကို သင်ပြီး သက်သာ ကောင်းတော့ဘူး၊ တိုနီကွန့်ဟာ တခုခု အကြံအစည် ရှိနေလို့ ဖျားယောင်ဆောင်တာ ဖြစ်မှာဘဲလို့ တွေးတယ်။ ဒါကြောင့် ညမှာ မိဖုရားကိုယ်တိုင် တိုနီကွန့်ကို သွားပြီး မေးလိုက်တယ်၊ ဘယ်လိုလဲပြီး မြို့ကိုတိုက်လဲတော့ မပြောတတ်ဘူး၊ နေ့က်ဖြန်လဲ ကျရော စစ်သေနာပတိ ချုပ် တိုနီကွန်ဟာ ရုတ်ခြင်းဘဲ နေကောင်းလာပြီး ပီကင်းမြို့ကို သွားသိမ်းယူလိုက်တာ ရခဲ့တယ်။ တရုပ်မှာ စကားတခွန်း ရှိပါတယ်။ ဘယ်လောက်ဘဲ ခွန်အား ဗလနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သူဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ လှတဲ့ဟာကိုတော့ မကျော်လွှားနိုင်ဘူး-တဲ့၊ ဒါနဲ့ တဆက်တည်း အခု ဦးဗဆွေကို ဖမ်းထားတဲ့ ကာနယ် ဟီယာအိုက ဟာလဲ မိန်းမ အလွန် လိုက်စားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူက အင်္ဂလိပ် ကပြားမတို့မှ ရွေးပြီး လိုက်စား လေ့ ရှိပါတယ်။ ဦးဗဆွေရဲ့ အသက်တာလဲ သူ့ လက်ထဲမှာဘဲ ရှိတယ်။ သူသဘောတူလို့ လွတ်ရင် လဲ ရှိတယ်။ သတ်ရင်လဲ သေမှာဘဲ။ ဦးဗဆွေကို

ကယ်ဆယ်ဘို့၊အခု ဝန်ကြီးနဲ့ ပါလာတဲ့ အင်္ဂလိပ် ကပြားမကလေးကိုဘဲ.. ဟဲ….ဟဲ….''

ကျွန်ုပ်ထံမှ မျှော်လင့်မထားသော စကားတခွန်းကြောင့် ဝန်ကြီးသည် အင်္ဂလိပ် ကပြားမလေးနှင့် စားသောက်နေရာမှ မျက်လုံး ပြူးသွားလေသည်။ ပြီးနောက်မှ မျက်နှာထားကို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ထား၍

''မင်း ဆိုချင်တာက ခု ငါနဲ့ ပါလာတဲ့ အင်္ဂလိပ် ကပြားမကို ကာနယ် ဟီယာအိုကကို တည, နှစ်ည ပေးဘို့ပြောတာပေါ့….''

''ကျွန်တော့်အနေနဲ့က ဦးဗဆွေလွတ်မြောက်လာဘို့အတွက် အကူအညီတောင်းတာပါ။ ဝန်ကြီးလဲ ကူညီနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်''

ကျွန်ုပ်၏ ဆွယ်တရား အပြောကောင်းမှုကြောင့် ဝန်ကြီးသည် ငိုင်သွားပြီး စဉ်းစားနေသည်။ သူ့အဘို့ ပေးသင့်, မပေးသင့် စဉ်းစား နေဟန်တူလေ၏။ ပြီးတော့မှ သူသည်….

''အေး… ကောင်းပြီ… မင်းကြည့်ပြီးတော့တာစီစဉ်၊ ဒီအင်္ဂလိပ်ကပြားမကလေးကို ကာနယ်ဟီယာအိုကဆီကို ထည့်လိုက်မယ်''ဟူ၍ ပြောသည်။ ပြီးလျှင်ကား သူသည် အင်္ဂလိပ်ကပြားမကလေးကို အတော်ကြာအောင် ပြောနေသည်။ ကျွန်ုပ်ကား အင်္ဂလိပ်စကားတတ်သူ တယောက် မဟုတ်၍ သူတို့ ဘာတွေပြောနေကြသည် မသိရပေ။ သည့်နောက်ပိုင်းဝယ် လှမျိုးကြွယ်လေသော အင်္ဂလိပ် ကပြားမကလေးကို ကျွန်ုပ်၏လက်ဝယ် အပ်နှံသွားလေသည်။ ကျွန်ုပ်အဘို့ကား လွန်စွာမှ ဝမ်းမြောက်နေမိသည်။

နောက်တနေ့တွင် တိုင်ဝမ်းကျွန်းမှ စကားပြန် ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်သို့ လာလေသည်။ သူ့လက်သို့ အင်္ဂလိပ်ကပြားမလေးကို အပ်လိုက် မှာကြားစရာရှိသည်များကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် မှာကြားရပြီး၊ ထည့်လိုက်လေသည်။ ထိုနေ့ည ကာနယ် ဟီယာအိုက၏ လက်ဝယ် အင်္ဂလိပ်ကပြားမလေး ရောက်သွားသည်။ နောက်တနေ့တွင်ကား ဦးဗဆွေကြီး ဂျပန် ဖမ်းဆီးထားသောဘဝမှ လွတ်မြောက်လာသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဦးဗဆွေကြီး ဂျပန့်လက်မှ လွတ်မြောက်လာမှုသည် ကျွန်ုပ်တဦးတည်း၏ စွမ်းဆောင်ချက်ကြောင့်ဟု မဆိုလိုပါ၊ အနှီအင်္ဂလိပ် ကပြားမလေးကို အကူပေးသော အမည်မဖေါ်လိုသည့် ဝန်ကြီး၏ ကျေးဇူးသည်၊ အများကြီး ပါဝင်လေသည်။

တဘက်မှလည်း ဗမာနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့်၊ ဦးဗဆွေအပေါ်သို့ သံယောဇဉ်ရှိသော တရုပ်အမျိုးသားများကလည်း ဦးဗဆွေ ဂျပန်လက်မှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ငွေအား၊ လုပ်အား၊ အကြံအားနှင့် ပြုလုပ်နေကြသည်မှာလည်း ကျွန်ုပ်အသိပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုက မည်သို့မည်ပုံ ရှိနေကြမည်ကိုကားမသိ၊ ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှုကိုသာ ထုတ်ဖေါ်၍ ရေးသား ဖေါ်ပြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မည်သူ၏ စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေကြီး ဦးဗဆွေ ဖက်ဆစ်ဂျပန်လက်မှ လွတ်မြောက်လာသည့်အတွက် များစွာ ဝမ်းသာနေသူကား ကျွန်ုပ်ပင် ဖြစ်လေတော့သည်တကား။

ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပြာဖြစ်တော့မည့် အခရေး

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၁-ရက်နေ့၊ ညနေပိုင်း တွင် ယခုလက်ရှိ တိုက်အမှတ်(၁၂၅) လသာလမ်း၊ (လသာရဲဌာနနှင့်မျက်စောင်းထိုး) တရုပ်အမျိုးသား သူဌေးကြီး ဦးကေဘာကြီး၏ လေးထပ် တိုက်ကို ဂျပန်ရေတပ်မတော်မှ ရုံးလာဆိုလေသည်။ကျွန်ုပ်တို့ သည် အခြေအနေကို လေ့လာစုံစမ်း ကြည့်လေ သောအခါ ဂျပန်ကုန်း တပ်သည် အကုန်လုံး ထွက် ပြေးကာနီးလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်ရေတပ်မတော် အား ရန်ကုန်မြို့တမြို့လုံး ဖျက်ဆီးပစ်ရန် တာဝန်ပေး ပြီးဖြစ်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တရုပ် အမျိုးသား မြန်ဟတ်တွေ့ အသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိကေ ချောင်း သည် ကော်မတီလူကြီးကို ချက်ခြင်း ဘိတ်ကြား ခေါ်ယူပြီးစည်းဝေး တိုင်ပင် လေသည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ ကော်မတီလူကြီးများအား "အခု ရန်ကုန် မြို့ကို ဂျပန်ကုန်းတပ်က ရေတပ်မတော်ကို အပ်လိုက် တာ၊ တော်တော် အရေးကြီး နေတယ်။ အင်မတန်မှ သတိထား နေကြပါ" ဟူ၍ ဥက္ကဋ္ဌကြီးက မိန့်ဆို လေ၏။

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃-နေ့

ဂျပန်ကုန်းတပ်များ တဖွဲဖွဲနှင့်ရန်ကုန်မြို့မှ စတင်၍ ထွက်ပြေး နေကြပြီဖြစ်၏။ ထိုအခါက ယခုလက်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသည် ဂျပန်တပ်မတော်၏ပစ္စည်း သိုလှောင်ထားသော ဌာနကြီးတခု ဖြစ်လေသည်။ ဂျပန်များ ဤဆေးရုံကြီးဝယ် သိုလှောင်ထားသော ပစ္စည်းများမှာ ခြင်ကိုက်ဆေး၊ သကြား အိတ်၊ ကင်တီးလိပ်၊ ဂျပန်အဝတ်အထည်၊ ဂျပန်ဝွမ်းစောင်၊ ဂျပန် ဝွမ်းလိပ်နှင့် ဂျပန်များ စားသောက် နေကြ ဟင်းသီးဟင်းရွက် အခြောက်များအပြင် အထွေထွေ လူသုံးပစ္စည်းလည်း အများအပြား ရှိလေသည်။

ထိုအခါက ဗမာ၊ တရုပ်၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး များနှင့် အောက်ဆုံးလွှာ ဂျပိုး,သူခိုး, ဘိန်းစားများသည် ဆေးရုံကြီးထဲမှ ပစ္စည်းများကို သွားရောက် လုယက် ယူငင်ကြသည်။ ဂျပန်စစ်သား အချို့က ထွက်၍မပြေးသေး။ မနည်းမနော ကျန် နေသေးသည်။ ဤကျန်ရှိနေသော ဂျပန်များက လာ ရောက်လုယက်သောသူများကို သေနတ်ဖြင့်ပစ်တည့် စမ်းသည့်သဘောဖြင့် ပစ်သတ်၍ သေဆုံးရ သူတွေ လည်းမနည်းလှပေ။

ဤငတ်ရှိနေသော လူတန်းစားသည်၊ သေရမည် ကိုမကြောက်ရှိ၍ပေ။ ခွေစဉ်ခွေတိုင်သော ပစ္စည်းများ ယူရန်ကိုသာ သွားရောက်နေလေသည်။ ဂျပန်များ ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသွားချိန်တွင် ပစ္စည်းများလာယူ သူများသည် အလွန်ပင်များ လှပေသည်။

ဆေးရုံကြီးအတွင်းဝယ် ရှိသော ပစ္စည်းများကို သူ့ထက်ငါ တိုးဝှေ့ပြီးယူကြလေသည်။ ဤအထဲ အားနည်းသူက တန်ဘိုးရှိသော ပစ္စည်းကို ကိုင် ဆောင်ထားပါလျှင် အားကြီးသူက လုယက် ယူငင်လိုက်သေးသည်။ ငါးလေးကို ငါးကြီးမျိုသော တိရစ္ဆာန်လောက ဘုံကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။ ယိုစဉ် ဝယ် တရားဥပဒေ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုဟူ သည် လုံးဝမရှိတော့ပေ။ ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း နိုင်ရာလု စားကြစတမ်းပင် ဖြစ်နေတော့၏။ အဆိုယ်၍ အား ချင်းညီမျှသူ အချင်းချင်း ဖြစ်လေက တဦးနှင့်တဦး ထိုးသတ်, ခုတ်ထစ်, ပုတ်ခတ်ပြီး ရန်ဖြစ်နေကြသည်။ နဖောကပိုင်း၍ပြည့်သူ ပြေးပွဲသူလည်းမရှိ၊ ယူနိုင် လျှင် ကိုယ့်ဘို ဆိုသကဲ့သို့ ကိုယ့်အတွက် သာလျှင် တွင်တွင်ကြီးယူနေကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပဲပြန်းကြီးစွာပြု၍ ဆေးရုံကြီးမှ ယူငင် လာသောပစ္စည်းကို လမ်းအဝက်က လက်နက်ပြ၍ လုကြသူကလည်းရှိသေးသည်။ ၃၂ဒိုးလက်ကတဝတ်

လုကြသူများကလည်း မနည်းလှပေ။ ယင်းသို့ ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ယူကြသူများက တခါထပ်ပြီးသွား ယူကြသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရ သေးသည်။

ပြီးနောက် သကြား တအိတ်ကို လူဘယောက် ထမ်း၊ နှစ်ယောက်ထမ်း၊ သုံးယောက်ထမ်း၊ လေးယောက် ထမ်းသည် များလည်း ဤခေတ် ဤအခါ ဤသမယက ကျွန်ုပ်မျက်စိနှင့် တပ်အပ် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ လမ်းတလျှောက် လုံးတွင်လည်း မကြာဝံ့မနှာ သာအောင် ဆဲဆိုသွားကြသည်။ အိမ်ရှိ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ကလေးများပါမကျန် ကိုယ့်အားနှင့် နိုင်လေသမျှဂန်ကို သယ်ယူ နေကြသော လူအတန်းကြီးဘလည်း မသေးငယ်လှပါ။ ကိုယ်သယ်ယူ လာသော ပစ္စည်း လမ်းပေါ်သို့ ကျလေသော် ပြန်၍ ကောက်မယူ၊ ဆက်၍သာ ထမ်းသွား၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပစ္စည်းများ သွားရောက်၍ မယူ ဘဲနှင့် လမ်းပေါ်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်းများ ကောက်၍ ယူလျှင်ပင် တယမ်းတပိုးမနိုင်, နိုင်အောင်ပင် အထိ များပြားနေလေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ်သည် လမ်းမတော်နှင့် မဟာဗန္ဓုလ လမ်းထောင့်တွင် ရှိနေ၍ လမ်းလေးခွ အဆုံတွင် အရပ်ရပ်က လူများ ပစ္စည်း ထမ်းလာသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ပြူတင်း ပေါက်မှ ပစ္စည်းများ သယ်ယူ လာကြသော သူများကိုသာ ကြည့်နေမိသည်။

ပစ္စည်းများ သယ်ယူ ကြသော သူများ သည် လောဘဇော အဟုန် ကြောင့်သာ သယ်ယူနေကြသည်။သူတို့သည် လိုအပ်သမျှနှင့် မရောင့်ရဲ မကင်းတိမ်နိုင်ကြပေ။ လိုချင်မှုနောက်သို့ လိုက်လေ သောကြောင့်သာ တအိမ်လုံး ပြည့်လျှံ၍ နေကြသည်။ အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ကာဖုံးနေသော ဤလောဘ သားများသည် နောက်များမကြာမီအချိန်ပိုင်း၌ ရန်ကုန်မြို့ကြီးပြာဖြစ်တော့မည့်အရေးကို နည်းနည်းလေးမှ မတွေးမိကြပေ။

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄-ရက် နေ့သို့ ရောက်လေပြီ၊

လမ်းမ ကြီး များ၌ ပစ္စည်း သယ်ယူ သူများခြေချင်းလိမ်လျက် ရှိသည်။ ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီးတွင်ကား အဘိုးတန်ပစ္စည်းများ မရှိသလောက် အောင်ပင် နည်းပါးသွား၏။ သည့်အတွက်ကြောင့် အခြားကုန်တိုက်နှင့် ပစ္စည်းရှိရာဌာန များကို ဖေါက်ထွင်းပြီး သယ်ယူနေကြ တုန်းပင်။

မှတ်မှတ်ရရ ထိုနေ့ည ခြောက်နာရီခွဲ ခုနှစ်နာရီခန့်တွင် သည့်အရင်က မလင်းသော ဓါတ်မီးများသည် ထိန်ထိန်လင်း လာတော့သည်။ ဓါတ်မီးတိုင် အလင်းရောင် အောက်ဝယ် ပစ္စည်းယူနေ ကြသောသူများသည် ပျော်တပြုံးပြုံးနှင့်မော်မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြသည်။ ကိုယ်သယ်ယူ လာသော ပစ္စည်းများကိုပင်လျှင် ဓာတ်မီးရောင် အောက်ဝယ်မြင်တွေ့နေရသည်မှာ ဝမ်းသာပီတိ ဆိုက်နေပုံ ရသည်။ ယင်းသို့ ဓာတ်မီးတိုင်များ ထိန်ထိန် လင်းမှုကြောင့် ထွက်ပြေးတော့မည့်ဆဲဆဲ ဂျပန်များကိုပင်လျှင်အထူး ကျေးဇူးတင်နေကြဟန် တူသည်။

ညဘက် တနာရီ အချိန်တွင် ဓါတ်မီးအားလုံး ပြန်ငြိမ်း သွားပြီး ရန်ကုန်မြို့ ကြီးသည် မှောင်အတိ ကျသွားလေသည်။ ဂျပန်များသည် ရန်ကုန်မြို့ တမြို့လုံးကို လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးသော (အာ-အိုး-တီ) လျှပ်စစ်စက်ကြီးကိုဖွင့်၍ ဖျက်ဆီးခဲ့သည့်အကြောင်းကို နောက်တနေ့ ကျလေမှသိရှိ ရတော့သည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅-ရက်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် တခုသွားစဉ်းစား မိသည်။ လွန်လေခဲ့သော သုံးလေးလအတွင်းက အဝတ်အထည်များ လွန်စွာရှားပါးနေခဲ့၏။ ဈေးလည်း အလွန်ပင် ကြီးမြင့်နေခဲ့သည်မဟုတ်လော၊ တရပ် ဆိုင်များမှ အဝတ် အထည်များကို နိုင်ငံတော်အဓိပတိ အရှင်မင်းကြီး အမိန့်ဟုပြောဆိုကာ ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းပြီး အုပ်ချုပ် ရန်ဌာန တခုဖွင့်လှစ်ထားလေသည်။ထိုဌာနကို ဖွင့်လှစ်ထားသောနေရာသည်ကား နတ်မောက်လမ်း၊ကင်းဘဲလ် လမ်းကြားထဲ (ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်း ဗိုလ်မှူးဟောင်းနေသည့်နေရာ) တွင်ဖြစ်လေ၏။ ဤဌာနကို ကွပ်ကဲ အုပ်ချုပ် သည့် လူကြီးသည် ၁၉၃၉-ခုနှစ်၊ အင်္ဂလိပ် ခေတ်တွင် အရေးပိုင် ဖြစ်ဘူးသူ ဦးစိုးညွန့်

(I.C.S.) ဖြစ်လေသည်။ ဦးစိုးညွန့်နှင့် သိကျွမ်းသော ကျွန်ုပ်က သူ့ထံပါးသို့သွား၍...

"လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးလေးလ လောက်တုန်းက သိမ်းဆည်းထားတဲ့ အထည်တွေကို ဥစ္စာရှင်တွေထံ ပြန်ပေးဘို့တောင်းပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဂျပန်လဲထွက်ပြေးနေပြီ။ဒီနှစ်ရက်သုံးရက် အတွင်းမှာ ဟိုတုန်းက သိမ်းဆည်းခြင်း ခံထားရတဲ့ သူတွေရဲ့ အမည်စာရင်းကိုကြည့်ပြီး ပြန်ပေးဘို့မသင့်ဘူးလား" ဟူ၍ကျွန်ုပ်က|ဘိုက်တွန်းပြောလိုက်သည်။ ဤအထည်များ သိမ်းယူစဉ်က ဘယ်သူထံမှ အထည်ဘယ်နှစ်ကိုက်၊ မည်သူ့ထံမှ အထည်ဘယ်နှစ်အုပ် စသည့် ဖြတ်ပိုင်းလေးများ ပေးထားခဲ့ဘူး၏။ သိမ်းဆည်းခြင်း ခံထားရသော ထိုပစ္စည်းများသည် ဘုရင်ခံအိမ်တော် ဝင်းအတွင်းရှိ တိုက်ပုလေး၌ ထားရှိလေ၏။

"ဒီပစ္စည်းတွေကို ဥစ္စာရှင်တွေထံ ပြန်မပေးရင် ဂျပိုး,သူခိုး,တွေလက်ထဲ ရောက်ကုန်လိမ့်မယ်" ဟူ၍ ကျွန်ုပ်ကထပ်ပြီးသတိပေး ပြောလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဦးစိုးညွန့်သည် ဦးတင်မောင်မောင်နှင့်တိုင်ပင်သည်။ သူတို့နှစ်ဦး တိုင်ပင်ပြီးလေမှ ဦးတင်မောင်မောင် က "အသိမ်း ခံထားရတဲ့ အထည်တွေ လာယူနိုင်ပါတယ်"ဟူ၍ ကျွန်ုပ်အား ပြောပြလိုက်လေသည်။

ကျွန်ုပ်လည်း တရုပ်ပိုင်းဝယ်ရှိသော ဗမာ၊တရုပ် အထည်ဆိုင်ရှင်များအား "ခင်ဗျားတို့ အထည်တွေကိုသွားယူကြပါ၊ ဘူတို့သိမ်းစဉ်က ပေးအပ်ခဲ့တဲ့ ဖြတ်ပိုင်းကိုလဲ ယူသွားကြဘို့မမေ့ကြပါနဲ့၊သွားတဲ့အခါမှာ လှည်းဖြစ်စေ၊ လောလီ ကားတစီးဖြစ်စေ ခင်ဗျားတို့ တတွေစုပြီး ငှားသွားကြပါ။ ခင်ဗျားတို့ အထည်ကို အိမ်တော် ဝင်းအတွင်းထဲက တိုက်ပုကလေးမှာ ထားကြ ပါတယ်။ မနက်ဖြန် နံနက် ကျွန်တော်ဟော်တယ်မှာ လူစုပြီးသွားကြရအောင်" ဟူ၍ စေတနာ ကောင်းနှင့် လိုက်လံ နိုးဆော်ခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် အထည်သည်တဦးမဟုတ်ပါ။ဟော်တယ်ဖွင့်ထားသူ တယောက်သာ ဖြစ်လေသည်။အစိုးရက သိမ်းဆည်း ထားသော အထည်များ၌ ကျွန်ုပ်၏ ပစ္စည်းသည် တကိုက်, တထွာမျှ မပါပေ။သို့သော် လူအများနှင့်စု၍ လုပ်ရသော အလုပ်မျိုးကို ဝါသနာထုံ၍ ကူညီခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

နောက်တနေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် လူများ စုဝေး၍ ရောက်ရှိနေကြသည်။ဤအထဲတွင် စဉ့်အိုးတန်းတိုက် အမှတ် (၁၂)တွင် နေသော မျိုးချစ်စိတ်ခါတ်လွန်စွာ ထက်သန်သည့် ဒေါ်ကျင်မြိုင်လည်း ပါဝင်လေသည်။ သူကလည်းသူ၏ အထည် လိပ်များပါ၍ မဟုတ်၊ စေတနာရှေ့ထားပြီး သူပိုင်လော်လီကားကို ကူညီခြင်းသာဖြစ်လေသည်။

ဤနေ့တွင်ကား အခြေအနေသည် အလွန်ဆိုးနေသည်။နေရာဘကာတွင် သေနတ်သံများ တဒိုင်းဒိုင်း ကြားနေရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လူစုသည်လည်း အိမ်တော်ဝင်းအတွင်းသို့မရောက်'ရောက်အောင် သွားကြရသည်။ဦးတင်မောင်မောင်ကလည်း ဖြတ်ပိုင်းထဲမှပါသည့်အတိုင်းကိုက်ကြည့်ပြီး အထည်များကိုအကိုအလျော့မရှိ၊ဥစ္စာရှင်များထံသို့ပြန်၍ ပေးလေသည်။ ဤသို့ ကျွန်ုပ်တို့ လူစုသည် ကိုယ့် ဖြတ်ပိုင်းနှင့် တိုက်ကြည့်ပြီး အထည်များကို ထုတ်ယူ နေချိန်ဝယ်၊ ဒုတ်ဓါးများကိုယ်စီ ကိုင်လားကြသော လူတစုသည် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ လာနေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ထိုစဉ့် အထည်သည် လွန်စွာ အသိုးတန်နေ၍ ဤလူစုသည် လုများလုလေ မည်လောဟု စိုးရိမ်ရလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ထံတွင် မြင်းလှည်းအပြင် အထည်များ တင်ဆောင်ရန် လော်လီ ကားနှစ်စီး အသင့်ပါလာ၏။ပြန်၍ရသော အထည်များကို မြင်းလှည်းပေါ်သို့ မတင်တော့ပေ။လော်လီ ကားပေါ်သို့သာ စုပေါင်းပြီးတင်ကြလေလည်း။ ဦးတင်မောင်မောင် ကလည်း သူ့အစောင့် ပုလိပ် နှစ်ယောက်ကို သေနတ်ကိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ရာ တရုပ်ပိုင်းခုပ်ကွက်သို့နှစ်ခေါက်တိတိလိုက်ပို့ လေသည်။ အရေးအရာ၌ ဤသို့အကူအညီရရှိ၍ ကျွန်ုပ်တို့ တတွေသည် ဦးတင်မောင်မောင်ကို ကျေးဇူးတင်ခဲ့ဆုံ ဖြစ်ခဲ့ပါတော့သည်။

အသိမ်း ခံထားရသော အထည်သည် များကလည်း သူတို့၏အထည်များပြန်ရရှိ၍ ဝမ်းသာနေကြ

သည်။သူတို့၏ အထည်ဆိုင်များလည်းပြန်၍ ဖွင့်နိုင်တော့ပြီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ကိုသည်း အထည် သည်များ စုဝေးပြီးကျေးဇူး ဆပ်မည်ဟုသော သတင်းစကား ကြားရသည်။ ဤသတင်း စကား ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ် ဦးခေါင်းကြီး သွားသည်။ အထည်သည် များကို ခေါင်းဆောင်လုပ်သူထံသို့ သွားရောက်၍ "ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စိတ်စေတနာကို လေးစားပါတယ်၊ခင်ဗျားတို့ကို ကူညီတာခင်ဗျားတို့ဆီက အထည်တွေ လိုချင်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်ုပ်ရဲ့ စေတနာကို ပျက်အောင် တော့မလုပ်ကြပါနဲ့ဗျာ" ဟု၍ မနည်း ဖျောင်းဖျ လေတော့မှ သူတို့လည်း အကြော ပေါက်သွား လေ၏။

ဤအခါ ဒေါ်ကျင်မြိုင်ထံမှ မှတ်မှတ်ရရ ကျွန်ုပ်ကို လုံချည်အထည်ပေးဘူးသည်ကို ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင် သေးပေ။ ထို့နောက်တွင်မူ မဟာဗန္ဓုလ လမ်းရှိ ဟုတ်ဗိကုန္တာသူဌေး ရှာဟုတ်ကြောင့်၊ ကမ်းနား လမ်းရှိ ဟုတ်လင်ဆိုင် သူဌေး ခေါ် နိုင်ချိ၊ အောင်ကျော့ ကျော်တို့ လှူခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်အတွက် စား သောက်ပွဲ တခုဖြင့် ဟော်တယ်ဘွင်ဂုဏ်ပြု ဧည့်ခံ လေသည်။

ဂျပန်ကုန်းတပ်သည် ရန်ကုန်မြို့မှ ဆုတ်ခွါ ထွက် ပြေးပြီး ဂျပန်ရေတပ် မတော်ကို အပ်လိုက်သော အခါ ငြိမ်းချမ်းရေး တာဝန်ခံသည့် လသာလမ်း ဦးကျော်ဘကြီး၏ တိုက်တွင် ရုံးထိုင်နေလေ သည်။ တရက် မြန်မာတော်တွေ့ အသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုကေ ချောင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တတွေသည် အမြဲအနေရ ဤဂုဏ်ချုပ်ရေး ဂျပန် စစ်ဗိုလ်ကြီးနှင့် သူ့စကားပြန် များကိုအလျှင်းသလွန်းအောင်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံထား ရသည်။သူ့ထံ သို့နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တရုပ်ဟော်တယ်မှ ပထမတန်းစား သောက်ဖွယ်ဟင်းလျာများသွားပို့ ပေးရသည်၊ တခါတခါတွင် ဤဂျပန်ဗိုလ်ကြီး ကြိုက် တတ်သော မိန်းမချော ကြည့်တန်ဆာ များပင်ပို့ ပေးခဲ့ရသည့်နေ့ရက်ပိုင်းတွင် ဤဂျပန် စစ်ဗိုလ်ကြီး နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အတွန် ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေ ကြီးများဖြစ်သွားကြ တော့သည်။ ဤအခါ ကျလေမှ ကျွန်ုပ်တို့မှာ...

"အခု တရုပ်ချပ်ကွက်မှာ လူကြီး၊လူငယ်၊လူရွယ် တွေအများကြီးနေထိုင်ကြပါတယ်။သူတို့ တတွေဟာ ဒီကနေပြီးတယ်ကိုမျှမပြောင်းနိုင်တော့ဘူး။အင်္ဂလိပ် စစ်လေယာဉ်ပျံကဗုံးလာကြဲရင်လဲအကုန်လုံး ဗုံး စာဖြစ်ကုန်မဲ့သူတွေပါ၊သူတို့တတွေ ပြောင်းရွှေ့ဖို့ မော်တော်ကား၊လှေ တွေလဲငှားလို့ မရရှာပါဘူး။ သူတို့စစ်ပြေး ဒုက္ခသည် ဘဝဟာ အလွန် ကြေကွဲ ဘွယ်ကောင်းပါတယ်။ဒါ့ကြောင့် ဗိုလ်ကြီးက အစစ အရာရာ ကူညီစောင့်ရှောက်ပါ၊သူတို့ကလဲ ဗိုလ်ကြီး ကိုအားကိုးပါတယ်"ဟူ၍အသနားခံပြီး ပြောကြား ထားရလေသည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၇-ရက် နေ့ နံနက် ရှစ်နာရီ မိနစ် နှစ်ဆယ် အချိန်တွင် ယခု လက်ရှိ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းအမှတ် လေး-ငါး-ခြောက် နေရာ များကို ဗိုင်းနမိုင်းသုံးလုံးမြှုပ်၍ ဂျပန်ရေတပ်မတော် က ဖျက်ဆီး ပစ်လိုက် လေသည်။ ဤဗိုင်းနမိုင်းများ၏ ပေါက်ကွဲသံသည် တလုံးနှင့်တလုံး ငါးမိနစ် ခန့်သာ ကွာခြား၏။ ဗိုင်းနမိုင်း သည် မည်၍မည်မျှ ပြင်း ထန်လေ သည်မသိ၊ ပေါက်ကွဲသော အသံဆိုးမှာ တုန်ဟီး၍ ထွက်ပေါ် လာလေသည်။

ရန်ကုန်မြို့တမြို့လုံးမြေငလျှင်ကြမ်းကြမ်း လှုပ်လိုက် ဘိအလား သိမ့်သိမ့်တုန် သွားလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်အထင် ဆယ်မိုင်ပတ် သည်က ဗိုင်းနမိုင်း ပေါက် ကွဲသံကြီးကိုကောင်းစွာကြားရမည်ဟုထင်၏၊ကလန့် ထိုး၍ ပိတ်ထားသော ပြူတင်းပေါက်များ ပင်လျှင် ဗိုင်းနမိုင်း၏ အသံကြောင့် ပွင့်ထွက်ပြီး တံခါးများ ပျက်စီးကုန်သည်အထိ ဖြစ်ရသည်။ ကမ်းနား လမ်း ဆိပ်ကမ်းနှင့်နီးသော တိုက်ခေါင်မိုးများသည် ဗိုင်း နမိုင်းမထိမှန်ပေမဲ့၊ ကျွတ်၍ ထွက်သွားသည် အထိ ပြင်းထန်လှပေသည်။ဆိပ်ကမ်းတံတားအမှတ် လေး ငါး-ခြောက် ဗိုင်းနမိုင်း ခွဲလိုက်သော ဒဏ်ကြောင့် မိုးပေါ်သို့ လွင့်စင်လာသော သံတိုသံစ များသည် ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာလမ်းမတော်အနောက်ပိုင်းဆယ့်သုံး လမ်းထိပ်သို့ လာကျသည် အထိ ဖြစ်ရ လေသည်။ ကမ်းနားမှ မိုးခိုးလုံးကြီး သည်လည်း ပေ ၅၀၀,

၆၀၀-အထိ တလိပ်လိပ် တက်နေသည်၊ ဝမ်းနည်းဘွယ်ရာတွေမြင်ရလေ၏။

ကျွန်ုပ်ငယ်စဉ်က စကားတခွန်း ကြားဘူးသည်။ တရုပ်ပြည်ကြီးသားတဦးက ပြောသည်။ သူတို့ဘရုပ်ပြည်ကြီး၌ရှိသော အမြောက် ကြီးသည် ပစ်၍ထိမှန်သည့်ကိုအပထား၊ အမြောက် သံကို ကြား သည့်သူပင်လျှင် လန့်၍သေသည်ဟု ပြော၏။ ဤတွင် နားထောင် နေသောသူက ခယုံကြည်၍ "ဒီလိုဆိုရင် ပစ်တဲ့သူကော ဘယ်နဲ့ လုပ်မလဲ"ဟူ၍ မေးလိုက်သည်။

ဤစကားကို တခေတ်တခါက ကျွန်ုပ်သည် ရယ်စရာ ယုံတမ်းစကားတခု အနေဖြင့်သာ မှတ်သားခဲ့လေသည်။သို့သော် ဧပြီလ ၂၇-ရက်နေ့အတွေ့အကြုံ ဤတရုပ်ပြည်ကြီးသား ပြောသောစကားသည် ရယ်စရာယုံတမ်းစကား မဟုတ်ပေ။ တကယ့်စကားဖြစ်နေကြောင်းကိုသိရှိရတော့သည်။ ဗိုင်းနမိုင်း ဖေါက်ခွဲသောနေရာနှင့်အလွန် ဝေးကွာသော နေအိမ်များမှ တံခါးများသည်အလို အလျောက်ပွင့်၍ ထွက်ပါလျှင် ဗိုင်းနမိုင်း ဖေါက်ခွဲသော နေရာ၌နေသော သူသည် နားထဲ၌ ဂွမ်းဆို့ မထားပါက နားကွဲ မည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ အသဲငယ်သူဖြစ်လေပါက ကေန်ကေဒိုင်းနမိုင်း၏ အသံကြောင့် လန့်၍ပင် သေသွားနိုင်ပေသည်။

ထိုခဏအတွင်း၌ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပီကေချောင်း သည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ရောက်လာလေသည်။ သူက ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်းကျွန်ုပ်အား....

"အခု ဒို့နေတဲ့ တရုပ်ရပ်ကွက် လသာလမ်း အောက်လမ်းရှိ သဘောကြီး ဆိပ်ကမ်းက ဘောတံတားအမှတ် တစ်-နှစ်-သုံး အောက်မှာ ဒိုင်းနမိုင်းတွေဖေါက်ခွဲမလို့မြှုပ်ထားတယ်။ အဲဒါဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကြီးဆီ သွားပြီး မဖေါက်ခွဲဘို့ အကြောင်း တောင်းပန်ရအောင်"ဟူ၍ ပြောလေ တော့သည်။

အရေးကြီးလေပြီ။ တချိန်သော ကာလက ဂျပန်ရေတပ် မတော် စစ်ဗိုလ်ကြီးနှင့် ရင်းနှီးအောင် မပေါင်းသင်းထားလော ဤနေရာ၌-ဘခက်။ ဘောတံတားအမှတ် တစ်-နှစ် -သုံး ကိုသာ ဖျက်ဆီးပါလေလျှင်၊ တရုပ်တန်း ရပ်ကွက်ရှိ လသာလမ်း၊ လမ်း ၂၀၊ ၁၉-လမ်း၊ စဉ့်အိုးတန်း၊ ၁၈-လမ်း၊ ၁၇-လမ်းနှင့် လမ်းမတော်ရှိ တိုက်တွေပျက်စီး ပေလိမ့်မည်။ပျက်စီးမည်မှာ အပထား၊ လူတွေကလည်း အလောင်းများ ထပ်လုအောင်ပင် အချားအပြား သေအုံးတော့မည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လူသိုက်သည် ဂျပန်ရေတပ်မတော်စစ်ဗိုလ်ကြီး ထံသို့ သွားကြသည်။ သည့်ရင်ကလည်းကြိုတင်ပြီး တောင်းပန် ထားဘူး၏။ ယခုလည်းတကြိမ်ထပ်၍အသနားခံရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့လူသိုက်က ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကြီးနားဝင်အောင် အမျိုးမျိုးအကြောင်းပြ၍ပြောလေတော့မှ နောက်ဆုံးတွင် ဘောတံတား အောက်မှ ဒိုင်းနမိုင်း များကို ပြန်လည်ဖြုတ်သိမ်း သွားပါတော့သည်။

ဤတွင်တော့မှ ကျွန်ုပ်တို့ လူသိုက်အတွက် အသက်ဝဝရှူရတော့၏။အမှန်ကား-အန္တိဒိုင်းနမိုင်း သုံးလုံးမှစသိုက်လေသောစနက်မီးသည် ရန်ကုန်မြို့ကြီး တမြို့လုံးကို မီး ဟုန်း ဟုန်း တောက် စေပြီး ပြာအတိဖြစ်သွားနိုင်သေသည်။ ကံကောင်း ထောက်မ၍သာ ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပြာဖြစ်တော့မည့်အရေးမှ သီသီလေး လွတ်မြောက် ခဲ့ရပေတော့ သည်တကား။

卐

သူလျှိုတဦး

၁၉၄၅-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀-ရက်

ဤနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အရေးကြီးသော ကိစ္စတခု ကြုံရပြန်သည်။ ဧပြီလ ၂၃-ရက်နေ့မှဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ အထိ၊ ဤခြောက်ရက် အတောအတွင်း ဂျပန် စစ်သားများ ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်မှာ ကုန်သလောက် ရှိနေချိန် ဖြစ်လေသည်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မဟာမိတ် လေယာဉ်ပျံ များက ပျံသန်း ဝဲနေ၏။ သို့သော် ဗုံးကိုကား တလုံးမျှ မချပါပေ။

ဧပြီလ ၂၀-ရက်နေ့ ညနေ သုံးနာရီနှင့် လေးနာရီအချိန်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘက်မှ တရုပ်သူလျှိုဘဦး ကျွန်ုပ်တို့ တရုပ် အမျိုးသား ဖြန်ဟပ်ဘွေအသင်း ကြီးသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ သူသည်ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို သိနှင့်ထား၍လော မသိ....

"ကျွန်တော်ဟာ အင်္ဂလိပ် သူလျှိုတဦး ဖြစ်တယ်။ အခု ရန်ကုန်မြို့ထဲလာပြီး ဂျပန်တွေ ရှိသေးတယ်၊ မရှိဘူးဆိုတာကို အရပ်သားများနဲ့ ရောနှောပြီး လာရောက် စုံစမ်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နက်ဖြန် ဧပြီလ ၂၉-ရက်နေ့ နေ့လယ် ဆယ့်နှစ်နာရီအချိန်တွင် မြစ်ဝမှာ ဆိုက်ကပ်ထားတဲ့ စစ်သင်္ဘောကို အကြောင်းပြန်ဘို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မနက်ဖြန်ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့ ဆယ့်နှစ်နာရီအချိန်ချောင်းဝ ဆိုက်ကပ်ထားတဲ့ စစ်သင်္ဘောကို ကျွန်တော်သွားပြီး အကြောင်းမပြန်နိုင်ရင် စစ်သင်္ဘောမှာရှိတဲ့ လူတွေဟာ ကျွန်တော့်ကို ဂျပန်သတ်လို့သေပြီ၊ ဂျပန်တွေ ရန်ကုန်မြို့မှာ ရှိအုံးမယ်ဟုဆိုပြီးလေတပ်က ဗုံးတွေချ၊ စစ်သင်္ဘောကလည်း အမြောက်တွေ ပစ်ပြီး၊ ဂျပန်များ တယောက်မျှ မရှိတော့ဘူးလို့ သူတို့စိတ်ထဲ ထင်တဲ့ အခါမှာ အင်္ဂလိပ်တွေ ရန်ကုန်မြို့ကို ဝင်လာလိမ့်မယ်' ဟူ၍ အင်္ဂလိပ်ဘက်က တရုပ်သူလျှိုသည် ကျွန်ုပ်အား ပြောပြလေသည်။

တရုပ်သူလျှိုက ဆက်၍ပြောသေးသည်။

"အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ဂျပန်နဲ့ မြို့တွင်း လုံးစွပ် တိုက်ပွဲ တိုက်ခိုက်ရမှာ အလွန်ဘဲ ကြောက်ရွံ့နေပါတယ်။ ဒီခနေ့ ဧပြီလ ၂၀-ရက်နေ့ရှိပြီ၊ မနက်ဖြန် ၂၀-နေ့ နေ့လယ် ဆယ်နာရီမှာ ကျွန်တော်ဟာ အကြောင်း မပြန် နိုင်ခဲ့ရင် ရန်ကုန်မြို့ကြီးကို ပြာဖြစ်သွားတဲ့အထိ ဗုံးတွေချ၊ အမြောက်တွေ ပစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်မှာပါတဲ့ ဝါယာလက် စကားပြော ခွက်ကလဲ ပျက်နေလို့ အကြောင်းမပြန်နိုင်တော့ဘူး" ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့အား နောက်ဆုံး ပြောဆိုလိုက်လေသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဗိကေချောင်း တိုင်ပင်၍ ဤသူလျှိုကို မြစ်ဝ ဆိုက်ကပ်ထားသည့် သင်္ဘောကြီး ထံသို့ အချိန်မှီ ရောက်ရှိရန် စီစဉ်ကြရပြန်သည်။ ထိုစဉ်က ရေလမ်းခရီး သွားရန် လှေ၊ သမ္ပန်တို့ ရှားပါး ခက်ခဲနေချိန် ဖြစ်လေသည်။

ရန်ကုန် ကမ်းနားတလျှောက်လုံးဝယ် ချောက်သွေ့၍ နေကြလေသည်။ လှေ၊ သမ္ပန် မဆိုထားဘိ၊ ဘောက်တူကိုပင် မတွေ့ရပေ။ အင်္ဂလိပ်ဘက်က ဤဘရုပ်သူလျှိုကို ချောင်းဝမှ စစ်သင်္ဘောကြီးများ ထံသို့ အရောက်လိုက်ပို့ရန် ချက်ခြင်း လှေ၊ သမ္ပန်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့တတွေသည် ရှာရလေသည်။

ကံကောင်း ထောက်မသည်ဟု ဆိုရ ပေမည်။ မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် ရွှေတောင်တန်း သင်္ဘော ဘောတံတားသို့ ကဇွန် ဥများ တင်ဆောင်ထားသည့် သမ္ပန်တစင်းသည် ကမ်းသို့ ကပ်ရန် မြစ်လယ်မှ လှော်ခတ်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဤ ကဇွန်းဥ သမ္ပန်သည် ရွှေတောင်တန်း ဆိပ်သို့ ဆိုက်ကပ်လိုက်သည့်အခါတွင် ကဇွန်းဥဝယ်မည့်သူ တယောက်မျှ မတွေ့ရပေ။ ထို့ကြောင့် ကဇွန်းဥ သယ်ယူလာ

သော သမ္ဗန်သမားသည် မျောက်ထိုင်ထိုင်၍ လဒ မှိုင်,မှိုင် နေတော့ပေသည်။

ဤတွင် ကျွန်ုပ်က

"ကဇွန်းဥတပိဿကို ဘယ်လိုရောင်းပါသလဲ ဘယ်ဈေးလဲ"ဟူ၍ မေးပြီး "ကျွန်တော်တို့က အကုန်ယူမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူတယောက်ကို မြစ်ဝအထိ လိုက်ပို့ပေးရမယ်"ဟုပြီးပြောလေသည်။ ကဇွန်းဥသည်ကလည်း သူ့ကဇွန်းများကို ရောင်းချင်ရှာလွန်း၍ လိုက်ပို့ပါမည်ဟု ဂတိခံပြီး စိတ်ကျေနပ်စွာဖြင့် သဘောတူလိုက်လေသည်။

ကဇွန်းဥသည်နှင့် ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုကြပြီးလျှင် ဗိုကေချောင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်းမှ လူများကို ခေါ်၍ ကဇွန်းဥများကို သမ္ဗန်ထဲမှ ချလိုက်လေသည်။ သို့ကလို ကဇွန်းဥများကို အကုန်လုံး ဝယ်လိုက်ပြီး၊ တရုပ်သူလျှိုကို ကဇွန်းဥသမ္ဗန်နှင့် မြစ်ဝသို့ရောက်အောင် ပို့လိုက်ပြီးလေမှ ကျွန်ုပ်တို့တတွေသည် ဝမ်းထဲရှိ အပူလုံးကြီးသည် ကျသွားလေတော့သည်။ အမှတ်မထင် ကြည့်ပါလျှင်မူ ယင်းကိစ္စသည် အသေးအဖွဲ့ဟုသာ မြင်မည် ဖြစ်၏။ အမှန်တကယ်တွင်မူကား ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပြာဖြစ်တော့မည့်အရေးကို ကြိုတင်၍ ကာကွယ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤကဇွန်းဥများကို ကျွန်ုပ်တို့တတွေသည် တရုပ်တန်းဝယ်ရှိသော ကင်းသမားများနှင့် တပျော်တပါး တဝစားကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တရုပ်စာပေတွင် စကားပုံတခုရှိသည်။ ဤစကားပုံမှာ "ကောင်းအားကြီးလျှင် ဆိုးတာတခု ပေါ်လိမ့်မယ်၊ ဆိုးအားကြီးလျှင် ကောင်းတာတခု ပေါ်လိမ့်မယ်"ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဤတရုပ်စကားပုံသည် ယခုအခါ၌ မှန်၍နေပေသည်။ ခေတ်ဆိုးကြီးတွင် ကောင်းသော သတင်းတခုကို နားစွန် နားဖျားကြားနေရသည်။ များမကြာမီ နှစ်ရက် သုံးရက်အတွင်း ဗမာ့တပ်မတော်သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လာပြီး အခြေအနေသည် အေးအေးဆေးဆေး ဖြစ်တော့မည် ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ ဤစကားကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့တတွေသည် လွန်စွာမှ စိတ်ပျော်ရွှင်နေကြသည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ် မေလ ၁-ရက် နံနက် ဆယ်နာရီအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တရုပ်အမျိုးသား မြန်ဟပ်ဘွေ အသင်းကြီးသို့ ဗမာ့တပ်မတော်သား ရဲဘော်နှစ်ဦး ရောက်ရှိလာသည်။ ဤရဲဘော် နှစ်ယောက်သည် အနီရောင်ပေါ်၌ ဒေါင့်က ကြယ်ဖြူ တပွင့်ပါသော တော်လှန်ရေး အလံတခုကို လာပေးသည်။ တော်လှန်ရေးအလံကို ပေးအပ်စဉ် ရဲဘော်နှစ်ယောက်က "အခု ရန်ကုန်မြို့ကို ဗမာ့တပ်မတော်က ထိန်းသိမ်းလိုက်ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဗိုလ်မှူးကတော့ ဗိုလ်ဇနေဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအလံဟာ ဗမာ့တပ်မတော်ရဲ့ တော်လှန်ရေးအလံ ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ဒီအလံကို ခင်များတို့ အသင်းကြီးရဲ့ အလံတိုင်မှာ လွှင့်ထူထားပါ"ဟူ၍ ပြောပြီး ပေးအပ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ယုံကြည် စိတ်ချစွာဖြင့် တော်လှန်ရေးအလံကို လေးလေးစားစားနှင့် လက်ခံလိုက်လေသည်။ ပြီးနောက်တွင်ကား တရုပ် အမျိုးသားများ၏ ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း မျောက်အိုးများ ဖေါက်၍ ထိုအလံကို အလံတိုင်ပေါ်သို့ လွှင့်ထူလိုက်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ထဲတွင်လည်း အမြှုံးမြှုံး တစွင့်စွင့် ဖြစ်နေရလေသည်။

၁၉၄၂-ခုနှစ် မတ်လ ၇-ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့ကြီးသည် အင်္ဂလိပ်လက်မှ ဂျပန်၏လက်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၄၅-ခုနှစ် မေလ ၁-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို ဖက်ဆစ်ဂျပန်များ လက်တွင်းမှ ဗမာ့တပ်မတော်က ပြန်လည်၍ သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၄၅-ခု မေလ ၃-ရက်နေ့ ညနေပိုင်း ငါးနာရီအချိန်အထိ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်နှင့် စစ်သင်္ဘောများသည် ပင်လယ်ဝ၌သာ ရှိနေသေးသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်က ရန်ကုန်မြို့ကြီးကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီး နှစ်ရက်ခွဲအကြာတွင် စိတ်ချလက်ချနှင့် မော်တော်များ တစီးပြီးတစီး ရန်ကုန်မြစ်ဝမှဝင်ရောက်လာပါတော့သည်။ မြစ်ဝမှ ဝင်လာသော စစ်သင်္ဘောငယ်များနှင့် လက်နက် တပ်ဆင်ထားသော မော်တော်ကလေးများကို ရွှေတောင်တန်း ဆိပ်ကမ်းတွင် ကပ်ကာ ကုန်းပေါ်သို့ တက်ရောက် လာပေသည်။

မော်တော်ပေါ်မှ တက်လာသော လူမျိုးစုံ ပါဝင်သည့် မဟာမိတ် စစ်သားထံသို့ လိုက်၍တောင်းလျှင် စီးကရက်၊ ချောကလက်၊ အင်္ဂလိပ် မုန့်စေ့, မတ်စေ့များ ပေးကြလေသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင်မူ သူတို့လိုချင်သော ပစ္စည်းများ တွေ့လေလျှင် အင်္ဂလိပ်တဆယ်တန် စက္ကူများနှင့် ဈေးဝယ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ရန်ကုန်မြို့ကြီး၌ အခြေအနေသည်လည်း တမျိုးတဖုံ ပြောင်းသွားလေပြီ။

ဗမာ့ တော်လှန်ရေး တပ်မတော်ကို ဂျပန်ခေတ် တလျှောက်လုံး အကူအညီပေးခဲ့သော တရုပ် အမျိုးသား မြန်ဟပ်ဘွေ အသင်းကြီးကို တိုင်းပြည်၏ အခြေ အနေ အရ ဖျက်သိမ်း လိုက်ရ လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း ဟူသမျှကိုလည်းခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာတမျိုးတဖုံ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ရလေသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်များ ဗမာပြည်မြေပေါ်ဝယ် လာရောက် အုပ်ချုပ် နေထိုင်ခြင်းသည် အိပ်ပျော်သွားသောအခါ အလွန် ထိတ်လန့်စရာ ကောင်းသော အိပ်မက်ရှည်ကြီးကို မြင်မက်ရသည်နှင့်သာ တူပါတော့သည်။

သမ္မတော် ဦးစပ်ခု

ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သော လမ်းမတော်ရပ်ကွက်တွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရှင်ဥပဂုတ် ပူဇော်ပသပွဲကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် ခေတ်ဆိုးကြီးဝယ် အခြေအနေအရ မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။

၁၉၄၅-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၅-ရက်နေ့တွင် လမ်းမတော် ရပ်ကွက်ရှိ လူကြီး လူကောင်းများ ဖြစ်ကြသော ဦးပွား၊ ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးသောင်း၊ ဦးချစ်ထွန်း၊ ဦးညွန့်တင်၊ ဦးသာမောင်၊ ဦးဘိုးဆွေ၊ ဦးကျော်ခင်၊ ဦးဘချစ်တင် (ရုပ်ရှင် မင်းသား ဗဂျိုအောင်စိုး၏ဖခင်)၊ ဦးကျစ်ဘိန် တို့ လာရောက်ကြသည်။ သူတို့က အကူအညီတောင်း၍ ငွေငါးရာ ပါဝင် ကူညီလိုက်ရလေသည်။ သူတို့သည် ရှင်ဥပဂုတ်ပူဇော်ပွဲ၌ ရာမဇာတ်ပွဲကို စပြီး ကပြလေပြီ။

ထိုစဉ်က ပုလိပ်မင်းကြီး ဖြစ်သူမှာ ကာနယ်အောဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ရာမပွဲကရန် ပါမစ်ကား ရလေ၏။ သို့သော် ပွဲကသောအခါ လမ်းပိတ်ထားရန် ပါမစ်ကိုကား ထုတ်မပေးချေ။ လမ်းမကြီးပေါ်၌ ဆယ်ပေခန့် ယာဉ်မျိုးစုံ သွားလာနိုင်ရန် ချန်လှပ်ထားရမည်။ ဤဆယ်ပေ ကားသွားရန် နေရာကား မျှာလည်း မခင်းရ၊ လူကိုယ်တိုင်လည်း ရပ်၍မကြည့်ရဟု အမိန့်ထုတ်ထားလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က တွေးသည်။ ည ကိုးနာရီခွဲခန့်တွင် ရာမ ဇာတ်ပွဲသည် စ,ကလေတော့မည်။ ဤတွင် ဖျာပေါ်၌ အိပ်ချင်သော သူများကလည်း အိပ်ကြပေတော့မည်။ ထိုစဉ်က ဆယ်တန် စစ်ကားကြီးများကလည်း အရှိန်ပြင်းစွာနှင့် မောင်းနှင်လာတတ်သည်။ မောင်းလာသော စစ်သား ကိုယ်တိုင်ကလည်း အရက်များ မူးနေတတ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဖျာပေါ်ဝယ် အိပ်နေသောသူများအတွက် ကားဘေးရန် မကင်းလှပေ။ သူတို့အတွက် စိုးရိမ်မိသည်။

ပုလိပ်မင်းကြီးသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ကာနယ်အော ဖြစ်နေ၍ အလွန် အပြောရ ခက်လှသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် တမျိုးတဖုံ စဉ်းစားပြီး၊ အလွန်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြသော ဦးစောလှဖြူ၊ ဗျာပုံ ဦးအုံးခင်၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် အတူပါသွားသူ ဆာပေါ်ထွန်း၊ ဆာထွန်းအောင်ကျော်၊ ဦးသာယာဝတီ မောင်မောင်၊ နေဗီလိုင် (capt,Lyle ဟုလည်း ခေါ်သည်)။ သူတို့တတွေကို ခေါ်၍ ကျွန်ုပ်၏ လန်ထောင်ဟော်တယ်၌ ညနေဘက် ထမင်းစားညစာခံကျွေးမွေးပွဲတခု ကျင်းပသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဘိတ်ကြားချက်အရ မဟုတ်၊ မိတ်ဆွေကြီး ဦးစောလှဖြူ အခေါ်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပုလိပ်မင်းကြီး ကာနယ်အောနှင့် နေဗိုလိုင်တို့လည်း ကျွန်ုပ်၏ ထမင်းစားညစ်ခံ ဂုဏ်ပြုပွဲသို့ ကြွရောက်လာကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကြွရောက်လာကြသောလူကြီးလူကောင်းများကို ဖွယ်ဖွယ်ရာရာဟင်းမျိုးစုံဖြင့် လိုလေသေး မရှိရလေအောင် ပြုစုကျွေးမွေးလေသည်။ သူတို့တတွေသည် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နှင့် စားသောက်ကြသည်။ အဆင်သင့်နေ၍ ကျွန်ုပ်သည် ဤလူစုကို ရှင်ဥပဂုတ်ပွဲရှိရာ၊ ရာမဇာတ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေတော့သည်။

သူတို့တတွေသည် ပွဲခင်းထဲရှိ ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ထိုင်၍ ရာမပွဲကို အာရုံဝင်စားစွာ ကြည့်နေခိုက် ဆယ်တန် စစ်ကားကြီးများသည် ဆယ်ပေခန့် လစ်လပ်နေသော ကားလမ်းပေါ် တအား, တအား မောင်းနှင်သွားသည်ကို မြင်ရလေသည်။ ထိုစဉ်ဝယ် ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေကြီး ဦးစောလှဖြူကို ကြည့်၍....

"ဒီစစ်ကားကြီးတွေကို မောင်းလာတဲ့ သူကလဲ အရက်မူးမူးနဲ့ မောင်းလာတယ်၊ မတော်တဆများ

ဒီဘက် တိမ်းလိုက်မယ်ဆိုရင် အိပ်ပျော်နေကြတဲ့ လူကြီး၊ ကလေးတွေတော့ ဒုက္ခဘဲ။ဒါ့ကြောင့် ပုလိပ်မင်းကြီး ကာနယ်အောကို လမ်းပိတ်ပေးဘို့ ပြောဆိုပေးပါ”ဟူ၍ ပြောလိုက်သည်။ ဦးစောလှဖြူကလည်း ချက်ခြင်းပင် ကာနယ်အောကို ပြောလိုက်လေသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အလွန် အပြောရခက်သော ပုလိပ်မင်းကြီး ကာနယ်အောသည် ချက်ခြင်းပင် လမ်းပိတ်ရန် အမိန့်ပေးလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လမ်းပိတ်ရန် အမိန့်ရရှိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ချက်ခြင်းပင် လမ်းပိတ် ဆို့လိုက် သည်။ ဤအခါ ကျလေတော့မှ လမ်းမတော်ရပ်ကွက်ရှိ ရွှေပွဲလာ ပရိတ်သတ်သည် စိတ်ချလက်ချနှင့် ပျော်ရွှင်စွာ ကြည့်နိုင် လေတော့သည်။

လမ်းမတော်ရင်ကွက်၌ ပြုလုပ်သော ရှင်ပြုပဂုတ်ပွဲတော်နှင့် ပွဲလမ်းမှန်သမျှ ကျွန်ုပ်သည် ကူညီ အားပေးခဲ့သည်မှာ များသည်။ ဤရပ်ကွက်ရှိ လူကြီး လူငယ်မှန်သမျှကလည်း ကျွန်ုပ်နှင့်သိကျွမ်း ခင်မင်သည်သာ များသည်။ တခါကလည်း ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားသည် မွေစီးရက်မဏ္ဍပ်သို့သွားနေခိုက် အိမ်သို့ သူခိုးဝင်လေသည်။ ဤသူခိုးကို ရပ်ကွက်ရှိ လူငယ်ပိုင်းက ဝိုင်းဖမ်းပေးလေသည်။ထိုမျှအထိ လူကြီးလူငယ်များ ညီညွတ်လျက် ရှိသော လမ်းမတော်ပင် ဖြစ်လေသည်။

လွန်ခဲ့သော ခေတ် အခါသမယက ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ရာ လမ္မတော် ရပ်ကွက်သည် ရာဇဝတ်မှု၌ လွန်စွာမှ များပြားခဲ့လေသည်။ လမ္မတော်သည် တခေတ်တခါက လမ္မတော်ဦးဖိုးတုတ်တို့ ခေတ်ထခဲ့ဘူးသည်။ မကြာခဏ ရမ်းကားမှု၊ ဓါးထိုးမှု၊ လူရိုက်မှု လွန်စွာများခဲ့သော လူမိုက် လမ္မတော် ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ သို့သော် ယနေ့ လမ္မတော်ပိုင်းသည် အသွင်တမျိုး ပြောင်းလေပြီ။ သည့်ရင်က ဆိုးသွမ်းခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်သည်ကား လူကြီး၊လူရွယ်၊လူငယ် ညီညွတ်နေသည့်အံ့သြစရာကောင်းသော လမ္မတော်ပင်ဖြစ်၍ နေလေတော့သည်။

卐

ရှာမှ ရှားသော ဆရာဦးသွင်

၁၉၄၅-ခုနှစ် မေလ၁-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပြီးကြောင်း ဗိုလ်နေဝင်းက အသံလွှင့်ရုံမှ ကြေညာသည်။ ဤမေလ၌ပင် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးကို လူသိနတ်ကြား ထင်ရှားစွာ ဖွဲ့စည်းလိုက်လေသည်။ ပြီးနောက်တဖန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီး ခေါင်းဆောင်သော ကော်မီတီတရပ်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်လေသည်။ ပထမအကြိမ် နေသူရိန် လူထုစည်းဝေးပွဲကြီး ခေါ်လိုက်သည်။ ဤစည်းဝေးပွဲကြီးမှာ အမျိုးသားအစိုးရ ဖွဲ့စည်းရေး၊ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး စသည့် အဆိုများ တင်သွင်း ဆုံးဖြတ်ကြသည် ကန်တော်ကြီးစောင်း နေသူရိန် ဇာတ်ရုံကြီးတွင် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံရေး ရာဇဝင်၌ နေသူရိန် ဆုံးဖြတ်ချက်များအဖြစ်နှင့် ထင်ရှားနေလေ၏။

၁၉၄၅-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၇-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်းသည် အိန္ဒိယပြည်ရှိအင်္ဂလိပ်ဗိုလ်ချုပ်မောင့်ဘက်တန်(**Mount Batten**)နေထိုင်သည့် ကန္ဒီမြို့တွင်စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် ဖြစ်လေသည်။ အကြောင်းအရာကား ဗမာ့တပ်မတော်ကို အတည်တကျ ဖွဲ့စည်းပြီး အင်္ဂလိပ်က အသိအမှတ် ပြုရေးပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစာချုပ်ကို လူအများက ကန္ဒီစာချုပ်အဖြစ်နှင့်သိရှိ နားလည်ထားကြသည်။

အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်ချုပ် မောင့်ဘက်တန် ထံသို့ မသွားမီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စီးပွါးရေး ကျပ်တည်းနေချိန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရင်းနှီးစွာသိထားသော မိတ်ဆွေ ဖြစ်နေ၍ ကူညီရန် လိုအပ်လာပြန်သည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မကြာခဏ ဆိုသကဲ့သို့ တယောက်နှင့်တယောက် တွေ့နေရချိန်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းကြီးငယ်များရှိလေတိုင်း တဦးနှင့်တဦးအသိပေးကာ ပြဿနာများကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းနေချိန် ဖြစ်သည်။

တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်သည် တာဝါလိန် နေအိမ်သို့ ရောက်ရှိသွားချိန်ဖြစ်သည်။ ကန္ဒီမြို့သို့ သွားလာရန် ခရီးစရိတ် ကိစ္စကို အကြံပေးရလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အကြံပေးချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်....။

"ခရီးစရိတ်ကိစ္စကို ဆရာဦးသွင်ဆီမှာ အကူအညီ တောင်းရင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ဆရာဦးသွင်ဟာ မြန်မာ့အလင်းဦးတင်နဲ့ သိပ် ရင်းတာကြောင့် သူက တဆင့်ပြောရင် အဆင်ပြေပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဆရာဦးသွင် အနေနဲ့လဲ ဂျပန်ခေတ်တခေတ်လုံး ဦးဝိစာရလမ်း စစ်ဝန်ကြီးရုံးမှာလဲ ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေကို ငွေအားလူအား၊ အကြံအားနဲ့ အကူအညီ ပေးခဲ့တာကြောင့် အဆင်ပြေလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်"ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် များမကြာမီ ဆရာဦးသွင် သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကန္ဒီမြို့ သွားလာရေးအတွက် ခရီးစရိတ်ငွေကို၊ မြန်မာ့အလင်း၏ တောင်းခံပေးချက်ကြောင့် ငွေတသောင်းတိတိ ခရီးစရိတ် အကူအညီ ပေးလိုက်လေသည်။ ဤသို့ မြန်မာ့အလင်း ဦးတင်က ဆရာဦးသွင်ထံသို့ သွားပြီး အကူအညီ တောင်းရန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ကျွန်ုပ်က အကြံပေးချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကို ချစ်ကြည်ညို လေးစားသော တရုပ်သူဌေးများကလည်း စု၍ ငွေငါးထောင်ခန့် ခရီးစရိတ် ထည့်ဝင်ပြီး အကူအညီ ပေးခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် တိုင်းသိပြည်သိ မြန်မာအမျိုးသား လူကြီးလူကောင်း တော်ဘော်များများကို ပေါင်း

သင်း ဆက်ဆံခဲ့ဘူးသည်။ ဤအထဲမှ ကျွန်ုပ်သိသော ဆာဦးသွင်၏အကြောင်းကို အနည်းငယ် ရေးသား တင်ပြ လိုပေသည်။

ကျွန်ုပ်သိသော ဆာဦးသွင်သည် စွန ကြေး ငွေချမ်းသာ၏။ စိတ်စေတနာ ပြည့်ဝသည်။ ကိုယ်ချင်းစာနာတတ်သည်။ ငွေကြေးဘက်၌လည်း လက်မခက်လွယ်ကူပါပေ၏။ တကြိမ်တခါက ယခုတရုပ်ဘန်းဝယ် အသက်ရှင်နေသူ တရုပ်သူဌေးတယောက်က သူသိသော ဆာဦးသွင်အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြဘူးသည်။ သူပြောသည်မှာ....

"စစ်ကြီးပြီးဆုံးလို့ ကျွန်တော် ဗမာပြည်ကို ပြန်ရောက်လာချိန်မှာ ရှိတဲ့ ဆန်စက်၊ ဆီစက်တွေဟာ မီးလောင်လို့ ပြာဖြစ်ကုန်ပြီ၊ စစ်မဖြစ်ခင်က ကျွန်တော့်ရဲ့တိုက်ကို ဆာဦးသွင်ဆီမှာ ပေါင်ထားဘူးပါတယ်။ ဒီတိုက်ကို ပြန်ရွေးဘို့ နေနေသာသာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်ဆိုလို့ အဝတ်တထည်ကိုယ်တခုဘဲ ရှိဘယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော့်မှာ အခြေအနေ ယိုင်နေချိန် ဆာဦးသွင်က ခေါ်ပြောတယ်....

သူက ကျွန်တော် တိုက်ဂရန်ကိုလဲ ပြန်ပေးတယ်။ ပြီးတော့ သူနဲ့ကျွန်တော် ချုပ်ဆိုထားတဲ့ စာချုပ်ကိုလဲ မီးရှို့လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူကပြောတယ်။ ခုငါလဲ အသက်ကြီးပြီ မတော်တဆများ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့လို့ရှိရင် ငါ့သားသမီးတွေက မင်းတိုက်ကို သိမ်းလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ မင်းမှာ အမှုပတ်ပြီး ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ခု ဒီစာချုပ်ကို မီးရှို့လိုက်ရတာ မင်းမှာလဲ စက်တွေ မီးရှို့ခံရ ရှိတဲ့ စီးပွါးရေးကလဲ ပျက်နေ့တာ ငါသိတယ်၊ ဘာမှ စိတ်မပူနဲ့ ရှေ့ကိုဆက်ပြီးဘော့သာ စီးပွါးရေးလိုပ်၊ မင်းမှာ ငွေအကျပ်တည်း တွေ့နေရင် ငါ ငွေကြေး အကူအညီပေးမယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လဲ စီးပွါးရေး ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်လို့ အခြေအနေ ပြန်ပြီးတော့၊ ကောင်းလာတာ"ဟူ၍ ပြောပြ၏။

ဤအတိုင်းသာ ဆိုရပါမူ မြန်မာသူဌေးကြီး ဆာဦးသွင်သည် ကိုယ်ချင်းစာနာမှု အပြည့်အဝ ရှိသူ တယောက် ဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ ဆာဦးသွင် ကဲ့သို့ ပေး ကမ်း စွန့်ကြဲ ခြင်း ဘက်၌ ရက်ရောသူ၊ ကိုယ်ချင်း စာနာမှု အပြည့် အဝ ရှိသူ၊ နိုင်ငံရေး ချစ်ခင် လေးစားသည့် စိတ်ဓာတ်ရှိသူ၊ ဘာသာ တရားကို ကြည်ညို လေးစားသူဖြစ်သည် ရှာမှ ရှားလှလေသည်။ ဤသည်တို့ကား ဆာဦးသွင်အား ကျွန်ုပ်အမြင်၊ ကျွန်ုပ်အသိ၊ ကျွန်ုပ် ဆန္ဒပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်က ဤသို့မြင်သော်လည်း အခြားသူများက သူတို့ရှုထောင့်မှတမျိုးတဖုံမြင်ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအချက်ကိုကား ကျွန်ုပ် အငြင်းမပွါးလိုပေ။

မြန်မာပြည်၌ ဆာဦးသွင်ကဲ့သို့ ငွေကြေး၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာချမ်းသာ ကြွယ်ဝသူများ ရှိကြသည်။ သို့သော် ဆာဦးသွင်ကဲ့သို့ စိတ်စေတနာမျိုး ထားရှိသူသည် အတော်နည်းပါးမည်ဟု ကျွန်ုပ်ဆိုချင်ပါသည်။ ယင်းကြောင့်လည်း ဆာဦးသွင်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကျွန်ုပ်သည် လေးစားသောအားဖြင့် ညွှန်ခံ့ပွဲ ပြုလုပ်လေတိုင်း သူ၏အမည်ကို ရှေ့ဆုံးမှ ထားရှိပြီး ဘိတ်ကြားလေ့ ရှိခဲ့သည်။

卐

လမ်းမတော်အမတ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

၁၉၄၅-ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ၌ဖြစ်သည်

တရုပ်ကောင်စစ်ဝန်ချုပ် အယ်ကေယင်း (L.K Ying, Chinese Consul General) ကောင်စစ်ဝန် မစ္စတာမာဝိုက်၊(Mr. Ma Vice) တရုပ်ပြည်ဘဏ် အဒွေထွေ မန်နေဂျာ ရီခြာဝါ၊ (Richar Wu,Bank of China)ဟန်ရီချင်း (Henary Chen)၊ အယ်ကေချီ (L.K ,Chi) ဗွီပီတိုင် (V. P, Tai) ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ၆-ဦးကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ တရုပ် လူကြီး လူကောင်းများကဂုဏ်ပြု ညေ့ခံပွဲ တခုကို မြို့တော် ခန်းမ၌ ပြုလုပ် ကျင်းပ လေသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့်ဦးစံလွင် (ပိရွှေလျှောင်း၊တောင်ဟင်း အမှတ် ၇၀၇- မဟာဗန္ဓုလ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၌ နေထိုင်သူသည်၊ တာဝါလိန်း ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း နေအိမ်သို့ ကိုယ်တိုင် သွားပြီး၊ ဂုဏ်ပြု ညေ့ခံပွဲသို့ တက်ရောက် ပါမည့်အကြောင်းကို ဘိတ်ကြားခဲ့လေသည်။ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကလည်း လက်ခံလိုက် လေသည်။

အနို့ဂုဏ်ပြုပွဲသို့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း တက်ရောက်ရှိလာခြင်းသည် တရုပ်မြန်မာ ချစ်ကြည် ရေး အစွန့်ရှည်ရေး အတွက် များစွာခရီး ရောက်လေသည်။ဤပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း သည် တရုပ်မြန်မာချစ်ကြည်ရေး မိန့်ခွန်းမျှားကို မြွက်ကြားခဲ့ဘူး လေသည်။

နောက်တပတ်ခန့်ကြာလေသော် ကျွန်ုပ်ကလည်း ဂုဏ်ပြုထမင်းစားပွဲ တခုကို ညေ့ခံ ကျွေးမွေးလေ၏။

ဤနှစ် အတွင်း၌ပင် ဒီဇင်ဘာလတွင် အမတ်ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်တော့မည်။ကျွန်ုပ် တို့ နေထိုင်ရာ လမ္မတော်ပိုင်း၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းဝင်၍ အရွေးခံမည်။ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း နှင့် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံရန်စာရင်းတင်ထားသူသည် တရုပ်ကပြား အော်မျိုးရှူး ဖြစ်လေ သည်။ အော်မျိုးရှူး သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ နေထိုင်ရာ လမ္မတော်တရုပ်ပိုင်း၌ မသိသူမရှိလောက်အောင် လူသိထင်ရှားသူ ဖြစ်လေသည်။

ဤအရေး၌ ကျွန်ုပ်အတို့ စဉ်းစားရခက်နေသည်။ အနို့လမ္မတော်အမတ် ရွေးကောက်ပွဲ၌မြန်မာ တမျိုးသားလုံး၏ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၊အခြား တဘက် ကလည်း၊ ကျွန်ုပ်နှင့် သိကျွမ်းသော မိတ်ဆွေ အော်မျိုးရှူး ဖြစ်နေသည်။ အကယ်တန္တု ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ပါ လေလျှင် ကောနေ တရုပ်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး စိတ်ဝမ်း ကွဲပေတော့မည်။ ယင်းကြောင့် လည်း ကျွန်ုပ်တို့ အဘို့ အကြံရအိုက်နေ လေသည်။

တရုပ်ပိုင်းဝယ် ရှိသော တရုပ်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များနှင့် လူကြီး လူကောင်းများကို ကျွန်ုပ် ဘိတ်ကြားကာ၊ အနို့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း နှင့် အော်မျိုးရှူးတို့ ယှဉ်ပြိုင်၍ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်သည့် ကိစ္စကိုစည်းဝေးတိုင်ပင်လေသည်။ကျွန်ုပ်၏သဘောထားအမှန်ကား အဘယ် နည်းနှင့် ဖြစ်စေ၊ မြန်မာ တမျိုးသားလုံး၏ ခေါင်း ဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် မည်သူတဦး တယောက်မျှ ဝင်၍ မယှဉ်ပြိုင်စေလိုပါ။ အကယ်၍ ယှဉ်ပြိုင်ပါလေလျှင် လည်း ရှုံးမည်သာ များသည်။

ဤသဘောထားကို တရုပ် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များဖြင့် လူကြီး လူကောင်းအား ကျွန်ုပ်က တင်ပြလေသော အခါ၊ အများ သဘောတူ လက်ခံကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရုပ်လူကြီး လူကောင်း အများဆန္ဒက အော်မျိုးရှူးနှင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကိုမယှဉ်ပြိုင်ပါရန်မေတ္တာရပ်ခဲ့ခံဘူး၏။သို့သော် အော်မျိုးရှူးသည် လက်မခံခဲ့ပေ။

ယင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်အဘို့ တမျိုးတဖုံ အကြံ ထုတ်ရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်၏အိမ်နံဘေး အမှတ်-၇၄၇၊ မဟာဗန္ဓုလ လမ်းတွင် လူချစ်လူခင် လွန်စွာများသော ပေါင်းတည် ဦးဘအုံး နှင့် သူ၏ သား ဦးထွန်းကြွယ် (ယခုအခါရောင်း အဝယ်ခွန်ဌာန လက်ထောက်မင်းကြီး) တို့ နေထိုင်ကြသည်။ ဤသူများ နှင့် ကျွန်ုပ် သည် လည်းရင်း နှီးသည်။ ပြီးနောက် ငါးခြောက်လုပ်ငန်း ကိုလည်းစပ်တူ လုပ်ကိုင်ခဲ့ဘူး လေသည်။ ပေါင်းတည် ဦးဘအုံး နေအိမ်သို့ ကွယ်လွန်သူ ဦးစိန်တိုင် (အရှေ့ပိုင်း တရားသူကြီး) သည်၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဝင်ထွက်သွားလာ နေသည်၊

ထိုတရားသူကြီး ဦးစိန်တိုင် နှင့် အော်ချိုးရှူး သည် အလွန့်အလွန် ရင်းနှီးကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သည် သိနှင့်ထားသည်။ အလွန့် အလွန် အပြောရ ခက်သောအော်မျိုးရှူး ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဦးစိန် တိုင်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ နိုင်မည်ကို လည်း သိနှင့်ထား ပြီးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ပေါင်းတည် ဦးဘအုံး နှင့် ဦးစိန်တိုင် တို့ကို အော်မျိုးရှူးသည် မိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရွေးလျှင် တချုပ်မြန်မာ ချစ် ကြည်ရေးထိခိုက်လာနိုင်မည့် အကြောင်းအရာကိုနား ဝင်အောင်ပြောပြရလေ၏။

ဤဦးစိန်တိုင်၏ ပြောပြမှုကြောင့် နောက်ဆုံး အော်မျိုးရှူးသည် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံခြင်းမှ နုတ်ထွက် လိုက်လေသည်။ ယင်း ကြောင့် ယှဉ်ပြိုင်ဘက်မရှိ လွှတ်တော် အမတ် အဖြစ် နှင့် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အရွေးခံရ လေသည်။ သို့ကာလိုဖြစ်သည်ကို လူအများသိရှိကြသည်၊

ဤသို့သာ အခြေအနေမျိုးဖြစ်လာရလေအောင် ဖန်တီးသူကား မည်သူဖြစ်လေ သနည်း။

အောင်သွယ် ဦးစပ်စု

၁၉၄၆- ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်အရေးပိုင် ဦးဘသွယ် ဇနီးဒေါ်ခင်မကြီးနှင့် သား တယောက်သမီးသုံးယောက် သည် ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ် အခန်းအမှတ် (တစ်)တွင် လာရောက် စါးသောက်ကြသည်။ သမီးအကြီးဆုံးမှာ ခင်ခင်အေးဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးဘသွယ် တို့သည် မိတ်ဆွေ ဟောင်း များဖြစ်နေ၍ စကားလက်ဆုံကြနေသည်။သူနှင့်ကျွန်ုပ် သည် တွေ့ရာလေးပါး စကားပြောဆိုနေရာ၊ဦးဘသွယ် က....

"ဦးစပ်ဇုဟာ အောင်သွယ် သိပ်တော်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကြားထားပါတယ်။ ကျွန်တော်သား တော်မောင်အတွက်တယောက်လောက် ရှာပေးစမ်းပါ အုံး" ဟူ၍သူ၏သားပခုံးကို ကိုင်ကာ ပြောကြားလေ သည်။ကျွန်ုပ်ကသူတို့ ငါးသားစုကိုကြည့်၍....

"ဦးဘသွယ်လိုမိတ်ဆွေကြီးကို ကျွန်တော်ကူညီပါ့ မယ်။ သားသမီးတွေ ကိစ္စအတွက် ကျွန်တော်တာဝန် ထားလိုက်ပါ" ဟူ၍ပြောလိုက်လေသည်။

ဤသို့ဖြင့်နောက်တလခန့်အချိန်သည်ကုန်လွန်လာခဲ့ သည်။ခွန်လောက်ဟော်တယ်တွင်ထမင်းစားသောက် ပွဲတခုရှိ၍ ကျွန်ုပ်လည်း တက်ရောက်လေသည်။ ထိုပွဲ တွင်ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေများနှင့်ဆုံရလေသည်။စားပွဲ တ ခုလျှင်လူ၁၀-ယောက်စီထိုင်ရသည်။ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စားပွဲ တခုထဲ လာကျသူကား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ဇနီးတွင်းငနှ် ဦးဘတင့်ဆိုသော မိတ် ဆွေကြီးလည်းတွေ့မြင်ရသည်။ဦးဘတင့်သည် မုဆိုးဖို ဖြစ်သည်။ သူ၏သေဆုံးသွားသော ပထမ ဇနီးမှာ ဦးတင်တွင့်၏ နှမဖြစ်လေသည်။

တခုံထဲတွင် လာဆုံကြလေသော မိတ်ဆွေများက လည်း ကိုယ့်စိတ်ထဲရှိသည်များကို ဖုံးကွယ်၍မထား ကြ၊ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပင်ပြောကြကြလေသည်။အထူး သဖြင့် အရှိန်လေးကလည်း ရနေကြပြီဖြစ်၍ အာသွက် လျှာသွက်နေကြပေသည်။ကျွန်ုပ်၏အကြောင်းကို သိ နှင့်ထားကြသောမိတ်ဆွေတစုက....

"ဦးစပ်စုက သိပ်အောင်သွယ်ကောင်း တာဘဲ။ ကျုပ်တို့ရဲ့ ဦးဘတင့်လဲ လူပျိုကြီး၊ သူ့ကိုလဲမိန်းမ တယောက်လောက် ရှာပေးစမ်းပါအုံး" ဟူ၍ဆိုလှာ ကြသည်။

ကျွန်ုပ်ကလည်း အကြင်အမျိုးသားနှင့် အကြင် အမျိုးသမီးကို အောင်သွယ်ပေးသည့် နေရာတွင် ရာ ဇဝင်နှင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်၏အောင်သွယ် (ချစ်ဆက် သွယ်ရေး)ကောင်းမှုတော် အဖုံဖုံကြောင့် အကြင် လင်မယား စုံတွဲများကလည်း မနည်းတော့ပေ။ ဤ အောင်သွယ် အလုပ်မျိုးကို ဝါသနာလည်း ပါပေ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့တရပ်တွင် အောင်သွယ် ပေးခြင်း သည် ကုသိုလ်အလွန်ကြီးပါပေသည်ဟုအဆိုရှိသည်။ သဘောကား အခက်အခဲ အမျိုးမျိုး အတွေတွေ ကြောင့် တောင်တဘက်မှ တဘက်သို့ ရောက်နိုင် ခဲ သောသူများကို တံတားခင်း၍ ပေးလိုက်သော သ ဘောပင်ဖြစ်သည်။ ပြီးတဖန် သူတပါးကို အောင် သွယ်ပေးသောသူသည် ကိုယ်အလှည့် ရောက်လျှင် လည်း အောင်သွယ်ပေးသူ ပေါ်တတ်သည်ဟု အ ယူရှိလေသည်။

ယင်းသို့သော မိတ်ဆွေများက ကျွန်ုပ်အားပြော လေရာ၊ကျွန်ုပ်ကလည်း တတ်သည့်ပညာ မနေသာ ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ရလေ၏။

ကျွန်ုပ်က လက်ခံထားသော မောင်မယ် စာရင်း ကို ဦးနှောက်ထဲမှ မှတ်သား ထားမိသမျှ နှုတ်မှ ရွတ်ဆိုပြလိုက်သည်။ကျွန်ုပ်သည် အမျိုးသမီးအမည် နှင့် သူ့မိဘအမည်ကို တဦးချင်းနှုတ်မှ ရွတ်ဆိုပြ လိုက်လေသည်။ သို့နှင့် "ဦးဘသွယ်-သမီး ခင်ခင် အေး" ဟူသောအမည်ကို ကျွန်ုပ်နှုတ်မှ ဖွင့်ဟ လိုက် သောအခါ ဦးဘတင့်၏ မျက်နှာသည် ရွှင်ပြုံး

မျှားပြာသွားပြီး နီမြန်းသွားသည်ကို သတိပြုလိုက်မိသည်။ ဤသို့ မျက်နှာနီမြန်းသွားခြင်းသည့်ချစ်ကြိုက်သောစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ကို အောင်သွယ် တော်ကျွန်ုပ်က ကြိုတင်၍ သိမှတ်ထားလိုက်လေသည်။

ဦးဘတင့်ကို အလိုက်သိသော ကျွန်ုပ်က "ကျွန်တော့်တာဝန်ထားလိုက်ပါ"ဟူ၍ပြောလိုက် သည်။ ဦးဘတင့် သည်ရှက်၍ နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ကမ်းလှမ်းသောစကားကို သူကမငြင်းပေ။ သို့ကလိုမငြင်းခြင်းက သဘောတူ၍ဖြစ်ပေသည်။

နောက်တနေ့၌ကား ကျွန်ုပ်သည် ဦးဘသွယ်နေထိုင်ရာ၊ အမှတ် (၄၆)၊ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်း လမ်းရှိ သူ့နေအိမ်သို့ သွားပြီး။ ယင်းအကြောင်းကို နားဖောက်ရ လေသည်။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ကလည်း ဦးဘသွယ် သဘော ကျလေအောင် အောင်သွယ်ကောင်းတို့၏ တတ်ထားသောပညာဖြင့်အတော်ပင် ပြောယူရ လေသည်။ ဦးဘသွယ်က ဦးဘတင့် ၏ ဇာတာကို စစ်ဆေး ကြည့်လိုသည်ဟူ၍ ပြောဆိုလေသောကြောင့်၊ ဦးဘတင့်၏ ဇာတာကို ယူသွားရပြန်သည်။

ဦးဘသွယ်ကျွန်ုပ်အား ပြောဆိုစဉ်က သူ့သားအတွက် အိမ်ထောင်ထိန်းမည့် အမျိုးသမီး ကောင်းတယောက် ရှာဖွေ ပေးရန် ဖြစ်သည်။ ရလေသောအခါ၌ သူ့သမီး အတွက် အိမ်ထောင် ဦးစီးမည့် အမျိုးသားတယောက် ဖြစ်နေခဲ့လေ၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ။ ကျွန်ုပ်အနေဖြင့်ကား အောင်သွယ် ဝတ္တရားမပျက်ကွက်ခဲ့ပေ။

များမကြာမီ အချိန်တွင် ဦးဘသွယ် နေအိမ်၌ ဦးဘတင့်နှင့် သူ့သမီးအကြီး ခင်ခင်အေးကိုတခမ်းတနား ကျင်းပလေသည်။ ဤမင်္ဂလာပွဲကိုကွယ်လွန်သူ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် တက်ရောက် လက်ထပ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဤသည်တို့ကား ကျွန်ုပ် အောင်သွယ် ဘဝဖြင့် လုပ်ခဲ့လေသော အလုပ်စခန်းမှ တခန်းသောဇာတ်ကွက်သာတည်း။ သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ အများကြီး ရှိနေသေးသည်။

卐

အပြန်ပြန် အလှန်လှန်

၁၉၄၇-ခုနှစ် မတ်လ ၁-ရက်နေ့

မော်လမြိုင် အနီးရှိ ကိုလိုတွတ် ရွာတွင် တရုပ်အမျိုးသား တန်ကျူယင် နေအိမ်သို့ ဓါးပြများ ဝင်တိုက်သည်။ ဓါးပြများ သည် ပစ္စည်း များ သာယူသည်မဟုတ်၊အိမ်ရှိကလေးလူကြီးများကိုတယောက်မကျန်သတ်ဖြတ် သွား လေသည်။ ထို့ကြောင့် မော်လမြိုင်ရှိ တရုပ်လူကြီးလူကောင်းများကကျွန်ုပ်အား လာ၍ပြောကြား လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် တရုပ် ကုန်သည် ကြီးများ အသင်း ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ကျန်စွန်ရှတ်ကို တိုင်ပင် ပြောဆိုပြီး၊ သူနှင့်အတူ မော်လမြိုင်မှ ရောက်ရှိလာသော တရုပ် အမျိုးသား လူကြီး လူကောင်းများ အပါ အဝင်၊ ပြည်လမ်းရှိ MR.T.W, Ma (တရုပ်ကောင်စစ်ဝန်)နှင့် သွား တွေ့ ကာ၊ ယင်းကိစ္စ အကျိုးအကြောင်းကို လိမ့်ပတ်လည်အောင်သေသေချာချာ ရှင်းလင်းပြောဆို ပြရလေသည်။ ပြီးတဖန် ကျွန်ုပ်တို့ လူသိုက် နှင့် အတူ MR. T.W, Ma (တရုပ် ကောင်စစ်ဝန် အပါအဝင် မော်လမြိုင်မြို့သို့ သွား ရောက်၍အခြေအနေ ကြည့်ရန် စီစဉ်ကြလေ၏။

မော်လမြိုင်မြို့တွင် ရှိသော မိတ်ဆွေဟောင်းကြီး တဦးဖြစ်သူ တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင် (I.C.S) ထံသို့ ကျွန်ုပ်တို့တတွေလာမည့်အကြောင်းကို သံကြိုး ရိုက်ပြီးအကြောင်းကြား ထားရ လေ၏။

မတ်လ ၃-ရက် နေ့နံနက် ခုနှစ်နာရီလေးဆယ့်ငါး မိနစ် အချိန်တွင် နှစ်ဘက် ခုနှစ်ယောက် စီးသော ဒက်ကိုတာ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ တတွေသည် မော်လမြိုင် မြို့အနီး(တောင်ဝိုင်း) လေဆိပ်တွင်ဆိုက် ရောက်ကြလေသည်။ တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင်၊ ပုလိပ်မင်းကြီး၊အစိုးရ အရာရှိအရာခံများ၊ မြို့ပေါ်ရှိ တရုပ်လူကြီးလူကောင်းများအစိုးရအမှုထမ်းများက ကြိုဆိုကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လူသိုက်အတွက်နံနက်စာကို မုဒုံမြို့ပေါ်ရှိ တရုပ်လူကြီး လူကောင်းများက ဧည့်ခံကျွေးမွေးလေသည်။

ပြီးနောက်မှ တရုပ်အမျိုးသား တန်ကျူယင်တို့ မိသားစုတပြုံလုံး အသတ် ခံရသော အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှု လေ့လာကြသည်။ ယင်းသို့ ကြည့်ပြီးနောက် တာဝန် ရှိသော ရဲမင်းကြီးအား တရားခံများကို အမြန်ဆုံး ဖမ်းပြီး အရေးယူပေးပါရန်လည်း တိုင်ကြား ပြောဆိုခဲ့ရသည်။နောက်နောင်ကိုလည်း ဤသို့သော မကောင်းသည့်အမှုအခင်းမျိုးမဖြစ်ရ လေအောင် လည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပါရန် သတိပေး ပြောကြားခဲ့ရ သေးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တတွေကို မော်လမြိုင် တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင်က ထမင်းစားပွဲဖြင့်ဂုဏ်ပြုလေသည်။ မြို့ပေါ်ရှိလူကြီး လူကောင်းအတော်ပင် တက်ရောက် ကြသည်။ ထို့နောက် မော်လမြိုင်မြို့ တရုပ်ပွဲ စစ် ကျောင်းကွင်း တွင်လည်း လူပေါင်း ၂၀၀-ကျော် ၃၀၀-ခန့် တက်ရောက်သော ထမင်းစားပွဲကြီးဖြင့် ဂုဏ်ပြုကျွေးမွေးပြန်လေသည်၊ ဤထမင်း စားပွဲကြီး၌ ကျွန်ုပ်တို့ မိဘ လက်ထက်က သင်္ကျွမ်းခင်မင် လာခဲ့ သော ဒေါ်မကြီး နှင့်လည်း တဖန်ပြန်၍ တွေ့ကြ ပြန်သည်။

နောက်တနေ့တွင်ကား ဒေါ်မမကြီး သည် သူ့ အိမ်၌ ရေနံချောင်းမြို့မှ ရောက်ရှိ လာသော ကျွန်ုပ်တို့ကို ထမင်းတနပ်ကျွေးပြန်၏။

ဒေါ်မမကြီးဆိုလေလျှင် မော်လမြိုင်မြို့ပေါ်၌မသိ သူအတော် ရှားလောက်အောင် နာမည်ကြီးနေသူ တဦးဖြစ်လေသည်၊ သူသည် ကျွန်ုပ်ထက် အသက်-၂ နှစ် ကြီးသူဖြစ်သည်။ သူနှင့် ဒုတိယနေ့ ကွင်းမှ (ကွယ် လွန်သွားသော) သူဌေးကြီး ဦးတိုးလုံ သည် ကျွန်ုပ်

နှင့်တရုပ်အမျိုးသား သူဋ္ဌေးကြီး ဦးကောဘာကြီး၏ အောင်သွယ် ပေးမှုကြောင့် အကြောင်း ပါလာခဲ့သော အိမ်ထောင်စုတခုဖြစ်လေသည်။ ဒေါ်မမကြီး၏ ဖခင်သည် ကုန် ဈေး တန်း သက်န်း တိုက် ဦးဘိုးအောင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ မောင် များမှာ တဲ့နှစ်ပေါင်း ၃၀-ကျော်က ဦးစပ်စု နိုင်ငံခြားက ဝယ်လာပြီး လက်ဆောင်ပေးခဲ့တဲ့ပစ္စည်း''ဟူ၍ပြော ပြီး အမှတ်တရ ထုတ်ကာပြသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူတကွ ပါလာသော တရုပ်အမျိုးသား မိတ်ဆွေများက ''ဒေါ်မမကြီးဟာ သိပ်မှတ်

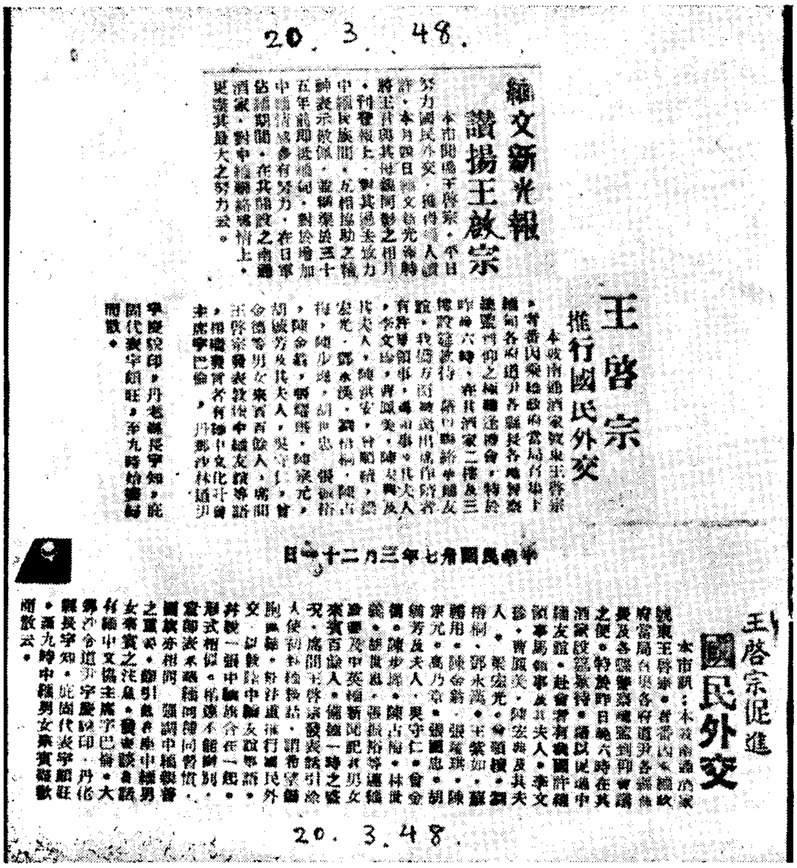
20. 3. 48.

新文新光報
讚揚王啟宗

王啟宗
推行國民外交

中華民國卅七年三月二十日

王啟宗促進
國民外交

20. 3. 48.

တရုပ်သတင်းစာများ၌ တရုပ်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးထမင်းစားပွဲကြီး အကြောင်းကို တရုပ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

မောင်မောင်ကြီး၊မောင်မောင်လတ်နှင့် မောင်မောင် ဆင့်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၎င်းထမင်း စားပွဲ၌ ဒေါ်မမကြီး သည် သူ၏ ကျောက်စိမ်းကျယ်သီးတစုံကို ထုတ်၍ပြရင်း ''လွန်ခဲ့ ဥာဏ်ကောင်းတာဘဲ။လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၃၀-ကျော်က လက်ဆောင်ပေးခဲ့တဲ့ပစ္စည်းကို ကောင်းကောင်းကြီးမှတ်မိနေတယ်'' ဟူ၍သာ အပေါ်ယံ အသိဖြင့် ထင်မြင်ချက်ပေးကြလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်အတွက် တွင်ကား

ဤသို့မဟုတ်ပါပေ။

ဒေါ်မမကြီးသည် ဤသို့ကျောက်စိမ်းကျယ်သီးကို ထုတ်ပြသည့်အတွက် နှောင်းအတိတ်က ဟောင်းခဲ့သော ဖြစ်ရပ်လေးများသည် နေ့မှ လကူး၊ လမှ နှစ်သို့ကူးလာသည့်တိုင်အောင် အသဲဆိုင်ဝယ်မေ့မရနိုင်အောင် တဖန်ထပ်၍ အသစ်ရ တော့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်လေး များသည် ကျွန်ုပ်မမေ့သေးသကဲ့သို့၊ ဒေါ်မမကြီး သည်လည်း မမေ့နိုင်သေးဟု ထင်သည်။ ယခု အချိန်တွင်ကား ဒေါ်မမကြီး သည်လည်း ဇရာပိုင်းသို့ ရောက်ရှိ၍နေလေပြီး။ သူ့ယောကျ်ား ဦးတိုးလုံးမှ ပါလာလေသော သမီးနှစ်ဦး ပင်လျှင် အိမ်ထောင် သည်များဖြစ်နေကြပြီဖြစ်၏။

သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်အေးကြွယ်မှာ ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရ လက်ထက် အသွေတွေ စာရင်းစစ်မင်းကြီး ဦးစံလွင်နှင့် အကြောင်းပါနေလေ၏။ ကျန်တယောက် ဒေါ်အေးကြည် မှာမူ စစ်ထောင်စော်ဘွား စစ်ခွန်ကြည် နှင့် အကြောင်း ပါသေသည်။

သည် နောက်ပိုင်းတွင်မူ မော်လမြိုင်မြို့ အနီးတစိုက်၌ ဤသို့တရုပ် အမျိုးသား တအိမ်ထောင်လုံး အသတ်ခံရသော ကိစ္စမျိုး မဖြစ်ပွား တော့ပေ။ တန်ကျွ°ယင် အိမ်ထောင်စုကို သတ်သော လူသတ်ဓါးပြများလည်း မကြာခင်မိ၍ အပြစ် ပေးခြင်းခံရလေတော့သည်။

ကျွန်ုပ်၌ထူးခြားချက်တခုရှိသည်။ကိုယ့်အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေမှန်သမျှ တခြားမကူညီနိုင်၍ မကူညီခြင်းကိုအပထား မိတ်ဆွေ မှန်သမျှကို အနည်းဆုံး ကျွေးမွေးခြင်း အမှုကို ပြုခဲ့လေ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရက်ရက်ရောရောပင်ကျွေးမွေးလေသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်သူတိုင်း သည်ကျွန်ုပ်၏ ကျွေးမွေးခြင်း စိတ်စေတနာကို သိကြပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပေလောမသိ။ ကျွန်ုပ် သွားလေရာအရပ်း တွေ့လေသူတိုင်းက ကျွန်ုပ်ကို စေတနာ ထက်သန်စွာဖြင့်ကျွေးမွေး ကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ပင်လျှင် စိတ်စေတနာ ရောင်ပြန်ဟတ်မှု ဟုဆိုရ ချေမည်ထင့်....။

၁၉၄၇-ခုနှစ်၊မတ်လ ၂၁-ရက် နေ့တွင် မြန်မာပြည်အနယ်နတ် အရပ်ရပ်ရှိ တိုင်းခရိုင် အစိုးရအမှုထမ်းကြီးများသည်။ စည်းဝေးရန် ရန်ကုန်မြို့၌ လာရောက်ဆုံစည်း ကြသည်။ တန်ကျွ°ယင် တအိမ်ထောင်လုံး အသတ်ခံရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့တတွေ မော်လမြိုင်မြို့သို့ ရောက် စဉ်ဝယ်၊ တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင်(I.C;S.)ကစေတနာ ထက်သန်စွာ ထမင်း စားပွဲဖြင့် ဂုဏ်ပြု ညှော်ခံ ကျွေးမွေး ခဲ့လေသည်။

ယခုတဖန်တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ခေတ္တရောက်စဉ်ဝယ်၊ အမှတ်-၂၄၊ အင်းယားလမ်းရှိ တရုပ် သံအမတ် (Dr.Tu Yuen Tan) က ဂုဏ်ပြုညှော်ခံကျွေးမွေးလေသည်။ပြီးတဖန်ပွဲတိုင်းကျော် ကျွန်ုပ်ကလည်း ဦးခင်မောင်ရင်ကို ဂုဏ်ပြု ထမင်းစားပွဲဖြင့် ညှော်ခံပြန်လေ၏။

ဤဂုဏ်ပြုပွဲသို့ မြို့မကျောင်း ဆရာကြီး ဦးလွင်၊ မော်လမြိုင် တိုင်းမင်းကြီး ဦးခင်မောင်ရင် တရုပ်ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်၊ ရှောင်ဆောင် T. W, Ma မြိတ်အရေးပိုင် ဦးသီ၊ရောဝတီတိုင်းမင်းကြီး ဦးဖေတို့သည်၊ တယောက်နှင့်တယောက်အပြန်ပြန်အလှန်လှန် တရုပ်ဗမာ ချစ်ကြည်ရေး မိန့်ခွန်းများ မြွက်ကြား ပြောဆိုကြလေသည်။

ကျင်လည်ခဲ့ရသော စီးပွားရေးလောက

ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီးချိန်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်ပိုင် လန်ထောင် ဟော်တယ်အခြေအနေ ကလည်း မကောင်း၊ ယိုင်၍ပင် နေလေသည်။ နှစ်တော်ဘော်ကြာအောင်ပင် ဟော်တယ် ဖွင့်ခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်အဘို့ကား အမြတ်မရှိ၊ အရှုံးပင်ပေါ်နေလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးလောက တခုထဲသာလျှင် ကျယ်ပြန့်သာ၍ အမြတ်ဟုပင် ဆိုရချေမည်။

ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်သည် ဖွင့်ထားသော်လည်း လာ၍စားသောက်သူ ဦးရေသွန်စွာမှ နည်းပါးလေ၏။ ဟော်တယ်တခု၏ တနေ့,တနေ့ ကုန်ကျစရိတ်က မသေးငယ်လှ၊ ပစ္စည်းများ အသင့် ဝယ်ယူထားပါလျက်နှင့် လာရောက် စားသောက်သူ မရှိချေက အရှုံးပင်ဖြစ်၏၊ ဤအထဲ အလုပ်စရိတ်နှင့် ဟော်တယ်မယ်များ လခကလည်း ရှိသေးသည်။ ကျွန်ုပ်တွင်ကား မိတ်ကောင်း၊ ဆွေကောင်းများ အတော်, အတန် ရှိလေသည်။ ဤမိတ်ဆွေများ ကျွန်ုပ်၏ ဟော်တယ်၌ လာရောက် စားသောက်လျှင် ကျွန်ုပ်သည် စားသောက်ခ ကုန်ကျငွေကို တပြားတချပ်မှ မယူပေ။ ကျွန်ုပ်သည် စေတနာဖြင့်သာ ကျွေးမွေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤမိတ်ဆွေများက ကျွန်ုပ်ကို ခင်မင်ပါလျက်နှင့် ဟော်ဘယ်တွင်လာရောက် စားသောက်ရမည်ကို အားတုံ့အားနာ ဖြစ်နေကြဟန်တူ၏။ သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ သူတို့သည် ကျွန်ုပ်ထံသို့လာရောက်ပြီး မစားတော့ပေ။ ပြီးနောက်တဖန် ဤအချိန်က ရန်ကုန်မြို့ပေါ်နှင့် အနီးတဝိုက်တွင် ဟော်တယ်များ အများအပြား ဖြစ်နေကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် အင်ပို့လိုင်စင် အလွန်ခေတ်ထနေသည်။ အင်ပို့လိုင်စင်ရရှိ၍ သူဌေး,သူကြွယ်များ ဒုနှင့်ဒေး ရှိနေချိန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် တယောက်သည်သာလျှင် အပေါင်းအသင်းရှိပါလျက်နှင့် အင်ပို့လိုင်စင် မလျှောက်ဘဲ နေခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ နေသာခဲ့သည်မှာလည်း အကြောင်းရှိ၏။

ဂျပန်ခေတ် ကာလဆိုးကြီးဝယ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ အလုပ်တွဲလုပ်ဘူးခဲ့သော ကျွန်ုပ်သည် ဗမာ့ဘပ်မတော် ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ခေါ်လေသောအခါတိုင်း ရှေ့တွင် "ဘောင်ကြီးပြိုပြီးနောက်၌ ဘျားကြီးလိုက်သည့်ဘိုင်အောင်မခ ဂုက်မနေ"ဟူသော ဇွဲ,လုံ့လ,ဝီရိယဖြင့် ဗုန်းအလုံးပေါင်း မြောက်များစွာ ချနေသည့်ကြားမှ ရောက်အောင်သွားပြီး အကူအညီ ပေးခဲ့ဘူးသည်။ မိတ်ဆွေကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကျွန်ုပ်အား "ကိုယ့်ဘိုင်းပြည် ကြမ္မာဆိုးနေတဲ့အခါမှာ ရှေ့တန်းက ပါဝင်ပြီး ကူညီရမယ်၊ တိုင်းပြည် ကောင်းစားလို့ အခွင့်ကောင်း ရရှိစဂုရှိရင် နောက်တန်းက နေရမယ်"ဟူ၍ ပြောဘူးသည်။ ယင်းစကားတခွန်းသည် ယနေ့တိုင်အောင် ကျွန်ုပ်၏နားထဲမှ မထွက်နိုင်သေး။ အစဉ်ထာဝရ မှတ်မိနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ကျွန်ုပ်သည်အင်ပို့လိုင်စင် မလျှောက်ဘဲ ဇွတ်ပေနေ ခဲ့မိသည်။

ကျွန်ုပ်ဟော်တယ်၏ နေ့စဉ် ကုန်ကျစရိတ် ထွက်ငွေကလည်း မသေးငယ်လှ၊ ကြာလျှင် လုံးပါး,ပါးမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ရသေးသည်။ ဤအတွက် စရိတ်ကာမိရန် အရေးကိုလည်း တဘက်မှ စဉ်းစားရပြန်သေးသည်။ ရှာရ,ဖွေရ ပြန်သေးသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဟော်တယ်၏ အောက်ထပ်ခန်းတွင် "ဦးစပ်စု၏ လန်ထောင်စတိုး"ဟု ဆိုင်းဘုတ်ချိတ်ဆွဲ၍၊ ဟိုမှ,သည်မှကုန်ပစ္စည်းများကိုယူ၍ ရောင်းရသော်လည်း ထင်သလောက် အကျိုး မရှိခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံးတွင်

ကိုယ့်အိတ်ထဲမှ စိုက်ထုတ်ပြီး မရှုံးလေသော် တော်သေးသည်ဟု တွက်ထားကာ ကိုယ့်အလုပ်ကို လုပ်မြဲတိုင်း လုပ်နေရလေသည်။

အကြောင်းတခုက ပေါ်လေတော့ပြီ၊

တနေ့သ၌ မိတ်ဟောင်း, ဆွေဟောင်းကြီး တဦးဖြစ်သူ ဦးသံဒိုင် (ဆူးလေ ဘုရားလမ်း ရှိ ဦးဘိုးဖြိုး ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်)သည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ လာလေသည်။ သူ လာရရင်းကိစ္စကို ကျွန်ုပ်အားပြောပြသည်။ သူသည် နိုင်ငံခြားအရက် အင်ပို့ လိုင်စင်တခု ရရှိထား၏။ ထို့ကြောင့် အရက်များ မှာယူပြီး ဂိုဒေါင်တွင်း၌ သိုလှောင်ထားရာမှ အရက်သေတ္တာများ ခြစားပြီး လွှတ်ပစ်ရတော့မည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်နေလေသည်။ ၎င်းခြစားထားသော အရက်များကို ဦးစံစုက တာဝန်ယူ၍ ရသည့်ဈေးဖြင့် ရောင်းပေးရန် အကူအညီ တောင်းလေတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း အလုပ်ဟူသမျှ မငြင်းတမ်းလုပ်ပြီး စီးပွါးရေးလောကထဲ ဝင်စဖြစ်နေချိန်လည်း ဦးသံဒိုင်၏ ခြစားခံနေသော နိုင်ငံခြားအရက်များကို ကျွန်ုပ်က တာဝန်ယူလိုက်တော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ခြကိုက်ထားသောအရက်သေတ္တာများကို ဖျက်ဆီးပြီး အရက်ပုလင်းများကိုယူ၍ ကြည့်ကြသည်။ အချို့အရက်ပုလင်းများက သုံးပုံတပုံ,သုံးပုံနှစ်ပုံ၊ တချို့အရက်ပုလင်းများကား ပုလင်းဘူးဆို့သော ဖော့ဘူးနှင့် ပုလင်းတံဆိပ်သာလျှင် ခြစားပြီး အရက်မှာ သည်အတိုင်းကျန်နေသည်လည်း ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ကား တာဝန်ယူထားသည့်အတိုင်း ၎င်းခြကိုက်ထားသော အရက်ပုလင်းများကို ရသည့်ဈေးဖြင့် ကုန်ကုန်အောင် ရောင်းထုတ်ရလေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်ဟော်တယ်ကလည်း မပိတ်သေး၊ ရှိနေသေး၍ တချို့အရက်ပုလင်းများကို ဟော်တယ်၌ပင် အသုံးပြုပြီး ရောင်းချနေရလေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဦးသံဒိုင်သည် ကျွန်ုပ်အား ကျေးဇူးအထူးပင် တင်ရှိသည်။ သူ ရရှိထားသော နိုင်ငံခြားအရက် လိုင်စင်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်အား လွှဲပြောင်းပေးရန် ယစ်မျိုး မင်းကြီး ထံသို့ စာတင်လေသည်။ ပြီးနောက်သတင်းစာ အသီးသီးမှ သူရရှိထားသော နိုင်ငံခြား အရက်လိုင်စင်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်အား ပေးကြောင်း ကြော်ငြာသည်။ ထိုမျှသာမက ကျွန်ုပ်အား အရက်လုပ်ငန်းကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ရန်လည်း ငွေအရင်းအနှီး ထုတ်၍ ကူညီခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သော ဦးသံဒိုင်၏ ကောင်းမှုနှင့် အစလုပ်မှုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် အရက်ကုန်သည် ဖြစ်နှင့်မှပင် ဖြစ်လာရတော့သည်။

ပက်ဝန်းကျင် အခြေအနေက ဤသို့ ဖန်တီးမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် အရက်လုပ်ငန်းကို လုပ်ရတော့သည်။ နောက်များကြာ၍ ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက အရက်လိုင်စင် ထုတ်ပေးတော့မည်။ ယင်းကြောင့် အရက်လိုင်စင် ရရှိထားသူများကို ယစ်မျိုးမင်းကြီးက စာရင်းတင်ပါရန် မိန့်ဆိုလိုက်လေသည်၊

ထိုအခါက တနှစ်လျှင် ယစ်မျိုးခွန် ခြောက်ထောင် အခွန်ဆောင်ခဲ့လေသော ကျွန်ုပ်ကို ယစ်မျိုးမင်းကြီးက ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ စာတစောင် တင်လိုက်လေသည်၊ နောက်များကြာ၍ ရက်ပိုင်းအတောအတွင်း၌ ကျွန်ုပ်၏အမည်ဖြင့် အရက်လိုင်စင် ကျလာလေတော့သည်၊ အမှန်ကား ကျွန်ုပ်အတို့ အရက်လိုင်စင်သည် မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် ရခြင်းပင် တည်း။

၁၉၅၀-ခုနှစ်၊ ဤအချိန်က ဗမာပြည်ဝယ် ဝိစကီ အရက်များ လွန်စွာ ပေါများသလောက် ဟက်နက်စီ 'ပေါက်ဆိန်တံဆိပ်'ပြင်သစ်ပြည်လုပ် ဘရန်ဒီအရက် လွန်စွာမှ ရှားပါးနေချိန်ဖြစ်သည်။ ယင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ဟောင်ကောင်သို့ သွားကာ ငွေလေးသောင်းဘိုး 'ပေါက်ဆိန်တံဆိပ်' ဘရန်ဒီများ သွားဝယ်ရလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဟောင်ကောင်မြို့သို့ ရောက်၍ တရုပ်မိတ်ဆွေတယောက်နှင့် တွေ့လေသောအခါ အရက်ဝယ်မည့်အကြောင်းကို ပြောပြလိုက်သည်။ ထိုအခါ တရုပ်မိတ်ဆွေက ''အရက်ဝယ်ရင် ဟောင်ကောင်မြို့ပေါ်မှာ မဝယ်နဲ့၊ ဈေးကြီးတယ်၊ အခွန် မကောက်ရသေးတဲ့ အစိုးရဂိုဒေါင်ထဲက ဟာကိုဝယ်''ဟူ၍ ပြောကြားပြီး သူကိုယ်တိုင် အရက် ရောင်းသူ များနှင့် လိုက်ဆက်သွယ်ပေးသည်။

ဤဘရုပ်မိတ်ဆွေ၏ ကျေးဇူးကြောင့်ပင် အရက်တပုလင်းလျှင် ငွေငါးကျပ်ခန့်သက်သာ လေသည်။ ကျွန်ုပ် ဟက်နက်စတီ ဘရန်ဒီအရက်များဝယ်၍ ဗမာပြည်သို့ ပြန်လာချိန်တွင်မှ ရန်ကုန်မြို့မှ နိုင်ငံခြား အရက် လိုင်စင်ရထားသော တရုပ်တ ယာက်ကလည်း ဟက်နက်စတီကို စက်ပူမြို့ရှိသူ့ကိုယ်စားလည် ထံသို့ အမြန်မှာကြား လိုက်လေသည်။

ရန်ကုန်မြို့ ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်လေသောအခါ ဤတရုပ် အရက်ကုန်သည် မှာကြားထားသော အရက်နှင့် ကျွန်ုပ် ဝယ်ယူလာသော အရက်သည် တပြိုင်တည်း ရောက်လေတော့သည်။ တခုသာ ကွာခြားနေလေသည်။ အရက် အမျိုး အစားချင်းက တူညီသော်လည်း ဝယ်ယူလာခဲ့သော ဈေးချင်း ကွာခြားနေလေသည်။ ကျွန်ုပ် ဝယ်ယူလာခဲ့သော အရက်တသေတ္တာလျှင်မြန်မာငွေငါးဆယ်ခြောက်ဆယ်ခန့် ကွာခြားနေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဤသို့ပစ္စည်းများ ဈေးနည်းပါးနေ၍ အကောက်တော်ဌာနက ကျွန်ုပ် အပေါ်သိပ်ပြီး သင်္ကာမကင်းဖြစ်နေလေသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်၍မေးသည်။ အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ဆို၍ ကျွန်ုပ်က ပြောလေသည်။ သို့သော်သူတို့က မယုံကြည်ကြပေ။ထို့ကြောင့် ဟောင်ကောင်မြို့သို့တဖန် သံကြိုးရိုက်ပြီး အရက်ဈေး မေးရလေသည်။

ယင်းကြောင့် အကောက်တော်ဌာနက ကျွန်ုပ်အပေါ် မည်သို့မျှ အပြစ်ရှာ၍ မရတော့ပေ။ သူတို့သည် ကျွန်ုပ်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ သဘောကျ သွားလေသည်။ ပြီးနောက်တဖန် ကျွန်ုပ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဘက် တရုပ် အရက်ကုန်သည်ကိုလည်း အကောက်တော်ဌာနက စစ်ဆေးပြန်သည်။ သူသည်လည်း အကောက်တော်ဌာန ကျေနပ် လောက်အောင် ပြောတတ်သောကြောင့် တော်ပေသေးသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဤတရုပ်အမျိုးသား အတွက်လည်း တခက်ဖြစ်နေလိမ့်မည်။

နောက်ဆုံးတွင် အရက်သေတ္တာများကို ဖွင့်၍ကြည့်လေသောအခါ သူက စက်ပူမြို့မှ ဝယ်ယူလာခဲ့သော အရက်များ ဖြစ်နေသည်။ ပြီးတဖန် "ယစ်မျိုးခွန်" တံဆိပ် ကပ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်ဟောင်ကောင်မြို့မှ ဝယ်ယူလာသော အရက်များကား "ယစ်မျိုးခွန်" မပါရှိသေးပေ။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ကျွန်ုပ် ဝယ်ယူလာခဲ့သော အရက်များသည် ဈေးသက်သာ နေခဲ့လေသည်။

ဤကား ကျွန်ုပ် ကုန်သည် ဘဝသို့ ရောက်လေသော ပထမတွေ့ရသည့် အတွေ့အကြုံပင် ဖြစ်လေသည်။ ကုန်သည် လုပ်လိုသောသူသည်တဘက်ထဲ၌ ထူးချွန်၍ မရ၊ ပါး နပ်မှု၊ ဗဟုသုတရှိမှု၊ကြုံ ဘင် တွေး ဆမှုများ ရှိရပေမည်။ ဤအချိန် အခါက ကျွန်ုပ်သည် လိမ္မာပါးနပ်၍ ဗဟုသုတရှိမှုကြောင့် လူပေါ်လူဇော် လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး'တော်'ခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်မသိနား မလည်မှုကြောင့် 'ရှော်'ခဲ့ရသည့် အဖြစ်လည်း ရေးပြပါအုံးမည်။

၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကြေညာသည်။ ဆိုင်တိုင်းတွင် ဘောက်ချာပေါ်၌ ငွေတဆယ်ကိုတကျပ်နှစ်ဆယ်ငါးပြား ရောင်းခွန်တော် ကောက်ရန်မသိုပေ။ နိုင်ငံခြားမှ ကုန်သွင်းသည့်အခါ၌ အကောက်တော်ဌာနမှ အခွန်တော်နှင့် အရောင်း အဝယ်ခွန်ကို တပါတည်းတွဲပြီး ကောက်ခံမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်၏လက်တွင်းဝယ် ရှိနေသော လက်ကျန် အရက်များကို (ငွေတဆယ်တိုး ရောင်းရလေတိုင်း တကျပ်နှစ်ဆယ့်ငါးပြား အခွန်တော်ငွေကိုထည့်၍ မရေးသားဘဲ)ဘောက်ချာဖွင့်၍ ရောင်းလေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဈေးကိုလည်း တင်၍မရောင်း၊ သူအများရောင်းသည့် ဈေးဖြင့်သာ ရောင်းသေ၏။ တခြားဆိုင်များတွင်လည်း ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ပင် ရောင်းဝယ် နေကြသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရလေသည်။

၁၉၅၅-ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၂၀-ရက် နေ့စွဲဖြင့် အရောင်းအဝယ်ခွန်ဌာနမှ ချလန်တစောင် ရောက်ရှိလာလေသည်။ ဤချလန်ထဲတွင် ၁၉၅၁-၅၂ ခုနှစ်က ကျွန်ုပ်ရောင်းခဲ့သော အရက်များအတွက် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း အရောင်းအဝယ်ခွန်သုံးသောင်းတထောင် ခုနှစ် ကျပ်နှင့် ကိုးဆယ့်သေးပြား (၃၁,၀၀၇°-

ကျပ်၊ ၉၄-ပြား)ကို တလအတွင်း ပေးသွင်းရမည်ဟု ပါရှိလေသည်။

ကွန်ပ်အဘို့ တွင်ကား ရင်ဘတ်ကွဲလေတော့ပြီ။

ထိုအချိန်ကလည်း ကွန်ပ်သည် ငွေအလွန် ကျပ်တည်းနေချိန်ဖြစ်သည်။ ကွန်ပ်၏ လုပ်ငန်း ဆောင်တာ များကလည်း သိပ်မကောင်းလှပေ။ အစစအရာရာ အခြေအနေသည် ယုတ်လျော့, ကျဆင်းနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်း ကွန်ပ်အဘို့ ဦးခေါင်း မီးတောက်လုမတတ် စဉ်းစားရကျပ်နေမိသည်။

အမှန်အတိုင်း မရှက်မကြောက်ဘဲ၊ ဝန်ခံရလျှင် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းဌာနသို့ ပေးဆောင်စရာ ရှိသော ငွေများကို ကွန်ပ်သည် တလုံးတခဲ တပါတည်းပေးအပ်စရာမရှိပေ။ ယင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက်ငွေများ သွား၍ ပေးသွင်း ရတော့သည်။ ကျန်နေ သေးသော ငွေများကိုလည်း ခွေ့ကျော ဆိုင်းငံ့ပါရန်လည်း မေတ္တာ ရပ်ကာ အသနားခံထားရလေသည်။

၁၉၅၄-ခုနှစ်တွင်မူကား ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်မပြုတော့ပေ။ ပေးဆောင်ရန် ရှိသော ငွေများကို အခွန်တော်ငွေများကိုလည်း ပေးဆောင်ရမည်၊ သို့မဟုတ်ပါလျှင် တရားစွဲ၍ အရေးယူတော့မည်ဟု အရေးဆိုလာ၏၊ ထိုအချိန်တွင် ကွန်ပ်ဒိုင်၏ အခြေအနေသည် ပြတ်ပြတ်ပြုန်းတော့မည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်နေတော့သည်။

သည်တွင် ကွန်ပ်ဇ်ဗီဇ်ဆွေကောင်းတဦးဖြစ်သူ ပွဲစိုးကရက် သူဌေး နေဝါ ကုန်ကဒ်ထဲမှ ငွေလေးသောင်းကိုယူ၍၊ အခွန်တော်ပေးဆောင်စရာရှိသည်များကို ပေး၊ ကျန်ရှိသော ငွေကြေးအနည်းငယ်ဖြင့်ယိုင်၍ နေသော ကွန်ပ်ဒိုင် လုပ်ငန်းကိုတဖန် ပြန်၍ ထူထောင်ရန်ကြိုးစားရ ပါတော့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ၊ ၁၉၅၇-ခုနှစ် ဤဆယ်နှစ် ဆယ်မိုးတည်းဟူသော အချိန်ကာလသည် ရွှေမိုး ငွေမိုးရွာသောနှစ်ဖြစ်သည်ဟု စီးပွားရေးလောကတွင် ပြောစမှတ်ပြုနေကြသည်။ ထိုသမယ ပိုင်းသည် မည်သို့သောအကြောင်းကံ ဖန်လာ၍လောမသိ။ ကွန်ပ်အဘို့ စီးပွားရေးပျက် ကပ်ဆိုက်နေချိန် ဖြစ်လေသည်။

၁၉၅၈-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅-ရက်နေ့တွင် သုံးသောင်းရှစ်ထောင် (၃၈၀၀၀ိ-ကျပ်)၊ ဘိုးနိုင်ငံခြားအရက်လိုင်စင်တခု ရရှိသည်။

၁၉၅၉-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၄- ရက် နေ့၌ သုံးသောင်း (၃၀၀၀၀ိ ကျပ်) ဘိုး လိုင်စင် တခုရရှိသည်။

၁၉၆၀-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၆-ရက် နေ့ တွင် နှစ်သောင်း ငါးထောင် (၂၅၀၀၀ိ-ကျပ်) ဘိုးလိုင်စင်တခုထပ်ရပြန်သည်။

ထိုစဉ်အခါက တန်ဘိုး ငွေတရာ ရှိသော ဝီစကီအရက်ကို အစိုးရက ငွေငါးရာ အကောက်ယူ နေလေသည်။ အရောင်းအဝယ်ခွန်ကဆယ့်ငါးကျပ်၊ ထိုအပြင်လိုင်စင်ခ, ဆိုပြီးငါးကျပ် ပေးရသေးသည်။

ဝီစကီထက် ဘရန်ဒီက ပို၍ဆိုးလေသည်။ ငွေတရာတန်ဘိုး ရှိသောဘရန်ဒီကို ခန့်မှန်းခြေ ၆၀ဝိ နီးပါးအခွန်ပေးဆောင်ရသည်။ ဤသို့သာ အစိုးရက အကောက်တော်ကို နင့်နေအောင် ယူသော်လည်း အရောင်း အဝယ် ကား မကောင်း၊ အရောင်းရကလည်း ထိုင်းနေလေသည်။

ထိုအချိန်က နိုင်ငံခြားအရက်လိုင်စင်ရရှိထားသူများကလည်း အတော်များပြားနေလေ၏။ တပြည်လုံးတွင်ရှိသော နိုင်ငံခြား အရက်များသည် လိုအပ်သည် ထက် ပို၍ နေလေ၏။ အခွန်တော်ကလည်း လွန်စွာမှကြီးမြင့်နေသည်။ နိုင်ငံခြား အရက်များသည် အခွန် ကြီး၍ ဈေးကလည်း ခေါင်ခိုက်နေ၏။ ထိုအထဲ အရက် သောက်သုံးသူ လူဦးရေကလည်း နည်းပါးနေသည်။

ဤအထဲ အရက်များကို ဗိုလ်တထောင် အစိုးရဂိုဒေါင်ထဲတွင် ထားကြရသည်။ သို့ကလို မထားပြန်လျှင်လည်းမဖြစ်ပေ၊ ဂိုဒေါင်ခကုန်ကျသည်။ သို့သော် မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်ပေ။ ကိုယ့်ပစ္စည်း နိုင်ငံခြားမှ မှာယူ၍ ရောက်ရှိနေသော်လည်း အားလုံး ထုတ်ယူလောက်အောင် အခွန်တော် ပေးဆောင် စရာက အဆင်သင့်မရှိသေးပေ။ ထို့ကြောင့် အရက် ဆယ်သေတ္တာကိုအခွန်ဆောင်ပြီး ထုတ်၍ယူ။ ပြီးနောက်

ဖေါက်ရောင်း။ ကုန်ပြန်လေလျှင် နောက်ထပ် တဖန် သွားထုတ်ကာ အလုပ်လုပ်ဆောင် နေရလေသည်။

ထိုသို့အစိုးရ ဂိုဒေါင်ထဲမှ အရက်ကို ထုတ်ယူပြီး ရောင်း။ နောက်ထပ်နိုင်ငံခြားမှ ရောက်ရှိ လာသော အရက်များကို အစိုးရဂိုဒေါင်ထဲတဖန်သွင်းလိုက်နှင့် သံသရာလည်နေလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အစိုးရ ဂိုဒေါင်ထဲ၌ ထားရှိသော အရက်များကို သိပ်စိတ်မချလှပေ။ စိတ်မချရ သည့်မှာလည်း အကြောင်း ရှိသည်။ ၁၉၅၀-ခုနှစ်တွင် ဦးသံဒိုင်၏နိုင်ငံခြား အရက်သေတ္တာများ အသား အသိ မတတ်မှုကြောင့် သေတ္တာများ ခြကိုက်ကာ နှစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့ဘူးသည်မှာ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့်သတိကြီးစွာ ထားနေရ သည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဤသို့ဖြစ်မည်ကို လွန်စွာမှ စိုးရိမ်မိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် အစိုးရ ဂိုဒေါင်သို့ မကြာခဏသွားရောက်ကာ ကြည့်ရှုစစ်ရလေသည်။

၁၉၆၁-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လဆန်းတွင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မိုလ်တဲထောင်ရှိ အစိုးရဂိုဒေါင်တွင်းသို့ သွားရောက် ကြည့်လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အရက်သေတ္တာများကို သည့်နေရာ ထားနေကျ နေရာတွင် မတွေ့ မြင်ရပေ။ ဂိုဒေါင်တွင်းနှင့် ဝင်းခြား တနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ထားသည်ကိုတွေ့မြင်ရလေသည်။ ထားရှိသောနေရာကား နံထိုင်းနေ၍ အရက်သေတ္တာက သင်သင့်သည်လည်း အကြောင်းအရာ မဟုတ်ပေ။ ခြအလွန် ကြိုက်သော သစ်သားမျိုးဖြစ်လေသည်။ ဦးနှောက်ထားရှိရမည့် နေရာကလည်း ကြာမည် ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ခြကိုက်မည်ကို စိုးရိမ်ကြောင်းကို ဂိုဒေါင်စောင့်သော အလုပ် သမားတို့အား ပြောပြသောအခါ “သူက ခြစာ မှာကြောက်နေရင် ခုသစ်တဲ့ ဒီ-ဒီ-တီ (D.D.T) ဆေးမှုန့်ဖြူးထားပေါ့” ဟု၍ ပြောသည်၊ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က ခြသတ်သော ဒီ-ဒီ-တီ (D.D.T) ဆေးမှုန့်များကို အရက် သေတ္တာပေါ်သို့ ဖြူးထားပါရန် မှာကြားပြီး စိတ်ချလက်ချဖြင့် နေထိုင်လာခဲ့လေသည်။

နောက်များမကြာမီ ဩဂုတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် အရက်သေတ္တာ ၃၀-လုံးကိုအခွန်ငွေထမ်းဆောင်ပြီး ထုတ်ယူလာခဲ့သည်။ အရက်သေတ္တာ များကို ဖွင့်၍ ကြည့်လေသောအခါဘီယိုက်(မ်)ဘရန်ဒီပုလင်းပေါ် ၌ပတ်ထားသော ခဲပတ်တွင်ဆားများ ပေါက်နေပြီး စားထားသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။ တချို့ အဖုံးဖြစ်သောခဖေါ့များပင်လျှင်ပျက်စီးပြီး၊ လေပေါက်ဝင်ကာ အရက် တပုလင်းလျှင် ၄-ပုံတပုံ၊ ၅-ပုံဘပုံ လျော့ နေသည်ကိုတွေ့မြင်ရသည်။

ထိုအခါကျွန်ုပ်အဘို့ ရင်ကျိုးရပြန်ပြီ

အစိုးရဂိုဒေါင်ထဲတွင် ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ အရက်များသည် တန်ဘိုးငွေ ၅၀၀၀ဝိ၊ ၆၀၀၀ဝိ၊ ဘိုးရှိလေသည်။ ဤအရက်များအတွက်ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ငွေများ ကလည်း မနည်းလှ၊ အောက် ဖေါ်ပြပါ အတိုင်းဖြစ်လေသည်။

အကောက်တော်ခွန်။ ။ငွေ ၂,ဝ၄၅၃၂ ိ ပြား ၂၀။

(နှစ်သိန်းသုံးထောင် ငါးရာသုံးဆယ့် နှစ်ကျပ်.... ပြား နှစ်ဆယ်)။

အရောင်းအဝယ်ခွန်။ ။ငွေ ၃၆၁၄၆ ိ

(သုံးသောင်းခြောက်ထောင် တရာ လေးဆယ့် ခြောက်ကျပ်)။

ဤနှစ်ရပ်ပေါင်းကား။ ။၂,၃၉၆၇၈ ပြား-၂၀ ဖြစ်၏။

ယင်းဒုက္ခက မသေးငယ်လှပေ။ အစိုးရ ဂိုဒေါင်ထဲဝင်း ထိုအတိုင်းသာ အရက်များထားရှိ ပါလေလျှင်မူ၊ ကျွန်ုပ်ငွေအရင်း ၅၀၀၀ဝိ၊ ၆၀၀၀ဝိ သည်လည်းဆုံးရှုံးနစ်နာပေမည်။ သိန်းနှင့်ချီ၍ နေသော အခွန်တော်ငွေများကလည်း အကြွေး တင်နေမည်။ ကျွန်ုပ်ပိုင်သောဆိုင် ရောင်းပြီးပေး၊ လူထောင်ကျခံသည့်တိုင်အောင် ပြဿနာက ပြီးဆုံး သွားမည် မဟုတ်ပါပေ။ဤဒုက္ခပြဿနာ အဖြာဖြာကို ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းကို ရှာဖွေရပြန်သည်။

တရုပ်ပြည်ဘက် (ယခုပြည်သူဘဏ် အမှတ်-၁၂) မှ မန်နေဂျာ (Y. F, Wu) နှင့် သိကျွမ်းခဲ့သည်မှာ နှစ်အတော် ကြာခဲ့ပြီဖြစ်၏။ သူ၏ လက် ထောက်ကိုအင်နားနှင့်လည်း သိကျွမ်းထားလေသည်။ကျွန်ုပ်

သည် ကြုံတွေ့နေရသော ဒုက္ခ အဖုံဖုံကို သူတို့အား ပြောပြကာ အကူအညီ တောင်းသည်။ ပြီးနောက် တွင်ကား ကျွန်ုပ်ပိုင်အရက်များကို အပေါင်ထား၍ (တနှစ်လျှင် ငွေတသိန်းကို ငွေ-၇၀၀၀ ခုန်နှစ် ထောင်ကျပ်အတိုးပေးပါမည်) ဟုကတိစာချုပ်, ချုပ် ဆိုထားသည်။ဘဏ်မှယူထားသောငွေများကိုလည်း အရက်ရောင်းရ၍ လစဉ်ပေးသွင်း ပါမည်၊ ယင်းသို့ ပေးသွင်း၍ပေးရမည့်အတိုးငွေများလျော့နည်းသွား မည်ကိုလည်း ဘဏ်မှလက်ခံလိုက် လေသည်။ အခွန် ပေးစရာ ရှိသောငွေမှာ ၂,၃၉၆၇၈-ပြား ၂၀၊ (နှစ် သိန်းသုံးသောင်းကိုးထောင်ခြောက် ရာခွန်နှစ်ဆယ် ရှစ်ကျပ်နှင့် ပြား နှစ် ဆယ်) ကို ဘဏ်အုပ်ချုပ်သူ များက အော်ဒါချက် တစောင် ရေးပေး လိုက်ပြီး၊ အကောက်တော်ဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ လူကြီးမင်းကို ၁၉၆၁-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁-ရက်နေ့တွင် သွားပေး လိုက်သည်။ဤသို့ဘဏ်တိုက်မှ ငွေများကိုကျွန်ုပ်ကိုယ် တိုင် အပေါင်နှင့် ချေးသည်မှန်သော်လည်း တပြား တချပ်မျှ မကိုင်လိုက်ရပေ။

သည့် နောက်ပိုင်းတွင်မူ အစိုးရ ဂိုဒေါင်ထဲမှ ကျွန်ုပ်၏အရက် သေတ္တာများ ထုတ်ယူကာ တရုပ် ပြည်ဘဏ်ပိုင် အမှတ်-၁၅၉၊ ၃၉-လမ်းရှိ ဂိုဒေါင် တခုမှတခု ပြောင်းရွှေ့သော အခါ အချို့ အရက် သေတ္တာများသည်၊အရက်များယိုထွက်နေပြီးပျက်စီး နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ဤပျက်စီးသော အရက် သေတ္တာများကို နဘေး၌ဖယ်ထားရသည်။ ကောင်း သော အရက်သေတ္တာ များကိုသာ ဂိုဒေါင်ထဲ၌ ထားရလေသည်။

အရက်များအပြင်သို့ ယိုထွက်နေသော သေတ္တာ များကိုဖွင့်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ၊ ကျွန်ုပ်အတော် ငစိတ်ပျက်သွားမိသည်။ အရက်ပုလင်း များသည် ;-ပုံတပုံလျော့နည်းနေသည်။ တချို့ ၃-ပုံတပုံ လျော့ ည်းနေသည်လည်းရှိသည်။ ယခင် ၁၉၅၀-ခုနှစ်က ;းသံဒိုင်၏ အရက် များကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက် နေသည်ကို တွေ့ရ၏။သည်အရက်များကိုလျော့ဈေးဖြင့် ရောင်းရ လသည်။တချို့သိကျွမ်းသော ဟော်တယ်ဆိုင်များ ကိုလည်း အကြွေးပေးကာ တဖြေးဖြေးခြင်း ရောင်းရ လေတော့သည်။

၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ-၂၃ ရက် နေ့တွင် ကား ဗမာပြည်ရှိ ဘဏ်တိုက်များ၏ အခြေအနေ သည် တမျိုးတဖုံပြောင်းလဲ သွားပေ တော့သည်။ ရှိရှိသမျှသော ဘဏ်များကို ပြည်သူပိုင် သိမ်းလိုက် တော့သည်။ တရုပ်ပြည်ဘဏ် သည်လည်း ပြည်သူ့ ဘဏ်အမှတ်-၁၂ ဖြစ်သွားတော့သည်။ဤသို့ပြည်သူ့ ဘဏ်တိုက်များ ဖြစ်သွား လေရာ၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၂၆-ရက်နေ့၌ ကျွန်ုပ်သည် ပြည်သူ့ဘဏ်-၁၂ သို့ သွားသည်။ ဘဏ် တိုက်၌ ကိုအင်နားနှင့် တွေ့၍ ကျွန်ုပ်က....

"ကျွန်တော် အပေါင်နဲ့ ငွေချေးယူထားတဲ့ကိစ္စ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ" ဟူ၍ မေးသည်။ ဤအခါတွင် သူကပြောသည်မှာ....

"ခင်ဗျားဆီမှာ များများ စားစား ကျန်တော့ တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ငွေ-၅၀၀၀ ကျန်တာကိုအမြန်လာ ပြီးဆပ်ပါ။ ဒါမှ ကျုပ်ခေါင်းပေါ်သယ်ပိုး ထားရတဲ့ ဝန်ပစ္စည်းတခုလျော့သွားမှာဘဲ"ဟူ၍ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ငွေ-၅၀၀၀၊ (ငါးထောင် ကျပ်)ကိုအမြန် ရှာဖွေကာ၊ ၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ် ဝါရီ-၂၇ ရက် တွင် ပေး ဆပ် လိုက် လေ သည်။ ယခုအခါတွင် ကိုအင်နားအဘို့ တာဝန်တခု ငြိမ်း သွားပြီဖြစ်၏။ကျွန်ုပ် အဘို့လည်း တရုပ်ပြည် ဘဏ် (ယခုပြည်သူ့ဘဏ်အမှတ်-၁၂) သို့ ပေး အပ်စရာ ကြွေးငွေများ တပြား တချပ်မျှ မရှိတော့ပေ။

ဖြတ်သန်း ကျော်လွန် လာခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်ဒုက္ခ ခရီးစဉ်ကိုသတ္တုချ၍ အရှုံး အမြတ် တွက်ကိန်း ချ လိုက်ပါလေသော်....

ဘဏ်သို့ပေးဆပ်သော အတိုးငွေ၊ ဘဏ်ဂိုဒေါင် ခ၊ မီးပေါ်ထားခ၊ စုစုပေါင်း ၁၀၅၃၂ ကျပ်၊ ၂၉- ပြား(တသောင်းငါးရာ သုံးဆယ့်နှစ်ကျပ်၊နှစ်ဆယ့် ကိုးပြား)။

လျော့ဈေးဖြင့် ရောင်းရသော အရက် ငွေများ မှာ ၁၅၀၀၀ (တသောင်းငါးထောင်ကျပ်)။

၁၉၅၅-ခုနှစ်က ဘောက်ချာပေါ်တွင် အရောင်း အဝယ်ခွန်ထည့်မရေးမိ၍ကိုယ့်အိတ်ထဲမှစိုက်ထုတ်ပြီး

ပေးလိုက်ရသောငွေ၃၁၀၀၇၀၊၉၄ပြား(သုံးသောင်း တထောင်နှင့် ခုနှစ်ကျပ်၊ ကိုးဆယ့်လေးပြား)။

အားလုံး စုစုပေါင်း ၅၆၅၄၀-ကျပ် ၂၃-ပြား (ငါးသောင်း ခြောက်ထောင် ငါးရာ လေးဆယ်ကျပ်နှင့် နှစ်ဆယ့်သုံးပြား) အရှုံးပေါ်ခဲ့ပေသည်။

ကျွန်ုပ်အဘို့ အမြတ်လိုချင်မှုကြောင့် စီးပွားရေးလောကထဲ ဝင်ခဲ့၏။ သို့သော် မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓက "ကံ,ဉာဏ်,ဝီရိယ" အကြောင်း သုံးပါး ညီညွတ်လေမှ အလုပ်တခုဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်နိုင်သည်ဟု အမိန့်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်အဘို့တွင်ကား ဉာဏ်ရှေ့ပြေးပြီး၊ ဝီရိယကနောက်မှ လိုက်ခဲ့သော်လည်း ကံမရှိလေသောကြောင့်သာ နစ်နာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်ဟု ကိုယ့်စိတ်ကို နှစ်သိမ့်ခဲ့ရ ပါတော့သည် တကား။

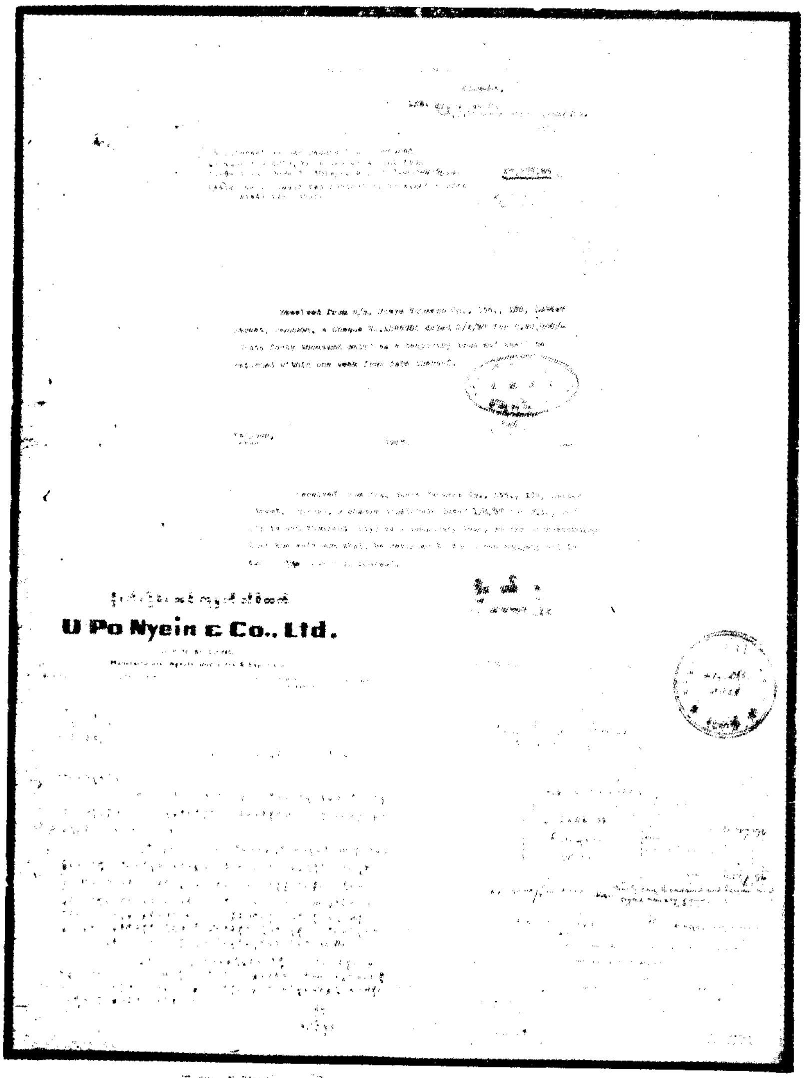
U Po Nyein & Co., Ltd.

အရောင်းအဝယ်ခွန်နှင့် ဘဏ်တိုက်မှငွေချေးသော လက်မှတ်များ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကို ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့စဉ်

၁၉၅၀-ခုနှစ်၊ မတ်လ ၉-ရက် နံနက် ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဒေါ်အေးခင်နေအိမ်သို့သွားပြီး မင်္ဂလာဒုံစစ်ဆေးရုံကိစ္စများကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည်။ ပြီးနောက် စကားဆက်၍ တွေ့ရာလေးပါး ပြောကြားနေရာမှ "ဒီနေ့ နေ့လည် ၁-နာရီမှာ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက သူ့သားမောင်ငွေစိုးကို အိန္ဒိယကို ပညာတော်သင်လွှတ်ဘို့ သွားကြလိမ့်မယ်"ဟူ၍ ပြောလေသည်။

အမှန်တော့လည်း ဦးထွန်းဦး၏ဇနီး ဒေါ်အေးခင်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းသည် မောင်နှမကဲ့သို့ ချစ်ခင် ရင်းနှီးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ပြီးနောက်တဖန် ဒေါ်အေးခင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း တပ်ပေါင်းစု အမျိုးသမီး ချီးမြှင့်ရေးအဖွဲ့တွင်အတူတူ လုပ်ဖေါ်ကိုင်ဘက်များ ဖြစ်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်သည်လည်း မတွေ့ရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းနှင့် တွေ့မြင်လိုပေသည်။ ထူးထူး ထွေထွေ အကြောင်းကား မရှိပါပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း၊ ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်ကြီးအေးကျော်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏သား မောင်ငွေစိုး၊ ပြီးနောက် ဦးထွန်းဦး၊ ဒေါ်အေးခင်တို့နှင့် တွေ့ကြ လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကား ကျွန်ုပ်ကို တွေ့လျှင် တွေ့ခြင်း နှုတ်ဆက်သည်။ အမှန်တော့လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းသည် မာန မကြီးတတ်ပေ။ သူနှင့် သိကျွမ်းခင်မင်သူများကို တွေ့လေတိုင်း သူကပင်ဦးစွာ နှုတ်ဆက်တတ်လေသည်။

သည့်နောက်တွင်ကား ကျွန်ုပ်တို့လူစုသည် ရင်းရင်း နှီးနှီး စကား ပြောကြသည်။ လေယာဉ်ပျံစောင့်နေသော အချိန်မှာ စောသေး၍ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်၌ပင် ထမင်း စားသောက်ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့တတွေ ထမင်း စားပြီးချိန်တွင် တရုပ်ပြည် ကောင်စစ်ဝန် T.W, Ma လှသိုက်လည်းလာကြသည်။ သူတို့ဘတွေနှင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် ရင်းရင်းနှီးနှီး စကားပြောသည်၊ ဤအထဲ အိန္ဒိယအမျိုးသား နှစ်ဦးကလည်း လာရောက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် စကားပြောနေသေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း၏ စကားပြောဆို ဆက်ဆံသောဟန်၊ လှုပ်ရှား မှုအသွင်သဏ္ဌာန်ကို ကျွန်ုပ်သည် တရုပ် အင်္ဂရုပ် ကြည့်သော ပညာကိုတဘက်ကျွမ်းထားသူပီပီ လေ့လာ အကဲခတ်နေမိသည်။ ကျွန်ုပ်နည်းတူ တရုပ်ကောင်စစ်ဝန် T.W, Ma သည်လည်း တရုပ်အင်္ဂရုပ်ကြည့် ပညာကို ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းထားသူ တဦးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် ကျွန်ုပ်နည်းတူ အကဲခတ်ကြည့်နေလေသည်။

တခဏအတွင်းတရုပ်ကောင်စစ်ဝန် **T.W,Ma** သည် ကျွန်ုပ်အား တရုပ်စကားဖြင့် ပြောသည်။ သူပြောသည်မှာ....

"အရပ်က တောင့်တောင့်၊ လူကလဲ ဖြောင့်ဖြောင့်ခိုင်ခိုင်၊ ပြီးတော့ ခြေလှမ်း ကျဲကျဲ လှမ်းပြီး၊ သွက်လက် ဖျပ်လတ်သူဟာ စစ်သေနာပတိချုပ် ဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ ဥပမိရုပ်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းနဲ့ လိုက်ပါပေတယ်"ဟူ၍ ပြော၏။

သူ့စကားကို ကျွန်ုပ်မကျေနပ်သေး၊ ထို့ကြောင့်

"ဒီလောက်မကသေးပါဘူး၊ နိုင်ငံတကာက လေးစားရမည့် ခေါင်းဆောင်ကြီးတဦးလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ မြင်နေတယ်"

T.W, Ma က အံ့သြသော ဟန်အမူ အရာဖြင့်....

"ဘယ်တော့များ ဖြစ်မှာလဲ"

ဤအတွက်ပြဿနာ ပေါ်လေတော့ပြီ အရေးကြီး

သော စကားတခုကို ပြောပါလေလျှင် အကြောင်းအကျိုးဆက် ရှိရပေမည်။ ထိုစဉ်က မိုလ်ချုပ်နေဝင်းစီးလာသောကားမှာချက်ဗသက်အပြာရောင်ကား နံပါတ်မှာ RC. 891 ကို အမှတ်မထင် သွားမြင်မိသည်။ ဤကားနံပါတ်ကို အတိတ်ယူပြီး ..

"နောက် ၈-နှစ် ၉-နှစ်ကြာရင် ဖြစ်မယ်"ဟူ၍ ကျွန်ုပ်နှုတ်မှ လွှတ်ကနဲ ထွက်သွားလေသည်။

ကျွန်ုပ်ဘို့ နှစ်ဦးပြောသည့် တရုပ်စကားကို ဒေါ်အေးခင်က 'ဘာတွေပြောနေတာလဲ' ဟူ၍မေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကလည်း ဗမာစကားနှင့် မပီတပီနှင့်ပြန်၍ ဒေါ်အေးခင်ကို ပြောပြ ရပါသေးသည်။ ကျွန်ုပ်ပြောသော စကားကို မိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း ကြားလေသော် ဘာမျှပြန်၍မပြော ပြုံးပြီး တော့သာ နေလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည်ကား အပြာရောင်နှင့် ကားနံပါတ် RC. 891 ကို မှတည်၍ ဥာဏ်မီလုပ်ဖိုင့်မပေါင်းစပ်ကာ ကြိုတင်၍ ဗေဒင် ဟောကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှေ့ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်နိုင်သည်ကိုလည်း ကြိုတင်၍ခန့်မှန်းနိုင်လေသည်။ အင်္ဂလိပ် လေ့လာမှုပညာကို လေ့လာထားသော ပညာရှင်များသည်လည်း အကဲခတ်မိပေလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုပ်၏ဟောကိန်း မှန်,မမှန်ကိုကား ၁၉၅၈၊ ၁၉၅၉-ခုနှစ် ဗမာပြည်၏ အခြေအနေ ဖြစ်ရပ်များ သက်သေခံခဲ့သည် မဟုတ်တုံလော။

ရွှေရတုသဘင်

၁၉၅၁-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

ဤနေ့ ဤရက် မဘိုင်မီ ဒီဇဘ်ဘလတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဆွေမျိုးတစုဖြင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေး လေသည်။ ခါမျှ မတက်ရောက်ဘူးသေးပေ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် တနည်းအားဖြင့် ထူး ဆူး,ခြား ခြား ဖြစ်သည်ဟုထင်၏။ ကျွန်ုပ်၏ဆန္ဒ အာသီသကို ဆွေမျိုးများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြည့်သောအခါ ကန့်ကွက်သူ

ဦးစပ်ရုနှင့် ဦးအောင်ရီတို့၏ မိဘနှစ်ပါး

ဒီ ကြောင်းအရာကားကျွန်ုပ်၏မိဘနှစ်ပါး ထိမ်းမြား မင်္ဂလာ နှစ်ငါးဆယ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ရွှေရတုသဘင်ပွဲကျင်းပလို၍ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ယခုအချိန်ထိ ရွှေရတုသဘင် ဘိတ်ကြားလွှာမျိုး တစောင်တလေမျှ မရရှိဘူးပေ။ ဤပွဲလမ်းသဘင်မျိုးလည်း တတယောက်မျှ မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ဘိတ်ကြားလွှာ ရိုက်ပြီး ရွှေရတုသဘင် အခမ်းအနားပြုလုပ်ရန် စိုင်းပြင်းရလေသည်။ ဘိတ်ကြားလွှာကို တပါတ်ကကြိုတင် ရိုက်နှိပ်သည်။ ဘိတ်ကြားလွှာမှာ ဖေါ်ပြပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(ဝဲမှယာ)
ရန်ကုန် အရေးပိုင်
ဦးအောင်ကိန်း၊ တရား
သူကြီး ဦးကျော်နှင့်
ဦးစပ်ရု မိဘနှစ်ပါး
လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နေစဉ်

(ဝဲမှယာ) ဦးစပ်ရု
ဖခင်ဦးစပ်ရု၊ မြို့မ
ကျောင်းဆရာကြီး
ဦးဘလွင်၊

ရွှေရတုသဘင်

ရန်ကုန်မြို့ ဒါလ်ဟိုဇီလမ်း၊ နံပါတ် ၇၄၆-နေ ဦးစပ်စုနှင့် ဦးအောင်ရီတို့က ၎င်းတို့၏ မိဘနှစ်ဦး၏ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ၅၀-နှစ်ပြည့်လည် အထိမ်းအမှတ်ကျင်းပလိုပါ၍ ၁၉၅၁-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃-ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ နေ့လည် ၁၂-နာရီအချိန်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဒါလ်ဟိုဇီလမ်း၊ နံပါတ် ၇၄၆ လန်ထောင် ဟော်တယ်၌ နေ့လည်စာ စားပွဲပြုလုပ်မည် ဖြစ်ပါ၍၊ ကြွရောက် ချီးမြှင့်ပါမည့်အကြောင်း လေးမြတ်စွာ ဖိတ်ကြားအပ်ပါသည်။

ယင်းဖိတ်ကြားလွှာကို မြန်မာ၊ တရုပ်၊ အင်္ဂလိပ် သုံးဘာသာဖြင့် ရိုက်နှိပ်သည်။ ဖိတ်ကြားလွှာတွင် နေ့လည် ၁၂-နာရီဟု ဖေါ်ပြထားသည်။ ဤအချိန်သည်ကား နှစ်ပေါင်း ၅၀-မြောက်သော သမယပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရပ်ဝေး ရပ်နီးရှိ ကိုယ့်ဆွေမျိုး မိတ်သင်္ဂဟ အပေါင်းအသင်းများ ထံသို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သွားရောက်၍ ဖိတ်ကြားလေသည်။

မိတ်ဆွေတဦးဖြစ်သူ ဖ.ဆ.ပ.လ ဦးကျော်ငြိမ်း ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ရီအိမ်သို့ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် သွားရောက်၍ ဖိတ်ကြားလွှာပေးသည်။ ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ရီက ကျွန်ုပ်ပေးလိုက်သော ရွှေရတုသဘင် ဖိတ်ကြားလွှာကို ယူ၍ ဖတ်လိုက်ပြီး သူ့မောင်တော် ဦးကျော်ငြိမ်းအား....

"ကိုကို-ဒီပွဲတော့ သွားရမယ်"ဟူ၍ ပြောသည်။ ထိုအခါ ဦးကျော်ငြိမ်းက သူ့ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ရီထံမှ ဖိတ်ကြားလွှာကိုယူကာ ကြည့်လိုက်ပြီး။

"ဦးစပ်စု ဖိတ်ကြားတာတွေ များလှပြီ ဒီပွဲတော့ လာခဲ့ပါ့မယ်"

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က

"ကျွန်တော့်မိဘ နှစ်ပါးကလည်း ပြောတယ်၊ ဒီပွဲလာတဲ့သူတွေလဲ ခုလိုရွှေရတုသဘင် လုပ်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်တဲ့"

ကျွန်ုပ် စကားကြောင့် ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် အပြုံးပန်း လှိုင်လှိုင်ပွင့်နေကြပါပေသည်။ ပြီးနောက်ပိုင်းတွင်ကား ကျွန်ုပ်သည် ဆာဦးသွင်၊ ဆာမြဘူး၊ ဆာဘဦး၊ ဦးဘိုးဖျော့၊ (မြင်းပွဲအသင်းဥက္ကဋ္ဌကြီး)၊ တရားသူကြီးဦးသိန်းမောင်၊ တရားသူကြီးဦးစံမောင်၊ မြို့မကျောင်းဆရာကြီး ဦးဘလွင်၊ I.C.S ဦးကျင်၊ တရားဌာနဝန်ကြီးဦးခင်မောင်လတ်။ ရန်ကုန်အရေးပိုင် ဦးအောင်ကျန်း၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်၊ ယူ-ဘီ-အေ ဦးတော၊ တရုပ်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဦးအဲခွက်၊ တရုပ်ပြည် သံရုံးကောင်စစ်ဝန်များနှင့် အတိုင်ပင်ခံများ၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသားထဲမှ လူကြီး၊ လူကောင်း များကို သွားရောက်၍ ဖိတ်ကြားခဲ့ပေသည်။

ကျွန်ုပ် ဖိတ်ကြား သူတိုင်းလိုလို ရွှေရတုသဘင်ပွဲ၌ တက်ရောက်သည်ကို တွေ့ကြရသည်။ အများအားဖြင့် ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲ လာကြသည်က များ၏။ ကြွရောက်လာကြသော လူကြီး၊ လူကောင်းများ ကျွန်ုပ် မိဘ နှစ်ပါးကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက် ကြသည်။ ပြီးလျှင် "စိန်ရတုသဘင်ပွဲ ပြုလုပ်နိုင်ပါစေ" ဟူ၍ ဆုမွန်ကောင်း တောင်းကြသည်။ ပေးသော ဆုနှင့်လည်း ပြည့်ပါစေဟုလည်း ကျွန်ုပ်က ဆန္ဒပြုပါပေ၏။

ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ညီ ဦးအောင်ရီအတွက် ဥကား ကိုယ့်မိဘနှစ်ပါး အနှစ် ၅၀-မြောက် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်လိုက်ရ၍ စိတ်ထဲတွင် များစွာနှစ်ထောင်း အားရ ဖြစ်နေမိသည်။

ရွှေရတု သဘင်ပွဲသို့ ကြွရောက် ကြသူများကို 'ကောက်တေး' ပါတီဖြင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးလိုက်လေသည်။

ကြိုရခဲလေသော ကျွန်ုပ်၏ မိဘနှစ်ပါး၏ ရွှေရတုသဘင်ပွဲသည်ကား အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးသွားလေသည် တကား။

(ဝဲမှယာ) ဦးစဝ်စုံနှင့်
ဖ-ဆ-ပ-လ-
ဦးခင်မောင်လတ်

(ဝဲမှယာ)—ဦးစဝ်စု
မိဘနှစ်ပါး၊ ဦးစဝ်စု၊
ဒေါ်မြုံး(B.E.D.C.)
အရာရှိဦးဘရှမ်း ဇနီး၊

卐

ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေပါင်ကြပုံ

၁၉၅၁-နှစ်၊ မေလတွင် ဖြစ်သည်။

နေ့ရက်ကိုကား အသေအချာ မမှတ်မိတော့ပေ။ သမဘာအိမ်တော်တွင် ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေ ကောက်ခံပွဲတခု ပြုလုပ်သည်။ ရန်ကုန်အရေးပိုင်က ကြီးမှူး ကောက်ခံသည်။ ဤရန်ပုံငွေ ကောက်ခံပွဲသို့ တရုပ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသားများ တက်ရောက်

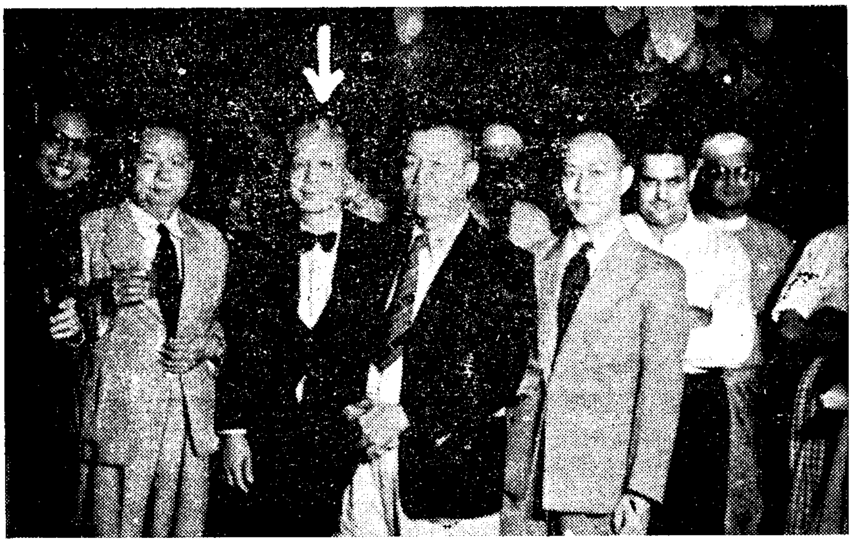

(ဝဲမှယာ) ယခုလက်ရှိ တရုပ် ကုန်သည်ကြီးများအသင်း ဥက္ကဋ္ဌချီစုဘင်း၊ တန်ကျမ်မွ၀်၊ ကျန်ရှုတ်ခွန်၊ ဦးစပ်စု၊ တေအိကျိန်း

ကြလေသည်။

တရုပ်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး တဦးဖြစ်သူ ကျန်ခွန်ရှုတ်၊ သူသည် တရုပ် ကုန်သည်ကြီးများ အသင်း၌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင်လည်း ကွန်ပင်တို့၏ မြန်ဟုတ်တွေ အသင်းကြီး၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ယူခဲ့ဘူးသူလည်းဖြစ်သည်။ ကျန်ခွန်ရှုတ်နှင့် ကွန်ပင်သည် နှစ်ရှည်လများ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ လာကြ၍ သူ၏စိတ်သဘောထားမှန်မြတ်ပုံကို သိရှိနေလေသည်။ သူသည် ငွေကြေး အလှူလွယ်သူ တဦးဖြစ်သည်။ အတူးသဖြင့် ငွေမရှိသော ဆင်းရဲသားများက အကူအညီ တောင်းလျှင် မဆိုင်း တခဏ အတွင်း၌အကူအညီပေးတတ်သည်။ ပြီးခဲ့သော်ကထပ် တဖန်တရုပ်အမျိုးသားချင်း အကြောင်းကြီးငယ်များ ရှိသော်လျှင်လည်း ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းပေးနိုင်သူတဦး ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် တရုပ်အမျိုးသားများ၏ ယုံကြည်လေးစားမှုကိုလည်း ခံရသူဖြစ်သည်။ ဘရုတ်သုကွဲဂျပန် ခေတ်ဆိုးကြီးဝယ် ဗမာ့တပ်မတော်ကိုလူအားငွေအား၊ ပစ္စည်းအားဖြင့် အကူအညီ ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းများသည် ကျန်ခွန်ရှုတ်၏ ကျေးဇူးမကင်းခဲ့ပေ။ သူ့

ရှိနေခြင်းအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့တတွေဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေပါဝင်ကူညီရေးတွင် မျက်နှာပန်းလှခဲ့ရသည်။တရုပ်အမျိုးသားဘက်မှ ယူနှင့် သူ့သား ကျန်စိန်ဝှက်ကျွန်ုပ်တို့တတွေလဲ ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေပါဝင်ကူညီရန် တက်ရောက်ကြသည်။ ပထမ မူလမှာ ကျန်စွန်ရှုတ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဂျပန်ခေတ်က လေလံဆွဲသကဲ့သို့ ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံ ငွေကို ထည့်ဝင်ကြရန် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်၏။

သမတ အိမ်တော်သို့ ရောက်လေသော အခါ စိန်ဘရားသား ဦးထွန်းစိန်နှင့် တွေ့လေသည်။ သူကလည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဗမာ့တပ်မတော်အပေါ် ထားရှိသော စိတ်စေတနာကို သိရှိထား၍ "ဘယ်လိုနည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဗမာ့တပ်မတော်အပေါ် နိုင်ငံခြားသားက ငွေပိုပြီး ပါဝင် ကူညီတယ်ဆိုတာ လက်မခံနိုင်ဘူး" ဟူ၍ ပြောလေတော့သည်။

ဤသို့ ဗမာ့ တပ်မတော် အပေါ် သူ့ထက် ငါ သာအောင် ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ခြင်းကြောင့် တရုပ် ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးကို ထိခိုက်လာတော့မည့် အရေးအခင်းကိုမြင်လေသည်။ ကျန်စွန်ရှုတ်နှင့်တဖန် ကျွန်ုပ်က တိုင်ပင် ရပြန်လေသည်။ ပြီးနောက်မှ တဦးတယောက်ချင်း ပါဝင်သည့် အနေဖြင့် ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ကြရသည်။

ကျန်စွန်ရှုတ်၏သား ကျန်စိန်ဝှက်က မဟာဗန္ဓုလလမ်းရှိ ဂိုဝှက်ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ငွေ-၅၀၀၀ိ (ငါးထောင်ကျပ်) ပါဝင်ကူညီခဲ့သည်။ ထိုသို့ တဦးတယောက်ချင်းအနေဖြင့် ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေကို ထည့်ဝင်ကြရပြီး (ဗမာ ကုန်သည်ကြီးများ အအသင်း) ကို အနိုင်ပေးလိုက်ရ လေသည်။

ဂျပန်ခေတ်ကဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေကိုပါဝင်ကူညီဘူးသည်။လွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးနောက် သုံးနှစ်အကြာတွင် ဤတကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည် ဗမာပြည်ရှိ တရုပ်အမျိုးသားများသည် ဗမာ့တပ်မတော်အပေါ်မည်၍၊ မည်မျှစိတ်စေတနာ ရှိကြောင်းကို ဤနေရာ၌ ပေါ်လွင်ထင်ရှားပေ၏။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေထည့်ဝင် ကူညီခဲ့သော မိတ်ဆွေကြီး တရုပ် ကုန်သည်ကြီးများ အသင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ကျန်စွန်ရှုတ်နှင့် ဗမာကုန်သည်ကြီးများ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ စိန်ဘရားသား ဦးထွန်းစိန်တို့ ယခုအခါတွင် လူ့လောက၌မရှိကြတော့ပြီ။ သူတို့၏အမည်နှင့် သူတို့နှင့်ပတ်သက်ခဲ့သော အကြောင်း အရာသာ လူအများမှတ်မိ နေလေသည်။

(ဝဲမှယာ) ဦးသံဒိုင်း၊ ဦးကောဘာကြီး၊ ဦးစပ်ရု။

ညီညွတ်ရေး ထမင်းစားပွဲကြီး

ကျွန်ုပ်သည် အပေါင်းအသင်း ကျယ်ပြန့်သူပီပီ ကိုယ့်မိတ်ဆွေများစုစည်း၍ "အမျိုးသား စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး ထမင်းစားပွဲကြီး" တခု ပြုလုပ်လိုသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၏။ ထမင်းစားပွဲကြီး တခု ပြုလုပ်၍ ကိုယ့်မိတ်ဆွေများအား ကျွေးမွေး နိုင်ခဲ့ပေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ထမင်းစားပွဲကြီးသို့ တက်ရောက်သူများမှာ ....

ရှေ့နှစ်ယောက် ဦးကျောဘကြီး၊ ရခိုင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်း၊ (ဝဲမှယာ) မြို့တော်ဝန်ဦးထွန်းတင်၊ ဦးဝင်း၊ စင်စန္ဒာ၊ မကျင်မြိုင်၊ ဦးစဝ်စု၊ စဝ်ရွှေသိုက်၊ ဒေါ်တင်ကြည်၊ (ကျွေးပေးနေသူ ဒေါ်မြမြဝင်း)၊ စီးကရက်သောက်နေသူ ပျော်ဘွယ်ဦးမြ၊

၁၉၅၂-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့ည ခုနှစ်နာရီတွင်ကား ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒအာသီသသည် ဖြစ်မြောက်သွားတော့သည်။ ဤနေ့ ဤအချိန်တွင်ကား ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ် မဟာ ဗန္ဓုလ လမ်း အမှတ်-၇၄၆ တွင် ဗမာ အမျိုးသားများ။ ။ ဆရာဦးသွင်၊ တရားသူကြီး ဦးသိန်းမောင်၊ တရားသူကြီး ဦးစံမောင်၊ သံအမတ်ကြီး ဦးဝင်းနှင့် ဇနီး ဒေါ်မြမြဝင်း၊ မြို့တော်ဝန် ဦးထွန်းတင်၊ ပျော်ဘွယ် ဦးမြ၊ ဗမာကုန်သည်ကြီးများအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမြရင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်

ထွေး၊ ဦးမောင်မောင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်သန့်၊ ဦးသံဒိုင်နှင့် ဇနီး မမဘင်၊ ဦးရွှေဘင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ကြည်ကြည်ဒိုင်၊ ဦးဘသွင်နှင့် ဇနီး ဒေါ် ညွန့်စိန်၊ မြန်မာ့အလင်း ဦးမောင်ကြီးနှင့် ဇနီး ဒေါ်ခင်လေး၊ မြန်မာ့အလင်းဦးခင်မောင်၊ ဦးမြင့်တူး၊ (ကွယ်လွန်သူ) စိန်ဘရားသား ဦးထွန်းစိန်၊ မြို့မကျောင်း ဆရာကြီး ဦးဘလွင်၊ ဦးညွန့်တင်နှင့် ဒေါ်တင်ကြည်၊

စဝ်ပိ၊ သမခန်းစော်ဘွားစဝ်ထွန်းအေး၊ ဦးခင်မောင်ဖြူ၊ ပင်လုံ ဒေါ်နုရင်၊ ပင်လုံဒေါ်ကြည်ကြည်၊

ကချင် အမျိုးသားများ။ ။ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်၊ ဒူးဝါးဇော်ရင်။

ချင်းအမျိုးသားများ။ ။ဦးဝမ်းခေါ်ဟော(ယခုလက်ရှိ ပြင်သစ် သံအမတ်ကြီး)

ကရင် အမျိုးသားများ။ ။ဦးဝင်းမောင်(သမ္မတ

ဝဲမှယာ။ ဗမာ့ ကုန်သည်ကြီးများ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးမြရင်၊ မကျိုင်မြိုင်၊ ဦးဆင်-ဒေါ်ငွေး ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင်၊

ရှမ်းအမျိုးသားများ။ ။ ကွယ်လွန်သူ ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး စဝ်ရွှေသိုက်နှင့် မဟာဒေဝီ စဝ်အင်ခမ်း၊ ဒုတိယဇနီး ဒေါ်ညွန့်ခမေ၊သမီးတော်စဝ်စန္ဒာ၊ ကွယ်လွန်သူ သိန္နီစော်ဘွား စဝ်အောင်ဖ၊ စကားစော်ဘွားကြီး စဝ်ခွန်ကြည်၊ တောင်ပိုင်း စော်ဘွား ခွန်ပန်းစိန်၊ ကိုးကန်းစော်ဘွား ရန်ကျင်းဆိုင်၊ ရန်ကျင်းစိန် (ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်)၊ မိုးနဲစော်ဘွား

ဟောင်း)၊ ဦးစိန်မောင်၊ စောဘသန်း။

ကယားအမျိုးသားများ။ ။စဝ်ဝဏ္ဏ၊ ဦးစိန်။

ရခိုင်အမျိုးသားများ။ ။ ဦးကျော်မင်း(I,C,S) နှင့် ဇနီး ဒေါ်စိန်ဇာ၊ ဦးစောထွန်း၊ စ,သုံးလုံး တရားသူကြီး ဦးထွန်းညို၊ ဦးမြဦး၊ ဦးသာထွန်းအောင်၊ ဒေါ်ဏီ၊

တရုပ်အမျိုးသားများ။ ။သူဌေး ဦးကောဘာ

ကြီး၊ ဦးအိခွက်၊ ဦးဘွန်တင်၊ ဗွိ စီးကရက်ကုမ္ပဏီ သူဌေး ကျန်ကိဂွါး၊ ကျန်ကိအင်း (ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်)၊ တရုတ် ကောင်းစစ်ဝန်ချုပ် အတိုင်ပင်ခံ လိဗိန်၊ တရုပ်ပြည် ဘဏ်မန်နေဂျာ Y. F. wu ၊လင်စေ့ကီ၊ ဦးခွေးကြီး၊

၅ါလူကြီး လူကောင်းများ ကြွရောက် အားပေးကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေ လူမျိုးအသီးသီး ခေါင်းရာမှ မတ်တပ်ထ၍ "အမျိုးသား စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး အဓွန့်ရှည်ပါစေ၊ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်မြဲပါစေ" ဟူပြီး ဆုခွန်ကောင်း တောင်းကြကာ ခွက်ထဲရှိ အရက်များကို တကျိုက်ထည်းနှင့် အကုန်သောက်လိုက်ကြလေသည်။

ယင်းသို့အမျိုးသားစည်းလုံးစညီညွတ်ရေး ထမင်းစားပွဲကြီး ပြုလုပ်လိုက်ရ၍ ကျွန်ုပ်အတို့ များစွာ

ဝဲမှယာ။ ဒေါ်ညွန့်မေ၊ ဒေါ်တင်ကြည် (အရက်ခွက် ကိုင်ထားသူမှာ ဟောင်ကောင်သူဌေး ကျန်ကိဂွား)၊ ဒေါ်မြမြင်း၊

ဆောင်များကလည်း အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ချစ်ကြည်ရေး စကားများ မြွက်ကြား ပြောဆိုကြလေသည်။ ပြီးနောက်မှ ထမင်းစားကြလေသည်။

နောက်ဆုံး ဟင်းတခွက်ထည်း အကျန်တွင် ကြွရောက်လာကြသော ဧည့်သည်တော်များသည် ထိုင်နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်မိလေသည်။ အနှစ်နှစ်,အလလက ကြိုးရွယ်၍ လာခဲ့သောလုပ်ငန်းတရပ်ထမြောက် အောင်မြင်သွားသဖြင့် ကျွန်ုပ်အတို့ ဆုတောင်းပြည့်သည်ဟု ဆိုရချေမည်။

ဝဲမှယာ။ မြို့တော်ဝန် ဦးထွန်းတင်၊ သံအမတ်ဟောင်း ဦးဝင်း၊စဝ်စန္ဒာ

卐

ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရား

ကုက္ကိုင်း ဟာမစ်တစ် သာ သနာ့ ရိပ်သာ တွင် တည်းခို သီတင်း သုံး နေ သောအဘိဓဇမဟာရ ဋ္ဌဂုရု ဘဒန္တ ရေဝတာ ဘိဝံသ ညောင် ရမ်း ဆရာ တော် ဘုရားကြီးထံသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီး မောင်နှံသည် မကြာ ခဏသွားရောက်၍ ဖူးမျှော် ကန်တော့လေသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇-ရက် နေ့ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီးမောင် နှံသည် ညောင်ရမ်း ဆရာ တော် ဘုရားကြီး ထံ သို့ ရောက်သွားပြီးလျှင်

ညောင်ရမ်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးနေစဉ် ဦးစပ်စုက နောက်မှ ကြည့်နေပုံ

"အရှင် ဘုရား ... တ ပည့်တော် နေအိမ်သို့ သက် သတ်လွတ် ဆွမ်းစား ကြွ တော် မူပါ၊ ဝါဆို သင်္ကန်း လည်း ကပ် လှူ ပါ့ မယ် ဘုရား" ဟူ၍ လျှောက်ထားသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ၉-ရက်နေ့ နံက် ငါးနာရီခွဲ အချိန်တွင် ကြွမည့်အကြောင်းကို မိန့်ကြား လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် တရုပ် အင်္ဂလိပ်ဗမာ ပညာကို ခေါက်မိထားသူပီပီ တွေ့လေသောသူ၊ မြင်မြင်သမျှ အရာများကို သတိပြုလေ့ရှိသည်။ ဤတကြိမ် ညောင် ရမ်းဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ရ သည်မှာ များစွာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိ၏။

အကြောင်းမူကား ညောင်ရမ်း ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သက်သတ်လွတ် ဆွမ်း ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်တို့ကိုများများစားစား ကျေနပ်ပေ။ ပြီးနောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဆဋ္ဌ သံဂါယနာတင် မဟာဓမ္မသဘင်ကြီးတွင် သံဃမဟာနာယက အဖြစ် ဖြင့် တာဝန်ယူထားသည်ကလည်း လွန်စွာမှ အလုပ် များလျက်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့လေသော အချိန် ပိုင်းတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် များစွာမှ စိတ် တိုလျက် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။

ထို့ထက် ပိုမိုသည်ကား ဘယ်ဘက် မျက်ခွံ အောက်တွင် အရေပြားပေါ်၌ အမဲကွက် တကွက် ထင်ထင် ရှားရှား ပေါ်လွင်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤအမဲကွက်ကား တရုပ် အင်္ဂလိပ်ဗမာအရ ကြည့်လျှင် မကောင်း၊ များမကြာမီ ကာလအတောအတွင်း၌

(အပေါ်ပုံ)
ညောင် ရမ်း ဆရာ တော် ဘုရား (ဝဲမှယာ) မသန်းရင်၊ စပ်စု လေး၊ မကျင်ငြိမ်၊ မောင်မောင် လေး၊ ဦးစပ်စု၊ မကျင်း ဆိုင်၊ မကျင်လှိုင်၊

(အောက်ပုံ)
ကြွရောက်လာသူများ သည် ညောင် ရမ်း ဆရာ တော် ဘုရားကြီးထံ သီလ ယူနေကြစဉ်

သေဆုံးတော့မည့် နိမိတ် အမှတ်အသားပင်တည်း။

ယင်သို့ ဆရာတော်ဘုရားအား အိမ်သို့ ဆွမ်းသက်နှီး ကပ်လှူရန် လျှောက်ထားပြီးနောက် ၈ ရက်နေ့ နံနက်ဆယ်နာရီတွင် မျှော်လင့်မထားသော ဆရာတော်ဘုရားသည် အိမ်သို့ ကြွလာသည်။

ကျွန်ုပ်သည်လည်း သတိမထားမိ၊ အိမ်အောက်ထပ်တွင် ရှိသောလူများနှင့်လမ်းသွားလမ်းလာများအား လက်ဆယ်ဖြာ မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ နေသည်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် လွန်စွာမှ အံ့ဩသွားလေသည်။

အမှန်ကား ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ပင့်ဘိတ်ထားသည်မှာ သည်နေ့မဟုတ်၊ မနက်ဖြန် ဖြစ်သည်။ ယနေ့ မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် ဆရာတော်ကြီးအိမ်သို့ ကြွရောက်လာလေသည်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်

ဦးစိန်စုနှင့် မကျင်မြိုင်တို့ ရေစက်ချနေသည်၊

သည် ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်လာတော့သည့် အသံဗလံများကြားရသည်။ ကျွန်ုပ်သည်ပြူတင်းပေါက်မှ နေ၍ လမ်းပေါ်သို့ ကြည့်လိုက်သည်။ သာသနာ့ အလံလွှင့်ထူထားသော (ပိုက်ကက်)ကားပေါ်မှ ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဆင်းလာတော်မူ၏။ ဆရာတော် စီးလာသောကားသည် လမ်းမတော်လမ်းထောင့်တွင် ရပ်ထားသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကို တွေ့မြင်လေသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များသည် ဖလ်ပ်မဖေါင်း ပေါ်၌ပင်လျှင် ဆရာတော်နေ့စွဲနေ့ရက်များ အမှတ်မှားလေသလောဟု ကျွန်ုပ်စိတ်ဝယ် ထင်မိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တွေ့လေလျှင် အကျိုးအကြောင်း သိရပေမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီးမောင်နှံသည် အိမ်အောက်ထပ်သို့ ဆင်းကာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား သွားရောက်၍ တွဲကာ အိမ်ပေါ်သို့ ပင့်ဆောင်လာသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ချိုင်းအောက်တွင် လက်လျှို၍ တွဲပင့်ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သော အခါ

တွင် အရိုးပေါ် အရေတင်နေပြီး အားအင် ချိနဲ့နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ ရောက်လေသောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် အဘယ်စကားမျှ မမိန့်ကြားနိုင်သေး။ ဇရာက ထောင်းပြီဖြစ်၍ မော့ပန်း၍ နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဆရာတော်ဘုရား အမော ပြေလေသော အခါမှ ကျွန်ုပ်သည် ဘိလပ်ရည် ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်ဘုရားက" ဒကာတော့်အိမ် လာကြည့်တာပါ"ဟူ၍သာ ပြောကြားပြီး ပြန်ကြွသွားလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်သည် ကားပေါ်အရောက် ဆရာတော်အား လိုက်ပို့ကြလေသည်။

နောက်တနေ့ နံနက် ငါးနာရီခွဲအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကားဖြင့်သွား၍ ဆရာတော်ဘုရားကို ပင့်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားသည် သူ့ကားဖြင့် ကြွလာသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်၌ ဆရာတော်ဘုရားအား ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်လှူပြီး သင်္ကန်းသတ်လွတ် ဆွမ်းကျွေးရန် အသင့်ဖြစ်နေပြီး ဖြစ်၏။ ပြီးနောက်တွင် ကား သရက်တောကျောင်းတိုက်မှ ဆရာတော်များလည်း ပင့်ဘိတ်ထားသေးသည်။

ဆရာတော်ဘုရား အိမ်သို့ ရောက်လေသော် ဆွမ်းကပ်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကပ်လှူသော သက်သတ်လွတ် ဆွမ်းကို ဖြေးဖြေးချင်းဘုဉ်းပေးသည်။ ကျွန်ုပ်သည်ကား ဆရာတော် နောက်နားတွင် ကပ်ကြည့်နေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် စိတ်စေတနာ ထက်သန်စွာဖြင့် စားသုံးရန် အသက်သတ်လွတ် ဆွမ်းဟင်းလျာများကို ချက်ပြုတ်ထားသော်လည်း ဆရာတော်ဘုရားသည် နည်းနည်းသာ ဘုဉ်းပေးသည်ကို တွေ့မြင်ရ၍ ကျွန်ုပ်သည် စိတ်မကောင်းပေ။

ဤဖြစ်အင်ကို ကြည့်၍ ရှေ့တွင် ဆရာတော်ဘုရားသည် မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ပျက်တော့မည်ကို ကျွန်ုပ်က ကြိုတင်၍ သိမြင်နေလေသည်။ ယင်းအခိုက် အဖနိုင်ငံ ကျွန်ုပ် ဘတ်ပြီး မှတ်သား ထားဘူးသော တရုပ်၏ သုံးပြည်ထောင် ရာဇဝင်ထဲမှ ကဏ္ဍတခုကို သွားသတိရမိသည်။

တရုပ်၏ သုံးပြည်ထောင် ရာဇဝင်တွင် အလွန်အမည်ထင်ရှား ကျော်ကြားသော နန်းရင်းဝန် နှင့် စစ်သေနာ ပတိချုပ် ရာထူးနှစ်ခုကို လက်ဝယ်ရရှိထားသော ခုံ့ဘိန်ဆိုသူရှိလေ၏။ သူသည် မြန်မာ ရာဇဝင်ထဲ၌ ဥတည်ဘွား အဖြစ်နှင့် ပါဝင် သူဖြစ်သည်။ ဤခုံ့ဘိန်သည် စစ်တိုက်ရေးပညာ လွန်စွာ ကြွယ်ဝပြီး၊ စစ်ပွဲတိုက် လေတိုင်း အောင်မြင်မှု ရရှိလေသည်။ ခုံ့ဘိန်နှင့် စစ်ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သူမှာ အခြားပြည်ထောင်မှ စစ်သေနာပတိချုပ် စူမာအီဖြစ်သည်။ သူသည် ဥာဏ်နီ ဥာဏ်နက်လွန်စွာ များပြားသော ခုံ့ဘိန်နှင့် စစ်တိုက်လျှင် အမြဲတမ်း ရှုံးနိမ့်ခဲ့သူ တယောက်ဖြစ်သည်။ကြာလေသောအခါ၊ စူမာအီသည်၊ ခုံ့ဘိန်နှင့် စစ်ပြိုင်၍ မတိုက်ရဲ။ မတိုက်ဝံ့သော အခြေ အနေသို့ပင် ဆိုက်နေ လေတော့ သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့မြို့ကိုသာ ကာကွယ်ပြီး ခံစစ် ဖြင့်သာ ခုံ့ဘိန်၏ထိုးစစ် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို တွန်းလှန် ဖြိုဖျက်ရလေသည်။

စစ်အပွဲပွဲ နွှဲလာခဲ့၍ အောင်မြင်မှု ရလေသော ခုံ့ဘိန်သည် စူမာအီ နေထိုင်သော မြို့ဝသို့သွားရောက်၍ မချေမငံ ရိုင်းပြစွာ ပြောဆိုပြီး၊ စူမာအီ စစ် တိုက်ခိုက်ရန် စိတ်ကို နှိုးဆွလေ၏။ သို့သော် စူမာအီသည် တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်၊ ငြိမ်ချက်သား ကောင်းနေသေးသည်။

ဤဘွင် ခုံ့ဘိန်သည် သူနှင့်စစ်ပြိုင်ဘက် စူမာအီ ကိုယ်ကာယ နှင့် တော်လေသော မိန်းမအဝတ် တန်ဆာ တကိုယ်စာ ချုပ်၏။ ပြီးနောက် မိန်းမများ ခြယ်သ သော မျက်နှာချေ များကို သုတ် တပည့်ကျော်ဖြစ်သူနှင့် စူမာအီ ထံသို့ အရောက်ပို့လိုက်သည်။ခုံ့ဘိန်၏ တပည့်ကျော်သည် စူမာအီ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ခုံ့ဘိန် ပေးလိုက်သည့် အဝတ် အစားများကို ပေး၏။ ထို့နောက် သူ့ဆရာခုံ့ဘိန်မှာကြားသည့်အတိုင်း "စူမာအီ.... ယှဉ်ပြိုင်လို့ မတိုက်ရဲလျှင် .... ခုပို့လိုက် တဲ့ မိန်းမ အဝတ်အစားများကို ဝတ်ဆင် ထားဘို့ ပေးလိုက်ပါတယ်" ဟူ၍ ပြောလေသည်။

မဆိုင်းတဘော အတွင်း၌ပင် စူမာအီ သည်

ခုံ့ဘိန်ပေးပို့လိုက်သောအဝတ် အစားများကို ဝတ်ဆင်လိုက်သည်။ မျက်နှာချေ များကို မျက်နှာ၌ခြယ်သလိုက်သည်။ဤမိန်းမ အဝတ် အစားများဖြင့် ခုံ့ဘိန်၏ တပည့်ကျော်ကို ထွက်တွေ့ဧည့်ခံပြီး ဟင်းထမင်းကောင်းများကို ကျွေးမွေးသည်။ပြီးနောက်မှ စကားလက်ဆုံကြပြီး စုမာအဓိက....

"ခုံ့ဘိန်ဟာ သိပ်အလုပ် များမှာပေါ့"

"နန်းရင်းဝန်နဲ့ စစ်သေနာပတိချုပ် တာဝန်နှစ်ရပ်စလုံးကို ယူထားတော့ အလုပ်သိပ် များနေပါတယ်"

"သူ့အစားအသောက်ကောအရင်လို များများစားစား-စားနိုင်သေးရဲ့လား"

"ခုံ့ဘိန်ဟာ အရင်လို အစား အသောက်ကို များများစားစား မစားသောက်နိုင် တော့ဘူး.... နည်းနည်းဘဲ စားသောက်နိုင်တော့တယ်"

"ယင်းသို့ စကားများကို ကြားမိ လေသော စုမာအဓိသည် တပည့်ကျော် အပြန်တွင် ခုံ့ဘိန်ထံသို့စာဘစောင်ရေးပေးလိုက်သည်။ တပည့်ကျော်ပြန်လာပြီး သူ့ဆရာ ခုံ့ဘိန်းနှင့် တွေ့လေသော်၊ စုမာအဓိနှင့်တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို မထိန်မဝှက်အစီရင် ခံလေသည်။ ပြီးမှ စုမာအဓိရေးပေးလိုက်သော စာလွှာကို သူ့ဆရာအား ထုတ်ပေးလိုက်သည်။စုမာအဓိထံမှစာလွှာကို ခုံ့ဘိန်မြင်လေသော်၊ လွန်စွာမှ စိတ်ခေတ်ထိခိုက် သွားသည်။ ဤစုမာအဓိ၏ စာလွှာသည် တရပ်စာ ၇-နှစ်လုံးထဲသာဖြစ်သည်။တရပ် အသံထွက်အတိုင်း ရေးရပေါ့လေသော်....

"စစ်ရှောက်စူ ဝမ်ကီလိုန်ကျူ"

သဘောအဓိပ္ပါယ်ကား အစား နည်းနည်း စားပြီး အလုပ်များများ လုပ်သူသည် ကြာကြာ အသက်မရှည်နိုင်ဟူ၍သာ ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့သောစာ ၇-လုံးကို မြင်မိ လေ သော ခုံ့ဘိန်သည် သူ့ကို စုမာအဓိက ရုပ်ပိုင်း မေဒင် ဟောလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းကိုသိလိုက်၏။ သည့်နောက် တလ အကြာတွင် ခုံ့ဘိန်သည် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွားသည်။ ခုံ့ဘိန်သည် သူကွယ်လွန်သော အချိန်၌ ၅၄-နှစ်သာရှိသေးသည်။

ဤရာဇဝင်ကို သိနှင့်ထားသောကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ဘုရား အစားနည်းနည်း ဘုဉ်းပေး သည်ကို တွေ့မြင်ရ လေသော်၊ များစွာစိတ် မကောင်း ဖြစ်မိသည်။ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပြီးလေသော် ကျွန်ုပ်တို့ဇနီးမောင်နှံသည် ကိုယ့်မိတ်ဆွေ များနှင့်အတူ ဆရာတော်အား ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်လှူဒါန်းပြီး သီလယူ ရေစက်ချသည်။သို့ပြီးလေမှ ကျွန်ုပ်တို့ပြုပြုသမျှ အမျှအတန်းပေးဝေကြသည်။

ယင်းသည် တို့ကား ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ဘုရားနှင့် ကျွန်ုပ်ဆုံခဲ့ရပုံ များပင်တည်း။

နောက်တနှစ်ခန့်အကြာ (၁၉၅၅-ခုနှစ်၊ မတ်လ ၇-ရက်နေ့ နံနက်ဆယ်နာရီ၊ တဆယ့်သုံးမိနစ် အချိန်) တွင် ညောင်ရမ်း ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော် မူသည်ဟူသော သတင်းဆိုးကြီးကို ကြားလိုက်ရလေသည်။ ကျွန်ုပ် သည်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်ပတ်သက်နေသော ဒဂါာ, ဒကာမ ဖြစ်နေ၍ မနေနိုင်ရှာ၊ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ရုပ်ပန ကိစ္စအဝဝကို သွားရောက် ကူညီရလေသည်။

ထိုစဉ်ကကျွန်ုပ်သည် ဗိုလ်စီးကရက် မဏ္ဍပ် ထဲတွင်ရှိသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ရုပ်ပနကို လာရောက်သောလူအများကို ဗိုလ်စီးကရက် မဏ္ဍပ်မှ ထမင်းကျွေးသည်။စီးကရက်ဖြင့် ဧည့်ခံသည်။ ကျွန်ုပ် အဘို့ ဘွင်ကား ကိုးကွယ်ရာ ဆရာတဆူဆုံးပါး သွားလေသည်တကား။

ကျွန်ုပ် စော်ဘွား စပ်စု

ကျွန်ုပ်သည် ရှမ်းပြည်သို့မရောက်သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ရောက်ခဲ့ဘူးသော ဒေသဟောင်းသို့ တခါတခေါက် အလည် ရောက်လိုခြင်းဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ရင်းနှီးသော ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး မိုးနဲ စော်ဘွား စဝ်ပိရှိသည်။ သူ့ထံသို့ ၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄-ရက် နေ့လည် တနာရီ အချိန်၌ "ဩဂုတ်လ ၁၅-ရက်နေ့တွင် စော်ဘွားစဝ်စု တောင်ကြီး လာမည်၊ ဟဲဟိုးလေဆိပ်မှာ ကြိုပါ" ဟူပြီး သံကြိုး ရိုက်လိုက်လေသည်။

၁၅-ရက်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဟဲဟိုး လေဆိပ်သို့ ရောက်သွားသောအခါ၊ စော်ဘွား စဝ်ပိနှင့် အခြား စော်ဘွားများ လာ၍ကြိုဆိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လေယာဉ်ပျံပေါ်တွင် စော်ဘွားဆို၍ တဦးတလေမျှ မပါ၊ ကျွန်ုပ် တဦးတည်းသာ ပါလာသည်။

စော်ဘွား စဝ်ပိက ကျွန်ုပ်အား သူ့အိမ်တော်သို့ ခေါ်သွားသည်၊ သူ့အိမ်တော်သည် တောင်ကြီးမြို့ဝ ကြီး လမ်းထဲ၌ဖြစ်၏။ အိမ်တော်သို့ ရောက်၍ စော်ဘွား စဝ်ပိက ကျွန်ုပ်အား ပြောပြသည်မှာ....

"မနေ့ညကသံကြိုးစာဟာ ညခုနှစ်နာရီဆယ့်ငါးမိနစ်မှာ ရောက်လာပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်လဲ တောင်ကြီး ဗမာ့ တပ်မတော်က သမ္ဘာကြီး ဦးဝင်းမောင်ကို ဂုဏ်ပြုပွဲပြုလုပ်နေလို့ ကျွန်တော်လဲ တက်ရောက်နေပါတယ်၊ ဒီပွဲမှာ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဦး ကျော်ငြိမ်းနဲ့ ဇနီး ဒေါ်နွဲနွဲရီလဲရှိနေတယ်။ ချင်း ကယား၊ ဂ. ချင်၊ ကရင်တွေလဲ ရှိတယ်။ ဒီဂုဏ်ပြုပွဲမှာ ကျွန်တော်ရှိနေတုန်း၊ ခင်ဗျားရိုက်လိုက်တဲ့ သံကြိုးကို အိမ်က ကျွန်တော့်ကို လာပေး တယ်။ ရိုက်လိုက်တဲ့ သံကြိုးစာထဲမှာလာကြိုဆိုပါဆိုတာဘဲထင်ရှားနေပြီး စော်ဘွား စပ်စုဆိုတဲ့ နံမည်ဟာ မထင်မရှား မသဲမကွဲ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်စော်ဘွားလဲဆိုတာ အစဉ်းစားရ ကျပ်နေတယ်၊ ဒီကြောင့် ဂုဏ်ပြုပွဲမှာ ကြွရောက်လာတဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေကို ခင်ဗျားရိုက်လိုက်တဲ့ သံကြိုး စာပြပြီး ဘယ်သူများဖြစ်နေမလဲလို့အမျိုးမျိုး တွေးကြပါတယ်။ တချို့ကလဲ့ ရှမ်းပြည်ကတော့ မဟုတ်ဘူး၊ တရုပ်ပြည်က စော်ဘွား ဖြစ်မှာဘဲလို့ ထင်မြင်ချက်ပေးသူကလဲပေးတယ်။ ဘယ်သူဘဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော် တို့ကတော့ လာကြိုမှာ ဘဲလို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးလာခဲ့တာဘဲ။ လေယာဉ်ပျံပေါ်ကမဆင်းမချင်း ခင်ဗျားမှန်းမသိကြဘူး။ ဘယ်သူများ ဖြစ်နေမလဲဟဲ့ဆိုပြီးစိတ်ထဲမှာ ဇဝေဇဝါနဲ့ နေလာလိုက်တာ လေယာဉ်ပျံပေါ်က ခင်ဗျား ဆင်းလာ တော့ မှဘဲ သိရတော့ဘယ်။ ခုလို လာရောက် လည်ပတ်တာကို ကျေးဇူး အထူး တင်ပါတယ်" ဟူ၍ ပြောလေ သည်။

စော်ဘွား စဝ်စု

တောင်ကြီးမြို့သို့ ဤအခါက ကျွန်ုပ်သွားခြင်းသည် အလည်သက်သက်သာသွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ထိုနေ့က တောင်ကြီးမြို့ပေါ်၌ ပြည်ထောင်စုသား လူမျိုးစုများနှင့် ပြည်မမှတိုင်းပြည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ တော်တော်စုံစုံလင်လင် ရောက်ရှိနေချိန် ဖြစ်သည်။ အဘယ်အကြောင်းများ စည်းဝေး

တိုင်ပင်နေကြ သည်ကို ကျွန်ုပ်လုံးဝ မသိရှိခဲ့ပေ၊

တောင်ကြီး မြို့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ၃-ရက် မျှသာ နေထိုင်ပြီး ပြည်မ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်လာသည်။

၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၉-ရက် နေ့ထုတ် ဟံသာဝတီသတင်းစာကြီးရှိကျွန်ုပ်၏ အကြောင်းကို ဓါတ်ပုံနှင့်တကွ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တဦးကရေးသား ဖော်ပြ ထားလေ သည်၊ သူ၏ ရေးသား ချက် သည်ကား....

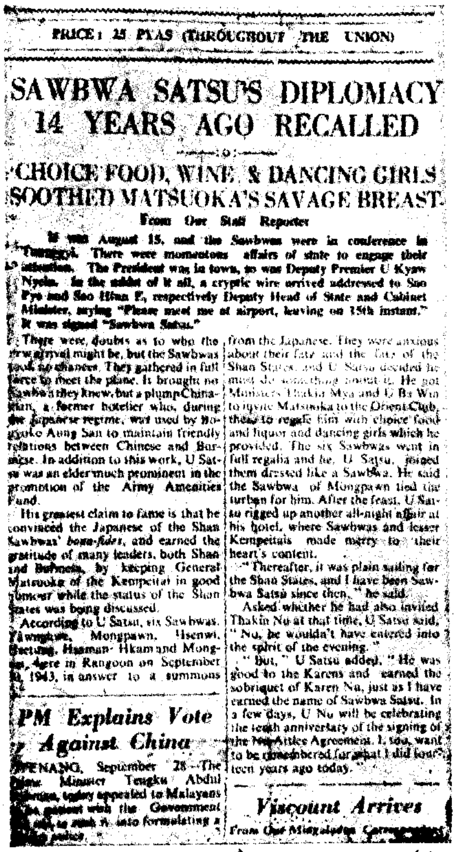

PRICE: 25 PYAS (THROUGHOUT THE UNION)

SAWBWA SATSU'S DIPLOMACY 14 YEARS AGO RECALLED

CHOICE FOOD, WINE, & DANCING GIRLS SOOTHED MATSUOKA'S SAVAGE BREAST

From Our Staff Reporter

It was August 15, and the Sawbwas were in conference in Taunggyi. There were momentous affairs of state to engage their attention. The President was in town, so was Deputy Premier U Kyaw Nyein. In the midst of it all, a cryptic wire arrived addressed to Sao Pye and Sao Hkun E, respectively Deputy Head of State and Cabinet Minister, saying "Please meet me at airport, leaving on 15th instant." It was signed "Sawbwa Satsu."

There were doubts as to who the new arrival might be, but the Sawbwas took no chances. They gathered in full force to meet the plane. It brought no Sawbwa they knew, but a plump Chinaman, a former hotelier who, during the Japanese regime, was used by Bogyoke Aung San to maintain friendly relations between Chinese and Burmese. In addition to this work, U Satsu was an elder much prominent in the promotion of the Army Amenities Fund.

His greatest claim to fame is that he convinced the Japanese of the Shan Sawbwas' *bona-fides*, and earned the gratitude of many leaders, both Shan and Burmese, by keeping General Matsuoka of the Kempeitai in good humour while the status of the Shan States was being discussed.

According to U Satsu, six Sawbwas, Yawnghwe, Mongpawn, Hsenwi, Kengtung, Hsamon Hkam and Mongnai, were in Rangoon on September [illegible], 1943, in answer to a summons from the Japanese. They were anxious about their fate and the fate of the Shan States, and U Satsu decided he must do something about it. He got Ministers Thakin Mya and U Ba Win to invite Matsuoka to the Orient Club, there to regale him with choice food and liquor and dancing girls which he provided. The six Sawbwas went in full regalia and he, U Satsu, joined them dressed like a Sawbwa. He said the Sawbwa of Mongpawn tied the turban for him. After the feast, U Satsu rigged up another all-night affair at his hotel, where Sawbwas and lesser Kempeitais made merry to their heart's content.

"Thereafter, it was plain sailing for the Shan States, and I have been Sawbwa Satsu since then," he said.

Asked whether he had also invited Thakin Nu at that time, U Satsu said, "No, he wouldn't have entered into the spirit of the evening."

"But," U Satsu added, "He was good to the Karens and earned the sobriquet of Karen Nu, just as I have earned the name of Sawbwa Satsu. In a few days, U Nu will be celebrating the tenth anniversary of the signing of the Nu-Attlee Agreement. I, too, want to be remembered for what I did fourteen years ago today."

PM Explains Vote Against China

PENANG, September 28—The Prime Minister Tengku Abdul Rahman, today appealed to Malayans to be patient with the Government [illegible] into formulating a [illegible] policy.

Viscount Arrives

From Our Maymyo Correspondent

အင်္ဂလိပ်နေ့ရှင်းသတင်းစာ၌ ဖော်ပြသည်မှာ

စော်ဘွားစပ်စု ခေါ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဦးစပ်စုံ၊ ဦးစပ်စု ဆိုလျှင် နိုင်ငံရေးသမားတိုင်း ချစ်ခင်သည်။

ရှမ်းစော်ဘွားကြီး မဟုတ်ပါ၊ မြန်မာပြည် ထောင်စုသား ပေါက်ဖော် စပ်စုပင် ဖြစ်သည်။

အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင် တဦး ရေးသည်

ဦးစပ်စုံအကြောင်း-ရေးသားရခြင်းမှာစော်ဘွား စပ်စုဆို၍ နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးဝင်းမောင် တောင်ကြီးမြို့သို့ ရောက်ရှိနေစဉ် စော်ဘွား၊ စော်ခံ မင်း ပရိသတ်များ စုံလင် ရာတွင် စော် ဘွား တဦး ထံသို့ ‘ စော် ဘွား စပ်စု လာ မည် လေ ဆိပ်မှာ ကြိုပါ ’ ဆိုသော ကြေး နန်း ကြောင့် စော်ဘွားစပ်စုသည် အဘယ်မည်သော စော်ဘွား ဖြစ်သနည်း?။ ကြေးနန်း ရိုက်ရာတွင် စော်ဘွားဆို သော စကားလုံးသည် အလွန်ပီသ၍ စပ်စု ဆိုသော စကားလုံးမှာ ပီသခြင်းမရှိ၊ သို့ရာတွင် ပထမ စော် ဘွားဆိုသောစကားလုံးကြောင့်ကြေးနန်း ရရှိသော စော်ဘွားကြီးသည်၊ ဟဲဟိုး လေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိ လာမည့်ဖြစ်သော စော်ဘွားဆိုသောသူအား သွား ရောက်ကြိုဆို စေတော့သည်။

အော်....ဟော် ....ဟော်....

သွားရောက်ကြိုဆိုကြသော သူတို့သည် လေဆိပ် သို့ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ယူဘီအေလေယာဉ်ပျံ ကြီးသည်ကား မြေသို့ဆင်းသက်၍ လာလေပြီ။ လာ ရောက် ကြိုဆိုသော စော်ဘွား ကြီးသည် အဆောင် အရောင်တို့နှင့်ဆင်းလာ လိမ့်မည်ဟု အထင်ရှိသော ကြောင့် ကြိုဆိုနေကြသော သူတို့သည် အသက်ကိုမှ မှန်မှန်မရှူနိုင်ကြဘဲ စောင့် ဆိုင်း၍ နေကြရာ၊ ပြည် ထောင်စုသားအဖြစ်ကို ခံယူ ထားသော ပေါက်ဖော် ကြီးဦးစပ်စုသည် အိပ်ရာလိပ်ကို ချိုင်းကြား ညှပ်၍ ဆင်းလာတော့မှ လာရောက်ကြိုဆိုကြသောသူတို့က အော် ဟော်... ဟော်.... စသည်ဖြင့် အံ့သြ ကြပြီး ဦးစပ်စု ထံသို့ပြေးသွား ကြသည်။ ၎င်းနောက် သူ့အား နိုင်ငံတော် သမတကြီး ဧည့်ခံ ရာသို့ ပို့ ဆောင်လိုက်သောအခါတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး နှင့်တကွ စော်ဘွား အပေါင်းတို့က အလွန်ခင်မင် ရင်းနှီးသော ဦးစပ်စုအား နှုတ်ဆက်သ ကြတော့ သည်။

စပ်စု ဘယ်တုန်းက စော်ဘွား ဖြစ်ခဲ့သလဲ

စော်ဘွားစပ်စုဆို၍ ရိုက်လိုက်သော ကြေးနန်းကြောင့် စော်ဘွားတို့၏ ရပ်ကွက်တွင် စပ်စုသည် ဘယ်သောအခါက စော်ဘွားဖြစ်ခဲ့သနည်းဆိုသော ပြဿနာသည် အလွန်ထူးချွန်၍နေပေရာ၊ ထိုသတင်းသည် အပြင်သို့ တဖြည်းဖြည်းထွက်၍ လာသောကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့ သတင်းထောက် တယောက်အား ဦးစပ်စု ထံသို့စေလွှတ် မေးမြန်း စုံစမ်းစေရာ၊ ဦးစပ်စုက "အဲ....အဲ....ခင်ဗျားလို့က အထူး အဆန်း ထင်မှာဘဲလေ၊ ဟို ဂျပန်တွေ ကြီးကြီး မာစတာတွေ လုပ်စဉ်က ၁၉၄၃-ခုနှစ်လောက်က စပ်စုကို မိုင်းပွန် စော်ဘွားကြီး စောစံထွန်းက စော်ဘွားကြီးတွေရဲ့ အကျိုးကို ကာကွယ်ပေးတယ်ဆိုပြီး စော်ဘွားစပ်စု ရယ်လို့ အမည်ပေးခဲ့ လယ်လေ"။

သတင်းထောက်။ "ဦးစပ်စု ကို စော်ဘွားလို့ အမည်ပေးတဲ့အခါမှာ ဘယ်သူတွေ အသိ သက်သေတွေဖြစ်သလဲ"

စပ်စု။ "ဟာ....အများကြီး ရှိလာပေါ့၊ ပြောရရင် စပ်စု အများကြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်မယ်ဗျာ။ စော်ဘွားတွေအနက် မိုင်းပွန် စော်ဘွားကြီး အခု မစိတော့ဘူး။ဦးစော စပ်လယ်လေ။ သထုံစော်ဘွား စေပြီ။ရှိတာတွေက ညောင်ရွှေ စော်ဘွားကြီး စော်ရွှေသိုက်၊ စစ်အုံဖ (သိန္နီ)၊ စပ်ထွန်းဧ (သမခန်း)၊ စပ်ပြီ (မိုးနဲ)တို့ဖြစ်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရာဇဝင်တွေကို ပြောရရင် စနားစရာ အားကီး ကောင်းလယ်"

သတင်းထောက်။ "ဘာ့ကြောင့် ဒီလောက်တောင် သနားစရာ ကောင်းနေတာလဲ ပြောစမ်းပါဦး"

စပ်စု။ "စနားစရာ ကောင်းတာက ရှမ်းပြည်မှာ ဂျပန်ဘုရင်ခံဆိုပြီး အီရှိမာရှူးဆိုတဲ့ ဘုရင်ခံဆိုလယ်လေ။ အထက်ကပြောခဲ့လဲ့စော်ဘွား တွေဟာ အင်္ဂလိပ်လူတွေလို့ ကင်ပေတိုင်က ပြောကြတယ်။ ကင်ပေ တိုင်က စူလို့ကို စစ်ဆေးချင် လယ်တဲ့။ စော်ဘွားတွေကို ရန်ကုန်ခေါ်လာတဲ့အခါမှာ၊စပ်စု လေ ညွှားတွေ့တယ်။ စူတို့ မျက်နှာ လေးတွေဟာ ဇီးရွက်လောက်ရှိလယ်လေ၊ အလွန့်ကို စနားလယ်။ စပ်စု ဘယ်နှယ် လုပ်သလဲဆိုရင်၊ ကင်ပေတိုင် အကီးဆုံး အိုလီယန် ကလပ်မှာ လိပ်မျှားနေတဲ့မတ်စူးအိုးကား ထံကိုစွားပြီး၊ မှတ်ဘူးလေ ခင်ဗျားကို ထမင်း ကျွေးချင်လယ်။ အိုလီယန်မှာဘဲ ထမင်း ကျွေးမယ်၊ စော်ဘွားတွေလဲဘိတ်မယ်ဆိုပြီးပြောလော့၊ မတ်စူးအိုးကားက ကောင်းပြီ ကျွေးဆိုလို့ ၁၉၄၃-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀-ရက်နေ့မှာ၊ထမင်းကျွေးတယ်။ ဒီနေရာမှာ စပ်စုက စော်ဘွားတွေနဲ့ ကင်ပေတိုင် အကီးဆုံး မက်စူးအိုးကား နှင့် မိတ်ဆက် ပေးလိုက်တော့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်စွားကြလယ်လေ။

"နေအုံး၊ ပြောအုံးမယ်" စပ်စုကလဲစားပွဲထိုးလဲ့ ကလေးမ ကလေး လှလှ ကလေးတွေ မွေးထားတယ်။ ၂-ယောက်က စီချင်းအဆိုအားကီး ကောင်းလယ်။မတ်စူး အိုးကားနဲ့ တောင်ကြီးဘုရင်ခံ အီရှိမာရှူးတို့အားကြီးစဘောကျလယ်။ နေ့လည်တနာရီ အိုလီယန်မှာ နေ့လယ်စာ ကျွေးတယ်။ ညနေစပ်စု ဟော်တယ်မှာ ကျွေးမယ်။ အခွင့် ပေးပါ" ဆိုပြီး၊ မတ်စူအိုးကားကို ခွင့်တောင်း တယ်။ စူက ခွင့်ပြုမှ ကျွေးပြန်တယ်။ ကင်ပေတိုင် အရာရှိကြီးတွေ လာရောက်တဲ့ အခါမှာ စပ်စုက ကောင်းကောင်းကျွေး၊ အရက် မူးအောင် တိုက်လိုက် တာလေ စော်ဘွားတွေရဲ့စူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။

သတင်းထောက်။ "အိုရိယန် ဟော် တယ်မှာ ကျွေးတော့ ဘယ်သူတွေ ပါသလဲ"

စပ်စု။ "မတ်စူးအိုးကားတို့ပါသလား" ဆိုပြီး သတင်းထောက်လုပ်သူက မတ်စူးအိုးကား၏အမည်ကိုထိပ်မှာထားလိုက်ရာ၊ ဦးစပ်စုက "ဟော့ ခဏနေပါအုံး" ဟုပြော၍ မက်စူးအိုးကားကို အရင်ဆုံး ထိပ်မှာမထားနဲ့လေ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း တို့၊ သခင်မြတို့၊ ပျော်ဘွယ် ဦးမြ တို့ကို အထက်ထားပါ၊ ခင်ဗျားတို့က ဗမာလူကီးကို အရင် ထားမှာပေါ့လို့" ပင် ဟောက်လိုက် သေးသည်။

ဦးစပ်စုက ဆက်၍ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတာက စေကွဲမကွဲ၊ရှင်ကွဲကွဲ ကြရတဲ့လူတွေ၊ စေကွဲကွဲရတဲ့လူတွေဟာ ၁၄-နှစ် အတွင်းအများကြီး ရှိတယ်။ စထုံ ဦးလှဖေနှင့် ဗိကေ ချောင်းတို့ကို ရှင်ကွဲ ကွဲလာ့

ရတယ်၊ စေကွဲ့, ကွဲလာ ရတာ တွေ ကတော့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၊ သခင်မြ၊ ဦးဘဝင်း၊ စော်ဘွားကြီး နှစ်ယောက်၊ စပ်စု ကောင်မလေးတွေက ၈-ယောက်အများကီး စေကြပြီလေ။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ဆုံးမစာမှာ ချစ်ခင် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ခြင်းကား ကွေကွင်း နောက်ဆုံးလဲ့”

သတင်းထောက်။ “ဟယ် ဦးစပ်စု တယ်လဲ လုပ်လိုက်ပါကလား”

စပ်စု။ “စပ်စု အများကီးစိလယ်၊ စကားပြန်ပြီး မပြောနိုင်လာ၊ အားလုံး စေခနေကြလယ်။ အဲဒီတော့ စီးခံပြီးနေကြဘို့ဘဲ။ စော်ဘွား ကလေ့၊ စော်ဘွားတွေ ဘေးကင်းအောင် လုပ်ပေးပို့ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီးက စပ်စုကို စော်ဘွား အမည် ပေးလိုက်တယ်။ဒီမှာ ကိစမ်းပါဟု ဓာတ်ပုံဆို၍ပြရာစော်ဘွား အဝတ်အစားများနှင့်ရိုက်ထားသောပုံများကိုတွေ့ရသဖြင့် စပ်စု စော်ဘွား ဖြစ်လာပုံကို ရေး သားရပေသည်။

ဦးစပ်စုကဆက်၍“ဟော အခု စပ်စု ကရင်ဖြစ်ပြီ စပ်စု မိန်းမ ကကရင်ခွေး ပါလယ်၊ စပ်စုကရင်ဖြစ်ပြန်ပြီဆိုတာ ဗမာကိုမေ့လား၊မဟုတ် ဘူးလေ။ စပ်စု သဘောက ကရင်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး ဖြစ်လယ်၊ မအူပင်ခရိုင်လေးအိမ်စုရွာက ကရင် အမျိုးသားအဖွဲ့ ချုပ်ကွန်ဖရင့်ဖြစ်အောင် စပ်စုကြိုးစားခဲ့လယ်၊စပ်စုဟာ ဓာတ်ပုံ အရိုက်ခံလဲ့ အခါမှာ ပြည်ထောင်စု အလံတော်အောက်မှာ သာရပ်လယ်၊ မိန်းမ မကျောင်မြိုင် ကတော့ ကရင် အလံ အောက် မှာ ရပ်လယ်။ ဟောဒီမှာ ကွန်ဖရင့်ပြီး မြောက်အောင် သမ္မတကြီးလောင်းဖြစ်တဲ့ ဦးဝင်းမောင်နှင့် ရိုက်ကူး ထားတဲ့ဓာတ်ပုံလေ စသည်ဖြင့် ကရင်၊ မြန်မာ၊ ချစ်ကြည်ရေးများကိုသာ လိုလားလဲ့ စပ်စုလေ၊ ဦးနု နဂ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကချင်၊ နတ်ဆာ မြန်မာ၊ ချောင်အင်လေး မြန်မာ၊ နေရှူး မြန်မာအဝတ်အစားများနှင့်ဓာတ်ပုံ ရိုက်ခဲ့ကြတယ် မဟုဘ်လားဗျာဟု ပြောပြလိုက်ကြောင်း။

ကျွန်ုပ်စော်ဘွား စင်စုဖြစ်ခဲ့သည်၊၁၄-နှစ်ရှိခဲ့ချေပြီ။ခုတကြိမ်တွင် အကြောင်းဆိုက်၍ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ သတင်းစာ အသီးသီး၌ ကျွန်ုပ်အား စော်ဘွား စာယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပုံကို ရာဇဝင်နှင့်ချီ၍ ရေးသား ဖေါ်ပြခြင်းခံခဲ့ရလေသည်။မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်၏စိတ်တွင်ကားနှောင်းခဲ့သော ဖြစ်စဉ်များကို သတိတရ,ရနှင့်ဖြစ်နေတော့ သည်တကား။

卐

(၄၇)ပုံစာမှာ- ကျန်ခွန်ရှုတ်ဟု ပြင်ဖတ်ပါ။

မိတ်ဟောင်း ဆွေဟောင်း

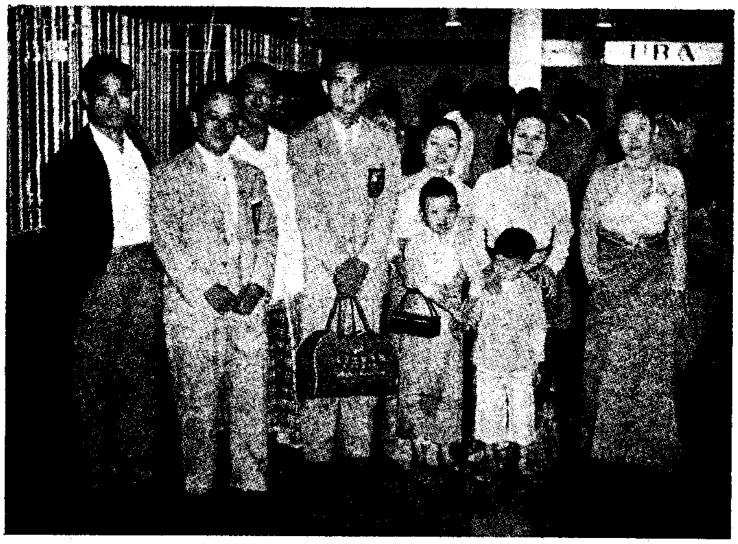

ဝဲမှယာ— ဗမောင်မောင်ကြီး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း၊ ဦးစပ်စု၊ ဂိုကီပါ မောင်ဇော်ငင်း၊ မကျင်ဆိုင်၊ မကျိုင်မြိုင်၊ မကျင်လှိုင် (ကလေးနှစ်ယောက်) တင်တင့်ဝင်း၊ စပ်စုလေး။

ကျွန်ုပ်ဘဝတွင် တွေ့ခဲ့ကြုံခဲ့သော သူများကို အမြဲတစေ လေ့လာအကဲခတ် တတ်သော ဝါသနာတခုရှိလေသည်။ ကိုယ်နှင့် ခင်မင်သိကျွမ်းခဲ့သော သူများ၏ ကြောင်းအင်ကိစ္စ မှန်သမျှကိုလည်း အမြဲ မပြတ် စုံစမ်းလေ့လာလျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေများ၏ သတင်းစကားကိုလည်း အမြဲတမ်း နားစွင့်လျက် ရှိလေသည်။

ယခုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေး အစိုးရ လက်ထက်တွင် ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေး အတွင်းဝန် ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း၊ သူနှင့်ကျွန်ုပ် သိကျွမ်း ခင်မင်ခဲ့သည်မှာ ၁၉၄၃-ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် ဦးဝိစာရလမ်းရှိ စစ်ဝန်ရုံးသို့ ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ရေး ကိစ္စနှင့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း သွားနေရလေသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့စဉ်က သူသည် ဗိုလ်မှူးလေး ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်ကစ၍ တဦးနှင့်တဦး သိကျွမ်းလာခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း စစ်ဝန်ရုံးသို့ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း သွားနေရ၍ သူနှင့်လည်း နေ့တိုင်းပင် တွေ့မြင်နေရလေသည်။

သူနှင့်ကျွန်ုပ် တကြိမ်တွင် ဆုံစည်းကြပြန်သည်။

၁၉၅၅- ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇- ရက်နေ့ (တော်လှန်ရေးနေ့) မှ ၃၁- ရက်နေ့ အထိ၊ ငါးရက် ငါးညတိုင် လမ်းမတော် မြင်းပြိုင်ကွင်း ဟောင်း၌ တပ်မတော်ပြပွဲ ပြုလုပ်သည်။ ရွှေပွဲလာပရိသတ်သည် ဝင်ကြေး မပေးရ၍ သိန်းနှင့်ချီနေပြီး ကြက်ပျံမကျ စည်ကားလှသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ၎င်းပြပွဲတွင် ကျွန်ုပ်သည်ကား ဗွီဓိစီးကရက် မဏ္ဍပ်ကို လှလှပပ တင့်တင့်တယ်တယ် ရှုစဘွယ် ဖြစ်အောင် ကျွန်ုပ်က တာဝန်ယူထားရလေသည်။ ဗွီဓိစီးကရက် မဏ္ဍပ်ထဲ၌ကျွန်ုပ်ရှိနေသည်။ သူနှင့်ကျွန်ုပ်ကား ငါးရက် ငါးညတိုင်တိုင် အတူရှိနေကြပြီး ကိုယ့်မိတ်ဆွေဟောင်းကြီးနှင့် တဖန်ထပ်၍ ဆုံစည်းနေကြသည်။

ပြပွဲသို့ ဗမာ့တပ်မတော်မှ သားကောင်း ရတနာများ ခြောက်ထောင် စုဝေးကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ခင်မင်ရင်းနှီးသော ဗို စီးကရက် သူဌေးကို ပြော၍ တပ်မတော်သား ခြောက်ထောင် အတွက် တယောက်လျှင် စီးကရက်တဘူးကျစီ လှူလိုသည်။ တပ်မတော်သားတယောက်လျှင် စီးကရက်တဘူး လှူပေးပါရန်ကိုလည်း ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း၊ ကာနယ်ချိုင်းနှင့် အခြားဗိုလ်မှူးများလက်သို့ အပ်လိုက်သည်။ သူတို့ကလည်း ဤသို့ သောက်သုံးရန် စီးကရက်ဘူးများ လှူဒါန်းသည့် အတွက်ကြောင့် ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားနေ၏။

ညဘက် ကိုးနာရီခန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်းလာ၏။ တပ်မတော် ပြခန်းသို့ လာရောက်ပြီး ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသွားသည်။ မီးရှူးမီးပန်းများသည် ငါးညတိုင်တိုင် ကောင်းကင်တခွင် ထိန်ထိန် လင်းအောင် ပစ်ဖေါက် သည်မှာလည်း အလွန်ကြည့်၍ကောင်းပါပေသည်။

ပြီးနောက် တနေ့သောအခါတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် တူတော်မောင် နိုင်ငံကျော် ဂိုကီပါ ဇော်ဝင်းသည် အိမ်သို့လာလေသည်။ သူလာရခြင်းအကြောင်းကို ပြောပြသည်။ သူသည် မလေးယား လွတ်လပ်ရေးပွဲမှာ ဗမာပြည်မှ ချစ်ကြည်ရေး ဘောလုံးအဖွဲ့နှင့် လိုက်သွားရမည့်အကြောင်း ခေါင်းဆောင် လုပ်သူမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း ဖြစ်နေကြောင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဝင်းက ကျွန်ုပ်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးကြောင်းကို မောင်ဇော်ဝင်းကပြောပြလေ၏။

ကျွန်ုပ်သည် ဤဗမာ့ချစ်ကြည်ရေး ဘောလုံးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်သူ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း အဖွဲ့သားများကို ဂုဏ်ပြု ထမင်းစားပွဲတခု ပြုလုပ်ရန် ကြံရွယ်သေးသည်။ သို့သော် အချိန်ကား မရ၍ မပြုလုပ်လိုက်ပေ။

၁၉၅၇- ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၇-ရက်နေ့ နံနက် ငါးနာရီလေးဆယ့်ငါးမိနစ်အချိန်တွင် ချစ်ကြည်ရေး ဘောလုံး အဖွဲ့ကို မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပို့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ညီ ဦးအောင်ရီက ပူးတွဲ၍ စင်္ကာပူမြို့ရှိ တရုပ် သူဌေးတဦးထံသို့ စာတစောင် ရေးပေးပြီး ချစ်ကြည်ရေး ဘောလုံးအဖွဲ့ဖြင့် လိုက်ပါသွားသော မောင်ဇော်ဝင်းကို ပေးလိုက်သည်။

ပြန်၍ လာလေသောအခါ မောင်ဇော်ဝင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ရေးပေးလိုက်သော စာလွှာကို စင်္ကာပူမြို့မှ တရုပ် သူဌေးကြီးကို ပြ၍ စင်္ကာပူမြို့တွင် အလွန်ကျော်ကြားသော ကပွဲများကို ပြသကြောင်း။ စားသောက် ပွဲကြီးများနှင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးသည့် အကြောင်း။ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းက တာဝန်အရှိဆုံးသူ တယောက်ဖြစ်နေ၍ သူကိုယ်တိုင် မလိုက်ပါ နိုင်သော်လည်း ဆုံးမ၍လွှတ်လိုက်သည့် အကြောင်းများကို တဆင့်ဖေါက်သည်ချပြီး ကျွန်ုပ်အား ပြောပြလေသည်။ ဤအချိန်မှစ၍ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း၏ စိတ်သဘောထားအမှန်ကို သိရှိရ၍ ကျွန်ုပ်သည် ကြည်ညိုလေးစား သွားနိုင်ပါတော့သည်။

သူသည်....

၁၉၄၃-ခုနှစ် ဂျပန်ခေတ်ဝယ် ဗိုလ်မှူးလေး။

၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီး။

၁၉၆၂-ခုနှစ်ဝယ် ဗိုလ်မှူးကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေကြီးသည် အလွန် သဘော ကောင်းသည်။ တွေ့လေတိုင်း ပြုံးရွှင် ဖေါ်ရွေစွာ စကားပြောတတ်သည်။ သူသည် မာန်မကြီးတတ်၊ ဘဝင်မမြင့်တတ်၊ အနှစ်နှစ် အလလသူနှင့် ပေါင်းဖေါ်လာခဲ့သောကြောင့် သူ့အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ကောင်းကောင်းကြီး သိခွင့်ရလေသည်။

ယခု အချိန်အခါတွင်ကား ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းသည် မြေအမှတ် ၇၀၊ ဦးဝိစာရလမ်း၌ နေထိုင်လေသည်။

ဦးနုနှင့် ဦးကျော်မင်း

၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၀-ရက်နေ့တွင် လွှတ်တော်၌ ပြဿနာပေါ်သည်။

အဘယ်အကြောင်းကို အခြေခံ၍ ပြဿနာပေါ်သည်ကိုကား သေသေချာချာ မမှတ်မိတော့ အဓိက ဦးနုနှင့် ရခိုင်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းတို့ မသင့်မသင့်ဖြစ်ကာ စကား များကြသည်ကား မှန်၏။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်ခေါင်းဆောင် ဦးကျော် မင်း သည် လွှတ်တော်အတွင်းမှ စိတ် ဆိုးကာထွက်သွား လေသည်။ ဤတွင်ဦးနုသည်ကိုယ့်မိတ်ဆွေတဦး ယင်းကဲ့သို့ စိတ်ဆိုးပြီး ထွက်သွား သောကြောင့် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ် နေ သည်ဟု ကျွန်ုပ် ကြားရသည်။

ဝဲမှယာ။ ဦးကျော်မင်းနှင့် သခင်တင်တို့ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ဖြင့်

ယင်း သို့ သော အကြောင်း မျိုး ကို ကျွန်ုပ် ကြားမိလေ၍ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရသည်။ လွန်လေခဲ့သော နှစ်များက ကျွန်ုပ်၏ လန်ထောင်ဟော်တယ်မဖျက်သိမ်းမီ ဦးနုယောက္ခမ ဦးအောင်ငြိမ်း လူတိုင်းချစ်ခင်လေးစားခြင်းကို ခံရသော ဦးဘအုံး၊ ရခိုင်ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်း၊ ဤသုံးယောက်သည် ဟော်တယ်သို့ မကြာမကြာလာရောက် စားသောက်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်ဆိုပါမူ အားလုံး လေးယောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်လည်း တဦးကိုတဦး ဆဲမနာဆိုမနာ ဖြစ်လောက်အောင် ခင်မင်ရင်းနှီး နေကြ၍ တယောက်ကိုတယောက် နောက်ကြ, စကြသည်။ ယင်းမိတ်ဆွေများသည်ကား နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကပေါင်းဖေါ်လာသော မိတ်ဆွေများဟု ဆိုပါလျှင် မမှားပါပေ။

ထိုစဉ်က ဦးနုနှင့် ရခိုင်ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းတို့ တဦးနှင့်တဦး သဘော ကွဲလွဲသည့် ကိစ္စကြောင့် အရေးပါအရာရောက်သော ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်နှင့် ရခိုင်ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းကို ဆုံတွေ့ပေးရန် ကျွန်ုပ် စီစဉ်လေသည်။ ဤအချိန်၌လည်း ကျွန်ုပ်နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်သော အမေရိကန်ပြည်မှ အလုပ် အကိုင်ကြီးလုပ်သူ တရုပ် အမျိုးသား သူဌေးတဦးလည်းရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိနေပြီး အလုပ်လုပ်နေသည်။ဖိလိပိုင်မှ တရုပ် အမျိုးသား သူဌေး လည်း ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိ နေချိန်ဖြစ်သည်။ စင်္ကာပူနှင့်ဟောင်ကောင်မြို့မှ တရုပ် သူဌေးသည်လည်း ရန်ကုန်မြို့၌ ရောက်ရှိနေချိန် ဖြစ်သည်။

အမှန်အတိုင်းသာ ဝန်ခံရလေသော်၊ သည်အချိန်က ယခုကျွန်ုပ် နေထိုင်ရာ မဟာဗန္ဓုလလမ်း အမှတ်၇၄၆ အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် ကလင်ဖွင့်ထားလေသည်၊ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေ တရုပ်အမျိုးသား သူဌေးများသည်ကလပ်၌လာရောက်ပြီးစုရုံးနေထိုင်ကာ ပျော်ပျော်ပါးပါးပင် စားသောက် နေထိုင်ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဦးနုနှင့် ရခိုင်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းတို့ ညီညွတ်မှု ရရှိလေအောင်မည်သို့မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည်နည်းဟု အကြံထုတ်ကာ

ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်နှင့် ဦးကျော်မင်းတို့ကို ဆုံစည်းပေးရန် ထမင်းစားပွဲ ပါတီတခု ပြုလုပ်ရလျှင် ကောင်းမည်ဟု စိတ်ကူးမိသည်။ ပြီးနောက်တွင်ကား ရွှေလိပ်ပြာအငြိမ့်ဖြင့် ကပြအသုံးတော်ခံမည်။ ရွှေလိပ်ပြာမအေးကြည် အငြိမ့်ကလည်း ငွေဖြင့်ငှါးခြင်း မဟုတ် ဆုပေးပွဲဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် သခင်တင်ကို ထမင်းစားပွဲသို့ တက်ရောက်ပါရန်သွား၍ ဘိတ်ကြားသည်။ သခင်တင်ကလည်း လာခဲ့ပါမည့် အကြောင်းကို ပြောလေသည်။

ကို သိပ်သဘောမကျလှ၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စိန်ဇာက။

"ဒီလိုဆိုရင် ဦးစပ်စုက စောစောပြန်လွှတ်နော်"

"စောစောဆိုရင် မနက် ၅-နာရီမှ ပြန်လွှတ်ပါ့မယ်၊ ဒီထက်စောရအုံးမလား .."

ဤအခါကျလေမှ ကျွန်ုပ်နောက်နေမှန်း သိသွား၏။ ဒေါ်စိန်ဇာက ဘာမျှပြန်၍ မပြောတော့ ပြုံးပြီးတော့သာ နေလေသည်။

ဆယ့်ငါးရက်နေ့ညတွင်ကား ကျွန်ုပ် အိမ်အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် ဧည့်ပရိသတ်စုံလင်စွာ ရောက်ရှိနေကြ

☆

ဝဲမှယာ။ လူရှင်တော် ဦးသောင်းစိန်၊ ဖိလစ်ပိုင် သူဌေး မစ္စတာလျူ၊ ဦးစပ်စု၊ မကျင်မြိုင်၊ ဟောင်ကောင်း ကောင်စစ်ဝန်ချုပ် ဦးကျင်ပို ဒဂုံသောင်း၊ ရန်ကုန်သူဌေး တန်ကျုံဝှမ်း၊ အမေရိကန်သူဌေးမစ္စတာကျန်း၊ တင်တင်ဝင်း(ထိုင်နေသူမှာ တိုကျင်းလူ)

☆

သခင်တင်ကို ဘိတ်၍ပြီးလေသော်၊ ကိစ္စတခုက ပြီးမြောက်သွား၏။ ထို့ကြောင့် လမ်းမတော် အထက်လမ်းတွင် နေထိုင်သော ရခိုင်ခေါင်းဆောင်-ဦးကျော်မင်းနှင့်ကား မတွေ့၊ သူ့ဇနီး ဒေါ်စိန်ဇာဖြင့်သာတွေ့၍ ကျွန်ုပ်က....

"အိမ်မှာ ထမင်းလဲကျွေးမယ်၊ အငြိမ့်လဲခံမယ်၊ ဦးကျော်မင်းကို ကြွရောက်ဘို့ လာဘိတ်ကြားတဲ့အကြောင်းကို ပြောလိုက်ပါ၊ မင်းကတော်တော့ မပါဘူးနော် ဟဲ....ဟဲ...."

ကျွန်ုပ်၏ မင်းကတော် မပါဘူးဟူသော စကား

လေသည်။ ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်နှင့် ရခိုင်ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းလည်း အသင့်ရောက်ရှိနေကြသည်။ ပြီးနောက် အမေရိကန်၊ ဖိလိပိုင်၊ စင်္ကာပူ၊ ဟောင်ကောင်း၊ ရန်ကုန်ရှိ တရုပ်သူဌေးများနှင့် တကွ၊ ဟောင်ကောင် ကောင်စစ်ဝင်ချုပ် ဦးကျင်ပို့တို့သည် တိုင်းရင်းမြန်မာ ဝတ်စုံများ ဝတ်ဆင်ကာ ရောက်နေ လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေများ စုံလင်သောအခါ တပျော်တပါးကြီး စုဝေး၍ စားသောက်ကြလေသည်။

ကပြ အသုံးတော်ခံမည့် ရွှေလိပ်ပြာမအေးကြည်

တို့ အဖွဲ့က အချိန်စောစွာ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ ရောက်ရှိနေကြသည်။ သူတို့အဖွဲ့သည် အိမ်အလယ်ထပ်တွင်ရှိနေကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အငြိမ့်မင်းသမီး များထံသို့သွား၍ ယခု ကြွရောက် လာသော ဧည့်သည်တော်များ၏ ဓာတ်ပုံကိုပြသပြီး လူအမည်ကိုပါ ပြောထားရသည်။အငြိမ့် ကပြစဉ်အတွင်း သူဌေးများ၏အမည်ကိုထုတ်ဖော်ခေါ်ကာ....ဆုချရန်အတွက်စကားဆွယ်ရန် ဖြစ်လေသည်။

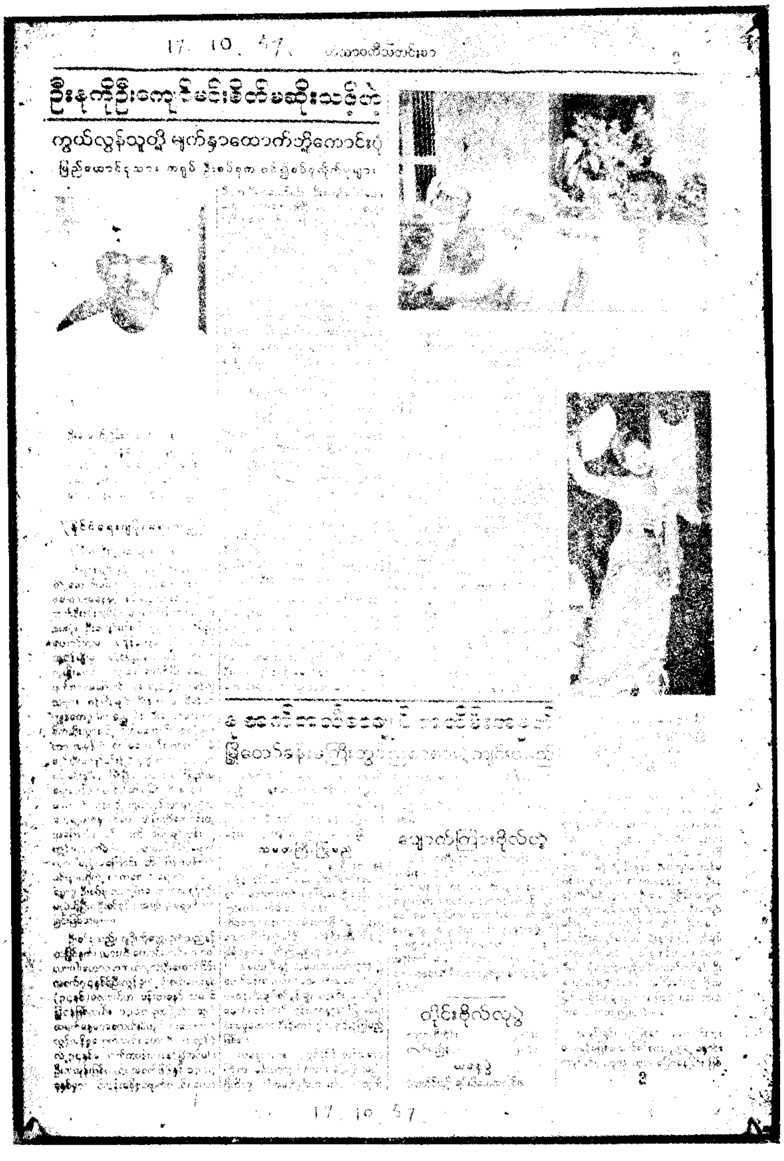
17. 10. 57. ဟံသာဝတီသတင်းစာ

ကွယ်လွန်သူတို့ မျက်နှာထောက်ဘိုကောင်းပုံ

ချောက်ကြီးဒိုင်လဲ့

17. 10. 57.

ဤသို့ ဟံသာဝတီ သတင်းစာကြီး၌ ပေါ်ပြသည်။

ထူးတဲ့စပ်စု (ဒုတိယတွဲ)

ထမင်း စားသောက် ပြီးသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ အိမ် အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် အငြိမ့် ကြည့်ကြ သည်။ ပထမဦးစွာ ရွှေလိပ်ပြာ၏ လက်ထောက် မင်းသမီး ဒဂုံသောင်း ထွက်ပြီး ကပြ အသုံးတော် ခံသည်။ ကြွရောက် သူများက ရာတန်များဖြင့် ဆုတော်ငွေ ချလေသည်။ပြီးနောက် တွင်ကား ရွှေလိပ်ပြာ ထွက်လာချိန်၌မူ သခင်တင်နှင့် ဦးကျော်မင်း တို့သည် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နှင့် အငြိမ့်ပွဲကိုကြည့်ရင်း သူ့ထက်ငါ ယှဉ်ပြိုင်၍ဆုတော်များ ချီးမြှင့်ကြသည်။ နိုင်ငံခြားမှ လာသောတရုပ်အမျိုးသားသူဌေးကြီးများကလည်း ဆုတော်ငွေချသည်။ရွှေလိပ်ပြာ၏ရင်ဘတ် ပေါ်ဝယ် ရာတန်များဖြင့်သာ ပြည့်နှက်၍သွားပါတော့သည်။ ဆုတော်ငွေချသူများကိုရွှေလိပ်ပြာကဆုမွန်ကောင်း တောင်းလေသည်။

ဤတပွဲထဲဖြင့် ရွှေလိပ်ပြာတို့ အငြိမ့်အဖွဲ့ သည် ဆုတော်ငွေ ၂၀၀၀-ကျော် ၃၀၀၀-နီးနီး ရရှိသွားလေသည်။မင်းသမီး ရွှေလိပ် ပြာက ကျွန်ုပ်၏နားနားသို့တိုးကပ်၍ " အခုခေတ်ဆန်း လက်ကောက်နာရီ တလုံးလိုချင်တယ်... အဲဒါ ဟောင်ကောင် သူဌေးကို ပြောပေးပါ" ဟူ၍ ပူဆာလေသည်။

အနီကဲ့သို့ ရွှေလိပ်ပြာကပြောကြားသဖြင့်ကျွန်ုပ်သည် ဟောင်ကောင် သူ ဌေးကို ရွှေလိပ်ပြာ ဒီမိရင် ခံသကဲ့သို့ပြောလိုက်သည်။ ဟောင်ကောင်း သူဌေးသည်လည်း တော်တော်လေး မပေ ချင် ရှာပေ။ ချက် ခြင်းပင် အိမ်သို့ ထပြန်သွားပြီး၊ ရွှေလိပ် ပြာ အတွက်လက်ကောက် နာရီ တလုံးကိုယူပြီး ပြန်လာခဲ့ သည်။ ထိုစဉ်က ဤလက်ကောက် နာရီ တလုံး၏ တန်ဘိုးသည် မသေးငယ်လှ၊ ငါးရာခန့် တန်လေ သည်။ဟောင်ကောင်သူဌေးကိုယ်တိုင် ရွှေလိပ်ပြာကို နာရီပတ် ပေးလိုက်လေသည်။

အခန်းအနား ရုတ်သိမ်း သွားသောအခါ၊ ကြွရောက်လာကြသော ဧည့်သည်တော်များပြန်ကုန်ကြပြီဖြစ်၏။ ဟောင်ကောင်း သူဌေးကား မပြန်သေး၊ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ စကား ကပြော ပြောနှင့် အရက်သောက်လျက်ရှိ၏။

ထိုစဉ်ဝယ် အိမ်အပေါ်ဆုံး ထပ်ဝယ် ဆူညံဆူညံ အသံများကြားရ၏။ရွှေလိပ်ပြာတို့အငြိမ့် အဖွဲ့သည် တယောက် တခွန်း စကား များနေ ကြသည်။ အကြောင်းကား ရွှေလိပ်ပြာသည် သူဆုအဖြစ်ရရှိထားသော လက်ကောက် နာရီကို တဖွဲ့သားလုံး အညီအမျှခွဲဝေယူမည် ရွှေလိပ်ပြာ ကလည်း 'သူတဦးတည်း ကိုသာ ရွေးပြီး ဆု ပေး၍ သူသာ ရသင့်သည်' ဟု ဆို၏။ယင်းသို့ တဦးနှင့် တဦး အချီအချ စကားများ မှုကြောင့် ရွှေလိပ်ပြာသည်၊ ဆုအဖြစ်ရရှိထားသောလက်ကောက်နာရီကိုမယူတော့၊ ဟောင်ကောင်းသူဌေးထံ ဘွာ် ပြန်ချွတ်ပြီး ပေးအပ် ခဲ့ ပည်။ သူ့အားပေးလိုပါလျှင် သူ့အိမ်တွင် လာပေးပါရန် မှာကြားခဲ့လေသည်။

နောက်တနေ့တွင်ကားကျွန်ုပ်နှင့် ဟောင်ကောင် သူဌေးသည် မြေနီကုန်းရှိရွှေလိပ်ပြာနေအိမ်သို့သွားရှာကြသည်။ မတွေ့ကြပေ။ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တဲအိမ် ငယ်များသာ ပွတ်သိပ်နေပြီး အရှာရ အလွန်ခက်ပေသည်။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဟောင်ကောင် သူဌေးလည်း သူ့နေရပ်သို့ ပြန်သွားလေပြီ။ ရွှေလိပ်ပြာလည်း လက်ကောက် နာရီကို ဆုအဖြစ် မရလိုက်ပေ။ ဤသည်တို့ကား ကိုယ့်တိုင်းနိုင်ငံ ဗမာသဘင်ပညာသည် အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှု လျော့နည်းမှုကြောင့် အခွင့်ကောင်းတခု လွတ်သွားခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။

၁၆-ရက်နေ့တွင် ဟံသာဝတီသတင်းစာမှ နိုင်ငံရေးဂျိုပိုးနှင့် ကျွန်ုပ် တွေ့သည်။မနေ့က ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်နှင့် ဦးကျော်မင်းတို့ကို တွေ့ဆုံပြီး စေ့စပ်ပေးသည့် အကြောင်းကို ပြောပြလိုက်မိသည်။

၁၉၅၇-ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၇-ရက်နေ့ထုတ် ဟံသာဝတီ သတင်းစာကြီးတွင် ဤအတိုင်း ပါလာလေ၏။

ဦးနုကို ဦးကျော်မင်း စိတ်မဆိုးသင့်တဲ့ ကွယ်လွန်သူတို့ မျက်နှာထောက်ဘို့ ကောင်းပုံ ပြည့်ထောင်စုသား တရုပ် ဦးစပ်စု ဝင်၍ စပ်စုလိုက်ပုံများ

(နိုင်ငံရေးဂျပိုး-ရေးသည်)

နိုင်ငံရေး ဦးဂျပိုး ခင်ဗျား။ ။

ခင်ဗျားတို့ ရခိုင်ပြည် အကြောင်း ရေးလိုက်တဲ့ ဆောင်းပါးဟာ အလွန် ကောင်းတယ်။ ဖဆပလ အနေနှင့် စစ်တွေသားတွေကို တဘက်စီးနင်းလုပ်ပုံ၊ ကျောက်ဖြူကို အသားပေးပုံ၊ ဦးကျော်မင်းတို့ လူစုက ရခိုင်ပြည် တောင်းရာမှ အချိန် မကျသေးပုံ၊ ယခုလိုအချိန်မျိုးမှာ ရခိုင်ပြည်နယ် ပေးလိုက်ရင် လူမျိုးရေး စိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်ပြီး၊ မေတ္တာပျက်စရာ အကြောင်း ရှိပုံ စသည်တို့ဟာ မှန်လှသဗျာ။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက ပါလီမန်မှာ ကျွန်တော်ံ့မိတ်ဆွေကြီး ဦးကျော်မင်းဟာ စိတ်ဆိုးသွားလို့ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပုံများဟာ အမှန်ဘဲ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်၊ ဦးကျော်မင်းနဲ့ ဦးနုတို့ ဘယ်ကလောက် ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်ပြီး၊ ယခုလို ရခိုင်ပြည် အရေး ပေါ်လာမှ စိတ်ဆိုးရခြင်းကို စပ်စု စိတ်မကောင်းလွန်းလို့ ကွယ်လွန်သွားကြတဲ့ သူတွေရဲ့ မျက်နှာကို ထောက်ကြဘို့ ကောင်းတဲ့အကြောင်း ခင်ဗျားကို ပြောချင်လွန်းလို့ လာပါမည့် အကြောင်းကို ဘိတ်ကြားပါတယ်။ ခင်ဗျားဆိုတဲ့ စာတစောင် ရောက်ရှိလာတော့၊ ဦးစပ်စု ဘယ်ကလောက် စပ်စုနိုင်ဦးမလဲ ဆိုပြီး၊ ဦးစပ်စု ရှိရာအရပ်သို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သဗျ။

ဦးစပ်စုသည် နိုင်ငံရေးဂျပိုးကို တွေ့လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ "အားကီးကောင်းတယ်၊ လာပါ.... လာပါ။ ဟောလာ ဘယ်သူလဲ၊ ဦးအောက်ဖြိမ်း အစက် ၇၄-နှစ် ရှိပြီ။ လွန်ခဲ့တဲ့ စုံးစက်လေးနှစ် (၃၄-နှစ်) လောက်က ပန်းတနော် သမာဓိမြို့ဝန် ဖြစ်လယ်။ ၁၃၁၈-ခု တပိုတွဲလဆုတ် ၁-ရက်နေ့မှာ စေတယ်၊ မိပ္ပုတ်ဘူးလေ၊ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်တယ်" ဟော့ ဒီပုံကလွန်ခဲ့တဲ့စုံးစက်လေးနှစ်သောက်ကပန်းတနော် မြို့အုပ်မင်း ဦးဘအုန်း ဖြစ်တယ်။ အစက် ၆၆-နှစ်၊ ၁၃၁၄-ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်လယ်၊ ဟော ဒီပုံက ဦးကယော်မင်း (ဦးကျော်မင်း) ပေါ့၊ ဟောလာက ကောဘာကြီး၊ ဟောလာက စပ်စု၊ စုလို့ ၅-ယောက်ဟာ အလွန်ချစ်ကြလယ်၊ စပ်စုမှာ ဟော်တယ်အပိုင်ရှိတော့ စုလို့ ၅-ယောက်ကို မကြာခဏ ထိမင်းစားဘိတ်ကျွေးလေ့ရှိတယ်။ စသည်ဖြင့် တရုပ်အသံ အများဆုံးပါပြီး မပီကလာပီကလာနှင့် ပြောရှာသဗျ ...။

ဂျပိုးအဘို့မှာ သူပြောသောစကားများကို တရုပ်သံပါရှိအောင် ရေးရမယ်ဆိုလျှင်၊ အချိန်ကုန် လူပမ်းမည် ဖြစ်သောကြောင့် မရေးလိုတော့၊ သူပြောသော စကားများကို ဂျပိုး နားလည်သလောက် ပြန်၍ ရေးသားပ၊ "အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲဗျာ သူတို့ငါးယောက် ခင်ကြတာနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ သေသူတွေ မျက်နှာကို ထောက်ရမှာလဲလို့" မေးလိုက်သည့်အခါမှာ ဦးစပ်စုက "မဟုတ်ဘူးလေ၊ ဦးအောင်ဖြိမ်းဟာ ဦးနုရဲ့ယောက်ခမ ဖြစ်ရလေတော့၊ ဦးနုဟာ ဝန်ကြီးချုပ် အနေနဲ့ တိုင်းပြည်အတွက် လုပ်တဲ့အခါ မှားတာလဲ ရှိတယ်၊ မှန်တာလဲ ရှိတယ်။ မှားတာ ရှိမယ်ဆိုရင် ဒီလူငါးယောက်တွေ့ဆုံပြီး စားရင်းသောက်ရင်းနှင့် ဦးနုလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်မှာ မှန်တာ မှားတာတွေကို ပြောတာနှင့် ယောက်ခမဖြစ်သူ ဦးအောင်ဖြိမ်းက သူ့သမီး ဒေါ်မြရီကိုပြန်ပြောနိုင်တယ် မဟုတ်လား ဗျာ။ ဒေါ်မြရီမှတဆင့် ဦးနုကို ပြောတော့ အချိန် မကုန်ဘဲ၊ ဦးနုသိတယ် မဟုတ်လားဗျ...."

ကောဘာကြီး၊ ဦးအောင်ဖြိမ်း၊ ဦးဘအုန်း၊ ဦးကျော်မင်းက မအူပင်ဘက်မှာ နယ်ပိုင်လုပ်တော့ အလွန် ခင်မင်ကြတယ်။ တယောက်ကိုတယောက် ဟော့ ကိုယ့်လူလို့ ပြောကြတယ်။ ထမင်းစားစိုင်းကျပလားဆိုရင် ဦးအောင်ဖြိမ်းကို မောင်နုတယောက် နေ့ကောင်းရဲ့လား၊ သူလုပ်တာတွေ မှန်တယ်၊ မှားတယ် ဆိုတာတွေကို ရှင်းရှင်းဘဲ၊ ဦးဘအုန်းနဲ့ ဦးကျော်မင်းတို့က ဝေဘန် ပြောဆိုကြတယ်။ "ဟော့

ကိုယ့်လူ မောင်နုတယောက် ဘယ်နဲ့ နေကောင်းရဲ့လားလို့ မေးခြင်းဟာ ခင်လို့မဟုတ်ဘူးလားဗျာ”

စပ်စုအနေနဲ့ ဆိုရင် ဦးနုနဲ့ ဒေါ်မြရီတို့ ညားကြတာဟာ ဦးဘအုန်းကြောင့် ညားကြတာဘဲလို့ သိတယ်။ ထိုအခါ ဂျပိုး ဦးသန့်လဲ ဒီကိစ္စထဲမှာ ပါတယ်လို့ ပြောနေကြပါကလားလို့ မေးလိုက်တဲ့ အခါမှာ ဦးစပ်စုက ‘ပန်းတနော် ဦးသန့်က ဦးနုဘက်ကပါ၊ ဦးဘအုန်းက ဒေါ်မြရီဘက်က လျှော်ပေးပါလိမ့်မည်။ သူတို့နှစ်ယောက် စ,တွေ့တာကတော့ ဝါဆိုပန်းကပ်ပွဲမှာ တယောက်နှင့်တယောက် စ,မြင်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဦးနုစိတ်၌ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဒေါ်မြရီတယောက်ထဲဘဲ ရှိတယ်လို့ ထင်မယ်။ ဒေါ်မြရီကလဲ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဦးနုတယောက်ထဲ ရှိတယ်လို့ ထင်မယ်။ ဒီဟာ နိယာမတရားကိုးဗျ ဟဲ....ဟဲ....ဟဲ....

သို့ကလို ရင်းရင်းနှီးနှီး ချစ်ခင်လာကြတဲ့ လူတွေဟာ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကား ကွေကွင်းနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။ ဆိုတဲ့ ဆုံမစကားလို အခုဦးအောင်ငြိမ်းလဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီ။ ဦးဘအုန်းလဲ သေဆုံးသွားခဲ့ပြီ။ သူတို့ရဲ့ မျက်နှာတွေကို ထောက်ချင့်လို့ ဦးနုနှင့် ဦးကျော်မင်း ရန်မဖြစ်စေချင်ဘူးဗျ၊ စပ်စုအနေနဲ့ကတော့ ဦးနုနှင့် ဒေါ်မြရီတို့ဟာ ဦးအောင်ငြိမ်းအတွက် တပိုတွဲလ ဆွမ်းကျွေးတဲ့ အခါမှာ ဦးကျော်မင်းဟာ ဦးနုကို ပြန်လည် ချစ်ခင်လာလိမ့်မယ်လို့ စပ်စုထင်တယ်။ ဟောဒီပုံကို ကြည့်ပါဦး။ သခင်တင်နှင့် ဦးကျော်မင်းတို့ဖြစ်တယ်။ အငြိမ့်မင်းသမီးကို အပြိုင်အဆိုင် ဆုချတယ်။ ကြည့်ကြစမ်း ဘယ့်ကလောက်တဲ့ကြသလဲ။

အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ရင် မကောင်းဘူးလေ၊ ရန်မဖြစ်အောင် စပ်စုက သူတို့ရဲ့ နှောင်းက ချစ်ခင်ပုံတွေကို ထုတ်ပြောနေခြင်း ဖြစ်တယ်။ ထွန်းဒေလီက ဦးထွန်းဖေကိုလဲ ဦးနုနှင့် ပြန်တဲ့စေချင်တယ်။ ဟောဒီပုံကို ကြည့်ရင် ဦးနုနှင့် ဦးထွန်းဖေတို့ တခါတုန်းက ဘယ်ကလောက်တဲ့ကြမလဲဗျာဟု ပြောကာ၊ ဓာတ်ပုံ ထုတ်ပြလိုက်သောအခါတွင်၊ ဦးထွန်းဖေသည် အားရပါးရ ရယ်မော၍၊ ဦးနုနှင့် စကားပြောနေသည်ကို တွေ့ရသဗျ။

ထို့နောက် ဦးစပ်စုက ဆက်၍ အသက်တွေလဲ ကြီးလာကြပါပြီ။ ဦးအောင်ငြိမ်း ဟာ အသက်-၇၄ နှစ်မှာသေတယ်။ ဦးဘအုန်း ကလည်း ၆၀-တော့ ကျော်ပါပြီ။ ဦးနုဟာ အသက် ၅၀- ကျော် လာပြီပိုပြီး အသိတရား ရလာမှာ ဖြစ်လို့၊မသေခင်မှာ.... ချစ်ချစ်ခင်ခင် နှင့် ပေါင်းသင်းဘို့ဘဲ။ ချစ်ခင် ကြဘို့ကောင်းကြောင်းနှင့်ပြောပြလိုက်ရကြောင်း။

နိုင်ငံရေးဂျပိုးက ဟံသာဝတီ သတင်းစာ၌ ရေးသားပြီးနောက် များမကြာမီ အချိန်အတော အတွင်း ဦးနုနှင့်ဦးကျော်မင်းတို့သည် တယောက်နှင့်တယောက် သဘောချင်းကိုက်ညီပြီး တဲ့သွားကြ လေသည်ဟု ကျွန်ုပ်သတင်းစကားကြားရသည်။သူတို့နှစ်ယောက် တဲ့ရခြင်း အကြောင်း၌ သခင်တင် လည်း ပါဝင်လေသည်။

卐

ဦးဗဓော့၏ နှုတ်ခမ်းနီ

ကျွန်ုပ်၏အမြင်၌ လူဟူသည်မှာ အခါ အခွင့် သင့်လေတိုင်း အကောင်းအဆိုး အလုပ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို လွန်ကျူး နေသော သတ္တဝါမျိုး ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ်ပြုခဲ့သော ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို အစစ် ခံဝံ့သူ အတော် ရှားပါပေ၏။ အများ အားဖြင့် လူသည်ကိုယ်ကောင်းသောအ လုပ်ကုသိုလ် တရားများကိုသာ ရက်ယူ ၍ ပါးစပ်မှ တဖွဖွ ပြောနေ တတ်သော် လည်း ပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကုသိုလ် များကိုမူ တနည်းမဟုတ်၊ တနည်းနည်း ဖြင့် ထိန်ဝှက် ထားတတ် ကြ၏။ ဤတို့ သည်မကောင်း။

ကျွန်ုပ်သဘောဆန္ဒက လူသည် ကိုယ် ပြုခဲ့သောကောင်းမှု,မကောင်းမှု ကုသိုလ် အကုသိုလ် မှန်မမှန် သစ္စာကို ရဲရဲ ဝံ့ဝံ့ ပြောရဲရမည်၊ ရေးရဲရမည်၊ သို့မှသာလျှင် ဖြောင့်မှန်သောလူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ယုံ ကြည်ထား၏။

ကျွန်ုပ်၏ ဘဝခရီး လမ်းတလျှောက် ဝယ် ကောင်းသောအလုပ်၊ ဆိုးသော အလုပ်၊ သူ့ကဏ္ဍနှင့်သူ အများကြီးရှိ လေသည်။ ကျွန်ုပ်အတွက် သူတဦးတယောက် အတွက် အနစ်နာ အဆုံးရှုံး ခံခဲ့ရသည် လည်းရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူတဦး တ ယောက်ကို ခုတုံးလုပ်၍ လိမ်ခဲ့, ညာခဲ့, ပွေခဲ့, ရှုပ်ခဲ့ သည်များလည်းရှိ၏။ ဤသည်တို့ကား ဘဝကြေးမုံ ပြင်ဝယ် ဖျောက်၍မရနိုင်သော အရိပ်များပင်တည်း။

ကျွန်ုပ် ပွေရှုပ်ခဲ့သော ဘဝ ဇာတ်ခုံပေါ်မှ တ ခဏ်းသော ဇာတ်ကွက်တကွက်ကို ထုတ်နှုတ် တင်ပြ ပါလေသော်....။

၁၉၅၇-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁-ရက်နေ့....

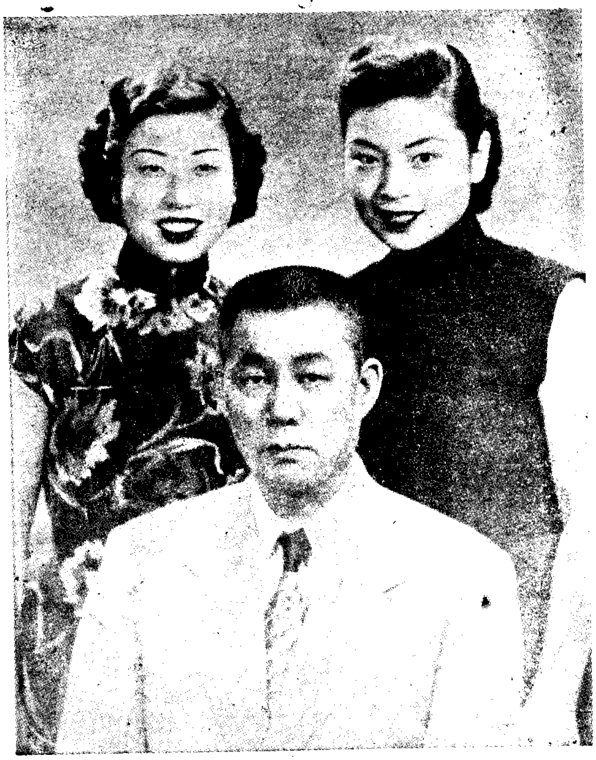

ဦးစပ်စု ဟောင်ကောင်း၌ ကြီးပွားနေစဉ် ဝဲမှယာ။ ဦးစပ်စုနှင့် ကျင်ယမ်း၊ ကျင်ဗွါးတို့ ညီအစ်မပုံ။

ဤနေ့ရက်တွင် ဘီ-အို-အေ-စီ လေယာဉ်ပျံ ဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့်ဇနီး မကျှင်မြိုင်၊ ဂ-လသမီးလေး စုစုကြည် တို့ ၃-ယောက်သည်၊မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်မှ ကွယ်လွန် သွားသော မိတ်ဆွေ ဟောင်းကြီး အိန္ဒိယ အမျိုး သား ခေါင်းဆောင် ဆူဘတ် ချန်ဒရာ ဘို့(စ်)ကို အလေးပြုရန် ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၂-ရက်၊ မနက်ငါးနာရီခွဲ ကောင်းလုံ လေဆိပ်၌ဆိုက်ရောက် လေသည်။လေဆိပ်၌ ဗွိအန်

ကုမ္ပဏီ သူဌေးကျန်ကီဘွား(ဗမာပြည်ရှိ ၄ ဝစီးကရက် သူဌေးကျန်ကီအင်၏အစ်ကို)က ကျွန်ုပ်တို့အားလာ၍ ကြိုဆိုလေသည်။ ကောင်းလုံ ဟူသည်မှာ ဟောင် ကောင်မြို့ တဘက်၌ တည်ရှိသောမြို့ ဖြစ်လေသည်။ ဟောင်ကောင်းမြို့ နှင့် ကောင်းလုံ ၏ ကြားတွင် ကောင်းကျူ မြစ်ကြီးခြားနေ၏။ကောင်းလုံ ဘက်မှ ဟောင်ကောင်းမြို့ဘက်ကမ်းသို့ ကတို့ဖြင့်ကူးရသည်။ တယ်၊ (ရွှေမြို့ရိုးဟော်တယ်) ၌ ဖြစ်သည်။ ဤဟော်တယ်ကြီးသည် အလွန်ကြီးကျယ် ခမ်းနား လှသည်။ ထမင်း စားခန်း၊ ကပွဲ အခန်း၊ အိပ်ခန်း၊ အပြည့်အစုံရှိသည်။ ထိုထမင်းစားပွဲ ကြီးတွင် မြန်မာပြည်မှ မြန်မာသွေးသည့် တော်တော်များများ တက်ရောက်နေကြသည်မှာလည်း ခန်းလုံးပြည့်လု မတတ်အောင် ပင်တွေ့ရ ပြန်၏။ ရန်ကုန် ဆေးရုံကြီး အုပ်ချုပ် သူ

ချစ်ညီအစ်မ နှစ်ဖေါ်နှင့်အတူ (ဟောင်ကောင်း ကျွားသူဌေးခြံဝယ်)

လူများသာမက ဝန်လေးသော ကားကြီးကားငယ် များကိုပင်သယ်ယူဆောင် နိုင်သည်။

ဤနေ့ညခုနှစ်နာရီတွင် မြန်မာပြည်ကောင်စစ်ဝန် ချုပ်ဦးကျင်းပိုတို့ဇနီးမောင်နှံ ကညွှေ့ခံကျွေးမွေးလေ သည်။နေရာသည်ကား၊ ဟောင်ကောင်၌ အလွန် အမည်ထင်ရှား ကျော်ကြားသည့် ကင်းစိန်ဟော် ကာနယ် မင်းစိန်၊ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီး ဒေါက်တာ စိန်ဘန်း၊ သူတို့၂-ဦးသည် ဂျပန်ပြည် ကျန်းမာရေး အစည်းအဝေးမှအပြန်တွင်ခေတ္တဟောင်ကောင်းသို့ ဝင်နား စဉ်နှင့် ကြုံကြိုက်နေ၍ ဤသူ ၂-ဦးလည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ထမင်း စားပွဲ၌ တွေ့မြင်ရ လေ သည်။

ဤထမင်းစားပွဲတွင် ဗမာပြည်၌ နေထိုင်သွားဘူး သော တရုပ်သူဌေး မိတ်ဆွေတယောက်နှင့်ဆုံစည်း လေသည်။သူကလည်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆိုးကောင်း တိုင် ပင်နေကြ သူများ ဖြစ်သည့် အလျောက် ကျွန်ုပ် ဟောင်ကောင်းသို့ လာသောအခါဇနီး ခေါ်လာခဲ့ သည့်ကို များစွာအပြစ်တင် နေလေသည်။ မိန်းမ အလွန် ပေါသော နေရာ၌ ကိုယ့်ဇနီး ခေါ်လာ ခြင်းသည် မသိနား မလည် သော တော သား တ ယောက် ကဲ့ သို့ ဖြစ် နေ ရရှာ သည်။

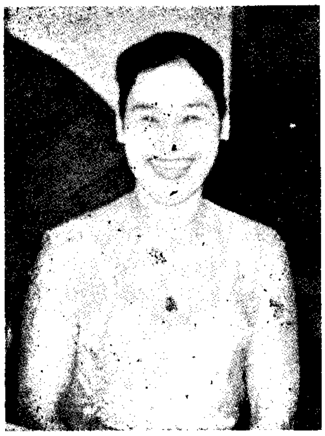

မကျင် မြိုင်

သည့်ဟော်တယ် အတွင်းရှိ တွဲ၍ ကရန် အသင့်ထားရှိသော တရုပ် အမျိုးသမီး အကာမယ် လုလှ ချော ချောလေး ၂-ယောက်ကို ကျွန်ုပ်က မျက်စေ့ကျ၍ နေလေသည်။ အမှန် ဘော့လည်း ကျွန်ုပ် မျက်စေ့ ကျ လောက် အောင် လှ ရက် ရှာသူ ကလေးများ ဖြစ်လေ သည်။ သူတို့ သည် ညီအစ်မ ၂-ဖော် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည်ကား ဤ ညီအစ်မ ၂-ဖော်ကို အစွဲကြီးစွဲနေမိဘော့သည်။ သူ ကလေး များနှင့် အတူ ကျွန်ုပ် သည် တွဲ၍ကခဲ့ သေးသည်။ ပြီးနောက် မိတ်ဆွေ တရုပ် သူဌေးကလည်း၊ အပြောကောင်း၊ အဆွယ် ကောင်း၏။ ကျွန်ုပ်အဘို့ကား ရေငတ်သူ ရေတွင်း ထဲ ကျဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဇနီး မကျင်မြိုင်ပါလာ၍လည်း တခက်၊ သူ့ ..ကောစက်ကွင်းမှ လွတ်ရန်လည်း အကြံထုတ် ရပြန်သေးသည်။ ဤနေရာမျိုး၌ ထူးထူး ခြ း ခြား ရွှေဥာဏ်ဘော်စူးရောက် သောကျွန်ုပ်က အကွက် ဆင် ရလေသည်။ကျွန်ုပ်အကွက်ဆင်ပုံကား ဤသို့ဖြစ်လေ သည်။

မြန်မာပြည်တွင်အနေကြာ၍ ဗမာစကားကိုလည် လည် ပတ်ပတ် ပြောတက်သော တရုပ်တယောက် ကိုဟော်တယ်၌ရှာသည်။ရှာ၍တွေ့လေ သည်။ သူ့ကို ကျွန်ုပ်က တိုးတိုး တိတ်တိတ်မှာ ကြား ထားရ သည်မှာ....

"နောက်မိနစ် နှစ်ဆယ်ကြာရင်စန်ကောင် ဟော် တယ် ၄-ထပ် အခန်း နံပါတ် ၄၀၂-ကို တယ်လီဖုန်း ဆက်ပြီး ဦးစပ်စုရှိသလား, ဒေါက်တာ စိန်ဘန်း၊ ကာနယ် မင်းစိန်တို့က စကား ပြောချင်းလို့ ဖုန်း ဆက်"ဟူ၍ မှာကြားပြီး၊ ၂-ဦးသား လက်မှ ပတ် ထားသောနာရီကို အချိန်တိုက်ကြ လေသည်။

ပြီးနောက် တွင်ကား ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုရာဟော် တယ်သို့ ပြန်လာကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စေတသိက်ထဲ တွင် မရောက်သေးသော အချိန်ကို မြန်မြန် ရောက်စေ ချင်နေ သည်။ ဟော်တယ်ရှိ ကိုယ့်အိပ်ခန်းအတွင်း သို့ ပြန်ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်ပေါ်မှ အင်္ကျီ အ ဝတ် အစားများကို ချွတ်ကာ ရေ ချိုး ခန်းထဲသို့ ဝင်သွားပြီး ရေချိုး နေလေသည်၊ သဘောကား တယ် လီဖုန်း လာလျှင် ဇနီး မကျင်မြိုင် သွတ်လွတ်လပ်လပ် စကား ပြော စေ ချင်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ရေချိုးပြီး၍ ကျွန်ုပ်ရေချိုး ခန်း ထဲမှ ထွက်လာသည်။ ဇနီး ဖြစ်သူ မကျင်မြိုင်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင် လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဟန်မပျက်မှုမပျက် ရလေ အောင် မနည်း သတိထားရလေသည်။ ဇနီး မကျင် မြိုင်က ကျွန်ုပ်အား တွေ့လျှင်တွေ့ခြင်း....

"ဒေါက်တာ စိန်ဘန်းနဲ့ ကာနယ်မင်းစိန် တို့က စကား ပြောစရာရှိလို့ တောတွေ့ချင်တဲ့ အခကြောင်း တယ်လီဖုန်းလာတယ်"

ကိုယ်ဆင်ထားသော ဘောင်းချောက်ထဲ ဝင်လေ ပြီဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်က ဝမ်းသာသွန်းနေ၍ အားပါးတရ ဟစ် ၍ဟစ်၍ ရယ်လိုက်ချင် သည်။ သို့သော် ဇနီးသည် မကျင်မြိုင် ရိပ်မိ သွားမည်ကို စိုးရိမ် သောကြောင့် မျက်နှာထား တည်တည်ကြီး လုပ်နေရ လေသည်။ ထို့နောက် ပိုင်းတွင်ကား ဇနီးသည် ထုတ်ပေးသော အင်္ကျီအဝတ် အစားများကို ဝတ်ဆင်ပြီး ဟော်တယ် အပြင်ဘက်သို့ထွက်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ခြေလှမ်း

များမှာမြန်ပြီး သွက်နေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည်လည်း ဇောင်းထဲမှ လွှတ်လိုက်သော မြင်းပမာ မြူးတူးတက်ကြွ နေလေသည်။

ကျွန်ုပ် ကင်းစိန် ဟော်တယ်သို့ ရောက်သောအခါ အကြည်တော် တရုပ်သူဌေးနှင့်တွေ့ရ သည်။ ကျွန်ုပ်၏ အချစ်တော် ညီအစ်မနှစ်ဖေါ် ကလည်း အသင့်ရှိနေကြသည်။ကျွန်ုပ်သည် ပြောစရာရှိသော စကားအနည်းငယ်ကို ပြောကြားပြီး။ ဤညီအစ်မ နှစ်ဖေါ်ကို တယောက်စီတွဲ၍ ကလေသည်။ ကပွဲခန်းမကြီး၌ ထွန်းညှိထားသော မီးရောင်သည် သိပ်မလင်းလှပေ။မှိန်၍နေ ပေသည်။ သို့ကလိုပြုလုပ် ထားခြင်းကား ကပွဲသို့ ရောက်ရှိ လာကြသော ရွှေပွဲလာ ဧည့်ပရိတ်၏စိတ်ကို တမျိုးတဖုံ အာရုံဖြစ်စေ နိုင်ပေသည်။

အကြီးဖြစ်သူ ကျင်ဝှားနှင့် ကျွန်ုပ်သည် တွဲ၍ကကြသည်။အန္တီ မရွှေချေးက လှသော ချောလှသည် မဟုတ်၊ အက,ကလည်း သွက်သည်၊ ညက်သည် အကပညာ ဘက်တွင် အတော်ကြီး မဟုတ်သော ကျွန်ုပ်ကို သူကဖေးမပြီး ခေါ်ဆောင် သွားလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည်သူ၏ဆွဲဆောင်ရာသို့ ပါသွားရ ရှာသည်။လေ အဝှေ့တွင်ကြွေလေသောရွက်ငယ်လေးပမာနှယ်....

ကျွန်ုပ် ကလည်း သူ့ကိုကြည့် နေသည်။ သူကလည်း ကျွန်ုပ်ကိုကြည့် လေသည်။ နှစ်ဦးသား၏ ဝင်းလက်ပြောင်လင်းသော မျက်လုံးများက ဆိုင်နေကြသည်။သူက ရိသဲ့သဲ့အသံလေးဖြင့် ပြောသည်။

"ဗမာပြည်က အမျိုးသမီးတွေ ဘ အမျိုးသမီးတွေဟာ မုံ့ကိုသာ ဝေစား နိုင်ပေမဲ့၊ လင်ယောကျ်ားက တခြားမိန်းမ ချစ်မှာကို သိပ်စိုးရိမ်တယ်။ ကျမကိုယ်တိုင် ဒီဟော်တယ်မှာ ဗမာ အမျိုးသားတွေ ရောက်လာ တုန်းက၊ ဗမာ အမျိုးသမီးက လိုက်လာပြီး လည်စီးကို ဆွဲပြီး ခေါ်သွား တာတွေ အများကြီးဘဲ တွေ့ဘူးတယ်"

က,နေတုန်းအခိုက်အတန့်ဝယ် သူကစကားပြောလိုက်သောကြောင့် အရသာပျက်သွား သလိုလို ဖြစ်သွားလေသည်။

သူပြောသကဲ့သို့ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါပေသည်။ကျွန်ုပ်တို့ ဗမာပြည်ရှိ အမျိုးသမီး များသည် ချစ်ရေး ချစ်ရာဘက်၌ ယခု ဟော်တယ်မယ် ပြောသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။များသောအားဖြင့် အမျိုးသမီးများသည်။ ဤကိစ္စမျိုး ဘက်၌ များစွာသဘောထားသေးသိမ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။လူတိုင်းကိုတော့မဆိုလိုပါ။ အချို့သော ဗမာအမျိုးသမီးများ သဘောထား သေးမှုသည်၊ ဗမာပြည်ရှိသူများသာ သိရှိသည်မဟုတ်၊ဟောင်ကောင်းမြို့သူများပင် သိရှိနေကြသည်။ (ထိုမျှသာမက ဂျပန်တို့ကျီသူများလည်း သိရှိနေကြောင်းကို ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်တွေ့အရသိရှိခဲ့ရလေသည်။)

သူနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကပွဲခန်းမ ကြီး၌ တနာရီ

(ဟောင်ကောင်း တောင်တက် တိရိစ္ဆာန်ခြံဝယ်)ဝဲမှယာ၊ မစ္စတာလင်း၊ မကျင်မြိုင်၊ ဦးစစ်ရု မစ္စတာတိုး။

ကျော်ကျော်ခန့် အချိန်ဖြုန်း နေကြသည်။ ပြီးလျှင်မှ ဤဟော် တယ်၏ ခုနစ်ထပ်သို့ အမကြီး ဖြစ်သူနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ဓာတ်လှေကားဖြင့် တက်လာခဲ့လေပြီ။

အခန်း အတွင်းသို့ နှစ်ဦးသား ရောက် လေပြီ၊ သူက ကျွန်ုပ်အား မခို့တရို့ အပြုံးဖြင့်ကြည့်ကာ....

"ရှင့်စိတ်တိုင်းကျ ပြုစုပေးဘို့ကျမ တို့ညီအစ်မကို သူဌေး(   )က မှာကြားထားပါတယ်။ ရှင် ဗမာပြည်ရောက်တဲ့အထိ ကျမတို့အကြောင်းကို မေ့မရနိုင်အောင် ပြုစုရမယ်တဲ့။ကဲ....ဒီတော့ရှင်နဲ့ကျမတို့ ချစ်ကြရအောင်"

ဤသို့ဘိတ်ခေါ်သံကို ကြားလိုက်လေမှ ကျွန်ုပ်၏ ရင်သည် တုန်၍သွားလေသည်။ အမှန် တော့လည်း ကျွန်ုပ် တသက်နှင့် တကိုယ်တွင် သူနှင့် လာကြုံရဆုံရခြင်းသည် အိပ် မက် ကမ္ဘာထဲ ရောက်နေ သည်နှင့် တူလှ၏။ သူနှင့် တွေ့လိုက် လေသော တဒင်္ဂလေး သည် တလောကလုံးကို ပျောက်သွားပြီး လောက နိဗ္ဗာန် ရောက်နေ ခြင်းနှင့် မခြားလှပါပေ။

သူ့ အလှည့်က ပြီးလေ၏။ အခန်းထဲမှ သူသည် ဘောက်ဆပ် ဘောက်ဆပ် လျောက်ဟန် လေးဖြင့် ထွက်သွားလေသည်ကို ကျွန်ုပ်က ငေးမော ကြည့်ရှု နေမိသည်။ ပြီးနောက် မကြာမြင့် သော အချိန် ပိုင်းလေးတွင် စောစောက ထွက်ခွာ သွားလေသော ကျင်ဝှား၏ ညီမလေး ကျင်ယမ်း ဝင်လာ ပြန်သည်။ သူက လည်း ခေသူ တယောက် မဟုတ်၊ ရုပ်ရည်ကလည်း ချောသည်။အပြုအစု အယုအယက ကောင်းသည်။ သူ့ကိုလည်း ကျွန်ုပ်ကတခါ ချစ်လိုက်ရပြန်သေးသည်။

အလုံးစုံကိစ္စဝိစ္စများ ပြီးလေသော်၊ ညီအစ်မ နှစ်ဖေါ်နှင့်အတူ ဟောင်ကောင်းမြို့ကိုကားဖြင့် ရှောက်လည်ပတ်ကြလေသည်။ဟောင်ကောင်းမြို့သည် အာရှတိုက်၌ စည်ကားသောမြို့ကြီး တမြို့ထဲတွင် ပါဝင်လေသည်။လူများသည်ညဥ့်အခါဖြစ်သော်လည်း မအိပ်ကြသေး၊တညဉ့်လုံး လှုပ်ရှားသွားလာနေကြသည်။ မီးရောင်များကထိန်ထိန် လင်းအောင် ထွန်းညှိထားကြသည်။ ရှိရှိသမျှသော အလုပ်တိုက်နှင့် ဆိုင်ခန်းများသည် ဖွင့်လှစ်ထားပြီးလူအများ ရောင်းဝယ်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရ လေသည်။ ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော် တန်ဆောင်တိုင် မီးထွန်းပွဲကို ရှောက်ကြည့်ရသကဲ့သို့ပင်တည်း။

(ဟောင်ကောင်း ကျားခြံဝယ်)
ဦးစပ်စု၊ မကျင်မြိုင်၊ ကလေးစုစုကြည်။

အချိန် အတော်လေး ကြာသွားသည်။ ညဥ့်သုံးနာရီထိုးလေမှ ဇနီး မကျင်မြိုင်ရှိရာ ဟော်တယ်သို့ ပြန်ရောက်လာ နိုင်တော့ သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဇနီးမကျင်မြိုင် အတွက် အလွန် နာမည် ကျော်ကြားသော ဆာတျာန် ကျဲကော်သီးများကို ဝယ်ယူသွားလေသည်။

ကျွန်ုပ်ဟော် တယ်သို့ ပြန်ရောက်လာချိန်တွင် ဇနီးမကျင်မြိုင်က မအိပ် သေးဘဲ၊ ထိုင်စောင့် နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေ သည်။ ကျွန်ုပ် ကလည်း မျက်နှာထား ပြုံးပြုံးဖြင့် ချစ်ဇနီးအား စားသောက် ဘွယ်ပစ္စည်းများပေး အပ် လိုက်လေသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ပေါ်မှ ဝတ်ထားသော အင်္ကျီများကို ချွတ်လိုက် သည်။ မကျင်မြိုင် က ကျွန်ုပ် ချွတ်လိုက်သော အင်္ကျီများကို ယူ၍နမ်းကြည့်လိုက်ပြီး....

"ဒါ ဒေါက်တာ စိန်ဘန်းနဲ့ ကာနယ်မင်းစိန်တို့ ဆွတ်တဲ့ရေမွှေးမျိုးမဟုတ်ပါဘူး" ဟူ၍ဆိုချေပြီ။

ဟုတ်ပါပေသည်။ဤသင်းပျံ့သော ရေမွှေးသည် ဒေါက်တာစိန်ဘန်းနှင့်ကာနယ်မင်းစိန်တို့ဆွတ်သော ရေမွှေးများမဟုတ်ပါ၊ကျွန်ုပ်၏ အချစ်တုံး၊အချစ်ခဲ၊ အချစ်စု ညီအစ်မ နှစ်ဖေါ် ဆွတ်သော အဘိုးတန် ရေမွှေးနံ့များ ဖြစ်ကြ လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် မကျင်မြိုင်ကို ဘာမျှပြန်၍ မပြောနိုင်သူခိုးလူမိသော မျက်နှာငယ်လေးဖြင့်နေရပေသည်။

ကိုယ့်ဇနီး ပေမို့ ပြောခြင်းမဟုတ်၊ မကျင်မြိုင်သည် အလွန်ပါးသူတယောက် ဖြစ်လေသည်။ ကိုယ့်လင်ယောကျ်ားတခြားမိန်းမများထံသွား၍ပျော်ပါးသည်ကို အဝတ်အစားများ၌စွဲကျန်ရစ်သည့် ရေမွှေးပေါင်ဒါနံ့များကို သဲလွန်စဖမ်းရမည်ဟူသောပညာကို ဗမာပြည်ရှိ မင်းကတော် ပိုင်းမှတဆင့် တတ်ကျွမ်းလာသည် ဆိုပါလျှင် မမှားပါပေ။ ဤသို့သော ပါးနပ်မှု အသိပညာဖြင့် ပြည့်စုံ လေသောကြောင့် ကျွန်ုပ်နှင့်အကြောင်း ပါလာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

နောက် တနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည်မှတ်မှတ်ရရ ညီအစ်မနှစ်ဖော်နှင့်အတူ ခါတ်ပုံ တွဲရိုက် ထားသေးသည်။ဤနေ့ညတွင် ဟောင်ကောင်းမြို့၌ အလွန်ထင်ရှားသော တိုင်တုံးဟော်တယ် ကြီးတွင် ဗမာအန်စီးကရက်သူဌေး ကျန်ကီဝှားက ဂုဏ်ပြုထမင်းစားပွဲကြီးပြုလုပ်၍ ဧည့်ခံကျွေးမွေးလေသည်၊ တက်ရောက်သူများမှာအတော် များလေသည်။ အမေရိကန်သို့သွားသော စက်မှုလက်မှု အတွင်းဝန် ဦးအေးသောင်း၊ စက်မှုလက်မှု မင်းကြီး ဦးဆင်၊ ကြက်ဆင်တံဆိပ် ယိုးသူဌေး ဦးသန်းမောင်၊ နိုင်လွန်စက်သူဌေး ဦးကျော်စိန်၊ စက်မှုလက်မှု ညွှန်ကြားရေးဝန် ဦးထွန်းသိန်း နှင့် ဇနီး ဒေါ်မေမပု တို့သည် ဟောင်ကောင်းမြို့သို့ ခေတ္တဝင်နားချိန်၌ တက်ရောက်ကြခြင်းဖြစ်သေသည်။ပြီးနောက် ဗမာပြည်မှ ဟောင်ကောင်းမြို့တွင် ခေတ္တတည်းခိုနေသော မြန်မာအမျိုးသားသာ လာတက်ရောက် ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအထဲမှ အမျိုးသား တယောက်ကို သတိထားမိ လေသည်။ ဤအမျိုးသားသည် ချောလည်းချော၊ ခန့်လည်း ခန့်သူတယောက် ဖြစ်၍၊ အလွန်ယောကျ်ားပီသသူ တယောက် ဖြစ်သည်။သူ့နဘေးဝယ် ဇနီးဖြစ်သူ 'မီးခဲ'က ကပ်လျက်ရှိနေလေသည်။ ယင်းသို့ခန့်ချောချော သောယောကျ်ားပျိုကိုတရပ် ဟော်တယ်မယ် အချောအလှလေးများ ကနီးနီးကပ်ကပ် ပြုစုဧည့်ခံ သည်ကိုဇနီး မီးခဲကမနှစ်မြို့ပေ၊မျက်စေ့ထဲ စပါးမွှေး စူးဟန်တူ၏။

ဤမရွှေမီးခဲကား မကြာမီ ပူညံပူညံ လုပ်နေတော့မည့်အရိပ်အရောင်များမျက်နှာပေါ်ဝယ် ယှက်သန်လျက်ရှိသည်။ သို့ကလိုသော အခြေအနေကိုရိပ်စားမိသော ကျွန်ုပ်၏ဇနီး မကျင်မြိုင်က၊သူ၏ဇနီးမီးခဲကို အသာချော့မော့ပြီး အောက်ထပ်သို့ဓာတ်လှေကားဖြင့် ခေါ်သွားကြသည်ကို မြင်တွေ့ရ၏။

သည်တော့မှ ကျွန်ုပ်အဘို့ စိတ်ချနိုင်တော့ပြီ။သို့မဟုတ်ပါက လူပုံအလယ်တွင် ကိုယ့်လင်သားကိုပူညံပူညံ လုပ်တတ်သော အချို့မြန်မာ အမျိုးသမီးလေးများ၏ ချစ်စရာကောင်းသည့် အကျင့်လေးများကိုတွေ့နေပေရဦးမည်။ ကိုယ်တိုင်းကိုယ့်ပြည်၌အရေးမကြီးလှသူများနိုင်ငံသွားပြီး လင်မယား ရန်ဖြစ်နေပါလျှင် လွန်စွာမှ အရုပ်ဆိုး လှပေသည်။

အချိန်လေးအတော်ကြာသွား၏။

အနှီမြန်မာ အမျိုးသား ဖိုးစောသည် သူ့ဇနီးမီးခဲ မရှိခိုက် ပေမို့ ဟောင်ကောင်း တရုပ်မ ဖြူဖြူဖွေးဖွေးလေးများနှင့်ဇိမ်တွေ့နေလေသည်။ဤအခိုက်အတန်အချိန်ပိုင်းလေးအတွင်း၌ ကံခေသူအဘို့ ဂြိုဟ်ဆိုဝင်နှောက်ယှက်လေသည်။ဇနီး မီးခဲ သည် ဓာတ်လှေကားဖြင့် ပြန်တက်လာသည်။ ပြီးလျှင် စည်းစိမ်ရှင် ကိုယ်တော်ချောကို ပတ်ဝန်းကျင်ကို မမှုသောဟန်ဖြင့်ကာ လည်စည်းကို ဆွဲ၍ လူပုံ အလည်တွင် ဆွဲခေါ်လေတော့သည်။

ထမင်းစားပွဲရှိလူကြီး လူကောင်းများသည် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွား၏။ တချို့ကလည်း သည့်ထက်ရန်မီး မပွားရ လေအောင် ဖြေဖြည့် ကြသည်။ ဇနီး "မီးခဲ"ဒေါသ ထနေသောကြောင့်"ငါပါရက်သားနဲ့များ ပမာမခန့်လုပ်ရသလား"ဟူ၍နှုတ်မှ စွာလိုက်သေးချေသည်။

သို့ကလိုသော အခြေအနေဆိုးကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူကြီး လူကောင်း များသည် ဤအမျိုးသမီးအား နိုင်ငံခြား၌လာပြီး လင်မယားရန်ဖြစ်ရန်မသင့်ကြောင်း။ ကိုယ်လင် ကိုယ်မယား ရှင်းစရာ ရှိသည်များကို ကိုယ့်တိုင်းပြည် ရောက်လေမှ ရှင်းစေလိုကြောင်း။မနည်းတောင်းပန်စကားပြောပြီးပြန်လွှတ်လိုက်ရလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဟော်တယ် မယ်လေးများကို ကြည့်လိုက်သည်။ သူတို့သည် မျက်နှာမပျက်၊ သည်အပြု

အမှု လေးများသည် အတွေ့အကြုံအရ ရှိနေဟန်တူ၏။သူတို့အဘို့ ဇတ်ဇတ်ကျဲ မြန်မာအမျိုးသမီးလေးများ၏ သဘောထားသေးမှုကို လက်ခံ အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။

တနေ့တနေ့နှင့် တရွေ့ရွေ့ပြောင်းလာခဲ့လေပြီ။ ၁၈-ရက်နေ့ည။

ထိုစဉ်က ဖဆပလ ဦးကျော်ငြိမ်း နှင့် ဦးဗဆွေသည် တရုပ်ပီကင်းမြို့သို့ တရုပ်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအတွက် ခရီးထွက်လာကြသည်။အပြန်တွင်မူဦးကျော်ငြိမ်းသည် ဗမာပြည်သို့ တန်းတန်းမတ်မတ် ပြန်သွားသော်လည်း ဦးဗဆွေကား မပြန်သေး ဟောင်ကောင်းမြို့သို့ခေတ္တဝင်ရောက် လေသည်။

ဤတကြိမ်တွင်လည်း ဗွိအင်ကုမ္ပဏီသူဌေး ကျန်ကီဗွားကပင် ဂုဏ်ပြုညစ်ခံ စားပွဲဖြင့် ဇနီးမောင်နှံလည်းတက်ရောက် ကြသည်။ မတွေ့မြင်ရ သည်မှာကြာပြီဖြစ်သော မိတ်ဆွေကြီး ဦးဗဆွေနှင့် တွေ့ရ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီးပင် စကားပြောနေမိသည်။

ပြီးနောက်တွင်ကား ဤနေရာမျိုးတွင် ပါရမီနှင့်လာသော ကျွန်ုပ်သည် ဒေါက်တာ စိန်ဘန်း နှင့် ကာနယ်မင်းစိန်ကို ခုတုံးလုပ်၍ ကိုယ့်ဇနီး မကျင်မြိုင် "ပတ်သကဲ့သို့ အကွက်ဆင်ရ ပြန်လေသည်။ ပထမတကြိမ် ကိုယ့်ဇနီး ကို လိမ်ခဲ့၍ လွတ်မြောက် လာခဲ့သောကြောင့်၊ ဒုတိယမွှ ထိုအတိုင်းပင် ကြံရပြန်လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဟောင်ကောင်းမြို့၌ ဗမာ စကားကိုခပ်လေးလေး ပြောတတ်ပြီး ထားဝယ် အသံနှင့်တူသော တရုပ်အမျိုးသား တယောက် ရှာရသည် တွေ့လည်း တွေ့ပါပေသည်။ သူ့အသံကို ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်နားထောင်ကြည့်သည်။ ဖဆပလ ဦးဗဆွေ အသံနှင့်တူနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ဤအခါမှ ကျွန်ုပ်သည် စိတ်ချနိုင်တော့ပြီ။

ကျွန်ုပ်၏နေထိုင်ရာဟော်တယ်နှင့် အခန်းနံပါတ်ကိုဖုန်းဆက်ရန် မှာကြား လိုက် သည်။ ဦးဗဆွေ၏အသံနှင့်တထရာတည်း တူသည်ကား မှန်ပါပေ၏။ သို့သော်စကား အသုံးအနှုန်းကား တူချင်မှတူပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က အမှားအယွင်း မရှိစေရန် အသေအချာ မှာကြားထားရ၏။

"မင်းက တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး အာလုပ်သံနှင့် 'ဘယ်သူလဲ'လို့ မေးလိုက် ဒီအခါမှာ တဘက်က မိန်းမအသံကို ပြန်ကြားရလိမ့်မယ်။ သူပြောတာကိုကြားတော့ မင်းက'အော်...မကျင်မြိုင်လား ကိုကြီးဗဆွေ စကားပြောနေတယ်၊ ဦးစပ်စုကို ခဏလွှတ်လိုက်ပါ'ဒါဘဲပြောပြီး မင်းတယ်လီဖုန်းကို ချလိုက်"

ယင်းသို့ မှာကြား ထားလိုက်ပြီးနောက် နာရီချင်း အချိန်တိုက်ထားလိုက်ရသည်။ ပြဘွယ် ကိစ္စရပ်များ ပြုလုပ်ပြီးစီးလေသော်၊ ကျွန်ုပ်သည် မကျင်မြိုင်ကို ဟော်တယ်သို့ ပြန်ပို့လိုက်လေသည်။

ဟော်တယ်သို့ရောက်ပြီး ခဏမျှကြာသည်။ကျွန်ုပ်သည် အခြား အခန်းခန်းသို့ ကူးသွားသည်။ သဘောကား တယ်လီဖုန်းလာလေလျှင် မကျင်မြိုင် တယောက်ထည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားပြောဆိုနိုင်ရန် ရှောင်နေမိခြင်း ပင်တည်း။

အတော်လေးကြာမှ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်အခန်းသို့ ပြန်လာသည်။ မကျင်မြိုင်က ကျွန်ုပ်အား တွေ့လျှင် တွေ့ခြင်း"စောစောက ကိုကြီးဗဆွေက သူ့ဆီကို ခဏလာဘို့ တယ်လီဖုန်းလာတယ်"ဟူ၍ လှမ်းပြောလိုက်သည်။

ကျွန်ုပ်က မျက်နှာရှုံ့မဲ့လိုက်ပြီး မူလကျိုလုပ်ကာ-

"ဟာ....ငါ အရက် သောက်ထားလို့ ခေါင်းကိုက်နေတယ်"

ပြောသာ ပြောလိုက်ရသည်။အမှန်မှာ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်ရင်ထဲတွင်ကား ပျော်လွန်း၍ ချစ်တီး ဘုရားလှည့်နေလေသည်။

"လွှတ်လိုက်ပါ့မယ်လို့ ပြောပြီ'ပြီ"

"မှင်းပြောလိုက်လို့လား.... ကိုကြီးဗဆွေ ခေါ်ရင်မသွား၊ မကောင်းဘူးလေ" ဟူ၍ ပြောလိုက်ရသည်။ ပြီးမှ မကျင်မြိုင်ရှေ့တွင် စိတ်မပါ့တပါ ဟန်မျိုးဖြင့် အင်္ကျီ အဝတ်အစားများ လဲကာ နွေးကွေးသော ခြေလှမ်းများဖြင့် ဟော်တယ် အပြင်ဘက်သို့ ထွက်လာ ခဲ့ရလေသည်။

ကျွန်ုပ်အဘို့ လှောင်ချိုင့်အတွင်းမှ လွတ်မြောက်လာသော ငှက်ငယ်ကလေးပမာ မြူးတူးပျော်ပါး နေလေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ရုပ်သည် ပိုပြီးနုလာ၏။ စိတ်သည်

လည်း ငယ်ရွယ်သွားသည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်နေရသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အသဲကျော် ညီအစ်မ နှစ်ဖော်နှင့် ချိန်းဆိုထားသော နေရာသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပင် သွားသည်။ သူကလေးများနှင့်ကား တွေ့ရလေပြီ။ သူကလေးများ၏ ဝင်းကြည်သော မျက်နှာကလေးများကို မြင်တွေ့ လိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် အလွန်ပင် စိတ်ချမ်းသာ သွားပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်သည် သူကလေးနှင့်အတူ သင်္ဘောပေါ်တွင် ပြုလုပ်ထားသော စားသောက်ခန်း ဟော်တယ်သို့ သွားလေသည်။ ဤသင်္ဘော ဟော်တယ် တရုပ်ဘာသာဖြင့် ဟောင်ကောင်းကြိုင်ဟု ခေါ်သည်။မြန်မာအဓိပ္ပါယ်ကား ဟောင်ကောင်း ကလေးဟု ရသည်။ သင်္ဘောအမည်ကား Tai Pak ဖြစ်လေသည်။ အလွန်အမည် ထင်ရှားသော စားသောက်ခန်း ဟော်တယ်လေးဖြစ်သည်။ ဤဟော်တယ် စားသောက်ခန်းလေးကား အမေရိကန်ရုပ်ရှင်ကားများ ဟောင်ကောင်းအကြောင်းကို ရိုက်လျှင် ပါလာတတ်သည်။

အလွန်လည်း ထူးခြား ပါပေသည်။ ကိုယ်စားသောက်လိုသော သား,ငါးကို လတ်လတ် ဆပ်ဆပ် ရနိုင်သော နေရာဖြစ်သည်။ စားလိုသော ငါးပုဇွန်ကို မှာလိုက်ပါက ချက်ခြင်းပင် မြစ်ထဲမှ ဖမ်းဆယ်လိုက်သည်။ ကိုယ်က အကြီးအငယ်ကို စိတ်တိုင်းကျ ရွေးရသည်။ ကိုယ်ရွေးပေးသော အကောင်ကို ဟင်းချက်ပြီး မကြာမြင့်မီ ကိုယ့်ရှေ့မှောက် အရောက် ပို့ပေးနိုင်လေသည်။ လူအများ စားသောက်ခန်းကြီးထဲတွင် မိုလ်စကြာ၏ဇနီး ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဝင်းမင်းသန်း၏ ပုံကားကြီးကို ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရလေသည်။

ဤနေရာသို့ ကျွန်ုပ်သည် ဇနီးမကျင်မြိုင်နှင့်လည်း တခေါက် ရောက်ဘူးခဲ့သည်။ ယခုတကြိမ်တွင်လည်း ကံထူးသူ အချစ်တော်ညီအစ်မ နှစ်ဖော်နှင့်အတူ တခေါက် ရောက်ရပြန်လေသည်။

သူကလေးများက အလိုက်သိစွာဖြင့် ကျွန်ုပ်စားသောက်သောပန်းကန်ထဲသို့ဟင်းဖတ်များထည့်ပေးသည်။ သူကလေးများ မစားသေး၍ ကျွန်ုပ်ကလည်း မစားရက်သေး။ သူကလေးများ စားလေတော့မှ ကျွန်ုပ်အဘို့ မြိုနိုင်လေတော့သည်။ ကိုယ့်နဘေးဝယ် ဤသို့သော ချောချော လှလှ အမျိုးသမီးလေးများ ဝိုင်းရံနေပါမူ လောကကြီးသည် အလွန့်အလွန် သာယာ နေပေသည် တကားဟု ထင်မိလေသည်။

စားသောက် ပြီးလေသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဟော်တယ်ကြီး တခုသို့သွားကာ အနောက်တိုင်း တေးဂီတနှင့် ကကြပြန်လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဝွမ်းဆိထိဘ်အလား ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်နေမိသည်။ ပြီးလျှင်မူ ဟော်တယ်အပေါ်ထပ် အိပ်ခန်းများသို့ အစ်မအကြီးဖြစ်သူ ကျင်ဌါးနှင့် ကျွန်ုပ်သည် တက်သွားကြသည်။ ညီမငယ်ဖြစ်သူ ကျင်ယမ်းကား ကပွဲခန်းမဆောင်ကြီးထဲဝယ် စိတ်တိုင်းကျ ကနေလျက်ပင်။

အစ်မအကြီးဖြစ်သူ ကျင်ဌါး၊ သူကလေးကိုယနေ့တိုင် အသဲဆိုင်ဝယ် မှတ်မိ၍ နေပေသေးသည်။ သူသည်အခြား ယောကျ်ားများအဘို့ မည်သို့ နေချေမည်မသိ၊ ကျွန်ုပ်အဘို့တွင်ကား စိတ်တိုင်းကျ ပြုစုနိုင်သူကလေး ဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါတွင် သူကလေးသည် အခြေအနေအရ ရပ်တည်ရာ မရသေးသော ပြည့်တန်ဆာမလေး ဖြစ်နေရရှာသည်။ လူတကာနှင့် ပျော်ပါးပြီး အခကြေးငွေယူနေရသူကလေး ဖြစ်ပါပေသည်။ အများ၏ အမြင်တွင်ကား စက်ဆုတ် ရွံဘွယ်သော သတ္တဝါမလေး ဖြစ်နေလေသည်။

မှန်ပါပေ၏။ သို့သော်သူကလေးကား ခေသူတယောက်မဟုတ်၊ တချိန်က သူကလေး၏ မိဘများသည်ဟောင်ကောင်းမြို့တွင် ထိတ်ထိတ်ကျဲ ချမ်းသာသူများဖြစ်ကြသည်။ သူကလေးသည်လည်း ခြေမွေးမီးမလောင်၊ လက်မွေးမီးမလောင် နေခဲ့ရဘူးသည်။ သူကလေး၏ သင်ယူထားသော ပညာဖြင့် တကြိမ်က တရုပ်ဖြူ ကွန်မင်တန် တပ်မတော်ထဲတွင် ဆရာဝန်မအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ဘူးသည်။ ရှ'ဟိုင်းမြို့ကို တရုပ်နီများ သိမ်းပိုက်လိုက်ချိန်တွင် ဟောင်ကောင်းမြို့ကို ထွက်ပြေးလာခဲ့ရပြီး ပရိယေသန ဝမ်းစာအခက်အခဲကြောင့် ဤအလုပ်မျိုး သူကလေးကလုပ်၍ ဘဝ

တိုက်ပွဲ ဝင်နေသူကလေးဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤသို့သော အကြောင်းဆိုးဖြစ်သည့် ဘဝသို့ ရောက်လာရသူကလေးများကို အလွန်ပင် သနားမိပါပေသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့လေသော် သူကလေးက မေး၏။

"ရှင့်အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ"

"ငါးဆယ့်ခြောက်နှစ်...."

သူကလေးက အံ့သြသွားပုံဖြင့် ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်ကာ....

"အခုဒီအမျိုးသမီးနဲ့ အကြောင်းပါတာ ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရပြီလဲ"

"ခုနစ်ရောက်"

"ရှင့် အမျိုးသမီးကြည့်ရတာ တုတ်တုတ် ခိုင်ခိုင်နဲ့ သိပ်ကို ကျန်းမာတာဘဲ.. ဒီလို အမျိုးသမီးမျိုး ရွေးယူတတ်တဲ့ ရှင့်ကို ကျမဖြင့် သိပ် အံ့သြမိတာဘဲ။ ဒါထက် ရှင့်မိဘ တွေလဲ သိပ် ကျန်းမာမှာဘဲနော်"

"မင်းက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိသလဲ"

"သိပြီလားရှင်....ကျမလေ ရှင့်ကိုမြင်ထဲက လူကဲခတ်နေတာ ရှင်ဟာ အသက်ကြီးပေမဲ့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကတောင့်တောင့်ခိုင်ခိုင်နဲ့တဖြောင့်တည်းနေတယ်။ ပြီးတော့ သွားလဲ တချောင်းမှ မကျိုးသေးဘူး၊ စားတော့လဲ ကျားလိုဘဲ သိပ် အစားကြီးတယ်။ ဒီလိုလူတယောက်ရဲ့ မိဘဟာ မကျန်းမာဘဲ နေပါ့မလား။ ကျန်းမာရေးဘက်မှာတော့ ကျမကို ဘယ်သူမှ ထိန်ငှက်ထားလို့မရဘူး"

သူကလေးပြောသည်မှာ ဟုတ်ပါပေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လူများကို ရုပ်ပိုင်းလက္ခဏာ ကြည့်၍ ဗေဒင် ဟောကိန်း ထုတ်ခဲ့ဘူးသည်။ ယခုတွင်ကား အနှီ ကျောင်းသားသည် ကျွန်ုပ်ကိုကြည့်၍ ဟောကိန်းထုတ်နေပြန်လေပြီ။ အာဂ ကျောင်းသားပေတကား။

သူကလေးနှင့် အလုပ် ပြီးလေသော် သူ့ညီမကျောင်းယမ်းနှင့် တဖန် အလုပ်ဆက်ရ ပြန်လေသည်။ မနက် မိုးလင်းလုလု အချိန်ကျလေ အလုပ်စခန်းကို မပြီးချင် ပြီးချင်နှင့် နိဂုံးချုပ်ရပေတော့သည်။

မှတ်မှတ်ရရ အကြီးဖြစ်သူ ကျောင်းသားက ကျွန်ုပ်အတွက် "ချစ်သဲကျော်" စားဆေးတခွက် ပေးလိုက်သေးသည်။ သူကလေးများကို ကျွန်ုပ်သည် တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း အကြည်တော် တရုပ်သူဌေးထံ သွား၍ အပ်နှံလိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အကြည်တော် တရုပ်သူဌေးသည် ဤနေရာမျိုးဘက်၌ ပါးစပ်မှ ပြော၍ မနေရ၊ တဦး၏ဝါသနာကို တဦးက သိနေကြ ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်း အကြည်တော်တရုပ်သူဌေးကို လွန်စွာ ကျေးဇူး ဥပကာရ တင်လေသည်။

အကြည်တော် တရုပ်သူဌေးသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဇနီးမောင်နှံ စားသောက်ရန် သစ်သီးဝလံများနှင့်အတူ ဇနီး မကျောင်မြိုင်အတွက် ခေတ်ပေါ် ပရိုကိတ် လုံချည်ကို စက္ကူဖြင့် သေသေချာချာ ထုတ်၍ ပေးလိုက်သေးသည်။ အကြည်တော် တရုပ်သူဌေးကို နှုတ်ဆက်ကာ သူ့ထံပါးမှ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ခွဲခွါလာခဲ့ရပါတော့သည်။

ဇနီး မကျောင်မြိုင်ရှိရာ ဟော်တယ်သို့ ကျွန်ုပ် ပြန်၍ ရောက်သောအခါ၊ နံနက် လေးနာရီ ထိုးလေပြီ။

ခြေလှမ်း ကြဲကြဲဖြင့် လာခဲ့သော ကျွန်ုပ်သည် ဟော်တယ်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင် မောဟိုက်၍ နေလေသည်။ ကိုယ့်အခန်းတွင်းသို့ ပြန်၍ ရောက်သောအခါ ကိုယ်ပေါ်မှ ကုတ်အင်္ကျီနှင့် ရှပ်အင်္ကျီကို ချွတ်ပြီး တန်းတွင် ချိတ်လိုက်သည်။ အလွန် အိပ်ချင်နေသော ကျွန်ုပ်သည် ကုတင်ပေါ်သို့ တက်၍ အိပ်မည့်ဟန် ပြုစဉ် မကျောင်မြိုင်က အိပ်ခွင့်မပေးတော့ပေ။

ကျွန်ုပ်၏ စွပ်ကျယ်အင်္ကျီတွင် နှုတ်ခမ်းနီနှစ်ခု ပေနေသည်။ ဤနှုတ်ခမ်းနီသည် ညီအစ်မနှစ်ဖော်သဲသဲမဲမဲ ချစ်လိုက်သော ချစ်အမှတ် တံဆိပ်ပင် ဖြစ်သည်။ သူကလေးများသည် ဘယ်အချိန်က စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ အပေါ်သို့ မွှေးမွှေး ပေးလိုက်သည်မသိ၊ ယခုမှပင် သိတော့သည်။

ဤတွင် မကျောင်မြိုင်က ကျွန်ုပ်ကို ပြုံးမဲ့မဲ့ ဟန်ကလေးဖြင့် ကြည့်ကာ "ဒါ ဦးဗဆွေရဲ့ နှုတ်ခမ်းနီလား"ဟူ၍ မေးလေသည်။ ကျွန်ုပ် မည်သို့ မည်ပုံ ပြန်၍ အဖြေပေးရမည်နည်း။ အဖြေစကားက မရှိတော့လေပြီ။

ထို့နောက်ပိုင်းဘွင်မှ အကြည်တော် တရုပ် သူဌေး ပေးလိုက်သော စက္ကူထုပ်ကို ဖြေလိုက်သည်။ ဘရိုကိတ် လုံချည်နှင့်အတူ ညီအစ်မ နှစ်ဖော်ဖြင့် တွဲရိုက်ထားသော ကျွန်ုပ်၏ ဓာတ်ပုံလေးသည် ပါလာ၏။ ဤပုံကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်လိုက်ရသော

မကျောင်မြို့ငအဘို့ မည်သို့ ရှိချေမည်နည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ပျက်ရခြင်းကလည်း ကျွန်ုပ်အဘို့ "ကိုယ်ပြုသော အမှုကိုယ်ပင်ခံရခြင်း"သာ ဖြစ်၏။ တကြိမ်သော အခါသမယက ဤအကြည်တော် သူဌေးသည် ဗမာပြည်သို့ လာရောက် လည်ပတ်စဉ် ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့သည်။ တဦးနှင့်တဦး လိုလေသေးမရှိအောင် ပြုစု စောင့်ရှောက်၏။ ဤအကြည်တော် သူဌေးသည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ အငြိမ့်မင်းသမီးတယောက်နှင့် တွဲ၍ ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးထားလေသည်။ နောက်များမကြာမီ သူသည် ဟောင်ကောင်းမြို့သို့ပြန်၍သွားလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အန္တီ အငြိမ့်မင်းသမီးနှင့် တွဲပြီး ရိုက်ကူးထားသော ဓာတ်ပုံကို သူ့ထံသို့ ပိုးလုံချည်နှင့်အတူ ပို့လိုက်သည်။ သူကလည်း ဇနီးမိန်းမကို အလွန်ကြောက်ရသူဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ပို့လိုက်သော ဓာတ်ပုံကို သူ့ဇနီးက မြင်တွေ့လေသော် ပူညံပူညံ့ လုပ်လေတော့သည်တကား။

ယခုအခါတွင် သူခံစားရသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်လည်း တန်ပြန် ခံစားနေရပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဟောင်ကောင်းမြို့၌ ကိုယ်အလွန် ခင်မင်သော မိတ်ဆွေကြီး ဦးဗဆွေကိုခုဘုံးလုပ်ပြီး ကိုယ့်ဇနီးထံမှ အလွတ်ရုန်းကာ ပွေ့ခဲ့သည်။ ရှုပ်ခဲ့သည်။ လည်ခဲ့သည်။

သို့ကလို ပြုလုပ်ခဲ့သော ကျွန်ုပ်ကိုလည်း စွပ်ကျယ်အင်္ကျီတွင် ချစ်ညီအစ်မ နှစ်ဖော်က၊နီတျာတျာ ရဲနေသောနှုတ်ခမ်းနီများဖြင့် မွှေးမွှေးပေးလိုက်လေသည်။ အမှန်တော့လည်း ကျွန်ုပ်လူလည်ပေါ် တပတ်ရိုက်နိုင်သောကြောင့် "ရူ့ထက်ရူ-လူစွမ်းကောင်း"ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေတော့သည်တကား၊

ဖ-ဆ-ပ-လ အကဲ့အပြဲ

၁၉၅၈-ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၉-ရက်နေ့မှ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၃-ရက်နေ့အထိ၊ ကမ္ဘာ့ဧတွင်တတိယအကြိမ်မြောက် ပြည်လုံးကျွတ် ဖ-ဆ-ပ-လ ညီလာခံကြီးကို ၆-ရက်တိုင်တိုင် ပြုလုပ်သည်။ ဤအချိန်က ကျွန်ုပ်သည် ဗိုလ်စိုးကရက် မဏ္ဍပ်ဆောက်လုပ် ပြင်ဆင်ရေး အတွက် ကမ္ဘာ့ဧတွင် သွားရောက် နေရလေသည်။

လူစည်ကားစွာ တက်ရောက်သော ပွဲတော်ကြီးများတိုင်းတွင် ဗိုလ်စိုးကရက် မဏ္ဍပ်သည် ဆောက်လုပ်ပြီးကြောင်းပြုခဲ့သည်မှာ လူထုအသိပင်၊သို့သော် တကြိမ်တခါမျှ ဤ၍ဤမျှအထိ ဆိုင်နေရာခ မပေးရဘူးပေ။ ယခုတကြိမ်တွင်ကား ဆိုင်နေရာခသည် အဆမတန် ပေးရလေသည်။ ဆိုင်တနေရာအတွက် ငွေ တသောင်းအထိ ပေးရသည်။ ဆိုင်နေရာခသာမဟုတ်သေး၊ လျှပ်စစ်မီးခလည်း နင့်နေအောင် ကောက်ခံလိုက်သေးသည်။

ဆိုင်နေရာနှင့် လျှပ်စစ်မီးခ လာရောက် ကောက်ခံသူကလည်း ကျွန်ုပ်တို့အား"ဒီဘကြိမ်ဘဲ"ဟူ၍ အဆစ်ထည့်ပြီး ပြောဆို သွားသေးသည်။ ထိုစကားသည် ပြောဆိုအပ်သော စကားမျိုး မဟုတ်ပေ၊ မကောင်းသော နိမိတ် အတွက် ဖြစ်၍ နေသည်ကို ကျွန်ုပ်သိလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်တွေးမိသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း -၃၂၀ က တရုပ်ရာဇဝင်တွင် မန်ချူးဘုရင် '၁၀'ပါးသည် နှစ်ပေါင်း-၂၆၈ အုပ်စိုးပြီး တန်ခိုးကြီးခဲ့ဘူးသည်။ နောက်ဆုံးနန်းတက်သော မန်းချူးဘုရင်မှ 'သုံး'နှစ်သားရှိသေးသည့် ကလေးငယ်သာဖြစ်၏။ ဤ'သုံး' နှစ်သားကလေးကို သူ့ဖခင်က ချီပွေ့ပြီး ဘိတ်သိက်မြောက်လေသည်။ထိုအခါ ဘုရင်ငယ်လေးသည် အလွန်ငိုကြွေးလေသည်။ဤတွင်သူ့ဖခင်က ကလေးငယ်ကို'မငိုနဲ့ခဏလေး ပြီးသွားမှာဘဲ' ဟူ၍ချော့လေ၏။

သုံးနှစ်သား ဘုရင်လေးသည် ခြောက်နှစ်သား အရွယ်၌ တရုပ် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဒေါက်တာ စွန်ယက်စင်သည် ၁၉၁၁-ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ ၁၀-ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ပြီး ဖြုတ်ချလိုက်လေသည်။ယင်းဘုရင်လေးနန်းဘိတ်သိက်ခံစဉ်က သူ့ဖခင်ပြောခဲ့သော "မငိုပါနဲ့ခဏလေး ပြီးသွားမှာဘဲ"ဟု ပညတ်စကား သူ၏ နန်းစံသက်မှာလည်း သုံးနှစ်သုံးမိုးသာ ခံလေသည်။ ဤနောက်ဆုံး မန်ချူးဘုရင်၏ အမည်မှာ"ဖိုတ်ရီ"ဟူ၍ ခေါ်သည်။ တိုင်းပြည်က အသိအမှတ်ပြုထားသော ဘုရင့်အမည်ကား"စွမ်ထုံ့"ဖြစ်လေ၏။ သူသည်ပီကင်းမြို့၌ ယနေ့ထက်တိုင် အသက်ရှင်လျက် ရှိသည်။သူ၏အသက်မှာငါးဆယ်ရှစ်နှစ် ရှိလေပြီ။

ဤသို့ တရုပ်ရာဇဝင်မှ နိမိတ် မကောင်းသောစကားကို ကြားထား၊ သိထားသည်။ ခုတကြိမ်တွင်လည်း မျှော်လင့်သော"ဒီတကြိမ်နောက်ဆုံးဘဲ" ဟူသည့် စကားကို ကြားလိုက်ရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မနှစ်မြို့ပေ၊ ဤစကားလေး တခွန်းအတွက် များစွာပင် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသည်။

ဇန်နဝါရီလ ၂၈-ရက်နေ့တွင်ကား ကျွန်ုပ်သည် ကမ္ဘာ့ဧတွင် အိပ်လေ၏။ ဗိုလ်စိုးကရက် မဏ္ဍပ်ထဲ၌ ပက်လက် ကုလားထိုင် တလုံးဖြင့် အိပ်နေမိသည်။ နံနက်လေးနာရီကျော်ငါးနာရီခန့်တွင် နိုးလာသည်။ ဤရက်က ၂၉-ရက် (ညီလာခံပြုလုပ်မည့် ပထမနေ့) တွင် နိုးလာ၏။ ကျွန်ုပ်၏ မျက်လုံးနှစ်လုံးဖွင့်ပြီး နိုးလာချိန်၌ အဘယ်မဏ္ဍပ်က အသံချဲ့စက်ဖြင့် ဖွင့်လေသည်မသိ၊ နားထဲသို့ဝင်လာသောအသံသည် အလွန်လွမ်းဆွတ်ဘွယ် ကောင်းသော တေးသီချင်းသံ ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်ုပ် မျက်လုံးပြူးသွားမိသည်။

တရုပ်ပြည်တွင် နောက်ဆုံး ထီးနန်း အုပ်ချုပ်သော မန်ချူးဘုရင်"စွမ်ထုံ့"မပြုတ်ကျမီ တနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တရုပ်ပြည်ကြီး၌ ရှိနေလေသည်။ ဤအခါက "ပေါင်းကျူ့တျောင်" ဟူသော တေးဂီတ

တမျိုးပေါ်တွန်းလာဘူးသည်။ ထိုဂီတသံသည်အလွန်ပင်လွမ်းဆွတ် ဆွေးမြေ့ဘွယ်ကောင်းပြီး၊ နားမချမ်းမသာဖြစ်ရလေ၏။ အတိတ်နိမိတ်ကောက်တတ်သောပညာရှင်များက "မန်ချူးဘုရင် ပြုတ်ကာနီးပြီ" ဟူ၍ ပြောဆို စမှတ်ပြုကြကုန်သည်။ သည်ပညာရှင် များ၏ စကားသည် တိုင်းပြည်ဝယ် ခေတ်စား ပြီးနောက်နှစ်,နှစ်ကြာလေသော်၊ မန်ချူး ဘုရင်သည်ပြုတ်သွားလေ၏။ ဤဖြစ်ရပ် များကို သံနှင့်ထားသော ကျွန်ုပ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများက မိန့်ခွန်း မြွက်ကြား နေကြသည်။

အလွန် အပြော ကောင်းသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနု မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားနေခိုက် နားသောတ ဆင်နေသည့် ပရိသတ်သည် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် နားထောင်နေကြခြင်းကိုမတွေ့ရ၊ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်နေသည်။ ဤသဘောသည် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူအဘို့ မကောင်းပေ။ သိက္ခာကျခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည် ခေါင်း

ဒုဝန်ကြီးချုပ် ဦးဗဆွေနှင့် ဦးစံပိစုတို့ ရင်းနှီးစွာ စကား လက်ဆုံ ကျနေသည်ကို ဤသို့ တွေ့မြင်ရ၏။

သည့် ညီလာခံပြုလုပ်နေသော် ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီးသည် ကေန်ကေ ကွဲပေ တော့မည်ဟု ယူဆထားလိုက်လေသည်။

၂၉-ရက် နေ့သည် ကား တတိယ အကြိမ်မြောက် ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီး၏ ပထမ ဆုံးနေ့။ ဖဆပလ အလံတော် အောက်ရှိ လူထု လူတန်း စား အသင်းအဖွဲ့များသည် တခဲနက်တက်ရောက်သည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ ပြုလုပ်ထားသောမဏ္ဍပ်ကြီးကလည်း အလွန်ပင်ကြီးလေသည်။ စင်မြင့်ပေါ်ဝယ် နိုင်ငံရေးဆောင်တို့မည်သည့်ကိုယ့်ပရိသတ်ရှေ့၌ စကားပြောလျှင် မီးကိုရေနှင့် သတ်လိုက်ဘိအလား ငြိမ်သက်သွားရပေမည်။

ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်တွေ့ကားမဟုတ်၊ သို့သော် ကြားဘူးသည်။

တရုပ်ပြည် ပီကင်းမြို့တွင် အောက်တိုဘာလ ၁-ရက်နေ့၊ (အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေး)နေ့၌ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များက လူထုကိုမိန့်ခွန်းမြွက်ကြားသည်။ လူထုသည် လေးငါးသိန်း ရှိသည်။ ဤ၍ဤမျှ

များပြားလှစွာသောလူထုကြီးသည် ခေါင်းဆောင်ကြီး မိန့်ခွန်းစကား ပြောသောအခါ၊ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ကြ၊ အားလုံးငြိမ်သက်စွာ နားထောင် နေကြသည်ဟု ကြားဘူးပေ၏။

ယခုကျွန်ုပ်မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင် နေရသော ဖဆပလအဖွဲ့ညီလာခံကြီးကား ဤသို့မဟုတ်ပါပေ။ အပ်ကျသံမဆိုထားနှင့် စကား ပြောသူ၏ရှေ့မှ ဖန်ခွက်ကျ၍ ကွဲသည့် တိုင်အောင် အသံ ကြားရမည် မဟုတ်လောက်အောင် ဆူညံနေသည်ကို ဝမ်းနည်းဘွယ်ရာတွေ့မြင်ရလေသည်။

၁၉၅၈-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂-ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်း ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာ မျက်နှာဖုံး၌ မျက်မှန်တပ်ထားသောကြက်ဖနှစ်ကောင် ခွတ်နေသည့်ကာတွန်း ပုံပါ၍လာလေသည်။ တဖက် ဦးကျော်ငြိမ်း ပုံနှင့်တူ၏။အခြားတဖက်က သခင်ကျော်ငြိမ်း ပုံနှင့် တူလေသည်။တိုက်ကြက်သဖွယ် တယောက်နှင့် တယောက် တွယ်ကြတော့မည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ပင်တည်း။

သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ သတင်းစာများ၏ ရေးသားချက်များသည် ကြမ်း၍ လာတော့သည်။နိုင်ငံရေး အခြေအနေကလည်း သိပ်မကောင်းလှပေ။ တနေ့တခြား ဆိုးသွမ်း လာလေသည်။ ကောလ ဟဠသတင်း များကလည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ထွက်နေချိန်ဖြစ်၏။တွေးတတ်သူ အဘို့ အခြေအနေသည် ရင်တုံစရာ ဖြစ်နေတော့သည်။

သည်အထဲ မေလ ၁-ရက်(မေဒေးနေ့)တွင် ပြည်လမ်းရှိ မိုလ်ရှုသဘင် မဏ္ဍပ်တွင် နု-တင်၊ ဆွေ-ငြိမ်း အုပ်စုခေါင်းဆောင်များအကုန်လုံး တက်ရောက်ကြသည်။ အလုပ်သမားများလည်း ချီတက်ကြသည်။သတင်းထောက်များကလည်း နု-တင်၊ ဆွေငြိမ်း နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ခေါင်းဆောင်များကို အမှတ်တရ ယှဉ်တွဲ၍ ဓါတ်ပုံရိုက်ကြလေသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး များကလည်း'သည်တကြိမ် နောက်ဆုံးဘဲ'ဟုဆိုလေ၏။ ဤပွဲ၌ အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ ဦးသွင်ကို ဖ-ဆ ပ-လ ဦးဗဆွေက "မင်းခြေလှမ်း ပျက်နေပြီ၊ ငါတို့ဂရု မစိုက်ပါဘူး"ဟူ၍ ကြိမ်းသေး၏။

ယင်း အချိန်သည်ကား ဗမာပြည် နိုင်ငံရေး ဒီရေတက်ချိန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးရာ အခြေအနေ အရပ်ရပ်သည် အလွန် လှုပ်ရှားနေချိန်လည်း ဖြစ်၏။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပျိုးထောင်သွားခဲ့သောဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့ကြီးတွင် နု-တင် ဆွေ-ငြိမ်းဟူ၍ အုပ်စုကြီးနှစ်ခုကွဲကာ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက်အပြိုင်ကျဲကာ အမတ်များကို မဲဆွယ်နေချိန်ဖြစ်လေသည်။ဤသည်တို့ ဘားကမ္ဘာ့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီထုံးတမ်း စဉ်လာ ခံယူချက်အတိုင်း အမတ်မဲခွဲ၍ တိုက်ယူရမည့်တိုက်ကွင်းတခုပင်တည်း။

ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်၊ ဦးကျော်မင်းတို့အား တကြိမ်က ဦးစပ်စုကိုယ်တိုင် ဧည့်ခံခဲ့စဉ်က ဤသို့ ပျော်ရွှင်စွာ တွေ့ရ၏။

သတင်းစာများ ကလည်း နု-တင်ဘက်မှ လိုက်ရေးကြသည်လည်းရှိသည် ဆွေ- ငြိမ်းဘက်မှ ရှေ့ပြေး လိုက်ရေးသောသတင်းစာလည်းရှိသည်။သိကွာရှိသော သတင်းစာ အချို့ သာလျှင် သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက်မျှ၍ ကြားနေသော သတင်းစာ များလည်း ရှိလေသည်။ပါတီလက်ကိုင်ဒုတ် သတင်းစာ ကြီးများမှ တဘက်နှင့် တဘက် ထုကြ၊နှက်ကြ၊ ဆဲကြ၊ ကလော်ကြသော သတင်းများကလည်း မဘတ်ချင်မှ အဆုံး ဖြစ်နေတော့သည်။ ဤအထဲ မေဒင်ဆရာ

များကလည်းကြားထဲမှဝင်၍ အမြတ်ထုတ်လိုက်သေးသည်။

ကျွန်ုပ်၏အိမ်သည် လူစည်ကားသော လမ်းမတော်ဒေါင့်တွင် တည်ရှိသည်။ မနက်မိုးလင်းသည်တွင်....

နှင့် တပြိုင်နက် သတင်းစာအခုံစုံထွက်လေသည်။နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာများကို တမျိုးတစောင်အိမ်သို့ပို့ရန် သတင်းစာရောင်းသော သူငယ်လေးအား

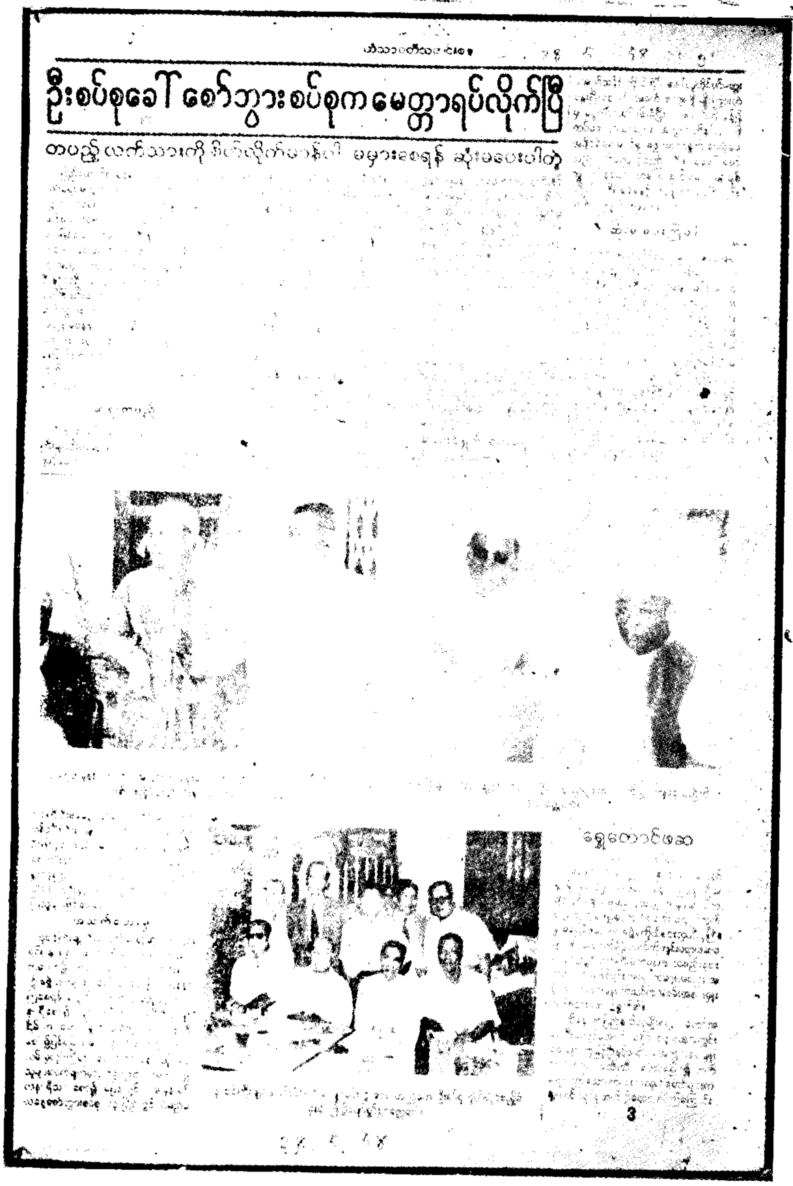
ဦးစပ်စုခေါ် စော်ဘွားစပ်စုက မေတ္တာရပ်လိုက်ပြီ

၂၀-၅-၅၀ နေ့ထုတ် ဟံသာဝတီ သတင်းစာ

မှာကြား ထားရသည်။ ကျွန်ုပ် အိပ်ယာထ၍ ပြူတင်းပေါက်မှ ကြည့်လိုက်လေသောအခါ လမ်းမတော်ဒေါင့်ရှိ သတင်းစာ ရောင်းသူထံသို့ လူအများတိုးဝှေ့ ဝယ်ယူ နေကြသည်ကို နေ့စဉ် တွေ့ရချိန် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်အိပ်ယာမှ ထ မျက်နှာသစ်ပြီး၍ လဘက်ရည်နှင့်မုန့်စားသောက်သောအခါ၊ စာမဘတ်သည့် ကျွန်ုပ်ကို ဇနီးမကျင်မြိုင်က ဗမာသတင်းစာများဘတ်ကြားပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် နားဖြင့် နားထောင်ပြီး နေ့စဉ် ဖြစ်ပျက်နေသောအခြေအနေ အလုံးစုံကိုလေ့လာ မှတ်သားရသည်။

မေလ ၂၆-ရက်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်ဆည် သတင်း တခု ကြားမိသည်။

ကြားရသော သတင်းသည် သတင်းကောင်း မဟုတ်၊ သတင်းဆိုးဖြစ်နေသည်။ မေလ ၂၈-ရက်နေ့တွင် ဒိကင်းမြို့မှ ဗိုလ်မှူးအောင် ပြန်လာမည်။ ကွမ်းတုံမြို့မှတဆင့် ဗမာပြည်သို့ ပြန်၍လာမည်။ နူ-တင်နှင့် ဆွေ-ငြိမ်း နှစ်ဘက်သော အုပ်စု ဝင်များသည် ဟောင်ကောင်းမြို့နှင့် ကွမ်းတုံမြို့သို့ သွားရောက်ပြီး ဗိုလ်မှူးအောင်ကို ကြိုဆိုနေကြသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာလာသောသတင်းစကားစသည်ကား ဗိုလ်မှူးအောင် မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ ရောက်လေလျှင် သွေးချောင်းစီးမည်ဟူသော သတင်းဆိုးကြီးပင်ဖြစ်၏။ ဤသတင်းကို ကြားလေသူအပေါင်းသည် စိတ် မချမ်းမြေ့ကြပေ။

တနေ့သောအခါတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဟံသာဝတီသတင်းစာ အယ်ဒီတာ ဦးဘဦး ထံသို့ သွားသည်။ ကျွန်ုပ်၏ဆန္ဒ အာသီသနှင့် ထင်မြင်ယူဆချက် ကို ပြောပြသည်။ မေလ ၂၈-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးအောင် ပြန်လာမည်။ သူပြန်လာသော နေ့အမှီ ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒ အာသီသ စိတ်ထားအမှန်ကို သတင်းစာထဲ ထည့်ပေးပါရန် ပြောကြားရသည်။ ထိုအခါ ဦးဘဦး က....

"ဒါဟာ ကောင်းတဲ့ အလုပ်ဘဲ....သံသာထဲက လွဲလို့ လူပုဂ္ဂိုလ်ထဲက မေတ္တာရပ်ခံသူ မပေါ်သေးပါဘူး၊ စိတ်သာချ ထည့်ပေးပါ့မယ်"ဟူ၍ ပြန်ပြောသည်။

မေလ ၂၈-ရက်နေ့ထုတ် ဟံသာဝတီ သတင်းစာ ထွက်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက် ပါလာသည်ကို တွေ့မြင်ရလေ၏။

ဦးစပ်စုခေါ် စော်ဘွားစပ်စု မေတ္တာရပ်လိုက်ပြီ၊ တပည့်လက်သား တို့ကို စိတ်လိုက်မာန်ပါ မမှားစေရန် ဆုံးမပေးပါတဲ့

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်ပေးခဲ့သောလွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လက်ရှိဗမာ့နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်သော ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု ဝန်ကြီးသခင်တင်၊ ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့ကို အထူးရင်းနှီးစွာ သိကျွမ်းသည့်ပြင် တဦးနှင့်တဦး ကျေးဇူး မကင်း၊ နှစ်ရှည် လများ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံလာခဲ့သော ဦးစပ်စုခေါ် စော်ဘွားစပ်စုသည် လက်ရှိ နိုင်ငံရေး အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး၊ ၎င်း၏ စိတ်သဘောထားနှင့် စိတ်မကောင်းဖြစ် နေပုံအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ဟံသာဝတီ သတင်းစာတိုက်သို့ ကိုယ်တိုင်လာ၍ ဖွင့်ဟပြောဆို သွားပေသည်။

ဆရာတပည့်

ဦးစပ်စုခေါ် စော်ဘွားစပ်စုသည် ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဗဆွေအား သိကျွမ်းခဲ့သည်မှာ ဂျပန်ခေတ်ကပင်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်အခါက ဝန်ကြီး ဦးဗဆွေသည် ကေမိုတိုင် အရာရှိတဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဦးစပ်စုက လက်ထောက် အရာရှိတဦး ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ မည်သည့် ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်စေ တဦးနှင့်တဦး တိုင်တိုင်ပင်ပင် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည်။ တခါတရံ အသက်ဘေးမှ ပွတ်ကာသီကာတဦးနှင့်တဦး ကူညီစောင့်ရှောက် ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပေသည်။

အသက်ဘေးမှ

ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် ဦးကျော်ငြိမ်းနှင့် ဆိုလျှင်လည်း ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခဲ့ဘူးသည်။ တကြိမ်က ကလောမြို့ ကလောဟော်တယ်တွင် ဦးစပ်စုတို့အဖွဲ့သားများ အချိန်မှီ သာစည်မြို့သို့ ပြန်နိုင်စေရန်အတွက် လဘက်ရည် ဧည့်ခံပွဲကို တနာရီစော၍ ကျင်းပနိုင်ရန် ဝန်ကြီး ဦးကျော်ငြိမ်းက ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ဘူး၏။ တ

နာရီစော၍ ပြန်ရခြင်းအားဖြင့် ဦးစပ်စုတို့ လမ်းမှ လုပ်ကြံရန် စောင့်ဆိုင်းနေသည့် ရန်သူများ လက်ချက်မှ လွတ်ခဲ့ဘူး၏။ အမှန်ပင် ယနေ့စော်ဘွားစပ်စု လူ့ပြည်တွင် ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း။ ဦးကျော်ငြိမ်းသည် ဦးစပ်စုတို့ လူစုကို အသက် ကယ်လိုက်သူ ဖြစ်လေသည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုကိုလည်း ရင်းနှီးစွာ သိကျွမ်းခဲ့ပေသည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲ၌ လမ်းမတော်အပိုင်မှ ဦးနုနိုင်ပြီးသည့်နောက် ဦးစပ်စုက တရုပ်အမျိုးသားထုကိုယ်စားဂုဏ်ပြုညှေ့ခံပွဲပြုလုပ်သော်လည်း ငွေကြေး အကုန်အကျ သိပ်မခံနိုင် သဖြင့် မဏ္ဍပ်ရိုးရိုးဖြင့်သာ ကျင်းပခဲ့၏။ သို့သော်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက ပကာသနထက် စိတ်စေတနာကို ပိုမို၍ တန်ဘိုးထားသူ တဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ညှေ့ခံပွဲသို့ တက်ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဖြေဖျဉ်ခဲ့ခြင်း

ဝန်ကြီး သခင်တင်ဆိုလျှင်လည်း ဂျပန်ခေတ် အတွင်းကစ၍ သိကျွမ်းခဲ့၏။ ထိုအခါက ဦးစပ်စုသည် ဟော်တယ်ဖွင့်ထားသူ ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း၏ဟော်တယ်တွင် ဂျပန်အရာရှိကြီးငယ်များနှင့် ဗမာခေါင်းဆောင်ကြီးများ လာလေ့ရှိ၏။ တကြိမ်က သခင်တင်သခင်စိုးဝတို့နှင့် ဂျပန်ကင်ပေတိုင် တဦးနှင့်တဦး အထင်အမြင်မှား၍ ပစ်ခတ်ကြမည်ကို ဦးစပ်စုကိုယ်တိုင် ဖျပ်လတ်စွာ ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် သေပွဲကြီးမှ ပျော်ရွှင်ပွဲကြီးသို့ ပြောင်းလဲပေးခဲ့ဘူး၏။ အကယ်၍ဦးစပ်စုကြားဖြေဖျဉ်မှု မအောင်မြင်ခဲ့လျှင် နီးကပ်လျက်ရှိသော တော်လှန်ရေးကြီးပင် ထိခိုက်ဖွယ်ရာ ရှိပေ၏။

ဗမာ့တော်လှန်ရေး ရာဇဝင်တွင်လည်း ဦးစပ်စုက အားကြိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ဗမာ့တော်လှန်ရေး တပ်မတော်က ဦးစပ်စုကို ဘိနပ်စပ်စုဟုပင် ကင်ပွန်းတပ်ပေးခဲ့၏။ တော်လှန်ရေး မစမီ, ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ဗမာ့ မျိုးချစ် တော်လှန်ရေး တပ်မတော်ကြီး အတွက် အားလုံးအသင့်ပြင်ဆင်ပြီးသော်လည်း အတူးပင် အရေးကြီးသော တပ်မတော်သားများအတွက် ဘိနပ်မရှိသဖြင့် အခက်အခဲ တွေ့ခဲ့ ရ၏။

ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပုံ

အဆိုပါ အခက်အခဲကို ပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးစေရန် ဦးစပ်စုအား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင်ခေါ်ယူ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးပြီးနောက် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားထဲမှ ငွေကုန်,လူပန်းခံပြီး အသက်စွန့်၍ တပ်မတော် သားများအတွက် ဘိနပ်များကို အချိန်မှီရအောင် ရှာဖွေဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဦးစပ်စုခေါ် စော်ဘွားစပ်စုခေါ် ဘိနပ်စပ်စုကို ဗမာမျိုးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦးအနေနှင့် ယနေ့တိုင် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံလျက်ရှိကြလေသည်။

ဆုံးမပေးကြပါ

လက်ရှိ ဗမာနိုင်ငံရေး အခြေအနေအရ ၎င်းနှင့် အထူး ရင်းနှီးစွာ သိကျွမ်းခဲ့ဘူးသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ အချင်းချင်း မသင့်မတင့် ဖြစ်၍ ကွဲပြဲနေသည်ကို မြင်ရ၍ အထူးစိတ်ထိခိုက်လျက် ရှိကြောင်း။ တဦးနှင့်တဦး ပြန်လည်စေ့စပ် မပေါင်းသင်းနိုင်ပါက မိမိတို့၏ လက်အောက် ငယ်သားများကို စိတ်လိုက်မာန်ပါ အမှားများကို မပြုကျင့်ရန် ဆုံးမပေးရန် ဗမာ့ခေါင်းဆောင် ကြီးများဖြစ်သော ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၊ ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် သခင်တင်နှင့် ဒု-ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဗဆွေ၊ ဒု-ဝန်ကြီးချုပ်ဦးကျော်ငြိမ်း တို့အား ဦးစပ်စုခေါ်၊ စော်ဘွားစပ်စုခေါ်၊ ဘိနပ်စပ်စုက မေတ္တာရပ်ခံပါကြောင်းနှင့် ပြောပြသွားပေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ဓါတ်ပုံများ ဝေဝေဆာဆာနှင့် ဟံသာဝတီ သတင်းစာတွင် တွေ့မြင်ရလေသည်။

၂၀-ရက်နေ့တွင် နေ့လည် နှစ်နာရီ အချိန်တွင် P.A.A လေယာဉ်ပျံဖြင့် ဗိုလ်မှူးအောင် လာမည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း သွားရောက်၍ကြိုမည်။ အိမ်မှ ဇနီးမကျင်မြိုင်ကသွား၍ မကြိုရန် အမျိုးမျိုးအကြောင်းပြ၍ တားနေသည်။ သူက မင်္ဂလာဒုံ၌ သွေးချောင်းစီးမည်ဟူသော သတင်းများကြောင့် စိတ်ပူနေဟန်တူ၏။

ဤမျှလောက်ကို မဆိုထားလေနှင့် ဂျပန်ခေတ် တခေတ်လုံးဗုံး,သေနတ်များကြား၌ပင်ကိုယ်လှိုရာခရီး

သို့ အရောက်သွားခဲ့ဘူးသော ကျွန်ုပ်အဘို့ ထိုသွေးချောင်းစီးမည်ဟူသည့် သတင်းကြောင့် အမျိုးမျိုး အကြောင်းပြ၍ တားနေမှုကို လက်မခံဘဲ မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်သို့ ထွက်လာခဲ့ပေသည်။

ကျွန်ုပ် မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်သို့ ရောက်လေသောအခါ လေယာဉ်ပျံကွင်းကြီး တကွင်းလုံး ပြည့်လျှံလောက်အောင် လူထုကြီး တွေ့မြင်ရလေသည်။ အိုးစည်ဗုံမောင်းတီးခတ်သံများကလည်း တကွင်းလုံးညံ့၍ပင် နေလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် လေဆိပ် ပထမအထပ်သို့ တက်၍ သွားသောအခါ ကျွန်ုပ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်မိသူမှာ ရန်ကုန်ခရိုင်ဖဆပလအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး ဦးထွန်းအောင်တို့လူစုပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့တတွေက ကျွန်ုပ်အား ရင်းရင်းနှီးနှီးပင် ခေါ်ပြောဆက်ဆံကြသည်။ ပြီးနောက်တွင်ကား "ဦးစပ်ရုရဲ့ မေတ္တာ ရပ်ခံချက်ကို ဒီနေ့သတင်းစာမှာ တွေ့တယ်။ အလွန် ကောင်းပါတယ်" ဟူ၍ ပြောလေသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုလည်း စားသောက်ဘွယ်ရာ အမျိုးမျိုးဖြင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးလေသည်။

ဤသို့ ဆွေငြိမ်းဘက်၌ စားသောက်ပြီးနောက် တခြားခုန်ဘက်တွင် ရှိသော နုတင်ဘက် ဗိုလ်မင်းခေါင်တို့ကလည်း ကျွန်ုပ်ကို ကျွေးမွေး ပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း စားလိုက်ပြန်သည်။

အုပ်စုနှစ်ဘက်ရှိ ခေါင်းဆောင်များမှာ တဦးနှင့်တဦး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ရယ်ကာမောကာနှင့် ဆက်ဆံနေကြသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နေရ၏။ နုတင်-ဆွေငြိမ်း အုပ်စုကြီးနှစ်ဘက်ရှိ လူများသည် တဦးနှင့်တဦး တိုက်မည်၊ ခိုက်မည်၊ ဖြတ်မည်ဟူသော အရိပ်သဏ္ဍာန်များ မတွေ့မြင်ရပေ။ ထို့ကြောင့် တော်ပေသေးသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်သည် မင်္ဂလာဒုံ၌ သွေးချောင်းစီးမည် ဟူသော သတင်းသည် ကောလ ဟဋ္ဌသာ ဖြစ်နေပေသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော ခေါင်းဆောင်များ မျက်နှာကို ကျွန်ုပ် မြင်တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဤသတင်းစကားကို လုံးဝ မယုံကြည်တော့ပေ။

ညနေ ငါးနာရီလေးဆယ့်ငါးမိနစ်တွင် P.A.A လေယာဉ်ပျံသည် မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ ဆိုက်ကပ်လေသည်။ လေယာဉ်ပျံ၏ အမှတ်သည် N.5025 ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပျံဆိုက်၍ လှေကားထိုးလိုက်သောအခါ ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်တင်မအေး ပြီးနောက် စစ်ရွှေသိုက်နှင့် မဟာဒေဝီ စစ်အင်ခမ်းတို့ ဆင်းလာကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ သူတို့နှင့်အတူ အခြားသူများလည်း လေယာဉ်ပျံပေါ်က ဆင်းလာသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ဤသူများကိုကား ကျွန်ုပ်မသိကျွမ်းပေ။

ဗိုလ်မှူးအောင် လေယာဉ်ပျံပေါ်မှ ဆင်း၍လာသောအခါ အိုးစည် ဗုံမောင်းသံများ ဆူညံလာပါတော့သည်။ လာကြိုကြသူများကလည်း ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်လာကြသည်။ လာ၍ ကြိုဆိုကြသူ အထဲတွင် ဗိုလ်ခင်မောင်လေး၊ ဦးတင်ညွှန့်တို့လည်း တွေ့မြင်လိုက်မိသည်။ အုပ်စုနှစ်ဘက်ရှိ ခေါင်းဆောင်များသည် ဗိုလ်မှူးအောင်ကို သွားရောက်၍ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ကြသည်။

ခဏ ကြာလေသော် ဗိုလ်မှူးအောင်သည်သူ့ဇနီး သားသမီးများနှင့်အတူ သူ့ကားပေါ်သို့ တက်သွားကြသည်။ကားထဲ၌ လူများ ပြည့်လျှံ၍ နေလေပြီ။ သို့ကိုင်အောင်ဒရိုင်ဘာထိုင်သည့် ရှေ့တန်းတွင် ဗိုလ်မှူးအောင်၏ သက်တော်စောင့် မောင်ပုနှင့်အတူ အလုပ်သမားဝန်ကြီး ဦးတင်ညွှန့် (ဆွေငြိမ်း) က တက်ထိုင်လိုက်သည်ကို မြင်တွေ့လိုက်ရ၏။

နောက်တန်းတွင်မူ ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်တင်အေးတို့ကြားထဲတွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်မင်းခေါင် (နုတင်) က ကျပ်ကျပ်တည်းတည်းကြားမှ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ ကားလေးသည် တင်ဆောင်ထားရသော လူအလေးချိန်များမှာ များလွန်းနေ၍ မကျိုးယုံတမည် ဖြစ်နေရရှာလေသည်။

ဗိုလ်မှူးအောင်၏ ကားသည် သူ့အိမ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း နောက်မှ ကားတန်းရှည်ကြီးမှာ သိုက်၍ လာနေတုန်းပင်၊

ဗိုလ်မှူးအောင် ဗမာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ပြီဖြစ်၏။ သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဇွန်လ ၄-ရက်နေ့တွင်မူ ဆွေငြိမ်းအုပ်စုဝင် ဝန်ကြီးများသည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်စာ တင်သေသည်။ ၅-ရက်နေ့တွင်မူ အထူးပါလီမန် အစည်းအဝေးခေါ်သည်။

ဇွန်လ ၉-ရက်နေ့ ရောက်သောအခါ နံနက် ဆယ်နာရီမှ စ၍ဦးကျော်ငြိမ်းဦးဗဆွေ ခေါင်းဆောင်ပြီး (အစိုးရကို အယုံအကြည် မရှိ အဆို) တင်သွင်းလေသည်။ တဘက်နှင့်တဘက် အချီအချ ပြောဆိုနေကြသည်မှာ တနေ့လုံးပင် ဖြစ်သည်။ ဗမာ့အသံ ရေဒီယိုကလည်း တနေ့လုံး ပါလီမန်မှ မိန့်ကြားသည်များကို နားသောတ ဆင်သော လူထုအတွက် လွှင့်ပေးလေသည်။ ညနေပိုင်း ခြေခံနာရီနှင့်ငါးမိနစ်တွင် အမတ်မဲများ ခွဲကြသည်။ နုတင်ဘက်မှ ၁၂၇-မဲ ဆွေငြိမ်းဘက်မှ ၁၁၉မဲ၊ နုတင် အစိုးရဘက်မှ ၈-မဲ သာ၍ အနိုင်ရရှိသွားလေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာ အိမ်အပေါ်ဆုံးထပ်၌ ကလပ် ဖွင့်ထားလေသည်။တနေကုန် တနေခမ်း ရေဒီယိုကို ဖွင့်ထားလေ၏။ ဤနေ့ ဤရက်တွင်ကား ကလပ်၌ လူ စုံစေ့စွာ ရောက်ရှိနေကြသည်။ ရေဒီယိုမှ လာနေသော ပါလီမန်မှ ပြောဟောချက်များ စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် နားထောင်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ မဲ့ရေတွက်၍ ပါလီမာန်မှ အရှုံးအနိုင် ကျေညာပြီးကာမှ ကျွန်ုပ်တို့တတွေသည် ထမင်း စားသောက်ကြသည်။

ကလပ်ဟူသည်မှာ လူတန်းစား အမျိုးမျိုး စုံသောနေရာပင် ဖြစ်သည်။ဤအထဲမှ လူတယောက်က အခန်း၏ နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော သခင်တင် နှင့် ရခိုင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဦးကျော်မင်းတို့ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ဖြစ်နေသော ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး သူထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပြောပြသည်မှာ....

"လွန်ခဲ့တဲ့ ၈-လမှာ သခင်တင်နဲ့ ဦးကျော်မင်းကိုသာ ဦးစပ်စုသာစေ့စပ်မပေးဘူးဆိုရင်၊ဦးကျော်မင်းရဲ့ရခိုင်အမျိုးသား ၆-မဲ့ဟာ ဆွေငြိမ်းဘက်သာ ပါသွားရင်တော့၊နုတင်က ၁၂၁မဲဖြစ်ပြီး ဆွေငြိမ်းက ၁၂၅မဲ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ဒီလိုသာ ဆိုရင်တော့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေဟာ တမျိုးတဖုံ ပြောင်းသွားမယ်" ဟူ၍ ပြောပြ၏။

ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဘာမျှ မဝေဘန်လိုပေ။ စိုးတရှိန့်ရှိန့်နှင့် ဖြစ်နေသော တိုင်းပြည်အရေးသည် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် အေးအေးဆေးဆေး ဖြစ်သွားသည်ကိုပင်လျှင် ကျေးဇူးတောင် ဝမ်းမြောက်မိပါတော့သည်။

အမှတ်တရ

ကျွန်ုပ်သည် လူ့အလွှာသုံးခု၌ ဝင်ဆန့်နိုင်အောင် အပေါင်းအသင်းများသူ တဦး ဖြစ်လေသည်။

အထူးသဖြင့် သံရုံးများ၌ဆိုပါလျှင် တရုပ်ကောင်စစ်ဝန်မှအစ သံအမတ်ကြီးအထိ သိကျွမ်း ခင်မင်ထားသူတဦး ဖြစ်လေသည်။ တရုပ် သံရုံး၌ ပွဲကြီးပွဲကောင်းများ ပြုလုပ်ပါလျှင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ အမြဲတမ်း ဖိတ်ကြားလွှာ ပို့တတ်သည်။ ကျွန်ုပ်ထံ၌ ပြုလုပ်သော ပွဲလမ်းသဘင်များ ရှိ၍ ဖိတ်ကြားပါလျှင်လည်း ကြွရောက်လာတတ်သည်။ ကျွန်ုပ်အတို့ အလွန့်အလွန် ကိစ္စဝိစ္စများ အရေးကြီးနေချိန်က လွဲလျှင် သူတို့ဖိတ်ကြားသည်ကို သွားရောက်သည်က များလေ၏။

ကျွန်ုပ်၌ ဝါသနာတခုရှိသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့် ခင်ခင်သိကျွမ်းထားသူများကို အမှတ်တရ ဓါတ်ပုံ ရိုက်ကူးထားတတ်သည်။ ဤဓါတ်ပုံများကိုလည်း တရိုတသေ သိမ်းဆည်းထားတတ်လေသည်။ ယင်းကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ဓါတ်ပုံပေါင်း ရာနှင့်ချီ၍ ရှိနေသည်။ တချို့သော ပုံများကို ပုံကြီးချဲ့ကာ အိမ်ရှိ နံရံ၌ ချိတ်ဆွဲထားတတ်သည်။ တချို့ နေရာမရှိ၍ ဓါတ်ပုံစာအုပ်နှင့်စီထားသည်မှာလည်း မနည်းလှပေ။ တထပ်ကြီး ရှိ၏။

ဤဓါတ်ပုံစာအုပ်ထဲမှ တချို့သော ဓါတ်ပုံများကို ထုတ်နှုတ်ပြရပါလျှင်....

၁၉၅၈-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်နေ့ (အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးနေ့ အောင်ပွဲအထိမ်းအမှတ်....)

ဤနေ့တွင် တရုပ် သံအမတ် ရောက်ထုံက ညွှန်ခဲ့ သည်။ ထို သံအမှတ်သည် ၁၉၅၀- ခုနှစ်။

၁၉၅၈ ခုနှစ် (ဝဲမှယာ) ထိန်ကြည်ဘိန်း၊ သံအမတ်ရောက်ထုံဘိန်း၊ ကျန့်ထိန်ဘိန်း၊ ဦးစစ်စု။

ဩဂုတ်လ ၃-ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည်သို့ စ,၍ရောက်လာသော သံအမတ်ဖြစ်သည်။ ဟယ်လပင်လမ်းမှ တရုပ်သံရုံး အဆောက်အဦ အသစ်က မပြီးသေး၍ သူ့အိမ် အင်းယားလမ်း အမှတ် (၂၄) သူ့နေအိမ်၌ ပြုလုပ်သည်။ သူ ဗမာပြည် ရောက်စဉ်ကစ၍ ကျွန်ုပ်နှင့် သိကျွမ်း ခင်မင်ခဲ့ပေ၏။

၁၉၅၉-ခုနှစ် အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးနေ့တွင်ဖြစ်သည်။ ဤအချိန်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း အိမ်စောင့် အစိုးရ တက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ဤနှစ်တွင်

ဤနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဇနီးမကျင်မြိုင်၊သမီးလေး တင်တင်ဝင်း နှင့် အတူ၊ တရုပ် သံရုံး၏ အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေး အထိမ်းအမှတ် ညွှေ့ခံပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်၌ကား ဟယ်လပင်လမ်းရှိ ၁၉၆၂-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးသွားသော သံရုံး အဆောက်အဦသစ်ကြီး၌ ညွှေ့ခံ ကျွေးမွေးသည်ကို မြင်တွေ့ရပေသည်။ သံရုံးမှ ပြုလုပ်သော ညွှေ့ခံ ပွဲကြီးပွဲကောင်းများသို့ တက်ရောက်၍ ကိုယ့် ပေါင်းဟောင်း သင်းဟောင်း

၁၉၅၃ ခုနှစ် သံအမတ်ကတော် အောင်ရီ၊တရုပ်သံအမတ် လီအစ်ဘင်၊မကျင်မြိုင်၊ဦးစံစု။

တရုပ်သံအမတ် အသစ် လီအစ်ဘင်နှင့် သံအမတ်ကတော် အောင်ရီတို့ ရောက်လာကြသည်။ သူနှင့် ကျွန်ုပ်က မသိကျွမ်းကြသေး။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များက မိတ်ဆက်ပေးလေသည်။ သံရုံး အဝင်ဝ၌ပင် သံအမတ်ကြီးနှင့် သံအမတ်ကတော်တို့က ကြွရောက်လာကြသော သူများကို ခရီးဦး ကြိုဆိုပြီး လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်လေ၏။

(၁၉၆၂-ခုနှစ် အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးနေ့)

များနှင့်တဖန်တွေ့ကြရသည် စကားစမြည်ပြောကြားရသည်။ ရယ်စရာ မောစရာလေးများ ကြားရသည်။ မသေမပျောက် ကျန်းကျန်းမာမာနှင့် တဦးကိုတဦး တွေ့ရ၍ စိတ်၏ စိမ်းမြေ့မှုသည်ပင်လျှင် အမြတ်ဟု ခေါ်ဆိုရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းအရာများသည် ကျွန်ုပ်ဘဝတကွေ့တွင် ကြုံခဲ့ ဆုံခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

(ဝဲမှယာသို့) ဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းစိန်၊ တရုပ်သံမှူးကြောင်ခေတ်တုင်၊ ဒုဗိုလ်မှူးကြီးလွင်၊ ဦးစပ်စု၊ ဦးသိန်းဖေမြင့်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် (ဝဲမှယာ) တင်တင်ဝင်း၊ ဦးစပ်စု၊ မကျူင်မြိုင်၊ သံအမတ်ကတော် အောင်ရှိ၊ လီအစ်ဘင်၊

ထူးတဲ့ စပ်စုံ (ဒုတိယတွဲ)

(အပေါ်ဝဲမှယာ) မကျင်မြိုင်၊ ဦး ဝိစု၊ မဟာဒေဝီစံပယ်ဟင်ခမ်း၊ တရုပ် သံအမတ်အကိုင်ပင်ခံမစ္စတာထိန်ကြည်ဘိုန်း ဇနီး

(အောက်ဝဲမှယာ) မကျင်မြိုင်၊ ရန်ကုန် ဒု ရဲချုပ်ဦးသန်း၊ ရန်ကုန်ရဲချုပ် ဦးခင်မောင်မေ င်၊ဦးစဝိစု။

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး

ဇွန်လ ၁၁-ရက်နေ့ ညပိုင်း ဗမာ့အသံ ရေဒီယိုမှ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက် ကြေညာသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်စိတ်ဆန္ဒ အတွင်းဝယ် လွန်စွာမှ နှစ်ထောင်း အားရဖြစ်သွားမိသည်။

စဉ်းစားမိ၏။သည့်ရှင်က နိုင်ငံရေးအစိုးရ လက်ထက်တွင် တောတွင်းရှိ အဖွဲ့ အစည်းများကိုဘိတ်ခေါ်ဘူးသည်။ထိုစဉ်က အစိုးရသည် လက်နက်ချပြီး အလင်းဝင်ရေးသာ အဓိကထား၏။ ယခု တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရက ကမ်းလှမ်း သကဲ့သို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးမပါခဲ့ပေ။ ဤတချက် တည်းနှင့်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေးအစိုးရနှင့် တော်လှန်ရေးအစိုးရသည် ကွာခြားနေလေသည်။

ကျွန်ုပ် နှလုံးသားဝယ် ရှိသော သစ္စာဆန္ဒကို သတင်း ထောက်များကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ရှင်းပြမည်ဟု ရည်ရွယ်သည်။ သတင်းစာထက် အသံလွှင့်ခြင်းက ပိုပြီးကျယ်ပြန့်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့်....

၁၅-ရက်နေ့ နေ့လည်ဆယ့်တနာရီတွင် ပြည်လမ်းရှိအသံလွှင့်ရုံသစ်ကြီးသို့ ကျွန်ုပ် သွားသည်။ဤအသံလွှင့်ဌာနသို့တခါဘူးမျှမရောက်ဘူးပေ။ အသံလွှင့်ရုံသို့ရောက်သောအခါ ဗမာပိုင်း အစီအစဉ် ရေးမှူး ဦးသန်းမြင့်နှင့်တွေ့လေသည်။သူကကျွန်ုပ်ကိုတွေ့လျှင် တွေ့ခြင်းရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံသည်။ ကာဖီ ခေါ်တိုက်၊စီးကရက်တည်လေသည်။

ကျွန်ုပ်က ၁၉၅၉-ခုနှစ်၊ အိမ်စောင့်အစိုးရ လက်ထက်က ထုတ်ဝေ ခဲ့သော ဦးစပ်စု၏ ထူးတွဲ့စပ်စု (ပထမတွဲ)တအုပ်နှင့် ၁၉၆၃-ခုနှစ် ထုတ်ဝေသော ၇၅-နှစ်အကြား၊ ၄၉-နှစ် အမြင် (ဗမာပြည်) စာတအုပ်ကို မေတ္တာလက်ဆောင် ပေးလိုက်သည်။

ဦးသန်းမြင့်က ကျွန်ုပ်အားပြော၏။

"တော်လှန်ရေး ကောင်စီရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ဘယ်လိုထင်သလဲ"

ကျွန်ုပ်....

"ဒါမျိုးတခါမှ မကြုံသေးပါဘူး။ ဒီတခါ တော်လှန်ရေးကောင်စီက ကမ်းလှမ်းတာက တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတို့ ကျွန်တော့်အထင်ကတော့ ဒီဘကြိမ်အောင်မြင်မှာဘဲ"

တဖန် ဦးသန်းမြင့်က ဆက်၍....

"တောတွင်းမှာရှိတဲ့ သခင် သန်းထွန်း၊ သခင်ချစ်၊ မိုလ်ဇေယျ တို့ဘတွေဟာ ဂျပန်ခေတ်က မိုလ်အောင်ဆန်းနဲ့ အတူ လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့လူတွေဘဲ၊ ဦးစပ်စု အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိတယ်"

"ဦးသန်းမြင့် သိတဲ့အတိုင်းဘဲ။ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ဒီလူစုတွေဘဲ အတူတူလက်တွဲပြီး လွတ်လပ်ရေးကို တည်ဆောက်လာခဲ့ကြတာ....ခုတကြိမ်လဲပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ရအောင် ဝိုင်းဝန်းကူညီပြီး တည်ဆောက်ဘို့အဆင်သင့်ပါဘဲ"

ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ဦးသား အချီအချစကား ကောင်းနေစဉ် ဦးချင်းစိန်ရောက်လာသည်။ဦးချင်းစိန် သည် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ဟောင်း (စာရေးဆရာမောင်ကြည်ရှင်) ဖြစ်သည်။ ယခု ဗမာ့အသံ စာအုပ်စင်ဝေဘန်ခန်း၌ အမှုထမ်း နေသူ ဖြစ်သည်။ သူက ကျွန်ုပ်ကိုတွေ့လျှင်တွေ့ခြင်းလက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ကာ....

"အရင်က မြဝတီမဂ္ဂဇင်းမှာ အလုပ် လုပ်ဘူးတယ်။ဦးရန်အောင်ရဲ့ တပည့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးစပ်စု ထုတ်တဲ့စာအုပ်တွေဘတ်ဘူးပါတယ်"ဟူ၍ပြော၏။

ဦးသန်းမြင့် က...

"ကောင်းပြီ ...ဦးချင်းစိန်နဲ့ စကား ပြောနေပါ... ဦးစပ်စုနဲ့ အမေးအဖြေပြောဘို့ သွားစီစဉ် ပါမယ်။ နောက် ဆယ်မိနစ် လောက်ကြာမှ အသံသွင်းပါ့မယ်"

ဤသို့ကလို ပြောပြီး ဦးသန်းမြင့် သည် ကျွန်ုပ်တို့အနားမှ ထွက်ခွာသွားသည်။

ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့်သာ ကြာပေမည်။

ကျွန်ုပ်ကို အသံဖမ်းသောအခန်းထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ဤအခန်းကိုမှန်များဖြင့် ကာရံထားသည်။နံရံ

ကျပ် ဘာပ်ထားသော လူတယောက်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ သူက အလုံးစုံစီစဉ်ပြီးနေ၍ လက်ယပ်ပြကာ အချက်ပေးလိုက်စဉ်....

ဦးသန်းမြင့်ကစပြီး....

"အခုကြွရောက်လာတဲ့ လူကတော့ ထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဦး.... ဒီထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တခြားလူ မဟုတ်ဘူး။ ဦးစပ်စုပါ၊ ဒီလူဟာ တော်လှန်ရေး လွတ်လပ်ရေး တလျှောက် ခေါင်းဆောင်ပိုင်းနဲ့ အတူတူ လွတ်လပ်ရေးကို ဝိုင်းဝန်းကူညီပြီး တည်ဆောက်လာခဲ့သူတဦးဖြစ်ပါတယ်။၁၉၆၃-ခု၊ ဇွန်လ (၁၁)ရက်နေ့ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက တောတွင်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကိုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ ကမ်းလှမ်းတာကို ဦးစပ်စု ဘယ်လို သဘောရပါ သလဲ"

ကျွန်ုပ်။ ။"အင်မတန် သဘော ကျပါတယ်။ ဒါမျိုးတခါမှကြုံ ဘူးပါဘူး။ ဒီအသံလွှင့် ဌာနလဲ တခါမှမလာခဲ့ဘူးပါဘူး။လွန်ခဲ့တဲ့နိုင်ငံရေးအစိုးရက လက်နက်ချအလင်းဝင်ပါ၊အခုထူးခြားချက်ကတော့ တော်လှန်ရေး ကောင်စီက တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးဖို့။ ကျွန်တော်ယူဆတာက ဒီတခါမှုချအောင်မြင်မှာဘဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်မှာ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ရမှ တိုင်းပြည်ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်မယ်"

ဦးသန်းမြင့်။ ။" တောထဲ မှာ ရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေကို ဦးစပ်စုကအောင့်မေ့သလား"

ကျွန်ုပ်။ ။ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင် သခင်သန်းထွန်းဟာ ဂျပန်ခေတ်တခေတ်လုံးကျွန်တော်နဲ့ အတူတူစားပြီး အတူတူ သောက်တဲ့သူ၊ ကုက္ကိုဝင်းလမ်း(အခုကမ္ဘာလေမ်း)မှာ သခင်မြ နေတဲ့အိမ်မှန်းကူတယ်။ ဂိုဒင်ဘယ်လီကို ပြောင်း သွား တယ်။ သခင်သန်းထွန်းလဲ ဂိုဒင်းဘလဲလီ အိမ်နံပါတ် (၅၆) မှာနေတယ်၊သခင်မြအိမ်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဖြစ်နေတယ်၊ကျွန်တော် သခင်မြအိမ် သွားတဲ့ အခါမှာ သခင်သန်းထွန်းအိမ်ကိုလဲဝင်တယ်၊သခင်မြကို ဂျပန်ခေတ်မှာ ရှားပါးတဲ့ပစ္စည်းလေးတွေကိုရှာပြီး လက်ဆောင်ပေးတဲ့အခါမှာ၊သခင်သန်းထွန်းကိုလဲ ပေးခဲ့ပါတယ်။နောက် ထမင်းကျွေးတဲ့ အခါမှာ သခင်မြ လာရင် သခင်သန်းထွန်းပါ, ပါလာတယ်။ နောက် ကခါ အိုရီယင့်ကလပ်၊ မြို့တော်ခန်းမမှာထမင်းကျွေးပါတယ်။ သူတယောက် ထည်းသာမက သူ၏ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြီးလဲပါလာပါတယ်။ သခင်သန်းထွန်းဟာ ဂျပန်ခေတ်မှာ ကုန်စည်ကြီးကြပ်ရေး ဝန်ကြီး၊ ဟိုစဉ်က ကျွန်တော် လန်ထောင် ဟော်တယ် ဖွင့်ထားပါတယ်။ကျွန်တော့် ဟော်တယ်မယ် မသောင်း၊ဆရာမ မခင်ရွှေ၊ ကုလာမ ချိုင်းဟုံ....ဒီ သုံးယောက် ဟာ အလွန်နာမည် ကျော်ကြားပါတယ်။ဟော်တယ်မယ် မသောင်းနဲ့ သခင် သန်းထွန်းဟာ အလွန် ချစ်ခင်ကြပါတယ်။

ဂျပန်တော်လှန်ရေး နီးကပ် ချိန်မှာ သခင်တင် သခင်စံဝေနဲ့ ဂျပန်ကင်ပေတိုင် ကာနယ်ကူးမဲ တပည့်တို့ဟာတယောက်နဲ့တယောက်ဟော်တယ်မယ်အမျိုးသမီးတွေအတွက် စကားများကြပြီး ခြောက်လုံးပြူးနဲ့ ပစ်ခတ်ကြတယ်...ကံကောင်းထောက်မလို့ ကျွန်တော်ဟာ အလယ်မှာဝင်ပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့လို့၊ မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ရင် ဂျပန်တော်လှန်ရေးဟာ ရေထဲမှာ မျောသွားနိုင်တယ်။ နောက် ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်တဲ့ သခင်ချစ်ဟာလဲ ကျွန်တော်နဲ့ တော်တော် နီးစပ်ခဲ့တယ်။ နောက်တခါ ဗိုလ်ဇေယျ ဟာလဲ မြန်ဟပ်ဘွဲ့ အသင်းကြီးက ဗမာ့တပ်မတော် ထောက်ပံ့ရေး ကော်မတီ ခန့်အပ်တဲ့ အကြောင်း ခန့်စာကို ကျွန်တော်က ယူသွားပြီး ဦးပိစာရ စစ်ဝန်ကြီးရုံး၊ ဟိုစဉ်က စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်အောင်ဆန်းက တခန်း၊ ဗိုလ်ဇေယျက တခန်း၊ ဗိုလ်ဇေယျရဲ့ ပီအေ က ဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းစိန် (အိမ်စောင့်အစိုးရ လက်ထက်က မြို့စပါယ်မင်းကြီး ဖြစ်ဘူးသူ) ဗိုလ်မှူးထွန်းစိန်က ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားပြီး ဗိုလ်ဇေယျနဲ့ တွေ့ပေးတယ်။ ကျွန်တော်လဲ မြန်ဟပ်ဘွဲ့အသင်းကြီးမှ ခန့်အပ်စာကို ပြလိုက်တော့ ဗိုလ်ဇေယျက ကြည့်ပြီး သူ့စာအုပ်ထဲမှာ ရေးမှတ်ထားလိုက်ပါတယ်။ နောက်ပြီးမှ ဗိုလ်ဇေယျက ကလကာ အပြာကိုလဲ ဖွင့်လိုက်ပါရော ဗိုလ်အောင်ဆန်းရဲ့ ပီအေ ဗိုလ်မင်းခေါင်ကို တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးမှ ဗိုလ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းက တွေ့

လျှင်တွေ့ခြင်း ကျွန်တော့်အား အလွန် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။

နောက် မကြာခင် ဦးဝိစေရရုံးက ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေ ကောက်ခံဘို့ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးခေါ်တယ်။ ဒီအစည်းအဝေး တက်ကြတဲ့သူတွေထဲမှာ အမျိုးသမီးက တော်တော် များပါတယ်။ ကျွန်တော်လဲ စကားပြောခွင့်ရလို့ တရုပ်သုံးပြည်ထောင် ရာဇဝင်ထဲမှ မိဖုရားနဲ့ စစ်ဗိုလ်ကြီးအကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ အမျိုးသမီးများဟာ တိုင်းပြည်ကို ချစ်ရင် ကူညီကြပါဆိုတဲ့ သဘောဘဲ။ ဒီတကြိမ်ရန်ပုံငွေ အတော်ရပါတယ်။

မြင့်။ ။ ဦးစပ်စုက တောတွင်းထဲက ခေါင်းဆောင်တွေကို အောင့်မေ့သလား"

နုပ်။ ။"အောင့်မေ့တယ်။ တောတွင်းထဲမှာရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေဟာ နောက်လိုက်လူတွေနဲ့ လက်တွဲပြီး ပြန်လာကြပါ။ ကျွန်တော်လဲ အခု ၆၂ နှစ်ရှိပါပြီ။ ဒီတကြိမ် မတွေ့လိုက်ရရင် နောက်နောင်ကို တွေ့နိုင် လော့မှာ မဟုတ် တော့ပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၉၅၉-ခုနှစ်က၊ ဦးသန်းမြင့်ကို ပေးတဲ့ ဦးစပ်စု၏ ထူးတဲ့စပ်စု စာမျက်နှာ (၆၉)မှာ တောတွင်းက ထိပ်သီးခေါင်းဆောင် သခင်သန်းထွန်းနဲ့ ဗိုလ်ဇေယျတို့ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ ဘယ်လို ဆက်ဆံတယ်ဆိုတာကို ရေးထားပါတယ်"

ပြောသော စကားသံမှာမူ မမှန်တော့၊ ဝမ်းနည်းသံ ပါနေသည်။ မျက်လုံးအစုံမှာလည်း မျက်ရည်များဝိုင်းနေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် နောက်ထပ် စကားပြော၍ မရတော့ပေ။ အချိန်ကလည်းစေ့သွားလေပြီ။

သည့်နောက်ပိုင်းတွင်မူ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ့်နေအိမ်သို့ ပြန်လာ၏။ လမ်းတလျှောက်လုံးဝယ် ကျွန်ုပ်တွေးမိသည်မှာ....

"ပျားရည်တစက်ကြောင့် ဗာရာဏသီပြည်ကြီးပျက်ခဲ့ရသည်။ မင်း'၇'ပါး ဆုံကြရာဝယ် စားသော်ဆွေးနွေးကြရာတွင် မင်းတပါးခြေပေါ်သို့ ပျားရည်တစက်ကျ၍ ပုရွက်ဆိတ် တက်သဖြင့် ခြေယားကာခြေထောက် ဆောင့်မိရာဝယ် တပည့်က အချက်ပြသည်ထင်ပြီး,ဝိုင်း,ထိုး,ခုတ်ကြရာ ဗာရာဏသီပြည်ကြီး ပျက်စီးခဲ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် သံသယသည် ဘယ်အခါမှ ကြိုတင်မရှိသင့်ချေ၊ သံသယကင်းလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးအောင်မြင်မည်...."

၍အကြောင်းကိုသာ ကျွန်ုပ် အတွေး သံသရာဝယ် ချားရဟတ်လည်ပြီး လာခဲ့လေတော့သ။ ။

ဦးစပ်စု
၁၅-၆-၆၃

မဘတ်ရသေးသူများအတွက်....

ဦးစပ်စု၏ ထူးတဲ့စပ်စု(ပထမတွဲ)

စာအုပ်အနည်းငယ် ရနိုင်သေးသည်။
လန်ထော့င်စာ့ပေ။

နာမည်ကျော်

မျောက်ဖြူတံဆိပ်

အုတ်ခြောက်များ။

အချိုခြောက်။

တရုပ်ပြည်နည်းအရ အထူး မွှန်းမံ၍
ထူးကဲသော အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။

အကြမ်းခြောက်။

သောက်သုံး သူတိုင်း ခံတွင်း ရှင်း၍
စိတ်ကိုယ်လက် ရွှင်လန်းစေပြီး ၉၆-ပါးသော ရောဂါ
များလည်း ကင်းရှင်းနိုင်ပါသည်။

ဂွမ်ဘီ ကုမ္ပဏီ

၁၀၅—မောင်ခိုင်လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

ဖုံး—၁၀၅၀၂

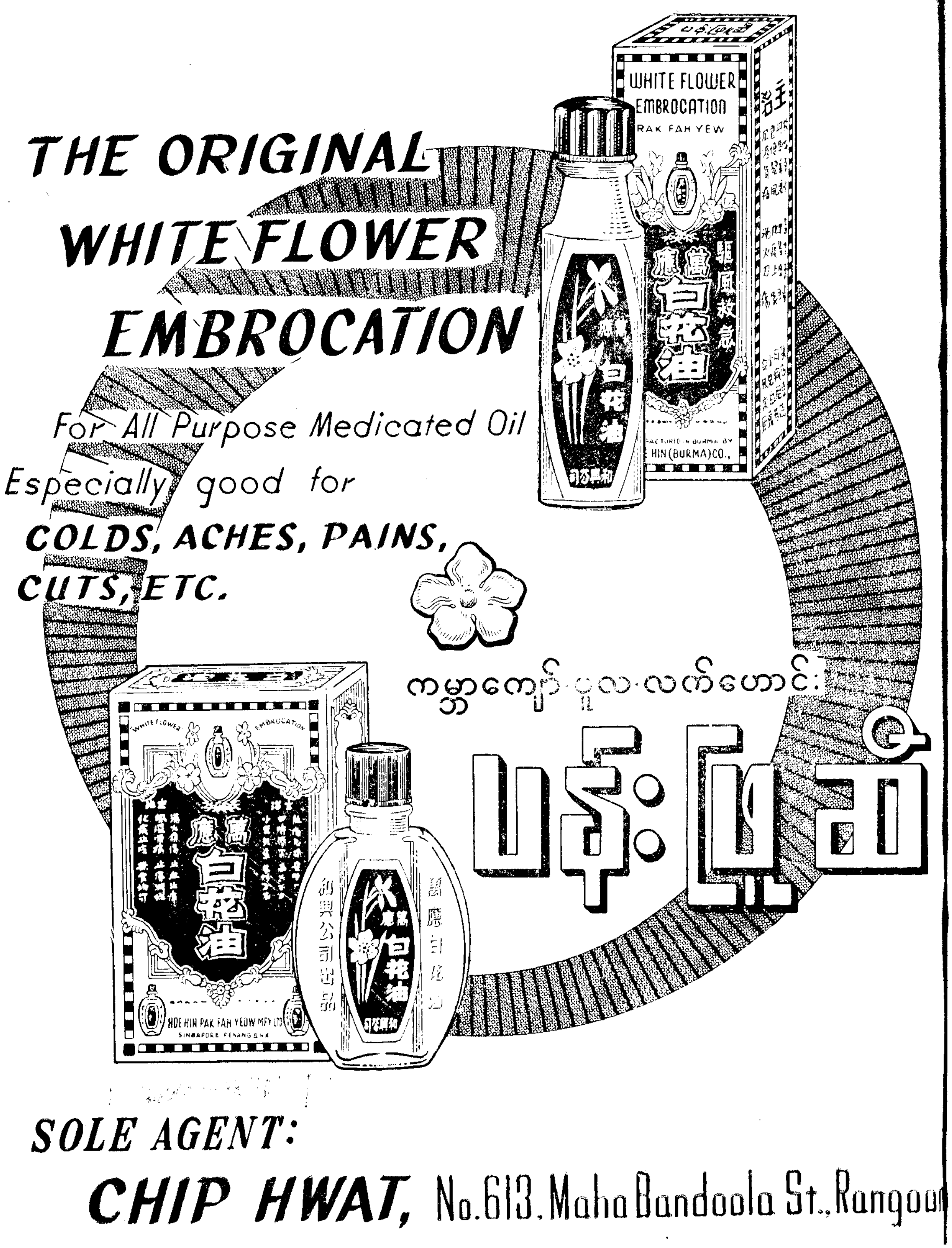
THE ORIGINAL
WHITE FLOWER
EMBROCATION
For All Purpose Medicated Oil
Especially good for
COLDS, ACHES, PAINS,
CUTS, ETC.
WHITE FLOWER
EMBROCATION
PAK FAH YEW
ကမ္ဘာကျော်·ပူလ·လက်ဟောင်း
ပန်းဖြူဆီ
HOE HIN PAK FAH YEOW MFY LTD
SOLE AGENT:
CHIP HWAT, No.613. Maha Bandoola St., Rangoon

ကံဇာတ်ဆရာ စေခိုင်းသမျှ ရပ်ဆိုင်းခြင်းမရှိ အတိအကျ က,ခုန်နေရသော ချစ်ဘဝ
ဇာတ်ခုံဝယ် ကြုံတွေ့ခဲ့သည့်....

အမျိုးသမီး (၁၀) ဦး အကြောင်းကို

ဦးစပ်ရ

၏

" ချစ်ဆယ်သီ "

တွင် ကလောင်ဖြင့် စာပန်းချီ ခြယ်မှုန်းထားသည်။

မကြာခင်ထွက်လာတော့မည်

လန်ထောင်စာပေ

အမှတ် ၇၄၆—မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

☆

CAMY

Sputnik

ဆွိဇာလန်ပြည်လုပ်

ကဲမီး

ဂြိုဟ်တုနာရီ

အလိုအလျောက် သော့မပေးရ
နေ့စွဲပြ - ရေစိမ်ခံ - အကြမ်းခံ
အချိန်မှန်အာမခံ-ပုံသစ်ပုံဆန်း
လှပသော နာရီများ
အမြို့မြို့နာရီဆိုင်တိုင်း၌ရနိုင်ပါသည်

လိုင်စင်ရသောကုမ္ပဏီများ၊အမြန်ဆက်သွယ်ပါ

တဦးတည်းကိုယ်စားလှယ်

တောင်ဟင်း အင် ကုမ္ပဏီ

အမှတ် ၇၀၇-မဟာဗန္ဓုလလမ်း-ရန်ကုန်မြို့

SOLE AGENT

TONG HIN & CO.

No. 707, MAHA BANDOOLA ST. RANGOON

သင့်ရှိတဲ့အား တဆမှ ဆယ်ဆတိုးစေမည်

(ကိုယ့်လူ တော်နစ်ဝိုင်)

ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာမှစ၍ တရုပ်နိုင်ငံတွင် အစွမ်းထက်မြက်သော ဘယဆေးမျိုးစုံ သစ်သီးမျိုးစုံတို့ဖြင့် ဖေါ်စပ်ထားသော အထက်တန်းစား ဆေးအရက် ဖြစ်သည့်အတွက် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ မှီဝဲ သုံးဆောင်နိုင်ပါသည်။

ဘယ်ဆေးနဲ့ ပြိုင်ပြိုင် "ဖိုတိုဝိုင်" ကတော့ ထိပ်ကဘဲ

နလံထစ လူမမာများ၊ ခလေး မွေးပြီးစ မိခင်များ၊ ကာယဗလ လိုက်စားသူများအတွက် အထူးသင့်တော်သော (ဖိုတိုဝိုင်တော်နစ်)အားတိုး ဆေးကြီး ဖြစ်ပါသည်။

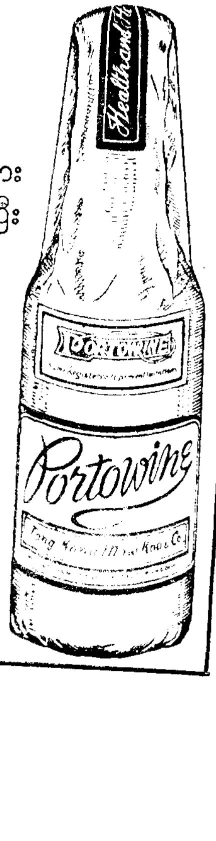

မြို့တိုင်း ဆိုင်တိုင်းတွင် ရနိုင်ပါသည်။

တဦးတည်း ကိုယ်စားလှယ်

ဋိဟွန်ချိုင်း ဆေးတိုက်ကြီး

အမှတ် ၆၄၀၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့

ဆေးဝယ်ချင်
ဒီဆူဝါကြာ
စိတ်ဆွရုတယ်

ဆိုရှယ်လစ် ခေတ်ကြီးအမှီ ထွက်လာမည့်

ရန်အောင်

၏

အလုပ်သမား

(နှင့်)

ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုများ
မကြာမီထွက်ပေါ်လာတော့မည်။

" သုံးစွဲဘူးသူတိုင်း နှစ်သိမ့်စေသည့် "
ခေတ်နှင့်အမျှ ရှေ့သို့ ချီတက်လျက်ရှိသော
လူတန်းစားမရွေး သုံးစွဲနိုင်မည့်
"ရွှေပြည်တန်" ၏ သိဟတံဆိပ်
ပွင့်ဖော့ဂျာကွင် မျက်နှာ သုတ်ပုဝါများ

နှင့်

ရွှေပြည်တန် အထည်စက်ရုံ
REGD.
သိဟ
အမှတ်တံဆိပ်
၅၁၈-ကမ်းနားလမ်း-ရန်ကုန်မြို့

ပျိုမေတို့၏အသဲစွဲ
ရွှေပြည်တန် ၏
ခေတ်ဆန် မာစရိုက်
လုံချည်များ

ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအတွက် ဝတ်စုံများကို
အထူး ဈေးနှုန်းဖြင့် ဖြန့်ချိရောင်းချ နေပါပြီ

ပင်ရင်း ဖြန့်ချိရာ ဌာန

၁။ ပင်လုံကုန်သန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့
အမှတ်-၂၃၈၊ ၂၄၄-ကျုံးကြီးလမ်း
ရန်ကုန်

၂။ စတားထရေဒင်ကုမ္ပဏီ
အမှတ်-၁၅၆၊ ကုန်ဈေးတန်း
ရန်ကုန်

" မာတိကာ "

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
တရုပ်ပုံပြင်မှ ဟန်စင်	၁
ဦးဗဆွေ ဂျပန်လက်မှ လွတ်မြောက်လာပုံ	၁၂
ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပြာဖြစ်တော့မည့်အရေး	၁၅
သူလျှိုတဦး	၂၀
လမ္ဘတော် ဦးစပ်စု	၂၃
လမ်းမတော်အမတ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	၂၇
ရှာမှရှားသော ဆာဦးသွင်	၂၅
အောင်သွယ်ဦးစပ်စုံ	၂၈
အပြန်ပြန်အလှန်လှန်	၃၁
ကျင်လည်ခဲ့ရသော စီးပွားရေး လောက	၃၄
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကို ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့စဉ်	၄၀
ရွှေရတုသဘင်	၄၃
ဗမာ့တပ်မတော် ရန်ပုံငွေပါဝင်ကြံပုံ	၄၇
ညီညွတ်ရေး ထမင်းစားပွဲကြီး	၄၈
ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ဘုရား	၅၃
ကျွန်ုပ် စော်ဘွားစပ်စု	၅၀
မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း	၆၂
ဦးနုနှင့် ဦးကျော်မင်း	၆၄
ဦးဗဆွေ၏ နှုတ်ခမ်းနီ	၇၀
ဖ-ဆ-ပ-လ အကွဲအပြဲ	၀၀
အမှတ်တရ	၀၀
ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး	၈၂

အဘိုး၊ တကျပ်-ပြား၊ ၅၀။

မျက်နှာဖုံး-ကာလာမောင်ဝင်း